

ČESKÁ SPORITELNA

Jsme Vám blíž.

Výroční zpráva 2008

Základní konsolidované ekonomické ukazatele

podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)

Bilanční ukazatele

mil. Kč	2008	2007	2006	2005	2004
Bilanční suma	862 230	814 125	728 393	654 064	581 780
Pohledávky za bankami	93 306	65 688	73 179	97 846	77 112
Pohledávky za klienty	461 424	418 415	329 105	283 420	239 289
Cenné papíry	209 888	226 813	230 354	192 210	191 627
Závazky k bankám	57 561	58 482	46 361	34 898	32 905
Závazky ke klientům	642 504	588 526	537 487	481 556	444 771
Vlastní kapitál	64 805	55 576	48 594	43 322	39 299

Ukazatele z výkazu zisků a ztrát

mil. Kč	2008	2007	2006	2005	2004
Čistý úrokový výnos	30 239	24 727	21 206	18 719	17 416
Čisté příjmy z poplatků a provizí	11 020	9 639	8 997	8 384	8 238
Provozní výnosy*	42 712	36 075	32 471	28 834	27 217
Provozní náklady	-19 541	-18 349	-17 316	-16 395	-15 883
Provozní zisk*	23 171	17 726	15 155	12 439	11 334
Čistý zisk	15 813	12 148	10 385	9 134	8 137

Základní poměrové ukazatele

	2008	2007	2006	2005	2004
ROE	26,3 %	23,8 %	23,0 %	22,3 %	21,8 %
ROA	1,8 %	1,5 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %
Provozní náklady / provozní výnosy*	45,8 %	50,7 %	53,3 %	56,9 %	58,4 %
Neúrokové výnosy / provozní výnosy*	29,3 %	31,9 %	34,7 %	35,1 %	36,0 %
Čistá úroková marže k úročeným aktivům	4,1 %	3,7 %	3,6 %	3,4 %	3,5 %
Klientské pohledávky / klientské závazky	71,8 %	71,1 %	61,2 %	58,9 %	53,8 %
Kapitálová přiměřenost**	10,3 %	9,6 %	9,3 %	8,7 %	9,0 %

* Vzhledem k prodeji Pojišťovny ČS byly údaje za rok 2007 upraveny.

** Mateřská banka podle metodiky ČNB (2008 a 2007 Basel II).

Základní ukazatele obchodní činnosti

Počet	2008	2007	2006	2005	2004
- pracovníků (průměrný stav)	10 911	10 897	10 809	11 406	11 805
- poboček České spořitelny	646	636	637	646	647
- klientů	5 293 632	5 294 470	5 276 897	5 326 378	5 353 923
- sporožirových účtů	2 874 110	2 838 173	2 789 076	2 761 062	2 757 929
- aktivních karet	3 304 197	3 340 180	3 095 614	2 941 843	2 758 486
- z toho kreditních	553 329	622 161	447 089	340 510	204 564
- aktivních uživatelů SERVIS 24 a BUSINESS 24	1 199 329	1 142 170	1 033 198	934 874	772 185
- bankomatů	1 164	1 124	1 090	1 076	1 071

Rating

Ratingová agentura	Dlouhodobý rating	Krátkodobý rating	Výhled
Fitch	A	F1	stabilní
Moody's	A1	Prime-1	stabilní
Standard & Poor's	A	A1	negativní

Obsah

	Klíčové ukazatele
2	Profil společnosti
4	Rok 2008 v událostech
7	Úvodní slovo předsedy představenstva a generálního ředitele
8	Představenstvo České spořitelny k 31. 12. 2008
12	Dozorčí rada České spořitelny k 31. 12. 2008
16	Makroekonomický vývoj České republiky v roce 2008
18	Zpráva o hospodářských výsledcích a podnikatelské činnosti
48	Strategické záměry pro rok 2009
50	Řízení rizik v roce 2008
58	Ostatní informace pro akcionáře
62	Společenská zodpovědnost České spořitelny
64	Prohlášení České spořitelny o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společností založeném na principech OECD
70	Organizační struktura České spořitelny k 31. 12. 2008
72	Zpráva dozorčí rady
73	Finanční část 1
74	Zpráva nezávislého auditora
75	Konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS
183	Finanční část 2
184	Zpráva nezávislého auditora
185	Nekonsolidovaná účetní závěrka podle IFRS
281	Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami
294	Finanční skupina České spořitelny
303	Zpráva nezávislého auditora pro akcionáře společnosti Česká spořitelna, a. s.
306	Vybrané konsolidované hospodářské výsledky České spořitelny za 1. čtvrtletí 2009
307	Závěry z řádné valné hromady konané 29. dubna 2009
308	Rejstřík

Profil společnosti

Trh

Český trh finančních služeb je silně konkurenční. V současné době na něm působí 37 bank a poboček zahraničních bank a vedle toho desítky společností poskytujících finanční služby. Mezi nimi jsme s počtem 5,3 milionu klientů největším finančním ústavem s nejdelší historií. Od roku 2000 jsme členem silné střeoevropské Erste Group s téměř 17 miliony klientů v osmi zemích Evropy (Česká republika, Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Chorvatsko, Srbsko, Rumunsko a Ukrajina).

Rok 2008 byl pro český bankovní trh rokem turbulentním, stejně jako pro zbytek euroamerického bankovního světa. Nicméně dopady finanční krize na český bankovní trh byly spíše sporadické a nepřímé, hlavně díky vesměs vysoce obezřetné a zodpovědné politice bank.

Na domácím trhu jsme vnímáni jako progresivní, důvěryhodná banka, která poskytuje služby, produkty a poradenství pro všechny skupiny klientů. Těžiště naší činnosti leží tradičně v oblasti služeb drobného bankovníctví, nicméně mezi další klíčové klienty řadíme i malé, střední i velké firmy. Významnou pozici máme také jako tradiční finanční partner českých měst a obcí a jako poskytovatel služeb v oblasti finančních trhů. Během posledních let jsme si vydobyli vedoucí pozici na trhu v moderních bankovních disciplínách, jako je oblast platebních karet, internetového bankovníctví, hypotečních a spotřebitelských úvěrů a dalších služeb.

Údaje za rok 2008 z nás činí největší banku jak podle aktiv, tak podle počtu klientů. Naše finanční skupina obhospodařuje finanční aktiva ve výši přesahující 862 mld. Kč. V turbulentním roce 2008 jsme vytvořili čistý zisk 15,81 mld. Kč, což nás řadí do čela ziskovosti mezi společnostmi patřícími do Erste Group.

Historie

Naše kořeny sahají až do roku 1825, kdy zahájila činnost Spořitelna Česká, nejstarší právní předchůdce dnešní České spořitelny. Od počátku patřilo k hlavním úkolům banky navázání co nejužšího kontaktu se všemi, kdo jim svěřovali své úspory. Proto jsme také v minulosti i v současnosti věnovali velké úsilí budování široké sítě poboček.

Na tradici českého a později československého spořitelnictví navázala v roce 1992 Česká spořitelna jako nově vzniklá akciová společnost. Přelomem a začátkem naší novodobé historie byl rok 2000, kdy jsme se stali členem skupiny Erste Bank. Spojení se silným partnerem na vysoce konkurenčním evropském trhu nám poskytlo pevný bod pro naplnění vize silné a konkurenceschopné banky.

Od července roku 2000 do prosince roku 2001 jsme prošli ambiciózní transformací, která se dotkla všech oblastí života banky a postupně jsme mohli přetvořit Českou spořitelnu v moderní, klientsky orientovaný finanční dům se širokou nabídkou kvalitních produktů. Jedním z důležitých kroků bylo posílení rentability a ziskovosti celé finanční skupiny a také přijetí korporátního designu skupiny Erste Bank.

Produkty a služby

Prostřednictvím naší rozsáhlé pobočkové sítě, jejíž dostupnost a otevírací doba se stále rozšiřuje, mají klienti možnost využít nejen obvyklé bankovní služby, ale také uzavřít stavební spoření, penzijní připojištění, životní pojištění, leasing či smlouvu o kolektivním investování do podílových fondů, pro korporátní klienty pak nabízíme ve specializovaných pracovištích služby z oblasti poradenství, leasingu či faktoringu. Tuto komplexní nabídku umožňuje úzká spolupráce s našimi jedenácti dceřinými společnostmi.

V České spořitelně věříme, že neexistuje průměrný klient. Každý je jedinečnou osobností s individuálními přáními a potřebami. Každému klientovi tak individuálně poradíme při čerpání úvěru tak, aby splátkový kalendář i čerpaná částka odpovídaly maximálně jeho potřebám i možnostem. Pro transakční operace nabízíme flexibilní Osobní účet, který se variabilně přizpůsobí potřebám každého klienta, majitelé hypotečních úvěrů mají od dubna 2008 možnost sestavit si s Ideální hypotékou České spořitelny hypoteční úvěr podle svého přání, od srpna 2008 nabízíme Chytrou kartu České spořitelny, jejíž majitel si sám určí, jak bude karta vypadat a co bude umět. Každému zájemci o investování připravíme detailní investiční profil podle jeho možností a potřeb. Naši specialisté pak mohou každému klientovi doporučit takový způsob uložení prostředků, který přesně odpovídá individuálním potřebám daného klienta i jeho postoji k riziku.

Přestože jsme primárně bankou pro drobnou klientelu, nedílnou součástí našich programů je i podpora malých a středních podniků v jejich rozvoji. Za posledních několik let jsme na zelené louce vybudovali jedno z nejlepších a z nejdynamičtěji rostoucích korporátních bankovních služeb na trhu. Vedle programů pro drobné a střední podnikatele máme nezastupitelné místo rovněž ve financování velkých podniků a korporací; náš podíl na tomto ostře sledovaném segmentu trhu neustále roste. Poskytujeme také speciální nabídku pro různé oblasti podnikání. Unikátní je náš Energy Program, který zajišťuje financování i poradenství klientům, jež se věnují energetickým projektům.

Klíčovou oblastí jsou pro nás služby pro města a obce. Spravujeme komplexní účty rozpočtového hospodaření a zabezpečujeme platební styk pro většinu z nich. Výhodné finanční služby umožňují obcím urychlit řadu investičních akcí zaměřených především na rekonstrukci a výstavbu infrastruktury nebo nových bytů.

Pomoc poskytujeme i při čerpání finančních zdrojů z Evropské unie. Měštům, obcím i firmám nabízíme komplexní program, projekty financované z těchto zdrojů pak nejen připravujeme, ale také pomáháme s jejich realizací.

Jsme vedoucím hráčem v oboru zavádění nových služeb a technologií. I díky tomuto postavení stále více klientů využívá našich moderních služeb přímého bankovníctví, ať už po telefonu, nebo prostřednictvím internetu. Naše služby přímého bankovníctví SERVIS 24 pro drobné klienty a BUSINESS 24 pro firmy dnes využívá téměř 1,2 mil. klientů. Vedoucí postavení máme i v oblasti platebních a kreditních karet. Počet všech platebních karet nesoucích naše logo již překročil 3,3 milionu, z toho více než půl milionu jsou kreditní karty.

Rychlejší a pohodlnější cestu k novým službám a posílení jejich provázanosti umožňuje v posledních letech existence našich specializovaných center. Po celé republice tak vznikají například hypoteční a developerská centra, kde nabízíme komplexní služby pro financování bydlení nebo investic do nemovitostí, a to včetně nabídky vhodných objektů. Dalším příkladem jsou komerční centra – sesterská servisní místa poboček, zaměřená na služby korporátní klientele. V Praze jsme otevřeli Expat Centrum – první specializované praco-

viště pro obsluhu cizojazyčných klientů v ČR. V červenci 2008 jsme otevřeli první samoobslužné zóny, ve kterých klienti provedou základní transakce sami, aniž by byli vázáni na otevírací dobu pobočky.

Rozšiřujeme služby poskytované prostřednictvím nejširší sítě bankomatů v ČR. Ty se staly postupem doby multifunkčními přístroji, které vedle výběru hotovosti mohou klienti využít např. k zadání příkazů k úhradě, k provedení změny PIN ke kartě, k dobíjení mobilních telefonů a k dalším službám. V červenci 2008 jsme instalovali první depozitní bankomat, který umí bankovky nejen vydávat, ale i přijímat. Počátkem roku 2005 jsme zprovoznili vůbec první bankomat v České republice pro nevidomé. Dnes jich v ČR funguje přibližně 50.

Rok 2008 v událostech

Leden

- Česká spořitelna se stala iniciátorem vzniku specializovaného poradenského centra pro klienty ve finanční tísní. Spolu se Sdružením českých spotřebitelů a ve vzájemné spolupráci s dalšími bankami jsme otevřeli Poradnu při finanční tísní, která se stala rádcem předlužených spotřebitelů. Nově vzniklé poradenské centrum je vůbec prvním svého druhu v Česku. Jeho úkolem je především pomáhat dlužníkům hledat řešení v situaci, kdy jim v důsledku neschopnosti splácet dluhy hrozí sociální vyloučení. Zároveň vyvíjí Poradna informační a osvětovou činnost mezi potenciálními dlužníky, a přispívá tak k principům zodpovědného úvěrování.
- Česká spořitelna zahájila 1. ledna spolupráci s Univerzitou Hradec Králové (UHK). Banka zvítězila ve výběrovém řízení na strategického finančního partnera UHK v letech 2008–2012. V následujících pěti letech tak bude exklusivně zajišťovat veškeré bankovní služby, banka zároveň podepsala s UHK rámcovou sponzorskou smlouvu, na základě které se stala generálním partnerem univerzity.

Únor

- Počet Osobních účtů překročil hranici 500 tisíc.
- Česká spořitelna založila Dámský investiční klub České spořitelny, jehož členkami jsou ženy se zájmem o investování. Založením této platformy pro ženy banka podporuje rovné příležitosti a finanční vzdělávání. Na pravidelných setkáních se členky klubu dozví o vývoji na kapitálových trzích, o nových investičních nástrojích a různých investičních strategiích.
- Nová specializovaná pracoviště, tzv. Developerská centra nabízejí investorům a developerům komplexní servis při projektovém financování rezidenční i nerezidenční výstavby na prodej a dlouhodobý pronájem. Spolupráce s Developerskými centry přináší klientům maximální komfort a významné zjednodušení a urychlení projektového financování.

Březen

- Zvýšení bezpečnosti přímého bankovníctví: změna telefonního čísla pro zaslání autorizačních zpráv a internetového bankovníctví SERVIS 24 se neprovede ihned, ale po 24 hodinách, čímž se prodlouží doba, po kterou může klient zareagovat, pokud zjistí, že se někdo pokusil změnit jeho

zadané číslo mobilního telefonu pro zaslání SMS zpráv.

Banka tak přijala další opatření, kterými chrání uživatele služby SERVIS 24 proti zneužití internetového bankovníctví.

- V rámci Erste Group bylo rozhodnuto o prodeji pojišťovací činnosti strategickému partnerovi Vienna Insurance Group. V České republice se toto rozhodnutí týká prodeje Pojišťovny ČS.

Duben

- Česká spořitelna přijala novou strategii banky v oblasti společenské odpovědnosti firem (Corporate Social Responsibility – CSR). Strategie pro oblast CSR je zaštitěna heslem „Investujeme pro budoucnost“ a zahrnuje tři hlavní oblasti: vzdělávání (zejména finanční), pomoc lidem v nouzi a udržitelný rozvoj prostředí, ve kterém žijeme.
- Dalším variabilním produktem v nabídce České spořitelny se stala Ideální hypotéka. Klienti si mohou nastavit svůj hypoteční úvěr podle svých potřeb a přání. Ideální hypotéka klientům nabízí sjednání hypotéky bez poplatku, třicetidenní garanci nabízené úrokové sazby, on-line ocenění nemovitosti a neomezené čerpání zdarma během prvních 3 měsíců. Nad rámec základní nabídky si pak zájemci mohou fakultativně vybírat z produktů a služeb nazvaných Individualita, Flexibilita a Jistota.
- Držitelé debetních karet si mohou nastavit vlastní motiv na svou platební kartu se službou „Karta podle Vás“ prostřednictvím internetové aplikace na webových stránkách www.kartapodlevas.cz.

Květen

- Zlatý vklad České spořitelny je novým produktem určeným ke zhodnocení prostředků klientů. Jedná se o účet, který kombinuje vkladový a investiční produkt, ale vždy poskytuje garantovanou úrokovou sazbu. Klienti vkládají prostředky na dva roky a volí mezi variantami Jistota a Prémie. K 31. prosinci, tj. za necelých 8 měsíců od uvedení, činil objem vložených prostředků 11,3 mld. Kč a počet účtů přesáhl hranici 44 tisíc.
- Od 1. května banka výrazně vylepšila pojištění zneužití platební karty v případě ztráty nebo odcizení. Nově se totiž zcela ruší časové lhůty, během kterých bylo nutné zneužití platební karty oznámit bance. Pojištění také nově kryje náklady na blokadu karty a na pořízení karty náhradní. Novinkou je i kompenzace nákladů spojených

s odcizením mobilního telefonu. U nejvyšší varianty pojištění se zvyšuje pojistné plnění při neoprávněné karetní operaci na 60 tisíc Kč. Cena pojištění se přitom nemění.

- Asociace českých pojišťovacích makléřů zvolila Pojišťovnu České spořitelny Pojišťovnou roku 2007 v kategorii životního pojištění. Pojištění FLEXI bylo zároveň oceněné jako nejlepší pojistný produkt na českém trhu.

Červen

- Dne 29. června předseda dozorčí rady České spořitelny pan Johannes Kinsky náhle zemřel na srdeční infarkt. Johannes Kinsky byl předsedou dozorčí rady České spořitelny zvolen dne 23. června, když v jejím vedení nahradil Andrease Treichla, předsedu představenstva Erste Group Bank AG, který stál v čele dozorčí rady od roku 2000.
- Počet Osobních účtů překročil hranici 750 tisíc.
- V soutěži jobpilot.cz Zaměstnavatel roku, kterou vyhlašuje společnost Fitcentrum Media, se Česká spořitelna umístila na druhém místě v kategorii Nejžádanější zaměstnavatel roku 2008. V celkové soutěži se Česká spořitelna, jako jediná z bank na českém trhu, prosadila do první desítky nejlepších zaměstnavatelů.
- Podnikatelům s obratem do 30 mil. Kč je určen nový rychlý typ financování – úvěry Mini Profit (Kontokorentní úvěr Mini Profit a Termínovaný úvěr Mini Profit). Tento typ financování je jednoduchý, rychlý a dostupný na všech pobočkách banky.
- Česká spořitelna přistoupila k evropské Chartě odpovědného podnikání v rámci skupiny ESBG (Evropská skupina spořitelny), jejíž členské banky se po celé Evropě dlouhodobě angažují pro udržitelný rozvoj a považují společenskou odpovědnost firem za nedílnou součást svého podnikání.
- Dozorčí rada banky zvolila Bernharda Spalta, člena představenstva Erste Group odpovědného za řízení rizik, místopředsedou dozorčí rady České spořitelny.

Červenec

- Novinkou v pobočkové síti banky jsou první bezhotovostní pobočky, které se specializují na odborné poradenství. Hlavní předností bezhotovostních poboček jsou kvalifikování a zkušenosti poradců, příjemné prostředí a individuální přístup ke klientům.

- A další novinkou v pobočkové síti jsou tzv. samoobslužné zóny. Jde o prostor, ve kterém mohou klienti rychle a jednoduše provést základní bankovní transakce bez asistence zaměstnanců banky. Součástí zón jsou mj. i depozitní bankomaty, které umí hotovost vydávat i přijímat, a také multifunkční terminály s bezpečným přístupem do internetového bankovníctví.

Srpen

- Třetím flexibilním produktem v nabídce České spořitelny se stala Chytrá karta. Držitel Chytré karty si může zvolit její vzhled a vybrat si z deseti volitelných služeb, co bude jeho karta umět. Klient ovlivní i to, jak dlouhé bezúročné období na kartě bude mít, nebo zda si odloží úhrady. Karta je určena především na nákupy, protože svému majiteli dokáže garancí nejnižší ceny, prodlouženou zárukou na zakoupené zboží a dalšími službami ušetřit nemalé částky.

Září

- Erste Group uzavřela prodej svých pojišťovacích investic ve střední a východní Evropě společnosti Vienna Insurance Group. Na tomto obchodu se podílela i Česká spořitelna prodejem své dceřiné společnosti – Pojišťovny České spořitelny, ve které si ponechala 5% podíl. Kromě prodeje pojišťoven byla uzavřena smlouva tvořící základ pro vzájemnou úzkou spolupráci na příštích 15 let.
- Česká spořitelna nabízí jako první banka na českém trhu možnost elektronicky přijímat a platit v internetovém bankovníctví SERVIS 24 faktury (např. od společnosti ČEZ). Novou službu, tzv. e-fakturu, si mohou klienti z řad soukromých osob, podnikatelů i firem sami jednoduše aktivovat přímo v systému SERVIS 24.
- Česká spořitelna rozšiřuje ve vybraných pobočkách otevírací dobu. Až do devíti hodin večer budou moci klienti využít služeb pobočky v Praze Na Příkopě. K dispozici jsou také pobočky s víkendovým provozem, sedm dní v týdnu do 19 hodin.

Říjen

- Dne 1. října byl předsedou dozorčí rady České spořitelny zvolen Manfred Wimmer, člen představenstva Erste Group Bank AG odpovědný za finanční řízení.

Listopad

- V sedmém ročníku prestižní soutěže MasterCard Banka roku získala Česká spořitelna popáté v řadě titul Nejdůvěryhodnější banka roku, navíc v kategorii Úvěr roku obsadila Chytrá karta první místo a první místo v kategorii Životní pojištění obsadila Pojišťovna ČS.
- Počet Osobních účtů překročil hranici 1 milion.
- Počet vydaných Chytrých karet překročil hranici 100 tisíc.
- Česká spořitelna se stala bankou roku pro Českou republiku v mezinárodní soutěži časopisu The Banker: Bank of the Year 2008.
- V žebříčku TOP Firemní Filantrop v České republice získala Česká spořitelna podruhé za sebou ocenění v kategorii Absolutní objem poukázaných prostředků na podporu obecně prospěšných projektů za druhé místo. Kromě tohoto ocenění převzala Česká spořitelna také cenu za zapojování zaměstnanců do dobrovolnické sociálně prospěšné práce. Do projektu nazvaného Den pro charitu se v roce 2008 zapojilo více než 900 zaměstnanců.

Prosinec

- Objem celkového portfolia úvěrů fyzickým osobám překročil hranici 250 mld. Kč.

- Penzijní fond České spořitelny dosáhl počtu 750 tisíc klientů.
- Česká spořitelna zrychlila zpracování platebních transakcí, a to díky on-line režimu zúčtování plateb, průměrná doba zúčtování on-line transakce v rámci banky je pod 3 minuty. Platební styk České spořitelny nyní patří k nejrychlejším na trhu. Dobrou zprávu přinesl on-line platební styk i pro držitele platebních karet. Vybrat z bankomatu nebo zaplatit kartou lze okamžitě po zaúčtování došlých finančních prostředků v ten samý den.
- Dne 11. prosince byla po čtyřech letech probíhajících úprav slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná historická pobočka v Rytířské ulici. Vlajková loď v pobočkové síti České spořitelny sídlící v krásném neorenesančním paláci nabízí moderní bankovní služby. Budovu může navštívit i široká veřejnost díky nově otevřené kavárně, k dispozici je i konferenční centrum.
- Česká spořitelna je první bankou, která zajišťuje přijímání platebních karet ve velkoobchodním řetězci Makro Cash&Carry ČR.

Úvodní slovo předsedy představenstva a generálního ředitele

Gernot Mittendorfer, předseda představenstva a generální ředitel

Vážení akcionáři, dámy a pánové, klienti a kolegové,

již minimálně od podzimu roku 2008 se v médiích ve všech pádech skloňuje slovo krize. Při bližším pohledu však zjistíme, že pro Českou spořitelnu šlo o další úspěšný rok v řadě. O rok naplněný úsilím o co nejvyšší péči pro naše klienty a zakončený rekordními výsledky. Byl to také rok, který bychom mohli nazvat rokem Hodnoty.

Hodnotný byl v tom, kolik jsme se toho i díky finanční turbulenci naučili o světě kolem nás i sami o sobě; hodnotné byly produkty a služby, které jsme klientům v roce 2008 nabídli, stejně tak kolegové v obchodních místech i podpůrných pracovištích, kteří svou tvrdou prací dokázali, že jsme i v této nelehké době dosáhli rekordních výsledků. A také my jako celek, jako finanční dům, doufáme, že jsme tím přinesli určitou hodnotu. Soudím podle toho, že důvěra klientů v nás dál roste. Jsme tomu nesmírně rádi a zároveň to chápeme jako závazek do budoucna. V bankovníctví nebude úspěšný, kdo je jen dobrý

a hodně prodává, úspěšný bude pouze ten, který navíc umí s klienty navázat a rozvíjet dlouhodobé vztahy a být skutečným a užitečným partnerem po celý život. Právě to je náš cíl.

Nároky našich klientů rostou. Vyžadují nejlepší finanční produkty, služby a poradenství. Chtějí produkty a služby, které si mohou přizpůsobit své situaci a které jsou hodnotné. Zároveň nastupuje generace klientů, která stále více hledí nejen na to, co jí umíme nabídnout, ale také na to, jak to nabízíme – zda s ohledem na okamžitý výnos, nebo zda s ohledem na dlouhodobé zájmy klientů.

Jako lídr trhu chceme i v tomto ohledu být tím, kdo udává směr. Proto jsme v roce 2008 představili inovativní a na míru nastavitelné produkty jak pro drobnou klientelu, tak pro klienty z řad firem; zvýšili jsme bezpečnost používání našich platebních karet a přímého bankovníctví a rozšířili pobočkovou síť. Proto jsme také formulovali strategii společenské zodpovědnosti, která je úzce provázána s naší obchodní strategií a zavazuje nás k dlouhodobému zodpovědnému přístupu vůči všem cílovým skupinám a vůči společnosti jako celku. Naším cílem je pomoci našim klientům naplnit jejich jedinečná přání a potřeby, stejně jako být užitečnou a zodpovědnou součástí společnosti. Koneckonců na těchto principech spořitelnictví před téměř 190 lety v českých zemích vzniklo.

Přestože se nacházíme v poměrně složitém období, jsem přesvědčen, že příští rok Vám budu moci opět prezentovat řadu dobrých zpráv jako nyní. Každá krize jednou skončí a každá krize přináší hodnotná poznání a příležitosti.

Duben 2009

Gernot Mittendorfer

Představenstvo České spořitelny k 31. 12. 2008

GERNOT MITTENDORFER
předseda představenstva
a generální ředitel

PAVEL KYSILKA
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

DUŠAN BARAN
místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele

HEINZ KNOTZER
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

DANIEL HELER
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

PETR HLAVÁČEK
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

JIŘÍ ŠKORVAGA
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

GERNOT MITTENDORFER**Narozen 2. července 1964****Předseda představenstva a generální ředitel****Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4,
Česká republika**

Vystudoval univerzitu v Linzi a Webster Univerzitu ve Vídni, kde získal titul MBA v oblasti financí. Do Erste Österreichische Spar-Casse Bank AG nastoupil v roce 1990. V roce 1997 byl jmenován do představenstva Sparkasse Mühlviertel West Bank AG. V roce 1999 se stal členem představenstva Erste Bank Sparkassen (CR), a. s., byl odpovědný za retailové bankovníctví. Od července 2000 byl členem představenstva České spořitelny a jeho odpovědností bylo korporátní bankovníctví. Na všechny funkce ve Finanční skupině České spořitelny rezignoval k 31. červenci 2004 a přijal nabídku stát se generálním ředitelem banky Salzburger Sparkasse, člena skupiny Erste Bank. Na tuto funkci rezignoval a k 31. květnu 2007 se stal předsedou představenstva a generálním ředitelem České spořitelny.

Členství v orgánech jiných společností: žádné.**DUŠAN BARAN****Narozen 6. dubna 1965****Místopředseda představenstva a 1. náměstek
generálního ředitele****Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4,
Česká republika**

Je absolventem Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze; International Executive MBA programu na Katz Graduate School of Business, University of Pittsburgh společně s CMC Graduate School of Business Čelákovice a studia bankovníctví na Graduate School of Banking, University of Colorado ve státě Colorado, USA. V letech 1991–1993 pracoval v Agrobance v odboru treasury. Do České spořitelny nastoupil v listopadu 1993 a zastával řídicí pozice v oblasti treasury a řízení rizik. Od května 1998 byl členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny, od března 1999 působil jako předseda představenstva a generální ředitel. Dne 4. července 2000 byl zvolen místopředsedou představenstva České spořitelny a jmenován 1. náměstkem generálního ředitele. Současně zastává funkci finančního ředitele České spořitelny. Je

členem Institutu členů správních orgánů Praha a členem Rady ředitelů Evropského sdružení spořitel – ESBG v Bruselu.

Členství v orgánech jiných společností: žádné.**DANIEL HELER****Narozen 12. prosince 1960****Člen představenstva a náměstek generálního ředitele****Pracovní adresa: Evropská 2690, Praha 6, Česká republika**

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulty zahraničního obchodu. V průběhu dalších zaměstnání absolvoval stáže u J. P. Morgan, Goldman Sachs, S. Montagu, UBS, N. M. Rothschild, Shearson a Bayerische Hypobank. Absolvoval rovněž řadu kurzů zaměřených na globální bankovníctví, profitabilitu v bankovníctví, strategie retail bankovníctví, treasury a risk management. V bankovníctví pracuje od roku 1983. Nejdříve působil na různých pozicích v oddělení devizových a peněžních trhů a v roce 1990 se stal ředitelem odboru finančních trhů Československé obchodní banky Praha. V roce 1992 byl jmenován treasurerem a členem představenstva Crédit Lyonnais Bank Praha. V roce 1998 byl jmenován členem představenstva Erste Bank Sparkassen (CR) odpovědným za finanční trhy. V roce 1999 se stal místopředsedou představenstva Erste Bank Sparkassen (CR). Od 1. července 2000 se stal členem představenstva České spořitelny s odpovědností za správu aktiv a investiční produkty drobného bankovníctví, korporátní financování a investiční bankovníctví, treasury obchodování a prodej, kapitálové trhy, řízení bilance, finanční instituce a korespondenční bankovníctví. **Členství v orgánech jiných společností:** brokerjet České spořitelny, a. s., Erste Corporate Finance, a. s., RAVEN EU Advisory, a. s., REICO investiční společnost, a. s.

PETR HLAVÁČEK**Narozen 19. listopadu 1955****Člen představenstva a náměstek generálního ředitele****Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4,
Česká republika**

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze a University of Toronto. V bankovníctví působí od roku 1984. Po devíti letech působení v kanadské bance Canadian Imperial Bank of Commerce, nastoupil roku 1993 do České národní banky, kde působil jako poradce člena bankovní rady. Do České spořitelny přišel v roce 1994 na pozici ředitele úseku kapitálových investic; v červnu

1999 se stal členem představenstva České spořitelny odpovědným za přípravu privatizace a za investiční bankovníctví. V roce 2000 se stal členem širšího vedení, tzv. Senior Management Teamu a ředitelem Transformačního programu Naše spořitelna. V představenstvu České spořitelny je odpovědný za oblast projektového řízení a informačních technologií.

Členství v orgánech jiných společností: Consulting České spořitelny, a. s., Informatika České spořitelny, a. s.

HEINZ KNOTZER

Narozen 8. dubna 1960

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

**Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4,
Česká republika**

Heinz Knotzer je absolventem University ve Vídni, získal titul JUDr. Pracovní kariéru zahájil v bankovníctví, poté co rok pracoval jako právní asistent na soudech nižší a vyšší úrovně v Rakousku. Působil ve společnosti Investitionskredit, později se stal zaměstnancem Girozentrale und Bank der Österreichischen Sparkassen AG (která se po fúzi v roce 1997 stala součástí Erste Bank), kde pracoval v divizi Investičního bankovníctví. V roce 1995 nastoupil do Creditanstalt a v roce 1996 byl vyslán do Creditanstalt, a. s., kde zastával funkci manažera divize firemní klientely. V roce 1998 se stal ředitelem divize firemní klientely II. V červnu 1999 nastoupil do společnosti Erste Bank Sparkassen (CR), a. s., kde byl jmenován do funkce člena představenstva a výkonného ředitele společnosti. Po úspěšné privatizaci a akvizici České spořitelny rakouskou Erste Bank se stal členem Senior Management Teamu, v srpnu 2004 byl jmenován členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny. Od července 2007 je zodpovědný za oblast risk managementu.

Členství v orgánech jiných společností: Erste Corporate Finance, a. s., Factoring České spořitelny, a. s., Leasing České spořitelny, a. s., s Autoleasing, a. s., REICO investiční společnost, a. s.

PAVEL KYSILKA

Narozen 5. září 1958

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

**Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4,
Česká republika**

Pavel Kysilka je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulty ekonomiky a v roce 1986 zde absolvoval interní vědeckou

aspiranturu. Během let 1986–1990 pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV.

V letech 1990–1991 pracoval Pavel Kysilka jako hlavní ekonomický poradce ministra pro ekonomickou politiku. V 90. letech zastával různé posty až po post výkonného guvernéra v České národní bance, kde také řídil rozdělení československé měny v roce 1993. Současně v letech 1994–1997 působil jako expert Mezinárodního měnového fondu a podílel se na zavedení národních měn v řadě východoevropských zemí. V 90. letech působil jako prezident České společnosti ekonomické. Před příchodem do České spořitelny působil Pavel Kysilka v Erste Bank Sparkassen (CR) v Praze jako výkonný ředitel pro oblast IT, organizace, lidských zdrojů a služeb. V roce 2000 začal pracovat pro Českou spořitelnu jako hlavní ekonom a člen širšího vedení banky – Senior Management Teamu. Dne 5. října 2004 byl dozorčí radou České spořitelny zvolen členem představenstva. P. Kysilka je zodpovědný za oblast platebního styku, ekonomickou analýzu, bezpečnost, EU kancelář a korporátní cash management a pooling. Mimo jiné je členem Vědecké rady a Správní rady Vysoké školy ekonomické v Praze.

Členství v orgánech jiných společností: žádné.

JIŘÍ ŠKORVAGA

Narozen 26. dubna 1963

Člen představenstva a náměstek generálního ředitele

**Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4,
Česká republika**

Pan Jiří Škorvaga absolvoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze a postgraduální studium na Československé akademii věd. Ve Finanční skupině České spořitelny pracuje od roku 1994 a věnoval se projektovému řízení. V roce 1998 nastoupil na pozici ředitele kartového centra České spořitelny a v roce 1999 byl jmenován vrchním ředitelem retailu. Od roku 2000 byl obchodním ředitelem pro drobné bankovníctví a členem Senior management týmu. Řídil strategický skupinový projekt drobného bankovníctví skupiny Erste Bank. Pan Škorvaga se stal v listopadu 2006 členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny. Je odpovědný za drobné bankovníctví.

Členství v orgánech jiných společností: Stavební spořitelna, a. s., Pražské jaro, o. p. s.

Dozorčí rada České spořitelny k 31. 12. 2008

MANFRED WIMMER

Narozen 31. ledna 1956

Předseda dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity v Innsbrucku, kde získal titul doktora práv. V letech 1978–1982 působil jako asistent profesora v oboru soukromého práva. Od roku 1982 do roku 1998 pracoval na mezinárodním oddělení Creditanstalt ve Vídni, kde zastával pozice v oblastech financování mezinárodních projektů a finanční instituce a marketing. Od roku 1998 je pracovníkem mezinárodního oddělení Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG. Od roku 2002 byl Dr. Wimmer ředitelem divize Strategického rozvoje skupiny zodpovědný za strategii skupiny, vztahy k investorům a koordinaci aktivit v oblasti střední Evropy. Od srpna 2005 vykonával funkci vedoucího Skupinové Architektury a Program managementu.

V září 2008 byl pan Wimmer jmenován členem představenstva zodpovědným za oblast financí.

Od 27. 6. 2000 byl členem dozorčí rady České spořitelny, v dubnu 2006 jej valná hromada opětovně zvolila do funkce člena dozorčí rady.

Ke dni 26. dubna 2007 pan Wimmer rezignoval na funkci člena dozorčí rady, v říjnu 2008 jej dozorčí rada opětovně zvolila – kooptovala členem a zároveň zvolila předsedou dozorčí rady.

Členství v orgánech jiných společností: Erste Group Bank AG, Erste Bank Hungary Nyrt., Banca Commerciale Romana SA.

BERNHARD SPALT

Narozen 25. června 1968

Místopředseda dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Bernhard Spalt je absolventem Právnické fakulty Vídeňské university. Již během studia v roce 1991 nastoupil do DIE ERSTE österreichische Spar-Casse Bank AG, kde pracoval v právním oddělení. Od září 1994 do června 1997 pak zastával různé pozice v Restrukturalizačním oddělení. Poté přešel do úseku Sekretariátu představenstva a dozorčí rady, kde byl v červnu 1998 jmenován vedoucím kanceláře.

V září 1999 byl vyslán do dceřiné společnosti Erste Bank v České republice – Erste Bank Sparkassen (CR), a. s., kde vedl oddělení Restrukturalizace. Po prodeji podniku

společnosti Erste Bank Sparkassen (CR), a. s. České spořitelně, a. s. převzal odpovědnost za odbor Restrukturalizace a vymáhání pohledávek v České spořitelně, a. s. Po třech letech pobytu v České republice se v červnu 2002 pan Spalt vrátil do Erste Bank Vídeň, kde do října 2006 vedl divizi Strategického řízení rizik skupiny. V listopadu 2006 se stal členem představenstva Erste Bank s odpovědností za oblast Skupinového řízení rizik.

Pan Spalt byl zvolen valnou hromadou do funkce člena dozorčí rady v roce 2003 a opětovně zvolen v roce 2006, v červnu 2008 byl zvolen místopředsedou dozorčí rady.

Členství v orgánech jiných společností: Erste Reinsurancance S.A., Joint Stock Company Erste Bank, Erste Bank Hungary Nyrt., Banca Commerciale Romana SA, ecetra Central European e-Finance AG, ecetra Internet Services AG, Slovenská sporitelna, a. s., s Haftungs- und Kundenabsicherungs GmbH., Erste Group Bank AG.

ELIŠKA BRAMBOROVÁ,

Narozena 4. prosince 1953

Členka dozorčí rady

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Paní Bramborová je absolventkou Právnické fakulty UK. Profesní kariéru zahájila v ČKD, v České spořitelně působí od roku 1992 jako právnická. V současné době zastává funkci vedoucí oddělení právní podpory velkého bankovníctví. Kromě toho je zástupkyní České spořitelny v právní komisi České bankovní asociace. Je členkou Interního výboru Dámského investičního klubu České spořitelny. Paní Bramborová byla zvolena do dozorčí rady zaměstnanci společnosti v říjnu 2008.

JOLANA DYKOVÁ

Narozena 23. července 1966

Členka dozorčí rady

Pracovní adresa: Malé nám. 219, Rokycany, Česká republika

Paní Dyková je absolventkou SPŠ strojní v Kladně a absolvovala semestr na ČVUT. Její profesní dráha začala v roce 1985 v Českém rozhlasu, kde pracovala jako asistentka šéfredaktorky. Poté zastávala dva roky funkci zástupkyně vedoucího ve

společnosti Západočeské kamenolomy. V roce 1991 nastoupila jako likvidátor do České spořitelny, později se stala vedoucí pobočky ve Zbirohu, kam se opět vrátila po ukončení čtyřleté mateřské dovolené v roce 2000. Od roku 2002 je manažerkou poradenské pobočky v Rokycanech od října 2007 je manažerkou mikrooblasti Rokycansko.

Paní Dyková byla zvolena do dozorčí rady zaměstnanci společnosti v listopadu 2007.

MAXIMILIAN HARDEGG

Narozen 26. února 1966

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Maximilian Hardegg je absolventem Zemědělské fakulty ve Weinhenstephanu v Německu. V letech 1991 až 1993 pracoval ve společnosti AWT Trade and Finance Corp., která je součástí skupiny Creditanstalt. Pracoval rovněž jako poradce Ministerstva zemědělství České republiky v privatizačním procesu zemědělství.

Od roku 1993 se zabývá manažerskou činností v zemědělství. Pracuje také na projektech Phare, Sapard a Leader + titles, které mají za cíl podpořit spolupráci mezi zemědělskými systémy v rámci Evropské unie. Zároveň je členem lobystických skupin v Rakousku a Evropské unii, jejichž cílem je podpořit trvale udržitelný rozvoj využití půdy a zemědělství. Členem dozorčí rady České spořitelny je od května 2002, v dubnu 2005 byl do funkce opětovně zvolen.

Členství v orgánech jiných společností: DIE ERSTE österreichische Spar-Casse Privatstiftung, Sparkassen Prüfungverband.

ZDENĚK JIRÁSEK

Narozen 31. července 1950

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Kutná Hora, Masarykova 645, Česká republika

Pan Jirásek je absolventem Českého vysokého učení technického v Praze a postgraduálního studia na Vysoké škole ekonomické v Praze. Svou profesní kariéru zahájil v roce 1974 v ČKD Kutná Hora, kde pracoval na několika zajímavých pracovních pozicích, od zásobování, přes odbyt a nakonec jako ředitel slévárny. V roce 1994 nastoupil do České spořitelny.

Do roku 2000 pracoval na manažerských pozicích, po vstupu do skupiny Erste Bank přešel na nemanažerskou pozici, trenéra prodejních dovedností. Závěrem roku 2007 byl zvolen předsedou Celopodnikového výboru odborů.

Pan Jirásek byl zvolen do dozorčí rady zaměstnanci společnosti v říjnu 2008.

HERBERT JURANEK

Narozen 13. listopadu 1966

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Pan Juranek je absolventem Obchodní university v Rakousku – Bruck/Leitha. Svou profesní kariéru zahájil v Girozentrale der österreichischen Sparkassen v oblasti správy cenných papírů. V Girocredit Bank, A. G. se zaměřil na oblast derivátového zúčtování a technické podpory. V letech 1996–1998 pracoval ve společnosti Reuters Ges. m. b. H., kde řídil veškeré prodejní činnosti a řízení rizik společnosti Reuters v Rakousku. Od roku 1999 působí na různých pozicích v Erste Bank – věnoval se operacím s cennými papíry; dále pak jako generální ředitel společnosti ecetra Central European e-Finance a ecetra Internet Services AG nesl zodpovědnost za makléřské služby a internetové bankovníctví skupiny Erste Bank. Od března 2003 je výkonným ředitelem Organizace & IT v rámci skupiny Erste Bank. V červenci 2007 byl povýšen do funkce Chief Operating Officer a člena představenstva skupiny Erste Bank zodpovídající za oblast organizace, IT, řízení majetku, zpracování obchodů v rámci celé skupiny. Od roku 2008 jeho celoskupinová zodpovědnost zahrnuje také kartové centrum a centralizovaný nákup. Pan Juranek byl zvolen valnou hromadou do funkce člena dozorčí rady v dubnu 2005.

Účast v orgánech jiných společností: Banca Commerciale Romana SA; Dezentrale IT – Infrastruktur Services GmbH, ecetra Central European e-Finance, ecetra Internet Services AG, Informationstechnologie Austria GmbH, s IT Solutions AT Spardat G. m. b. H., s IT Solutions SK, spol. s r. o., Slovenská sporiteľňa, a. s., Informations- Technologie Austria SK, spol. s r. o., Erste Group Bank AG, Erste Steiermaerkische bank d. d. Rijeka, Informations- Technologie Austria CZ, s. r. o.

HEINZ KESSLER**Narozen 19. srpna 1938****Člen dozorčí rady****Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko**

Po skončení studií na Vídeňské Universitě se specializací politické vědy, nastoupil v roce 1964 pan Kessler do Netting-sdorfer Papierfabrik AG. V roce 1974 byl jmenován členem představenstva této papírenské společnosti a od roku 1982 zastává funkci předsedy představenstva. Pan Kessler byl zvolen členem dozorčí rady valnou hromadou v dubnu 2007.

Členství v orgánech jiných společností: Die Erste österreichische Spar-Casse Privatstiftung AG, Allegemeine Sparkasse Oberösterreich Bankaktiengesellschaft, AVS Beteilligungsgesellschaft m. b. H., Tiroler Sparkasse Bankaktiengemeinschaft, Erste Group Bank AG.

ANDREAS KLINGEN**Narozen 18. srpna 1964****Člen dozorčí rady****Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko**

Pan Klingen vystudoval technickou univerzitu v Berlíně, specializace fyzika a filozofie, je také absolventem Rotterdam School of Management. Profesionální kariéru zahájil jako vědecký pracovník v Festkörper – Laser – Institut v Německu. V letech 1993–1998 pracoval jako analytik společnosti Lazard Freres. Poté, až do roku 2005 zastával funkci senior Associate and senior Vice President společnosti JP Morgan v Londýně. Od roku 2005 působí jako manažer pro strategický rozvoj skupiny Erste Bank.

Pan Klingen byl zvolen členem dozorčí rady valnou hromadou v dubnu 2007.

Členství v orgánech jiných společností: Open Joint Stock Company Erste Bank, Erste Bank Hungary Nyrt, Erste Bank AD Novi Sad.

Členové správních, řídicích a dozorčích orgánů prohlašují, že si nejsou vědomi možného střetu zájmů mezi jejich pracovními povinnostmi a soukromými zájmy nebo jinými povinnostmi.

ANDREAS TREICHL**Narozen 16. června 1952****Předseda dozorčí rady****Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko**

V letech 1971–1975 studoval ekonomické vědy na Vídeňské univerzitě. Po ukončení vzdělávacího programu v New Yorku zahájil v roce 1977 svou kariéru v Chase Manhattan Bank, která ho vyslala do Bruselu (1979–1981) a do Athén (1981–1983). V roce 1983 začal poprvé pracovat v Die Erste. V roce 1986 se ujal funkce generálního ředitele v Chase Manhattan Bank ve Vídni, kterou v roce 1993 zakoupil Credit Lyonnais. V roce 1994 byl jmenován do představenstva Die Erste. V červenci 1997 byl jmenován generálním ředitelem. V červnu 2000 byl na mimořádné valné hromadě České spořitelny zvolen členem dozorčí rady a následně pak jejím předsedou, valná hromada v květnu 2006 opětovně zvolila pana Treichla do funkce.

Pan Treichl rezignoval na funkci člena a předsedy dozorčí rady v dubnu 2008.

JOHANNES KINSKY**Narozen 7. srpna 1964****Místopředseda dozorčí rady****Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko**

Pan Kinsky absolvoval pařížský Institut d' Etudes politiques de Paris, kde v roce 1988 promoval z politických věd, historie práva a financí. Kariéru zahájil v Deutsche bank, ve které zastával řadu pozic, mezi jinými úvěrového analytika, ředitele Divize Debt Capital Market a v neposlední řadě manažera zodpovědného za Českou a Slovenskou republiku a Chorvatsko. V roce 1999 nastoupil do JP Morgan, kde doposud pracoval jako vedoucí oddělení pro střední Evropu. V červenci 2007 se stal pan Kinsky členem představenstva skupiny Erste Bank s oblastí zodpovědnosti za podnikové financování a investiční bankovníctví skupiny.

Pan Kinsky byl zvolen členem dozorčí rady valnou hromadou v dubnu 2007.

V červnu 2008 pan Kinsky zemřel.

PÉTER KISBENEDEK
Narozen 12. září 1964

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Am Graben 21, Vídeň, Rakousko

Pan Kisbenedek je absolventem Vysoké školy ekonomické v Budapešti, se specializací na zahraniční obchod a marketing. Po promoci v roce 1988 nastoupil jako produktový manažer a později jako sales director do společnosti Sancell. V letech 1991–1995 zastával různé manažerské funkce ve firmě Philip Morris. V roce 1995 byl pan Kisbenedek jmenován zástupcem ředitele prodeje a marketingu pojišťovny ÁB – AEGON General Insurance. Poté se stal ředitelem divize Retail a následně zástupcem ředitele neživotních pojištění. Od roku 2000 pracuje ve skupině Erste Bank, do 31. 12. 2006 byl předsedou představenstva Erste Bank Maďarsko, zodpovídající za oblast strategického managementu, lidských zdrojů, právních služeb a marketingu. Od 1. července 2007 je pan Kisbenedek finančním ředitelem a členem představenstva současné Erste Group. Pan Kisbenedek byl zvolen členem dozorčí rady valnou hromadou v dubnu 2007.

Pan Kisbenedek rezignoval na funkci člena a předsedy dozorčí rady v dubnu 2008.

MONIKA LAUŠMANOVÁ

Narozena 30. října 1962

Členka dozorčí rady

Pracovní adresa: Na Perštýně 1, Praha 1, Česká republika

Paní Laušmanová pracuje na centrále České spořitelny jako ředitelka úseku centrálního řízení rizik. Je absolventkou matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze, oboru pravděpodobnost a matematická statistika. V roce 1992 získala titul kandidáta věd. Svou pracovní kariéru zahájila na akademické půdě. Na MFF UK zůstala jako odborná asistentka v oddělení finanční a pojistné matematiky, kde působila jako lektor předmětů především z oblasti finanční matematiky. V roce 1997 se rozhodla přejít do finanční praxe na pozici kvantitativního analytika a risk manažera v Expandia Finance, a. s. Od roku 1998 pracovala v Erste Bank Sparkassen (CR), a. s. jako vedoucí útvaru řízení tržních rizik. Od roku 2000 po spojení Erste Bank CR s Českou spořitelnou, a. s. je zodpovědná především za oblast řízení tržních a operačních rizik v České spořitelně. Funkční období paní Laušmanové v dozorčí radě skončilo v listopadu 2008.

MAREK POSPĚCH

Narozen 1. října 1967

Člen dozorčí rady

Pracovní adresa: Nám. Dr. Beneše 6, Ostrava, Česká republika

Po ukončení Střední průmyslové školy stavební ve Valašském Meziříčí pracoval šest let v Tesle Rožnov v oddělení výstupní kontroly a jakosti. Do České spořitelny v Ostravě nastoupil v roce 1992 jako pracovník úseku bezpečnosti provozu. Od roku 1995 působil v úseku všeobecné správy a v současné době zastává pozici vedoucího regionu centrály úseku správa majetku. Od roku 1994 působí v Celopodnikovém výboru odborů. V roce 2006 se stal členem Institutu členů správních orgánů v rámci certifikace studia Corporate Governance. Funkční období pana Pospěcha v dozorčí radě skončilo v říjnu 2008.

JITKA ŠROTÝŘOVÁ

Narozena 18. listopadu 1948

Členka dozorčí rady

Pracovní adresa: Olbrachtova 62, Praha 4, Česká republika

Absolvovala Střední všeobecně vzdělávací školu v Praze. Od roku 1967 pracovala jako odborný referent v Tesle Praha. Od roku 1970 do roku 1984 působila jako vedoucí zásobování v Tesle Eltos a Projektové a inženýrské organizaci. V České spořitelně pracuje od roku 1985, převážně jako vedoucí odborný referent na úseku rekreace; zajišťuje provoz celopodnikových rekreačních zařízení. Od roku 1986 je členkou Celopodnikového výboru odborů. Je rovněž předsedkyní sportovní komise při České spořitelně. S účinností od 1. 4. 2002 byla zaměstnanci České spořitelny zvolena do dozorčí rady, v červenci 2005 byla do funkce zaměstnanci zvolena opětovně. Funkční období paná Šrotýřové v dozorčí radě skončilo v říjnu 2008.

Makroekonomický vývoj České republiky v roce 2008

Ekonomika v recesi kvůli západní Evropě, návrat k růstu až v roce 2010

Česká ekonomika vzrostla v roce 2008 o 3,1 %, což je oproti roku 2007 zpomalení o 2,9 procentního bodu. V první polovině roku byla hlavním důvodem mírného zpomalení reforma z ledna 2008, která zvedla cenovou hladinu a ubrala z jinak velice rychlého růstu nominálních mezd (9,1 % v meziročním srovnání v první polovině roku 2008). Spotřeba tak přidala v témže období jenom 3 % (za celý rok 2007 vzrostla o více než 5 %). Ve druhé polovině roku a zejména ve 4. čtvrtletí 2008 se naopak na růstu začaly projevovat dopady finanční krize. Česká republika sice první bankovní vlnu krize ustála, jako malá a otevřená ekonomika se však nemůže vyhnout dramatickému propadu zahraniční poptávky v posledních třech měsících roku 2008. Vzhledem k vysokému podílu průmyslu na hrubé přidané hodnotě (1/3, vůbec nejvíce ze zemí Evropské unie) a vzhledem k výrazné orientaci průmyslu na vývoz tak není překvapivé, že se výrazné propady objednávek ze zahraničí ve 4. čtvrtletí 2008 promítly do více než 13% poklesu průmyslové produkce. Růst v posledním čtvrtletí 2008 tak spadl v meziročním srovnání na 0,7 % a ve srovnání s předchozím čtvrtletím dokonce klesl o 0,9 %.

V roce 2009 pod vlivem krize a propadu evropských ekonomik očekávají analytici České spořitelny pokles ekonomiky o 1,3 %, a to zejména díky výraznému propadu čistého exportu a propadu investic. Spotřebu domácností sníží výrazně slabší trh práce (banka očekává nezaměstnanost nad 8 % ke konci roku 2009 a nízký růst nominálních mezd) a – zejména ve druhé polovině roku – nárůst inflace kvůli slabšímu kurzu české koruny. Spotřeba tak v roce 2009 poroste jenom o 0,9 %. Postupné oživení lze v České republice očekávat až s oživením na hlavních trzích v roce 2010 a v tom případě poroste česká ekonomika o 1,5 %.

Inflace dramaticky zpomalí, deflaci odbije koruna

Průměrná inflace kvůli nákladovým faktorům z konce roku 2007 (ceny potravin, energií) a kvůli administrativním zásahům z ledna 2008 vyskočila na průměrných 6,4 % v roce 2008. To zejména v první polovině roku 2008, kdy nebyly patrné známky příštího výrazného zpomalování, tlačilo Českou národní banku ke zvyšování sazeb. Poslední čtvrtletí roku 2008, kdy inflace klesla až na prosincových 3,6 %,

a kdy došlo k výraznému zpomalení evropské ekonomiky, však již naznačovalo, jak se bude situace vyvíjet v první polovině roku 2009. V tomto období banka očekává silný dezinflační efekt minulé silné koruny (v 1. čtvrtletí 2009) a cen ropy (v 1. pololetí 2009) a posléze dezinflační efekt rychle zpomalující reálné ekonomiky. V první polovině roku 2009 budou v některých měsících i hodnoty inflace v meziročním srovnání blízko 0 %. Slabší koruna však již ve druhé polovině roku pomalu zvedne inflaci a posléze v roce 2010 ji vynese až mírně nad cíl ČNB (2 % od roku 2010).

Koruna na houpačce – sentiment z extrému do extrému

Kurz české koruny byl v roce 2008 velice volatilní a celkem kopíroval sentiment a s tím související toky. Ten v první polovině roku 2008 favorizoval region střední Evropy, potažmo Evropu jako celek, když panovalo přesvědčení, že problémy se špatnými aktivy jsou americkou záležitostí, a že Evropa se těmto problémům vyhne. S tím souvisel i optimistický pohled na střední a východní Evropu („Česko jako ostrůvek stability“), což se projevilo výrazným posílením eura vůči dolaru a zároveň výrazným posílením české koruny (a dalších měn regionu střední a východní Evropy vůči euru). Česká koruna se v létě 2008 dostala až pod hranici 23 Kč za euro, čímž vyprovokovala reakci ČNB, která jako první v regionu snížila sazby. Od pozdního léta 2008 začala česká koruna oslabovat a ke konci roku 2008 se dostala až k bankou očekávané fundamentální hodnotě 25,50–26,00 Kč za euro. Překmit sentimentu ve 4. čtvrtletí 2008, kdy si investoři „uvědomili“, jak závislý je region na vnější poptávce, vedl k akceleraci oslabování regionálních měn. Polský zlotý ztratil od počátku roku do půlky února 2009 18 %, česká koruna 10 %. To vyvolalo reakci ČNB v podobě verbálních intervencí jak ze strany guvernéra, tak ze strany dalších členů Bankovní rady.

Dle názoru České spořitelny zůstane krátkodobě česká koruna volatilní a spíše s tendencí k oslabování, kterou ovšem bude brzdít ČNB. Důvody jsou v zásadě tři: špatný sentiment (živený i nepřesnými informacemi v některých médiích) a nerozlišování mezi Českem a jinými zeměmi regionu; horší obchodní bilance; absence toků (zajišťování vývozců). Se stabilizací situace ve druhé polovině roku 2009 a s tím, jak investoři budou muset přiznat, že mezi

zeměmi regionu existují rozdíly, se česká koruna vrátí k posilování. Konec roku 2009 zakončí na průměrných 25,10 za 4. čtvrtletí 2009.

Úrokové sazby u dna kvůli koruně, normalizace pozvolná

I vývoj sazeb byl v roce 2008 odlišný v prvním a ve druhém pololetí. Zatímco v únoru 2008 ČNB zvedla dvoutýdenní úrokovou repo sazbu na 3,75 %, kde pak celou první polovinu roku 2008 zůstala, silná koruna na konci léta a posléze vypuknuvší krize přinutily centrální banku k rychlému snížení sazeb. Ty se dostaly až na 1,75 % počátkem roku

2009. Vzhledem ke slabosti koruny nevidí analytici banky ani navzdory slabé ekonomice další prostor pro pokles sazeb, do konce roku očekávají jedno zvýšení sazeb o 25 bazických bodů; rizikem zde zůstává dřívější růst sazeb kvůli slabé koruně. Efektivní krátké tržní sazby by rovněž měly ještě poklesnout s tím, jak se postupně vytratí riziková premie. U delších sazeb (dluhopisových) očekává banka dva efekty: na straně jedné pokles rizikové premie, kterou nyní investoři přisuzují České republice, a která neodpovídá stavu ekonomiky, a na straně druhé růst nabídky kvůli vyšším finančním potřebám státu. Dle názoru České spořitelny v delším období převáží spíše druhý efekt, výnosy by tak měly vzrůst.

Zpráva o hospodářských výsledcích a podnikatelské činnosti

KONSOLIDOVANÉ HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY (MEZINÁRODNÍ STANDARDY PRO FINANČNÍ VÝKAZNICTVÍ)

Česká spořitelna dosáhla nejlepších výsledků ve své téměř dvě století trvající historii. A to díky vynikajícím provozním výsledkům, které potvrdily, že **konzervativní přístup České spořitelny s vyváženou a obezřetnou obchodní politikou byl správnou cestou**. Pozitivně rovněž přispěl jednorázový výnos z prodeje Pojišťovny ČS. Na straně druhé byl rok 2008 poznamenán masivní finanční krizí vrcholící pádem banky Lehman Brothers a islandských bank a tato skutečnost rovněž ovlivnila hospodaření České spořitelny, a to negativně. **Ve svém souhrnu měly jednorázové vlivy v zásadě neutrální dopad do hospodářských výsledků**. Potvrzení o správnosti nastoupené cesty vystavili sami klienti, kteří v závěru roku 2008 zvolili Českou spořitelnu popáté v řadě Nejdůvěryhodnější bankou roku.

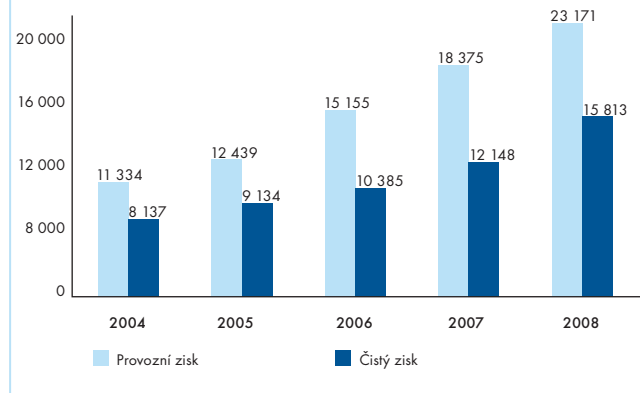
VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT

K 31. prosinci 2008 vykázala Česká spořitelna podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS) konsolidovaný **čistý zisk** po menšinových podílech **ve výši 15 813 mil. Kč**. V porovnání s rokem 2007, kdy čistý zisk činil 12 148 mil. Kč, vzrostl hospodářský výsledek o 3 665 mil. Kč, tj. o 30 %. **Klíčový ukazatel návratnosti vlastního kapitálu (ROE) se díky nárůstu čistého zisku zlepšil na 26,3 %**. V roce 2007 činilo ROE 23,8 %. Zlepšil se i ukazatel výnosnosti aktiv (ROA) na 1,8 %. Zisk před zdaněním, započtením zisku z ukončovaných činností a menšinovými podíly meziročně poklesl o 6 % na 14 076 mil. Kč.

Na výsledky České spořitelny mají vliv tři významné okolnosti: provozní zisk banky vyjadřující sílu banky generovat zisk vzrostl v meziročním srovnání o 31 % na 23 171 mil. Kč, dále jednorázový výnos z prodeje Pojišťovny České spořitelny v objemu 4 261 mil. Kč, a také krize na finančních trzích, která se promítá v záporném výsledku z přecenění finančních aktiv 4 352 mil. Kč.

Provozní zisk představující rozdíl provozních výnosů a nákladů **zaznamenal** výrazné zvýšení o 5 445 mil. Kč na 23 171 mil. Kč, což znamená **nárůst o plných 31 %**. Celkové provozní výnosy zahrnující čistý úrokový výnos, čisté příjmy

Čistý zisk a provozní zisk (mil. Kč)

z poplatků a provizí a čistý zisk z obchodních operací vzrostly o 18 % na 42 712 mil. Kč. **Vynikající provozní výnosy jsou založeny na výborných obchodních výsledcích**, které jsou podporovány produktovými inovacemi, jako je např. Osobní účet, Ideální hypotéka, Zlatý vklad či Chytrá karta. Provozní náklady zahrnující náklady na zaměstnance, ostatní správní náklady a odpisy hmotného a nehmotného majetku se zvýšily v souladu s inflací o 6 % na 19 541 mil. Kč.

Díky výraznému růstu provozních výnosů se podařilo výrazně stlačit důležitý ukazatel poměru provozních nákladů k provozním výnosům (**Cost/Income ratio**) na **45,8 %**, což v porovnání s předchozím obdobím znamená zlepšení o 51 bazických bodů.

Cost/Income (%)

Nejvýznamnější podíl na příznivém provozním výsledku má čistý úrokový výnos. **Objem čistého úrokového výnosu** za rok 2008 činil 30 239 mil. Kč, ve srovnání s rokem 2007 se **zvýšil o významných 22 %**.

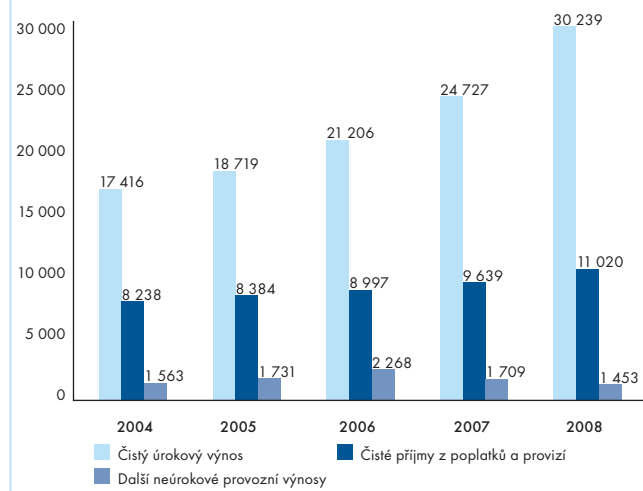
Klíčem k úspěchu byl další růst úvěrových obchodů, zvláště úvěrů na financování bydlení, spotřebitelských úvěrů a úvěrů pro malé a střední podniky, vedoucí k významnému nárůstu úrokových výnosů z klientských pohledávek o 30 % na 29 151 mil. Kč. Jejich podíl na úrokových výnosech dosáhl 66 %. Významné zvýšení pohledávek za bankami podpořené vyššími tržními mezibankovními úrokovými sazbami přispělo ke zvýšení čistého úrokového výnosu z operací s bankami o 67 % na 5 629 mil. Kč. Nejrychleji rostoucí položkou úrokových výnosů byly dividendové výnosy z akcií, které se zvýšily o 77 % na 816 mil. Kč. Lehce se snížily výnosy z dluhových cenných papírů z důvodu meziročního poklesu objemu jejich portfolia o 3 % na 7 453 mil. Kč. **Celkově se pak úrokové výnosy zvýšily o 27 % na 43 852 mil. Kč.**

Na růstu úrokových nákladů se projevil zvýšený objem pasivních produktů, a také rostoucí úrokové sazby. Zvýšily se především úrokové náklady na vklady klientů, ze závazků k bankám a na emitované dluhopisy vč. podřízeného dluhu. **Úrokové náklady dohromady představují 13 613 mil. Kč** a proti roku 2007 se zvýšily o 38 %.

Čistá úroková marže vztažená k úročeným aktivům se zlepšila o 35 bazických bodů na 4,07 %, a to díky vyšší alokaci zdrojů do lépe úročených produktů. Pozitivní vliv na čistý úrokový výnos měly i vyšší úrokové sazby, přestože v závěru roku ČNB výrazně své sazby snížila (dvoutýdenní repo sazba ČNB v roce 2008 nejdříve v únoru stoupla o 25 bazických bodů na 3,75 %, aby se v srpnu vrátila na 3,50 % a v samotném závěru roku výrazně klesla až na 2,25 % na konci listopadu).

Čisté příjmy z poplatků a provizí se ve srovnání s rokem 2007 zvýšily o 14 % a dosáhly úrovně 11 020 mil. Kč. Dosažený meziroční růst čistých poplatků a provizí je spojen se zvyšováním objemu a počtu platebních a karetních transakcí, s růstem úvěrových obchodů a s prodejem pojišťovacích produktů.

Čistý úrokový výnos a další provozní výnosy (mil. Kč)

Zásahu na úspěšném výsledku má zejména čistý příjem z poplatků z platebních a kartových transakcí, který se zvýšil o 15 % na 6 349 mil. Kč. Kartové transakce se na této sumě podílejí 21 %. **Objemy a počty platebních a kartových transakcí zaznamenaly výrazný růst**, např. objem transakcí platebními kartami v síti České spořitelny se zvýšil o 54 %, počet výběrů v bankomatech se zvýšil o 6 %, počet realizovaných jednorázových příkazů k úhradě se zvýšil o 8 %.

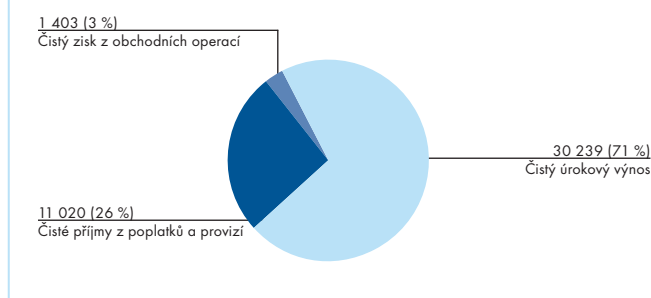
Čisté poplatky a provize z úvěrových činností vzrostly o 17 % na 2 206 mil. Kč **díky pokračujícímu rozvoji úvěrových obchodů**. Čisté příjmy z pojišťovacích produktů vzrostly výrazně o 87 %, a to jak zásluhou prodeje klasických pojištění, tak i pojišťovacích služeb úzce navázaných na bankovní produkty. Naprostá většina nově poskytnutých úvěrů obsahuje nějakou formu pojištění. Celkový objem čistých výnosů z pojišťovacích činností činil 282 mil. Kč.

Čisté příjmy z poplatků z obchodování s cennými papíry se mírně snížily o 5 % na 1 222 mil. Kč. Důvodem jsou **klesající příjmy z poplatků z podílových fondů** a správy aktiv **vzhledem k nižší poptávce v důsledku finanční krize**. Podíl čistých příjmů z poplatků a provizí na celkových provozních

výnosech postupně klesá, ještě za rok 2004 činil 31 %, za rok 2008 se snížil na 26 %.

Čistý zisk z obchodních operací za rok 2008 dosáhl objemu 1 453 mil. Kč, ve srovnání s minulým obdobím to představuje pokles o 15 %. **Čistý zisk z obchodních operací byl ovlivněn nepříznivým vývojem na finančních trzích a bezprecedentní volatilitou měnových kurzů** během roku 2008. Na dosažené velikosti čistého zisku z obchodních operací se pod vlivem klesajících úrokových sazeb zejména ve druhé polovině roku nejvíce podílejí výnosy z obchodování s dluhovými cennými papíry. Zisk z operací s cennými papíry představuje 837 mil. Kč. Na druhé straně však klesající úrokové sazby zvýšily náklady na operace s úrokovými deriváty na záporných 811 mil. Kč. Zisk z operací s cizími měnami se sice v souvislosti s oslabující korunou zejména v závěru roku 2008 snížil o jednu třetinu, ale přesto dosáhl výše 1 249 mil. Kč.

Struktura provozních výnosů (mil. Kč)

Všeobecné správní náklady (provozní náklady) za rok 2008 se v porovnání s předchozím obdobím zvýšily o 6 %, tj. na úrovni celoroční inflace, a to i důsledkem **opatření na snížení nákladů uskutečněných zejména v posledním čtvrtletí 2008**. Celková výše všeobecných správních nákladů tak dosáhla hodnoty 19 541 mil. Kč.

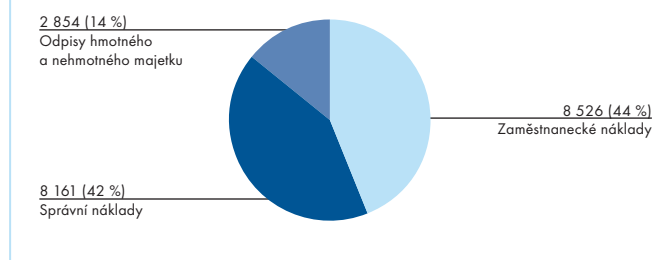
V souhrnném objemu všeobecných správních nákladů představují náklady na zaměstnance 8 526 mil. Kč. **Ve srovnání s předchozím obdobím se personální náklady zvýšily pouze o 1 %**. Navýšení platů a výkonnostních bonusů bylo částečně

kompenzováno nově zavedenými limity na odvody sociálního a zdravotního pojištění.

Druhá nejvýznamnější položka provozních nákladů, **ostatní správní náklady, se výrazně zvýšila** o 23 % na 8 161 mil. Kč. Za jejich meziročním růstem stojí zejména navýšení výdajů na zpracování dat o 37 % s ohledem na outsourcing IT služeb a další IT výdaje. Zvýšily se také náklady na kancelářské prostory, poradenství, reklamu a marketing v důsledku pokračující obchodní expanze banky. Největší položkou správních nákladů jsou výdaje na zpracování dat s 34 %. Dále následují náklady na kancelářské prostory (19 %), náklady na obchodní operace (17 %), výdaje na reklamu a marketing (13 %) a právní a poradenské služby (7 %).

Objem odpisů hmotného a nehmotného majetku se významně snížil o 13 % na 2 854 mil. Kč. Snížily se zejména odpisy na licence IT produktů, software a hardware v přímé souvislosti s výše zmíněným outsourcingem IT služeb. Struktura odpisů je vyrovnaná, polovinu tvoří nehmotný majetek a druhou polovinu hmotný majetek.

Struktura provozních nákladů (mil. Kč)

Čistá tvorba rezerv a opravných položek na úvěrová rizika dosáhla záporného salda 3 544 mil. Kč, což představuje téměř dvoutřetinové navýšení ve srovnání s minulým obdobím. Z celkového objemu čisté tvorby rezerv a opravných položek za rok 2008 představuje mateřská banka 93 %. **Hlavním důvodem meziročního zvýšení čisté tvorby je zrání portfolia úvěrů poskytnutých v nedávných rekordních letech** a růst objemu úvěrů, což se společně projevilo ve vyšší tvorbě opravných položek na úvěrová rizika zejména na spotřebitelské úvěry a úvěry malým a středním podnikům.

Saldo ostatních provozních výnosů a nákladů, které ke konci roku 2008 činilo –5 551 mil. Kč, zaznamenalo v porovnání s rokem 2007 výrazné zhoršení. **Hlavní příčinou** tak výrazného zhoršení jsou výnosy a ztráty z přecenění a prodeje finančních aktiv v reálné hodnotě, realizovatelných cenných papírů a aktiv držených do splatnosti, které v souhrnu vykázaly záporný výsledek 4 352 mil. Kč, a to v přímé souvislosti s výraznými poklesy na finančních trzích. Ve výsledku je zahrnuto znehodnocení dluhopisů Lehman Brothers ve výši 301 mil. Kč, znehodnocení dluhopisů islandských bank ve výši 2 245 mil. Kč a ztráta z přecenění strukturovaných kreditních produktů v celkové výši 1 120 mil. Kč. Negativní efekt ztrát z finančních aktiv byl částečně vyvážen příjmem z prodeje Burzy cenných papírů Praha v objemu 636 mil. Kč.

Ostatní provozní výsledky rovněž zahrnují vyšší příspěvek do Fondu pojištění vkladů jako důsledek rostoucího objemu klientů depozit, zhoršené výsledky realitních fondů z prodeje a přecenění nemovitostí, pokles tvorby rezerv na neúvěrová rizika a pokles nákladů na podíl klientů ze zisku Penzijního fondu České spořitelny.

Daňová povinnost Finanční skupiny České spořitelny se za rok 2008 snížila o 13 % a činila 2 809 mil. Kč, což představuje efektivní daňovou sazbu ve výši 15,1 %. Ve srovnání s rokem 2007 je efektivní daňová sazba nižší o 5,5 procentního bodu, a to především vlivem prodeje Pojišťovny ČS a majetkového podílu na Burze CP Praha, které nepodléhají zdanění a nižší sazbě daně z příjmu právnických osob. Částka daně je tvořena splatnou daní ve výši 3 001 mil. Kč, a dále vyčíslenými objemy změn v odložené dani plynoucími zejména ze změny sazby daně z příjmů v souhrnné kladné výši 192 mil. Kč.

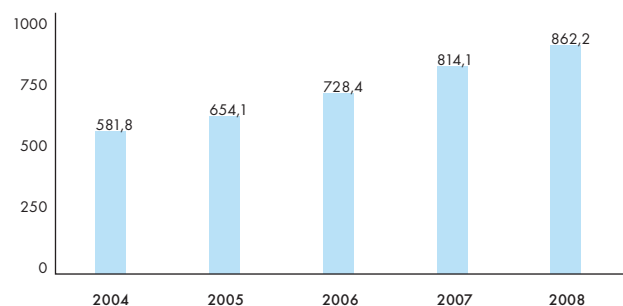
V souvislosti se strategickým prodejem pojišťovacích společností v rámci Erste Group prodala v září 2008 Česká spořitelna svoji majetkovou účast v Pojišťovně České spořitelny pojišťovací společnosti Vienna Insurance Group. V Pojišťovně ČS si Česká spořitelna ponechala 5% podíl. Kromě prodeje pojišťoven byla uzavřena smlouva tvořící základ pro vzájemnou úzkou spolupráci na příštích 15 let. Výnos z prodeje Pojišťovny ČS i čistý zisk z pojišťovacích činností od počátku roku 2008 do 15. září 2008 po zdanění je vykázán v položce „Zisk z ukončovaných činností po zdanění“ v objemu 4 460 mld. Kč. Za rok 2007 je v této položce

vykázán čistý zisk z pojišťovacích činností. **Samotný čistý výnos z prodeje činí 4 261 mil. Kč.**

ROZVAHA

Konsolidovaná bilanční suma České spořitelny dosáhla k 31. prosinci 2008 objemu 862,2 mld. Kč. V porovnání s koncem roku 2007 se objem bilanční sumy zvýšil o 6 %, což v absolutním vyjádření představuje nárůst o 48,1 mld. Kč. Je přitom třeba zohlednit, že se prodejem Pojišťovny ČS bilanční suma snížila. **Na nárůstu bilanční sumy se na straně zdrojů podílejí zejména závazky ke klientům**, finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou a vlastní kapitál. **Na aktivní straně obchodů stojí především růst klientských úvěrů, mezibankovních pohledávek a finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou.**

Bilanční suma (mld. Kč)

Pasiva

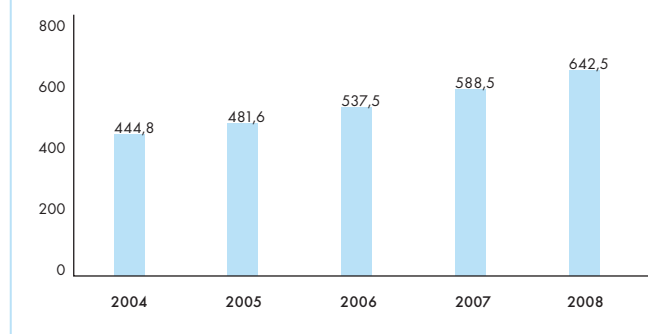
Tradičně nejvýznamnějším zdrojem finančních prostředků České spořitelny pro aktivní bankovní obchody jsou **klientské (primární) vklady, což činí Českou spořitelnu do značné míry nezávislou na mezibankovních zdrojích**, vklady klientů tvoří 74 % všech pasiv. Klientské vklady se v porovnání s rokem 2007 zvýšily o 54,0 mld. Kč na 642,5 mld. Kč, což představuje nárůst o 9 %. Růst vkladů klientů rovněž přispívá k silné likvidní pozici České spořitelny. Cizoměnová depozita představují stabilní podíl 4 % z celkového objemu klientských vkladů.

Důvěru občanů potvrzuje meziroční růst objemu jejich vkladů. Vklady občanů se zvýšily o 10 % na 489,0 mld. Kč

a reprezentují 76 % všech klientských depozit. Nejvýraznější nárůsty vkladů zaznamenaly spořicí účty, úložky penzijního připojištění, termínované účty a stavební spoření. Naopak poklesly objemy depozit uložených na vkladních knížkách.

Vklady veřejného sektoru vzrostly o 21 %, zejména na běžných účtech a v repo operacích, celkově pak dosahují výše 61,7 mld. Kč. Vklady podnikatelských subjektů a korporátních klientů zůstaly na úrovni 91,8 mld. Kč, mírně se změnila jejich struktura, když se zvýšil objem depozit na termínovaných účtech a poklesly zůstatky běžných účtů.

Klientské vklady (mld. Kč)

Celkový objem klientských prostředků spravovaných v rámci finanční skupiny (tj. vklady klientů, podílové fondy Investiční společnosti ČS a Reico ČS a správa aktiv v České spořitelně) vzrostl o 4 % navzdory výraznému odlivu investic z podílových fondů a **představuje částku 733,8 mld. Kč**, z níž téměř jednu čtvrtinu spravují dceřiné společnosti.

Suma závazků k bankám tvořená úvěry, termínovanými vklady a zůstatky na běžných účtech v meziročním srovnání mírně poklesla o 2 % a k 31. prosinci 2008 činila 57,6 mld. Kč, z čehož úvěry v rámci repo operací představovaly 17,2 mld. Kč. Lehce se snížil podíl mezibankovních obchodů České spořitelny, naopak se zvýšil podíl leasingových společností ve skupině a nemovitostních fondů v souvislosti s jejich obchodními aktivitami.

Celkový objem emitovaných dluhopisů v konsolidované bilanci se v porovnání s rokem 2007 snížil o 19 % na

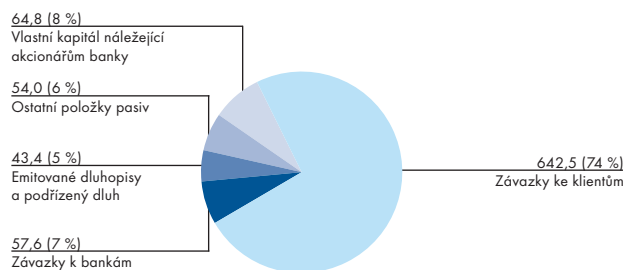
38,2 mld. Kč, počítáno bez zahrnutí emitovaných strukturovaných dluhopisů v reálné hodnotě. Pokles je způsoben maturováním dříve vydaných dluhopisů a ve srovnání s rekordním rokem 2007 nižší potřebou banky emitovat dluhopisy nové. Celkový objem hypotečních zástavních listů jako stabilního a dlouhodobého zdroje financování hypotečních obchodů v bilanci konsolidovaného celku tak představuje 32,3 mld. Kč. Objem emitovaných bondů činí 3,5 mld. Kč a depozitních smének 2,4 mld. Kč.

Česká spořitelna za účelem posílení kapitálové báze v souvislosti s dynamickým růstem úvěrových obchodů vydala v letech 2005 a 2006 podřízené dluhopisy. K 31. prosinci 2008 činila celková velikost podřízeného dluhu 5,2 mld. Kč.

Vlastní kapitál, který náleží akcionářům banky, zahrnující základní kapitál, emisní ážio, zákonný rezervní fond, oceňovací rozdíly (zejména z portfolia realizovatelných cenných papírů a kurzových rozdílů), nerozdělený zisk a zisk za účetní období, **se oproti minulému období zvýšil o 17 % na 64,8 mld. Kč**, a to hlavně vlivem dosaženého hospodářského výsledku. Naopak objem vlastního kapitálu se snížil vlivem výplaty dividend za rok 2007 v objemu 4,6 mld. Kč.

Výrazně se zlepšila i individuální kapitálová přiměřenost počítaná podle direktivy Basel II, a to o 80 bazických bodů na 10,31 %. Celkový kapitál pro výpočet kapitálové přiměřenosti (Tier 1 a Tier 2 po odečtení odpočitatelných položek) představuje 43,0 mld. Kč a souhrn kapitálových požadavků představuje 33,3 mld. Kč.

Struktura pasiv (mld. Kč)

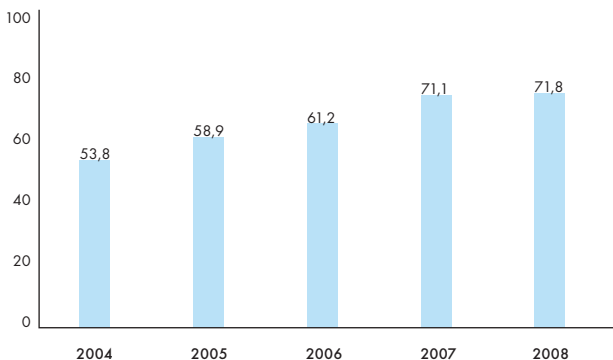

Aktiva

Nejvýznamnější položkou aktivních obchodů, která generuje největší část provozních výnosů, jsou klientské úvěrové obchody.

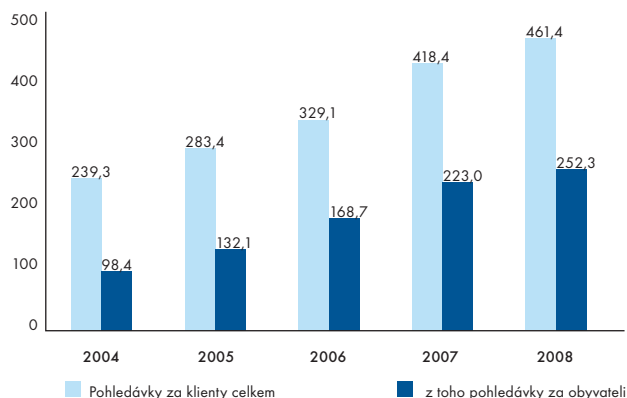
V roce 2008 pokračoval růst úvěrových obchodů, celkový objem úvěrů vzrostl o 10 %, což v absolutní výši představuje 43,0 mld. Kč, a dosáhl hodnoty 461,4 mld. Kč. Přes výborné výsledky však tempo růstu objemu nových úvěrů postupně oslabuje, a to zejména v oblasti hypotečních úvěrů. **Podíl klientských úvěrů v poměru ke klientským vkladům se udržuje na velmi konzervativní úrovni 71,8 %**. Na všech aktivních obchodech se čisté klientské úvěry podílejí již 52 %, přičemž ještě na konci roku 2003 tento podíl činil pouze 32 %. Podíl klientských úvěrů poskytnutých v cizích měnách představuje pouze 5 %.

Podíl klientských úvěrů ke klientským vkladům (%)

Objem úvěrů fyzickým osobám včetně hypotečních dosáhl 252,3 mld. Kč, **ve srovnání s předchozím obdobím** jejich objem **narostl o 13 %**. Zásahu na tomto výborném výsledku mají zejména spotřebitelské úvěry a úvěry ze stavebního spoření. Spotřebitelské úvěry vč. kreditních karet a kontokorentních úvěrů na spořicírových účtech se zvýšily o 24 % na 76,7 mld. Kč. Překlenovací úvěry a úvěry ze stavebního spoření poskytované Stavební spořitelnou ČS vzrostly o 28 % na 42,8 mld. Kč. Portfolio hypotečních úvěrů fyzickým osobám se zvýšilo o 4 % na 119,5 mld. Kč, relativně nízký nárůst je ovlivněn konzervativním přístupem České spořitelny k vývoji realitního trhu. Podíl úvěrů obyvatelstvu se v poměru k celkovým klientským úvěrům zvýšil ze 47 % v roce 2005 na 55 % v roce 2008.

Pohledávky za klienty (mld. Kč)

Česká spořitelna zaznamenala rovněž **nárůst objemu úvěrů včetně hypotečních i v podnikatelském a korporátním segmentu**, kde se celkové portfolio úvěrů zvýšilo o 9 % na 194,4 mld. Kč. Na rozdíl od fyzických osob **vykazují hypoteční úvěry poskytnuté podnikatelské klientele** a na developerské projekty **vysoké přírůstky**, jejich objem se v meziročním srovnání zvýšil o 22 % na 52,0 mld. Kč. Portfolio úvěrů velkým korporátním klientům (bez hypotečních úvěrů) představovalo ke konci roku 2008 více než 64,1 mld. Kč s navýšením o 7 %, úvěry malým a středním firmám (segment SME) činily 54,7 mld. Kč s nárůstem o 11 %. Dlouhodobým obchodním partnerem České spořitelny je veřejný sektor. Celkový objem úvěrů poskytnutých tomuto segmentu představuje 14,8 mld. Kč, což znamená pokles oproti minulému období o 15 %. Hypoteční úvěry veřejnému sektoru představují 2,3 mld. Kč.

Celkové portfolio hypotečních úvěrů občanům, právnickým osobám i veřejnému sektoru vzrostlo v celkovém souhrnu o solidních 9 % na 173,9 mld. Kč, **hypoteční úvěry představují 38 % portfolia všech úvěrů**.

Kvalita úvěrového portfolia finanční skupiny zaznamenala vzhledem k nastupující ekonomické recesi ve srovnání s koncem roku 2007 a v souladu s očekáváním zhoršení. Podíl vysoce rizikových úvěrů se sice zvýšil z 2,5 % na 3,4 %, ale stále zůstává na nízké úrovni.

Mezibankovní pohledávky se oproti předchozímu období výrazně zvýšily o 42 % a dosáhly objemu 93,3 mld. Kč, zvýšil se zejména objem reverzních repo operací na 13,7 mld. Kč. Vklady u bank tvoří 65,5 mld. Kč z celkové sumy mezibankovních pohledávek, úvěry pak 25,5 mld. Kč. **Nárůst mezibankovních pohledávek souvisí s realokací zdrojů získaných na pasivní straně bilance**, přebytek likvidity je pak umisťován především do České národní banky (9,0 mld. Kč).

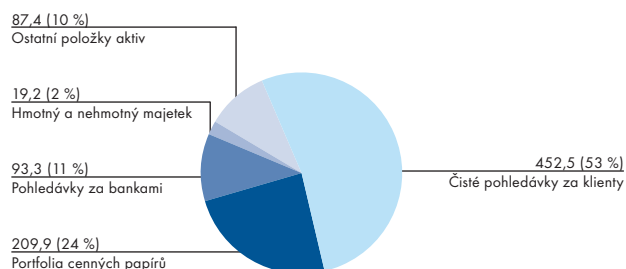
Celkový objem portfolií cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou, realizovatelných cenných papírů a cenných papírů držených do splatnosti se ve srovnání s minulým obdobím snížil o 7 % a **dosáhl hodnoty 209,9 mld. Kč.**

Mírný přírůstek byl zaznamenán pouze v portfoliu cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou, jejich objem dosáhl 55,9 mld. Kč. Portfolio realizovatelných cenných papírů lehce pokleslo na 35,0 mld. Kč a cenné papíry držené do splatnosti se snížily na 118,9 mld. Kč. **Pokles portfolií cenných papírů souvisí s úspěšnou alokací zdrojů do klientských a mezibankovních úvěrových obchodů.**

Dluhopisy jsou v portfoliích cenných papírů zastoupeny 96 %. **Struktura portfolií se výrazně změnila**, protože Česká spořitelna preferuje nákup dluhopisů emitovaných státními institucemi České republiky. Jejich celkový podíl se zvýšil z 57 % na 66 %. Dluhopisy emitované zahraničními finančními institucemi tvoří 20 % portfolia a dluhopisy emitované finančními institucemi v České republice tvoří 6 %. V roce 2007 tyto hodnoty představovaly 27 %, respektive 7 %. Ostatní dluhopisy jsou emitovány zejména zahraničními státními institucemi, subjekty v České republice se zárukou státu a ostatními zahraničními subjekty.

Objem investic do nemovitostí včetně aktiv ve výstavbě se v porovnání s rokem 2007 zvýšil o 7 % a dosáhl hodnoty 19,2 mld. Kč. Samotný přírůstek nových akvizic činil 1,1 mld. Kč. **Financování nemovitostí je pro Českou spořitelnu jednou z důležitých oblastí zájmu**, banka je také investorem v realitních investičních fondech určených institucionálním investorům, zaměřených zejména na český a slovenský trh, které působí v rámci finanční skupiny. Cílem investic do nemovitostí je dosažení příjmu z nájemného nebo kapitálového zhodnocení.

Struktura aktiv (mld. Kč)

Celkový **objem hmotného a nehmotného majetku** se proti předchozímu období snížil o 3 % na 19,2 mld. Kč, z čehož 68 % tvoří pozemky a stavby. Velikost nehmotného majetku se snížila o 16 % na 3,8 mld. Kč. Naopak objem hmotného majetku se mírně zvýšil na 15,4 mld. Kč. Celkový podíl hmotného a nehmotného majetku na aktivech činí 2 %.

Podnikatelská činnost

Česká spořitelna úspěšně ukončila program Banka první volby, jehož cílem bylo vytvořit z České spořitelny dynamickou a respektovanou banku v České republice. **Úspěchy dosažené při realizaci strategické vize potvrdily její správnost, jejich praktickými důsledky byly mimo jiné nárůst klientů a růst jejich spokojenosti s kvalitou služeb** poskytovaných Českou spořitelnou, rostoucí objemy rozhodujících aktivních i pasivních produktů a v neposlední řadě i získání celé řady ocenění v soutěžích určených pro odbornou i laickou veřejnost.

SOUKROMÁ KLIENTELA

Občané České republiky, zahraniční klienti, kteří pobývají na území České republiky, studenti, podnikatelé, živnostníci a příslušníci svobodných povolání **jsou klíčovým klientským segmentem České spořitelny.**

V oblasti klientských produktů a služeb vsadila Česká spořitelna na maximální flexibilitu a variabilitu. Prvním produktem tohoto typu byl Osobní účet, který svojí nabídkou 14 volitelných služeb ve třech pásmech umožňuje klientům stát se svobodným tvůrcem účtu na základě konceptu „Vyber si to, co opravdu potřebuješ“. **Osobní účet** byl na trh uveden v srpnu 2007 a na počátku listopadu 2008 počet uživatelů překročil hranici jednoho milionu klientů.

Druhým variabilním produktem založeným na stejném individuálním principu se v nabídce České spořitelny stala v dubnu 2008 **Ideální hypotéka.** Klienti si sami volí, jak bude jejich hypoteční úvěr ve výsledku vypadat. Nad rámec základní nabídky si pak zájemci o hypotéku mohou fakultativně vybírat z produktů a služeb nazvaných Individualita, Flexibilita a Jistota.

V polovině srpna 2008 uvedla Česká spořitelna na trh třetí flexibilní produkt – Chytrou kartu. Držitel Chytré karty si může zvolit nejen její vzhled, ale také výběrem z deseti volitelných služeb si určí, co bude jeho karta umět. **Chytrá karta** je určena především na nákupy, protože svému majiteli dokáže garancí nejnižší ceny, prodlouženou zárukou na zakoupené zboží a dalšími službami ušetřit nemalé částky. Na počátku listopadu 2008 se vyšplhal počet vydaných Chytrých karet na 100 tisíc, a to po necelých třech měsících existence nové karty.

Financování bydlení občanů

Trh s novými hypotečními úvěry v České republice zaznamenal v roce 2008 ve srovnání s rekordním rokem 2007 pokles, který se nevyhnul ani České spořitelně.

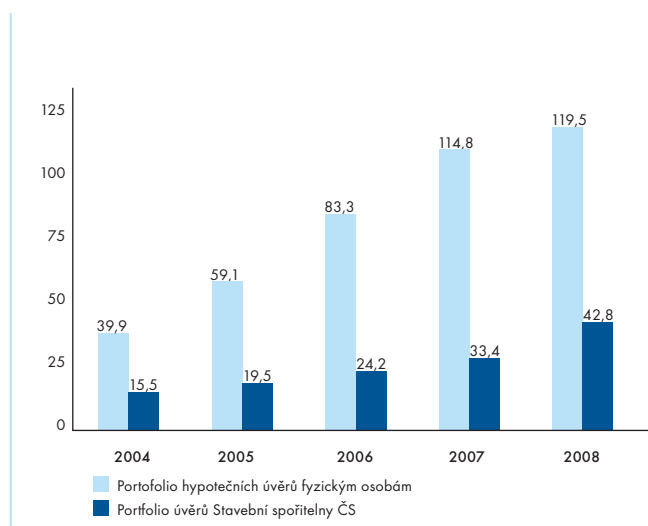
Česká spořitelna klade velký důraz na kvalitu hypotečních úvěrů. **Těsná spojitost mezi kvalitou poskytnutých hypoték, typem některých externích partnerů a jednotlivými rizikovými parametry** úvěrových obchodů nakonec **vedla k nezbytným změnám v procesu poskytování hypoték,** zejména k omezení spolupráce s problematickými externími prodejci. V kombinaci s ochlazením poptávky v souvislosti s rekordními nárůsty hypotečních úvěrů v roce 2007 a rychle nastupující recesí v závěru roku 2008 došlo k výraznému zpomalení prodeje nových hypotečních úvěrů. Počet i objem nově poskytnutých hypotečních úvěrů fyzickým osobám se v porovnání s předchozím obdobím snížil na polovinu.

Přes výše zmíněné okolnosti **celkový objem portfolia hypotečních úvěrů fyzickým osobám vzrostl o 4 % a dosáhl výše 119,5 mld. Kč.**

Spolupráce při zajištění financování bydlení občanů je pro Českou spořitelnu jednou z nejdůležitějších činností, přičemž každý z klientů očekává individuální přístup. **Reakcí České spořitelny na požadavky klientů je Ideální hypotéka jako další variabilní produkt v nabídce.** Klienti si sami mohou nastavit svůj individuální hypoteční úvěr podle vlastních potřeb a přání. Ideální hypotéka nabízí sjednání a vyřízení hypotéky bez poplatku, třicetidenní garanci nabízené úrokové sazby, on-line ocenění nemovitosti vypracované v pobočce a neomezené čerpání zdarma během prvních 3 měsíců. Nad rámec základní nabídky si pak zájemci o hypotéku mohou fakultativně vybírat z produktů a služeb nazvaných Individualita, Flexibilita a Jistota.

Díky Individualitě si klienti mohou zvolit typ hypotéky – například jestli chtějí úvěr na 100 % hodnoty nemovitosti. Flexibilita jim zase umožňuje přizpůsobit hypotéku danému okamžiku jejich života – mohou tak například díky jedné z nabídek snížit úvěr mimo fixaci nebo dodatečně pokrýt potřebné finance. Jistota je ochráněním před rizikem, že nebudou moci splácet – díky tomuto balíčku si mohou klienti pojistit schopnost splácet nebo získat zvýhodněné úročení, pokud

splácí hypotéku z účtu České spořitelny. Rovněž majitelé hypoték, sjednaných ještě před uvedením Ideální hypotéky, si mohou ke svým stávajícím hypotečním úvěrům navolit stejné služby jako k Ideální hypotéce.

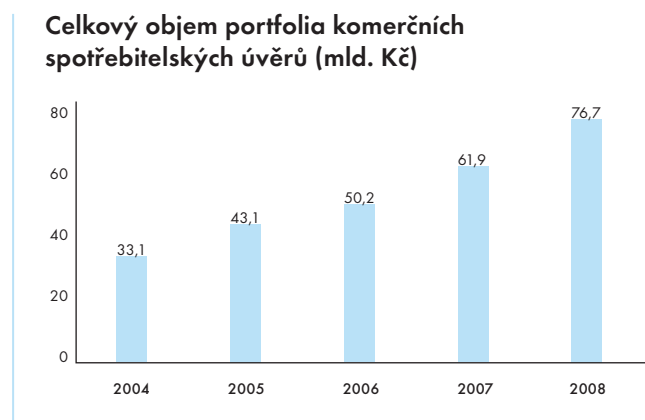
V rámci Finanční skupiny České spořitelny **klienti významně využívají** pro financování svého bydlení **služeb Stavební spořitelny České spořitelny**.

Na rozdíl od hypotečních úvěrů **dynamické tempo poskytování úvěrů Stavební spořitelny ČS pokračuje**. Celkové portfolio překlenovacích úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření zaznamenalo v úzké spolupráci s mateřskou bankou meziroční růst o 28 % na 42,8 mld. Kč, z čehož překlenovací úvěry představují téměř tři čtvrtiny. Stavební spořitelna ČS poskytla v roce 2008 téměř 35 tisíc nových úvěrů v celkovém objemu více než 13,5 mld. Kč. Celkový počet úvěrů pak ke konci roku překročil 200 tisíc.

Financování potřeb soukromých osob

Pozitivní růstový trend při uspokojování financování potřeb soukromých osob prostřednictvím spotřebitelských úvěrů v oblasti úvěrů pro soukromou klientelu pokračoval v neztenčené míře i v roce 2008. **Česká spořitelna dosáhla historicky nejvyššího absolutního meziročního nárůstu portfolia spotřebitelských**

úvěrů. Zůstatek portfolia těchto typů úvěrů včetně kreditních karet a kontokorentních úvěrů na spořicírových účtech se v meziročním srovnání zvýšil o téměř 24 % na 76,7 mld. Kč při počtu více než 2,5 milionu úvěrů. V průběhu celého roku 2008 bylo nově poskytnuto téměř půl milionu nových spotřebitelských úvěrů v objemu 33,1 mld. Kč. Průměrná výše spotřebitelského úvěru vzrostla o 22 % a průměrná splatnost zůstává 71 měsíců.

Mezi poskytnutými spotřebitelskými úvěry je tradičně největší zájem o půjčku ve výši 50 tis. Kč, zároveň se rychle zvyšuje počet stotisícových a dvousettisícových úvěrů. Celkový počet hotovostních úvěrů se zvýšil o 10 % na 0,8 milionu, objem vzrostl o 32 % a dosáhl 55,6 mld. Kč. Úspěšný výsledek je odrazem snahy České spořitelny úvěry klientům co nejvíce zpřístupnit. Kromě výhodných úrokových sazeb nabízí i rychlé a jednoduché vyřízení úvěru.

Hotovostní a spotřebitelské úvěry zajištěné nemovitostí, **tzv. americké hypotéky** pokračují v pozitivním trendu, o čemž svědčí navýšení v počtu poskytnutých úvěrů o 12 % na více než 16 tisíc a v objemu portfolia o 15 % na současných 8,6 mld. Kč. Rovněž u amerických hypoték se daří zjednodušovat a urychlovat celý proces poskytování, navíc proti klasickému spotřebnímu nebo hotovostnímu úvěru mají americké hypotéky výhodu ve významně nižší úrokové sazbě a dlouhodobém splácení.

Přes celkový pokles počtu kreditních karet v souvislosti se zavedením Chytré karty a vyřazením neaktivních karet

z evidence se **objem úvěrů z kreditních karet zvýšil** ke konci roku 2008 ve srovnání s předchozím obdobím o 17 % na 3,7 mld. Kč.

Pro více než milion klientů banka připravila předem schválené úvěrové produkty, jako je půjčka, kontokorent nebo Chytrá karta. Předem schválené úvěrové produkty jsou dostupné také prostřednictvím internetového bankovníctví, telefonní linky klientského centra nebo dopisní formou. Úvěr je pak vyřízen v řádu minut, aniž by klient musel do pobočky, úvěrovou smlouvu klient obdrží poštou. Klient se může před neschopností splácet i pojistit. V případě zdravotních problémů nebo ztráty zaměstnání získá klient pojistné plnění na účet, který si sám zvolí; pojištění schopnosti splácet je samozřejmě volitelné.

Nadále pokračoval pokles zůstatků portfolia historicky daných sociálních úvěrů, jejichž objem poklesl o 14 % na 3,1 mld. Kč. Pomalý trend klesání objemu sociálních úvěrů je důsledkem jejich složení, protože zbytkové portfolio tvoří dlouhodobé úvěry na investiční bytovou výstavbu.

Osobní účet

Před příchodem Osobního účtu si klienti mohli vybírat pouze z předem definovaných a nezměnitelných nabídek balíčků produktů, z nichž některé obvykle ani nevyužili. Tuto praxi dokázal změnit až Osobní účet. **Nyní má každý klient možnost si svobodně sestavit svůj individuální účet na základě vlastního výběru produktů a služeb, které chce využívat.** Osobní účet umožňuje variabilní volbu 14 produktů a služeb v pásmech Standard, Plus a Speciál podle individuálního výběru klienta na základě konceptu „Vyber si to, co opravdu potřebuješ“.

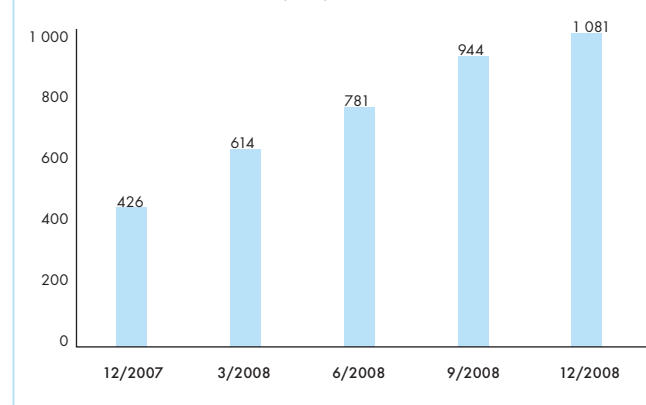
Krátce po uvedení na trh **byl Osobní účet rozšířen o doplňkové služby, které se k transakčním účtům na českém trhu dosud nenabízely.** Jedná se o pojištění schopnosti hradit pravidelné výdaje, které zajistí vyplacení jednorázového plnění či měsíčních plateb například při pracovní neschopnosti nebo ztrátě zaměstnání. Dále jsou to asistenční služby poskytující pomoc při řešení nouzových situací spojených s provozem motorového vozidla či domácnosti. Mezi doplňkové služby patří i právní ochrana, která pomůže při nahodilých právních sporech, jako je např. reklamace. Česká spořitelna průběžně pokračuje ve zlepšování komfortu obsluhy účtu a zvyšuje dostupnost produktů

i služeb. Od února 2008 je možné Osobní účet ČS konfigurovat i prostřednictvím služby SERVIS 24 Internetbanking, zároveň si mohou zvolit službu „Zůstatkové SMS zdarma“ i ti klienti, kteří nevyužívají službu SERVIS 24. V srpnu 2008 byl navíc zaveden telefonický prodej produktů Speciál.

Vysokou variabilitu Osobního účtu potvrzuje skutečnost, že nejčastější stejnou kombinaci produktů a služeb Osobního účtu má pouze 12 % klientů. V oblíbenosti volitelných služeb vede debetní karta, dále výběry z bankomatů České spořitelny, následuje kontokorentní rámec, SERVIS 24, zůstatkové SMS, platby v rámci České spořitelny, platby v rámci České republiky, Spořicí plán a zlatá debetní karta.

Osobní účet je velmi úspěšný a velmi rychle se po svém uvedení na trh v srpnu 2007 stal nejvyužívanějším produktem tohoto typu v České republice, v únoru 2008 překročil počet Osobních účtů hranici půl milionu, v červnu hranici 750 tisíc a **miliontý Osobní účet byl sjednán 3. listopadu 2008.** Na konci roku 2008 počet klientů používajících Osobní účet činil více než 1,08 milionu. Objem vložených prostředků se proti roku 2007 zvýšil více než trojnásobně na 61,7 mld. Kč.

Počet osobních účtů (tis.)

Ostatní účty

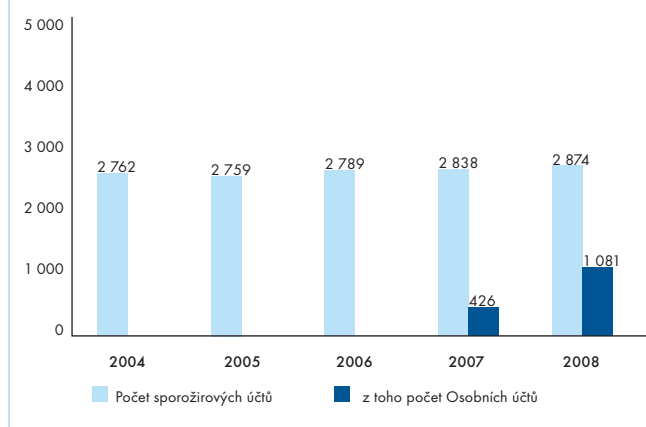
Česká spořitelna nadále nabízí účty pro segment dětí a studentů. Českým i zahraničním studentům středních a vysokých škol ve věku od 15 do 30 let nabízí Česká spořitelna kvalitní

finanční produkt za výhodnou studentskou cenu: **populární program Student+**. Počet středoškoláků a vysokoškoláků, kteří používají Student+, se stabilizoval na úrovni 180 tisíc, objem prostředků dosahuje výše 2,6 mld. Kč. **X konto je speciální konto pro děti** ve věku 10 až 15 let, kterým pomáhá získat první zkušenosti při správě jejich osobních financí.

Pro movitou klientelu je ideálním produktem **Exclusive konto**, které je výjimečné svým rozsahem poskytovaných služeb, vysokým zhodnocením likvidních finančních prostředků a prestižní kartou Gold. Objem prostředků na nich uložených již dosahuje výše 34,5 mld. Kč.

Na konci roku 2008 **vedla banka 2,87 milionů spořicí účtů** (včetně Osobních účtů) **se zůstatkem 196,3 mld. Kč**. V meziročním porovnání se objem vkladů na spořicí účtech zvýšil o 23 %. Spořicí účty jsou produktem s nejvyšším objemem vkladů klientů v celé finanční skupině. Stále vyšší počet občanů využívá v segmentu spořicí účtů doprovodné produkty spojené s účtem. Podíl spořicí účtů s kontokorentním rámcem dosahuje 37 %, podíl Osobních účtů 38 % a podíl počtu platebních karet vydaných ke spořicí účtům představuje 92 %.

Počet spořicí účtů (tis.)

Investiční produkty

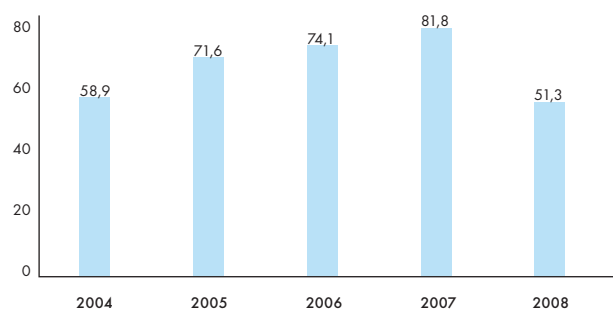
V roce 2008 měla globální finanční krize nejvýznamnější dopad na soukromou klientelu v oblasti investičních produktů. **Celý trh podílových fondů v České republice ztratil značnou část kapitálu svých klientů**, a to včetně klientů Finanční skupiny České spořitelny. Za úbytkem stál propad finančních trhů a následná panika investorů zejména v prvním a čtvrtém čtvrtletí 2008.

Poklesy zasáhly všechny části kapitálových trhů, tedy nejen akciové trhy, pro něž je možná zvýšená volatilita běžným znakem, ale i trhy dluhopisové a peněžní. **Fondy peněžního trhu díky svým objemům pak zaznamenaly odliv nejvýznamnější.** Podílníci vybírali peníze nejvíce z peněžních a dluhopisových fondů, naopak propad hodnoty majetku nejvíce zaznamenaly fondy akciové, smíšené a fondy fondů. **Na straně druhé současná podoba krize na finančním trhu prospívá pravidelným investicím**, protože za stejnou investovanou částku si podílníci mohou dokoupit větší počet podílových listů a těžit tak z očekávaného obratu cen. I když rok 2008 nepřál krátkodobým investicím zejména do rizikových aktiv, **budoucnost opět ukáže výhody kolektivního investování.**

Z hlediska možných rizik a potenciálních výnosů **je pro klienty optimálním řešením rozložení investice a využívání výhod pravidelného investování.** Česká spořitelna v úzké spolupráci s Investiční společností České spořitelny nabízí klientům kompletní řešení investice, kvalifikované rozložení do různých druhů aktiv za účelem snížení možného rizika, možnost podílet se na více investičních příležitostech a likviditu neboli možnost proměnit aktiva na hotové peníze. Základem nabídky jsou otevřené podílové fondy Investiční společnosti České spořitelny, která je jedničkou na trhu domácích podílových fondů v České republice.

Investiční společnost ČS spravuje velmi širokou paletu podílových fondů, ke konci roku 2008 jich v nabídce společnosti figurovalo 29 včetně speciálních fondů kvalifikovaných investorů. V průběhu roku 2008 poklesl objem majetku spravovaného Investiční společností o 37 % na 51,3 mld. Kč. **Většina odchodících prostředků však směřovala do produktů s pevným výnosem a termínovaných depozit České spořitelny.** Naprostá většina fondů Investiční společnosti je měnově zajištěna, což významně eliminuje riziko poklesu způsobené vysokou volatilitou kurzu koruny.

**Objem majetku spravovaného
Investiční společností ČS (mld. Kč)**

Jednou z výhod kolektivního investování je tzv. **koncept fondů absolutního výnosu**, který Investiční společnost ČS zatím nabízela v segmentu privátního bankovníctví (čtyři AR fondy, s nulovým až 75% zastoupením akcií). Konstrukce takových fondů omezuje riziko ztráty s velkou participací na růstu. Na rozdíl od instrumentů s fixní dobou do splatnosti jsou tyto fondy vždy likvidní.

Nabídka strukturovaných investic s garancí vložených prostředků i nadále **zahrnovala zajištěné fondy**. Klienti České spořitelny do nich investovali téměř 1,5 mld. Kč. Pro investory s kratším investičním horizontem **pokračovala banka v distribuci** měnových a akciových **prémiových vkladů**. Celkově objem všech emitovaných prémiových vkladů dosáhl téměř 2,5 mld. Kč. Emise strukturovaných dluhopisů přesáhly 0,5 mld. Kč, mezi nejatraktivnější patřila emise Světových indexů – Rainbow. K tradičně nejoblíbenějším investicím patří **hypoteční zástavní listy** a dluhopisy s pevným výnosem, kterých se v roce 2008 prodalo 3,5 mld. Kč.

Česká spořitelna ve spolupráci s dceřinou společností Reico investiční společnost ČS nabízí od března 2007 retailovým klientům možnost investovat do nemovitostí prostřednictvím ČS nemovitostního fondu, který je otevřeným podílovým fondem. **ČS nemovitostní fond si udržuje svoji pozici největšího nemovitostního fondu pro drobné klienty v České republice**, a to jak objemem kapitálu: 1,6 mld. Kč k 31. prosinci 2008, tak i počtem nemovitostí v portfoliu. Fond drží v portfoliu šest nemovitostí, z toho pět v České republice

a jednu na Slovensku. Investice do nemovitostí představuje relativně bezpečný způsob investování s očekávaným výnosem mírně nad úrovní dluhopisových fondů a je vhodným nástrojem diverzifikace investičního portfolia. **V roce 2008 dosáhl fond výnosnost 4,39 %, čímž se zařadil mezi nejvýkonnější otevřené investiční fondy na českém trhu bez ohledu na třídu aktiv.**

Spořicí produkty

Vzhledem ke krizi na finančních trzích se rok 2008 stal rokem návratu k tradičním depozitním produktům. **Klienti více než v minulosti kladou důraz na garanci úrokové sazby a pojištění vkladu.**

Česká spořitelna jako vedoucí banka na trhu depozitních produktů na tento trend reagovala a v květnu 2008 začala nabízet **Zlatý vklad České spořitelny**. Jedná se o účet, který **kombinuje dvouletý vkladový a investiční produkt**, ale vždy poskytuje garantovanou úrokovou sazbu. Počtem založených účtů (více než 44 tisíc) i objemem vložených prostředků (11,3 mld. Kč) překonal Zlatý vklad původní očekávání a obchodně dokázal plně kompenzovat výkyvy na trhu investování produktů související s finanční krizí. Výrazný nárůst však vedle Zlatého vkladu České spořitelny zaznamenaly i další typy spořicích produktů.

Rok 2008 byl svým způsobem historický, protože **otežej nejvýznamnějšího spořicího produktu ve finanční skupině přebraly** od tradičních vkladních knížek poprvé v téměř dvousetleté historii České spořitelny **vklady stavebního spoření**. Celkové vklady klientů na účtech stavebního spoření Stavební spořitelny ČS vzrostly oproti předchozímu období o 4 % a dosáhly úrovně 93,2 mld. Kč při celkovém počtu téměř 1,2 milionů klientů. Klienti v roce 2008 uzavřeli vkladové smlouvy s celkovou cílovou částkou 64,8 mld. Kč, tedy o 53 % vyšší než v roce 2007.

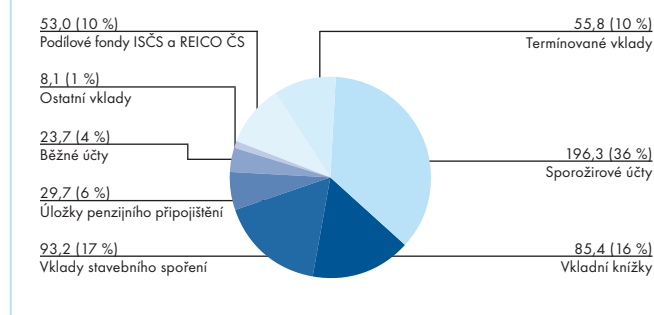
Počet vkladních knížek a objem vkladů na nich uložených stále klesá (o 6 % ve srovnání s předchozím rokem), přesto ke konci roku 2008 vedla Česká spořitelna více než **1,7 milionu vkladních knížek** na jméno se zůstatkem 85,4 mld. Kč.

Mezi vyhledávané a rychle rostoucí dlouhodobé formy spoření se řadí penzijní připojištění. **Penzijní fond České spořitelny**

zaznamenal v roce 2008 další dynamický nárůst uložených finančních prostředků klientů, jejich objem vzrostl o více než 21 %, celkově dosáhl výše 29,7 mld. Kč. Počet klientů se zvýšil o 18 % a na konci roku 2008 překročil hranici tři čtvrtě milionu. Na výsledcích Penzijního fondu se významně podílel rozvoj spolupráce se zaměstnavateli, v rámci firemního programu Penzijní fond ČS spolupracuje s více než 8 tisíci zaměstnavateli, kteří svým zaměstnancům finančně přispívají na jejich penzijní připojištění.

Skutečnou renesanci zažily termínované účty fyzických osob, které představují bezpečnou formou spoření s výhodnou úrokovou sazbou a přitom zaručují částečnou likviditu bez sankčních poplatků. Objem zůstatků na termínovaných účtech ke konci roku 2008 činil 55,8 mld. Kč, což značí meziroční nárůst o 18 %. Z celkového objemu představují termínované vklady v cizích měnách 5,9 mld. Kč, preferované měny jsou euro a americký dolar.

Spoření a investování občanů (mld. Kč)

Klienti svobodných povolání

Česká spořitelna pokračuje v úzké spolupráci s profesními komorami, které sdružují klienty svobodných povolání – generální partnerství s Českou lékařskou komorou, partnerství s Českou stomatologickou komorou, Českou lékárnickou komorou, Českou advokátní komorou, Komorou daňových poradců apod. Tato dlouhodobá partnerství pomáhají České spořitelně rozpoznávat individuální finanční potřeby klientů svobodných povolání, na které pružně reaguje specifickou produktovou nabídkou.

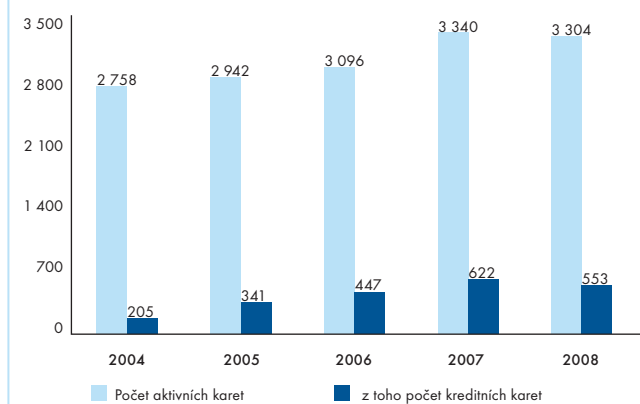
Obsluha klientů svobodných povolání je založená na individuálním přístupu specializovaného poradce pro svobodná povolání. Profesionálně vyškolení poradci poskytují klientům ucelené informace v oblasti soukromých i firemních financí.

Klienti svobodných povolání mohou využívat **program Profesionál**, který je atraktivní zejména díky své variabilitě a možnosti kombinace produktů dle individuálních potřeb klienta. Ve srovnání s předchozím rokem se počet programů Profesionál zvýšil o 10 %, objem zůstatků činil 1,4 mld. Kč.

Kartový program

Celkový počet aktivních platebních karet se v roce 2008 mírně snížil o 1 % a činil 3,3 milionu, z toho 2,7 milionu debetních a 0,6 milionu kreditních karet. Přestože počet platebních karet stagnoval, **zůstává České spořitelna** na tomto významném trhu **v dominantním postavení**, o čemž svědčí výrazné zvyšování počtu a objemu karetých transakcí.

Počet aktivních karet (tis.)

V srpnu 2008 Česká spořitelna úspěšně představila Chytrou kartu, kterou si klient nastaví podle vlastní volby. Kreditní Chytrá karta je dalším flexibilním produktem respektujícím svobodnou volbu a individualitu každého klienta. Držitel Chytré karty si volí nejen její vzhled, ale také si výběrem z možných deseti služeb určí, co všechno bude jeho karta umět. **Chytrá karta je určena především na nákupy**

a postupně nahradí všechny doposud vydané soukromé kreditní karty Kredit+.

Už po třech měsících od uvedení do prodeje dosáhl počet vydaných Chytrých karet hranice 100 tisíc, avšak vzhledem k náběhu prodeje Chytré karty a vyřazení neaktivních kreditních karet z evidence se celkový počet kreditních karet v meziročním srovnání snížil o 11 % na 553 tisíc. **Přes snížení počtu kreditních karet však vzrostl objem platebních transakcí a výběrů z bankomatů** provedených kreditními kartami o 20 % na 8,6 mld. Kč.

Mezi majiteli Chytré karty si získaly největší oblibu tyto služby: používání karty zdarma, zvýhodněný Bonus program, slevový program Sphere a odměna do Penzijního fondu České spořitelny. Nejčastější shodnou kombinací služeb ke kartě má pouze 15 % majitelů. **Chytrá karta České spořitelny byla oceněna i odbornou veřejností: stala se Úvěrem roku 2008 v rámci soutěže MasterCard Banka roku.**

V průběhu roku 2008 byla ukončena migrace stávajícího portfolia debetních elektronických karet na čipové karty, migrace embosovaných karet bude ukončena během roku 2009. Zkvalitňování a rozšiřování poskytovaných služeb je pro Českou spořitelnu samozřejmostí. Nově mohou klienti získat informace o své platební kartě prostřednictvím internetového bankovníctví SERVIS 24, mají možnost si nastavit design platební karty, a to buď z galerie nabízené Českou spořitelnou, nebo se mohou rozhodnout pro vlastní obrázek. Od 1. května 2008 změnila Česká spořitelna pojistné podmínky k pojištění zneužití platební karty, když **došlo k výraznému prodloužení doby pojistného krytí, a také k rozšíření dodatečných rizik** spojených s tímto pojištěním. Výrazný nárůst obliby si získalo zasílání platebních karet poštou na adresu klienta.

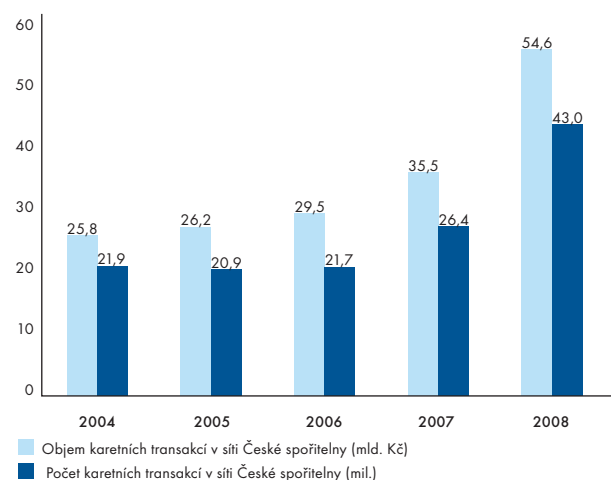
Úspěšně se vyvíjela aktivace držitelů karet k bezhotovostním formám placení u obchodníků. Česká spořitelna zaznamenala meziroční nárůst počtu plateb debetními a kreditními kartami u obchodníků o 19 % na téměř 74 milionů. Objem transakcí se rovněž zvýšil o 19 % na 69,0 mld. Kč.

Počty a objemy transakcí provedených přes platební terminály České spořitelny byly v roce 2008 mimořádně

vysoké. Držitelé platebních karet uskutečnili v roce 2008 o 63 % více transakcí než v předchozím roce, a to celkem 43 milionů. Z pohledu transakčních poplatků důležitější **ukazatel objemu uskutečněných transakcí na terminálech České spořitelny stoupl v porovnání s předchozím obdobím o 54 %** na 54,6 mld. Kč. Rekordním dnem byl 22. prosinec 2008, kdy držitelé platebních karet provedli prostřednictvím platebních terminálů České spořitelny 375 tisíc transakcí v celkovém objemu 443 mil. Kč. **Všechny platební terminály České spořitelny jsou nyní vybaveny čipovou technologií, která výrazně zvyšuje bezpečnost transakcí.**

Za těmito vynikajícími výsledky stojí rozšiřování služeb v oblasti přijímání platebních karet i do dalších míst a růst celkového počtu provozoven obchodních partnerů České spořitelny o 18 % na více než 15 tisíc. K nejvýznamnějším obchodním partnerům, se kterými banka navázala v roce 2008 spolupráci, patří Tesco Stores ČR se 100 obchodními místy a OBI Česká republika se 17 obchody. **Česká spořitelna je rovněž první bankou, která od prosince 2008 zajišťuje přijímání platebních karet ve velkoobchodním řetězci Makro Cash&Carry ČR.** Ve 13 obchodních místech řetězce Makro tak mají klienti vůbec poprvé možnost zaplatit za nákup jakoukoli debetní nebo kreditní kartou.

Karetní transakce v síti České spořitelny

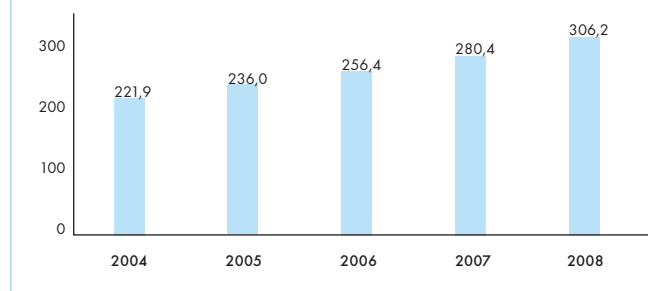

V oblasti plateb kartami přes internet (**E-commerce**), které zpracovává Česká spořitelna, došlo v roce 2008 k výraznému 165% nárůstu počtu transakcí na 549 tisíc v objemu za 802 mil. Kč. Průměrná hodnota transakce dosáhla částky 1 459 Kč.

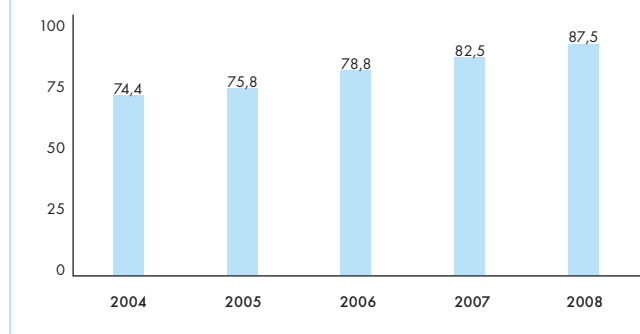
Bonus program vstoupil do roku 2008 s registrovaným členstvím. Z původních 2,3 milionů automaticky zařazených členů se do nového Bonus programu zaregistrovalo 700 tisíc, kteří Bonus program aktivně používají. Od srpna 2008 mohou klienti sbírat body o třetinu rychleji v případech, že mají Chytrou kartu s aktivovanou službou Bonus program. Banka také představila nový způsob distribuce odměn pomocí elektronické poukázky, která umožňuje okamžité obdržení a následně vyzvednutí odměny přímo v obchodě.

Rozsahem své bankomatové sítě zaujímá Česká spořitelna vedoucí pozici na trhu, koncem roku 2008 provozovala celkem 1 164 bankomatů (ATM). Počet bankomatů upravených pro potřeby nevidomých a slabozrakých občanů se zvýšil na 52. Banka nadále pokračuje v rozšiřování funkčnosti bankomatů, např. o čtečku čárového kódu a provádí jejich postupnou obnovu, v roce 2008 bylo vyměněno za nové celkem 95 ATM. **Všechny bankomaty jsou vybaveny čipovou technologií a bezpečnostním zařízením minimalizujícím riziko nelegálního kopírování platebních karet (skimmingu).** V rámci pilotního provozu zprovoznila Česká spořitelna depozitní bankomaty, které kromě standardních služeb umožňují uložit vklad v hotovosti nejen na účet vedený Českou spořitelnou, ale i na účet vedený u jiné banky v České republice.

Objem výběrů v síti bankomatů České spořitelny (mld. Kč)

Počet výběrů v síti bankomatů České spořitelny (mil.)

Objem výběrů hotovosti v síti bankomatů České spořitelny dosáhl v roce 2008 celkově 306,2 mld. Kč, tj. o 9 % více než v předchozím roce, počet výběrů vzrostl o 6 % na 87,5 milionů. Počet dobítí mobilních telefonů dosáhl 3,0 milionu a hodnota objemu dobítí se blíží hranici 0,9 mld. Kč.

Doplňkové produkty a služby

Prodej doplňkových produktů a služeb prochází v síti České spořitelny výrazným rozvojem, a to ze dvou důvodů. Tím prvním je celkové řešení finančních potřeb klienta, které si Česká spořitelna klade za svůj cíl. Druhý důvod úzce souvisí s prodejem Pojišťovny České spořitelny a se smlouvou o dlouhodobé spolupráci s pojišťovnou Kooperativa a Pojišťovnou ČS. **Banka prohlubuje ve své distribuční síti prodej pojišťovacích produktů,** jako jsou životní pojištění, pojištění majetku, pojištění schopnosti splácet k úvěrovým produktům, cestovní pojištění, pojištění pravidelných výdajů, právní ochrana k Osobnímu účtu a další produkty. **Obľiba doplňkových služeb rapidně stoupá a například naprostá většina nově poskytnutých úvěrů obsahuje nějakou formu pojištění.**

V rámci pojištění schopnosti splácet zavedla Česká spořitelna v roce 2008 unikátní službu pro pojištěné klienty. V případě, že je klient pojištěn pro případ ztráty zaměstnání a práci skutečně ztratí, má možnost zapojit se do projektu „Job care“, který mu zajistí pomocnou ruku při hledání nového pracovního místa. Klient získá rady ohledně hledání nového zaměstnání, zformulování životopisu a motivačního dopisu apod. Zároveň může využít služeb Centra pro podporu zaměstnanců, které nabízí vzdělávací a poradenské aktivity se zaměřením na ka-

riérové, profesní a psychologické poradenství včetně nabídky ubytování pro klienty z jiných regionů. Všechny služby jsou pak poskytovány zdarma.

FIREMNÍ A KORPORÁTNÍ KLIENTELA, VEŘEJNÝ A NEZISKOVÝ SEKTOR

Firemní a korporátní klientela je druhým pilířem, na který se Finanční skupina České spořitelny zaměřuje. V nabídce finanční skupiny jsou klasické produkty pro správu účtů a poskytování úvěrů, speciální projekty zaměřené na investiční úvěry, export, kapitálovou účast, leasing, faktoring, financování nemovitostí, syndikované úvěry apod. Banka výrazně pomáhá firemní klientele využívat garanční fondy či čerpat dotace z fondů Evropské unie.

Financování nemovitostí

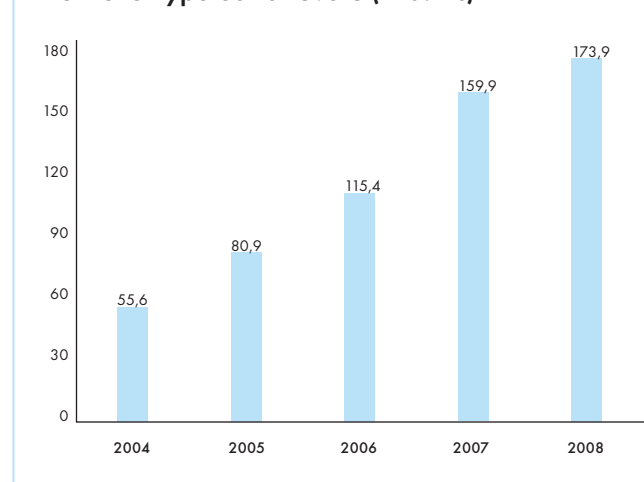
Česká spořitelna patří mezi nejaktivnější banky v oblasti financování nemovitostí, realitních investic a hypotečních obchodů navzdory tomu, že realitní trh byl v České republice ve druhé polovině roku 2008 již naplno zasažen problémy s likviditou a **vývoj nových obchodů v tomto segmentu měl sestupnou tendenci**. Přesto v průběhu roku 2008 poskytla Česká spořitelna podnikatelským subjektům 21,2 mld. Kč nových hypotečních úvěrů. **Celkový vývoj portfolia hypotečních úvěrů poskytnutých podnikatelským subjektům vykázal výrazně vyšší nárůst než objem portfolia hypotečních úvěrů fyzickým osobám**. Celkový zůstatek k 31. prosinci 2008 tak činil 52,0 mld. Kč s velmi slušným meziročním nárůstem o 22 %.

Celkový zůstatek portfolia hypotečních úvěrů České spořitelny poskytnutých občanům, podnikatelským subjektům a municipalitám po meziročním nárůstu o 9 % činí 173,9 mld. Kč. **Česká spořitelna nepřetržitě od roku 2001 potvrzuje svoji pozici největší hypoteční banky v České republice.**

Stejně jako v minulých letech banka klade zvýšený důraz na komplexní financování bytových projektů, ale zároveň věnuje pozornost ostatním sektorům realitního trhu, jako jsou kancelářské projekty, nákupní centra apod. **S cílem podpořit rychle se rozvíjející regionální trh dokončila Česká spořitelna v roce 2008 budování nové specializované obchodní sítě Developer center, jejichž prostřednictvím je poskytováno**

projektové financování nemovitostí a komplexní služby pro realitní klienty v osmi městech celé České republiky.

Portfolio hypotečních úvěrů (mld. Kč)

Realitní obchody jsou pro Českou spořitelnu jednou z hlavních oblastí zájmu, což se promítá i do jejích dalších aktivit. V roce 2008, i přes postupné zhoršování tržních podmínek, úspěšně působila na trhu Reico investiční společnost ČS společně s ČS nemovitostním fondem, jehož je exkluzivním správcem. Banka rovněž udržovala svůj podíl v realitních investičních fondech pro institucionální investory CEE Property Development Portfolio a Czech & Slovak Property Fund. Oba fondy jsou zaměřeny zejména na český a slovenský trh a jsou koncipovány jako uzavřené. Správci těchto fondů jsou významné realitní skupiny působící ve středoevropském regionu. Banka je rovněž investorem v uzavřených realitních fondech The Endurance Fund a Discovery Group Fund. Plánovaný investiční cyklus uvedených fondů je dostatečně dlouhý na překlenutí současného přechodného poklesu trhu.

Česká spořitelna je nadále generálním partnerem prestižní stavovské organizace realitních profesionálů Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí, největší středoevropské konference o trhu nemovitostí CEDEM a soutěže Nejlepší z realit, která oceňuje nejlepší developerské projekty v České republice.

Malé firmy a podnikatelé

V segmentu firemní klientely s obratem do 30 mil. Kč poskytla Česká spořitelna v průběhu roku 2008 více než 25 tisíc nových úvěrů v objemu 10,5 mld. Kč. Celkově banka spravuje téměř 38 tisíc úvěrů se zůstatkem portfolia 19,8 mld. Kč, což **představuje vysoký růst o 27 %** ve srovnání s rokem 2007.

Všem podnikatelům s obratem do 30 mil. Kč nabízí Česká spořitelna zdarma nový rychlý typ financování – **úvěry Mini Profit** (Kontokorentní úvěr Mini Profit a Termínovaný úvěr Mini Profit). Tento typ financování je jednoduchý, rychlý a dostupný na všech pobočkách banky. Kontokorentní úvěr Mini Profit v maximální výši 150 tisíc Kč poskytuje banka formou stanovení úvěrového rámce na běžném účtu klienta, a to na jeden rok s automatickou obnovou při splnění smluvně dohodnutých podmínek. U Termínovaného úvěru Mini Profit převede banka celou částku (až 300 tis. Kč) na běžný účet klienta. U tohoto úvěru si může klient zvolit buď krátkodobý (jeden rok), nebo střednědobý časový horizont (dva až pět let). Klient může také čerpat oba typy úvěrů najednou.

Podnikatelům, malým a mikro firmám jsou rovněž určeny úspěšné **programy Profit a Profit Light**. Zatímco Program Profit je založen na stavebnicovém přístupu, kdy si klienti sami vybírají služby nejlépe odpovídající jejich potřebám, Program Profit Light je balíčkem založeným na razantním cenovém zvýhodnění fixní sady produktů a služeb.

O úspěchu programů Profit svědčí dva faktory. **Program Profit Light byl v soutěži Zlatá koruna 2008 vyhlášen jako nejlepší podnikatelský účet roku** a počet programů Profit a Profit Light se zvýšil za poslední rok o výrazných 49 % a přesáhl tak hranici 54 tisíc. Na běžných účtech vedených v režimu Profit a Profit Light měli klienti ke konci roku 2008 uloženo 12,2 mld. Kč s nárůstem o 26 %.

Středně velké firmy

Především klientele v segmentu středně velkých firem (Small and Medium Enterprises, SME) od 30 mil. do 1 mld. Kč je k dispozici síť 15 komerčních center, která jsou umístěna ve všech regionech České republiky. **Komerční centra zajišťují pro firmy komplexní služby celé Finanční skupiny České spořitelny.**

V celkovém souhrnu všech produktů poskytla Česká spořitelna v roce 2008 malým a středním firmám nové úvěry za 25,5 mld. Kč, což znamená meziroční růst o 13 %. **Celkové portfolio čerpaných úvěrů, které se ve srovnání s předchozím obdobím zvýšilo o 15 %**, dosáhlo objemu 54,7 mld. Kč.

Česká spořitelna v roce 2008 pokračovala v poskytování TOP Programů zaměřených na financování malých a středních firem. V rámci programu **TOP Podnik** jsou poskytovány dlouhodobé investiční úvěry na rozvojové projekty firem. Program **TOP Kapitál** je zaměřen na financování firem formou rizikového a rozvojového kapitálu. Oba programy si získaly významné místo na trhu a alokace prostředků v těchto programech již přesáhla 14,0 mld. Kč.

Od vstupu České republiky do Evropské unie nabízí Česká spořitelna programy na podporu klientům při realizaci projektů podporovaných ze strukturálních fondů Evropské unie – **EU program business** pro podnikatele a firmy a **EU program region** pro města, obce a neziskové organizace. Součástí obou programů jsou komplexní služby spojené s podporou při získání dotace ze strukturálních fondů Evropské unie zahrnující identifikaci vhodného dotačního programu, zpracování žádosti o dotaci od dceřiné společnosti **RAVEN EU Advisory** a samozřejmě financování projektů, které o dotace žádají.

Česká spořitelna zahájila v roce 2004 **spolupráci s Evropskou investiční bankou (EIB)**, která je zaměřena na podporu malých a středních firem a na financování potřeb veřejného a neziskového sektoru. Spolupráce probíhá formou tzv. globálního úvěru a zapojením České spořitelny do navazujícího grantového programu Evropské komise pod názvem Podpora rozvoje komunální infrastruktury (Municipal Infrastructure Facility). V roce 2008 Česká spořitelna disponovala 200 miliony eur globálního úvěru. Celkem **EIB od počátku programu ke konci roku 2008 potvrdila financování 278 projektů pro malé a střední podniky a municipality**. Vzhledem k úspěšnému průběhu a dalšímu zájmu o tento typ financování je připravováno jeho pokračování i v následujících letech.

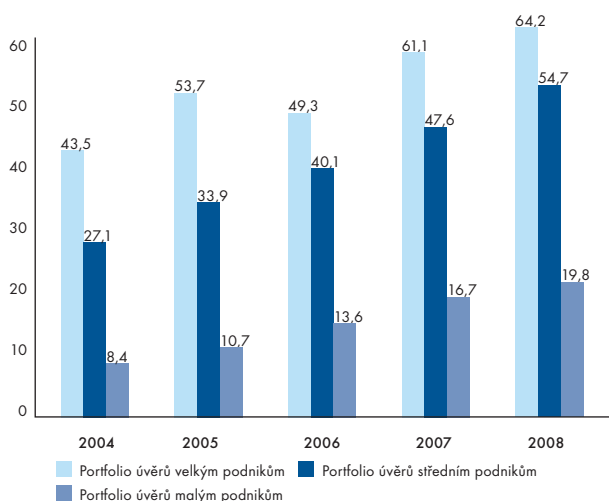
Program TOP Energy vyvinutý na základě úspěšné spolupráce s IFC na programu Finesa nabízí nejen financování energetických projektů, ale také komplexní poradenskou podporu při přípravě projektu, zpracování žádosti o dotaci

apod. Česká spořitelna využívá při tvorbě know-how o těchto projektech principů knowledge managementu a poznatky jsou koncentrovány na jednom místě, které je dostupné všem zainteresovaným pracovníkům.

Česká spořitelna jako první banka na českém trhu představila nový unikátní produkt s názvem **@FAKTURA 24**, který umožňuje zasílání faktur mezi jednotlivými firmami v elektronické podobě. Elektronická fakturace přináší výhodu bezpečného elektronického zasílání faktur s možností výrazné úspory času a nákladů. **Umožňuje odesílání a příjem v elektronické podobě, integraci zpracování do účetních systémů a zjednodušené proplácení prostřednictvím přímého bankovníctví.** Příjemcem faktury může být firma i konečný spotřebitel jako soukromá osoba.

German Desk slouží firmám z Německa nebo německy hovořícím zástupcům společností z jiných zemí jako kontaktní a informační místo České spořitelny. Aktivitu zaměřené na podporu zahraničních investorů v České republice byly dále rozšířeny o podporu českých firem při expanzi do zahraničí. V rámci tzv. **International Desku** je nyní poskytována podpora klientům České spořitelny v zemích, kde mateřská Erste Group Bank AG vlastní dceřině banky.

Portfolio podnikatelských úvěrů (mld. Kč)

Korporátní klientela

V segmentu velkých podniků a korporátních zákazníků s ročním obratem nad 1 mld. Kč **zaznamenala banka další dynamický růst ve všech hlavních objemových a výnosových kategoriích.** Celkové portfolio úvěrů korporátním klientům se k 31. prosinci 2008 zvýšilo ve srovnání s rokem 2007 o 5 % na 64,2 mld. Kč. Kvalitní klientský servis a intenzivní využívání široké palety nabízených produktů a služeb Finanční skupiny ČS přispěly v segmentu korporátní klientely k celkovému nárůstu výnosů z poplatků a provizí o 23 % a úrokových výnosů o 15 %. Další nárůst banka zaznamenala v oblasti poskytnutých bankovních záruk, kde meziroční objem inkasované provize vzrostl o 3 %.

V oblasti syndikovaných úvěrů se banka výrazně posunula od klasických syndikací k více klientsky orientovaným klubovým půjčkám. **Objem čerpaných syndikovaných a klubových půjček vzrostl oproti roku 2007 o více než 17 %.** Významným způsobem vzrostl i počet agentských pozic, a to na více než dvojnásobek. Česká spořitelna tak nadále potvrzuje svoji vedoucí pozici na poli strukturovaného syndikovaného/klubového financování mezi bankami působícími v České republice.

V průběhu roku 2008 došlo k úspěšné implementaci GCIB konceptu (Group Corporate and Investment Banking), který rozšířil a geograficky propojil nabídku komerčního a investičního bankovníctví ve všech zemích Erste Group.

Služby veřejnému a neziskovému sektoru

Česká spořitelna v roce 2008 pokračovala v úspěšné spolupráci s veřejným a neziskovým sektorem. Přední pozici České spořitelny mezi českými bankami v segmentu veřejného a neziskového sektoru potvrzují vynikající výsledky v oblasti aktivních i pasivních obchodů.

V roce 2008 **Česká spořitelna posilovala partnerství s klienty neziskového sektoru,** zejména ve spolupráci s **bytovými družstvy (BD) a společenstvími vlastníků jednotek (SVJ).** Finanční potřeby klientů BD a SVJ se zaměřovaly zejména na financování modernizací, oprav a snižování energetické náročnosti bytových domů. Objem zůstatků úvěrů poskytnutých BD a SVJ dosáhl v roce 2008 úrovně 9,0 mld. Kč, objem uložených finančních prostředků těchto klientů přesáhl hranici 5,0 mld. Kč. Banka nadále zůstává partnerem i pro ostatní

neziskové organizace, jako např. občanská sdružení, nadace, nadační fondy, příspěvkové organizace, profesní komory, veřejné vysoké školy, zdravotní pojišťovny apod. **Obchodní aktivity banky v tomto odvětví významně doplňuje činnost Nadace České spořitelny.**

Tým profesionálních poradců pro veřejný a neziskový sektor působících po celém území České republiky **poskytuje svým klientům kvalifikované finanční a poradenské služby** včetně pomoci při přípravě podkladů pro využití dotací zejména z fondů Evropské unie. Spolupracují při tom s kolegy z dceřiné společnosti České spořitelny **RAVEN EU Advisory**. Ta **nabízí klientům komplexní dotační a projektové poradenství** v celém životním cyklu realizace projektu. RAVEN EU Advisory patří k největším a nejúspěšnějším společnostem v oblasti EU fondů v České republice. Kombinace speciálního poradenství a na míru šitého financování pomáhá klientům banky úspěšně realizovat jejich projekty.

Jednou z možností, jak realizovat investiční projekty ve veřejném sektoru, je zapojení finančních zdrojů a schopností soukromého sektoru na bázi partnerství veřejného a soukromého sektoru neboli **PPP (Public Private Partnership)**. Česká spořitelna se připravila na budoucí rostoucí význam PPP i organizačně, když nový odbor poradenství PPP projektů pomáhá vládě, regionům i municipalities s přípravou projektů a tým PPP finančních expertů připravuje k realizaci projekty zejména v oblastech zdravotnictví, justice, veřejné správy a dopravní infrastruktury. Česká spořitelna je rovněž zakládajícím členem Asociace PPP a zasazuje se o zavedení partnerství veřejného a soukromého sektoru v České republice.

V oblasti **financování projektů a infrastruktury** Česká spořitelna financovala v roce 2008 řadu veřejně prospěšných projektů: např. stavbu Národní technické knihovny v areálu vysokých škol v Praze – Dejvicích, nebo zahájení výstavby akvaparku v Olomouci. Financování veřejné infrastruktury jako faktoru pozitivně ovlivňujícího růst produktivity a národního bohatství zůstává i nadále významnou součástí strategie České spořitelny.

Ke konci roku 2008 vzrostl objem vkladů municipalit a veřejného sektoru o plných 20 % na 61,7 mld. Kč, v oblasti financování veřejného sektoru objem úvěrů ve srovnání s rokem 2007 poklesl o 15 % na 14,8 mld. Kč.

FINANČNÍ TRHY

Rok 2008 lze z mnoha důvodů považovat za výjimečný. **Světová ekonomika se dostala** po velmi úspěšném několikaletém období makroekonomického růstu **do období masivního ekonomického zpomalení**. Důvody tohoto zpomalení lze spatřovat především v americké hypoteční krizi, která odstartovala celosvětovou krizi finančního sektoru. **Tyto skutečnosti tak významně ovlivnily fungování a následně i ocenění kapitálových trhů.**

Česká spořitelna navzdory významným poklesům na kapitálových trzích však **potvrdila i v roce 2008 postavení významné banky a pozici klíčového hráče na kapitálových trzích** v České republice i v regionu střední a východní Evropy. V oblasti investičního bankovníctví zajišťuje speciální a velmi dobře fungující poradenství při akvizicích, poradenství při přípravě emitentů na emise akcií a dluhopisů nebo přímo zajišťování vydávání akcií a dluhopisů. Zároveň nabízí a poskytuje služby a poradenství pro drobné i institucionální investory, kteří mají zájem investovat do cenných papírů, otevřených podílových fondů nebo dalších instrumentů kapitálového trhu v českých korunách i zahraničních měnách. Klienti mají také k dispozici informace z EU Office České spořitelny a dále reporty a analýzy útvaru hlavního ekonomu České spořitelny.

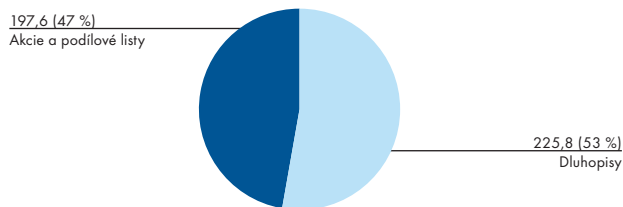
Prodej investičních produktů

Rok 2008 znamenal pokračování úspěšně nastaveného trendu v prodeji produktů finančních trhů. Kromě tradičního měnového a úrokového hedgingu již několik let banka úspěšně nabízí komoditní zajišťovací produkty, po kterých je stále větší poptávka, protože řada firem se začíná důsledněji věnovat i zajišťování cen významných materiálových vstupů. Velmi volatilní prostředí klade vysoké nároky na zajišťovací politiku mnoha korporátních společností a Česká spořitelna je díky velmi kvalitnímu analytickému zázemí schopna poskytnout nejen spolehlivou exekuci, ale také podklady a související poradenství pro zodpovědné rozhodování jak o zajišťovací strategii, tak o jejím co nejvhodnějším načasování. **Dlouhodobá strategie České spořitelny, která se zaměřuje na nabídku širokého spektra cenově přijatelných, na míru šitých produktů,** se potvrzuje a přináší zvýšené objemy transakcí a zejména spokojenost klientů s poskytovanými službami.

I přes značný propad a vysokou volatilitu mezinárodních finančních trhů v druhém pololetí 2008 si Česká spořitelna v oblasti kapitálových trhů upevnila svoji výjimečnou pozici jednoho z nejvýznamnějších hráčů na regionálním kapitálovém trhu. Díky silnému postavení ve všech klíčových oblastech trhu (strukturování a načasování transakce, schopnosti distribuce institucionálním i retailovým zákazníkům a službám souvisejícím s obdobím bezprostředně následujícím po uvedení na trh) **Česká spořitelna** úspěšně navázala na minulé roky a opět **se stala partnerem všech významných firem vstupujících v roce 2008 na český kapitálový trh**, a dále tak posílila svou dominantní pozici v této oblasti. Zároveň se banka stala jednou z prvních institucí, která jako tvůrce trhu začala obchodovat na energetické burze při Burze cenných papírů v Praze. Česká spořitelna dále potvrdila svoji pozici **největšího obchodníka a primárního dealera státních dluhopisů České republiky** za rok 2008 a jako jedna z mála bank byla schopna obchodovat státní dluhopisy též v době vrcholící krize a výpadku likvidity na trhu.

Česká spořitelna nadále patří mezi dva největší obchodníky s dluhopisy, akciami a podílovými listy na pražské burze. V roce 2008 banka zrealizovala obchody v objemu 423,4 mld. Kč. Přes celkovou erozi objemu obchodů na pražské burze dokonce aktivitu v meziročním srovnání mírně navýšila.

Objem zrealizovaných obchodů na Burze CP Praha v roce 2008 (mld. Kč)

Primární emise cenných papírů

Objem a počet nových emisí cenných papírů v České republice byl v roce 2008 poznamenán světovou finanční a kreditní krizí. Česká spořitelna však svoji silnou pozici opět potvrdila i na trhu primárních emisí akcií a dluhopisů, když se podílela

na převážné většině významných transakcí v České republice ať už realizovaných přímo Českou spořitelnou, nebo v rámci transakcí aranžovaných Erste Group Bank AG. Mezi významné úspěchy roku 2008 patří např. pozice spolumanažera emise mezinárodních dluhopisů České republiky v objemu 2,0 mld. eur nebo emise dluhopisů společnosti ČEZ v objemu 600 mil. eur. Česká spořitelna dále působila jako vedoucí manažer akcií společnosti New World Resources nebo Vienna Insurance Group při jejich umísťování na akciový trh.

Finanční instituce

Česká spořitelna během roku 2008 pokračovala v posilování své pozice banky poskytující služby s přidanou hodnotou pro finanční instituce. Cash management je v České spořitelně chápán jako kotva pro další specializovanější produkty, které banky, pojišťovny, investiční společnosti, penzijní fondy a další finanční instituce požadují. **Počet klientů z řad mezinárodních bank, využívajících služeb cash managementu, se zvýšil o více než 20 %.** V počtu klientů z řad nebankovních finančních institucí zaznamenala banka v porovnání s koncem roku 2007 výrazný nárůst spojený i s nárůstem objemu svěřených prostředků ve správě a úschově České spořitelny.

V roce 2008 Česká spořitelna pokračovala ve zlepšování podmínek u cizích bank ve standardních měnách, zvětšil se záběr v méně obvyklých měnách a v posílení custody služeb tak, aby se rozšířily investiční možnosti pro klienty České spořitelny.

Správa aktiv pro institucionální klienty

Česká spořitelna má ve správě více než 55,0 mld. Kč institucionálních investorů, mezi něž patří finanční instituce (penzijní fondy, pojišťovny), nadační sektor, státní organizace, municipality a velké firmy. Objem prostředků ve správě vzrostl v roce 2008 o téměř 10 %. **Růst spravovaných prostředků v průběhu nejhorší finanční krize za posledních několik desetiletí ukazuje na důvěru, které se správa aktiv v České spořitelně na trhu těší.**

V roce 2008 **banka přinesla institucionálním investorům řadu inovací.** Jednalo se například o založení speciálního fondu pro řízení zajištěné akciové alokace na světových trzích (ISČS Institucionální akciový fond fondů), nové funkčnosti v reportovacím systému či nový koncept styku s klíčovými klienty.

Také v roce 2008 Česká spořitelna pracovala jako **investiční poradce** podílových fondů **pro některé podílové fondy spravované sesterskou Erste Sparinvest v Rakousku**. Tyto fondy objemově přesahující 4,0 mld. Kč jsou určeny pro investory v českých korunách a vycházejí tak vstříc požadavkům domácích českých investorů.

Depozitář

Také v roce 2008 zaujímala Česká spořitelna velmi významnou pozici v poskytování služeb depozitáře investičním společnostem a jejich podílovým fondům, investičním fondům a penzijním fondům. **Ke konci roku 2008 poskytovala banka tyto služby celkem 37 fondům**, mezi nimiž převažují otevřené podílové fondy Investiční společnosti České spořitelny. Takto spravovaná aktiva dosáhla objemu 82,0 mld. Kč.

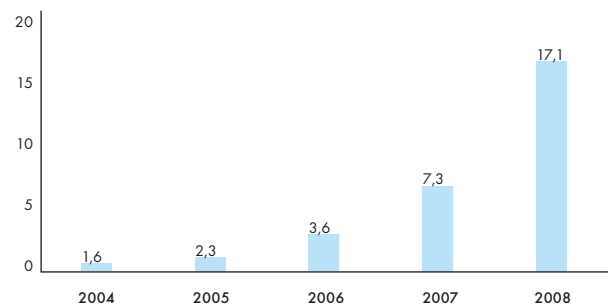
Erste Private Banking

Zájem o služby útvaru privátního bankovníctví České spořitelny pod hlavičkou **Erste Private Banking (EPB) byl v roce 2008 velmi vysoký**, přestože se situace na finančních trzích vyvíjela nepříznivě a řada privátních bank zaznamenala odliv klientů. Jedním z hlavních důvodů zájmu z řad nových movitých klientů bylo především vnímání České spořitelny jako stabilní banky. Vzhledem k vysoké volatilitě na finančních trzích a panující nejistotě investorů **rostla poptávka movitých klientů po tradičních bankovních depozitních instrumentech a investičních produktech s pevným výnosem**. Tradiční požadavky klientů na odpovídající zhodnocení majetku vystřídal obava o jistinu a ochrana spravovaného majetku se stala jednoznačně prioritou u většiny klientů. V kontextu tržní situace a klientských preferencí **byla doplněna nabídka speciálních fondů absolutního výnosu o konzervativní variantu bez akciové složky AR 0**. Mezi klientsky preferované produkty pak i v roce 2008 patřily privátní emise strukturovaných dluhopisů. Zájem byl rovněž o fixně úročené dluhopisy s kratší splatností emitované v rámci celé skupiny Erste Group.

V roce 2008 byl postupně doplňován tým privátních bankéřů a byla zahájena expanze do regionů. Cílem vstupu do regionů je zvýšení dostupnosti služeb privátního bankovníctví, které Česká spořitelna poskytuje v úzké spolupráci s pobočkovou sítí. Nová a staronová centra privátního bankovníctví EPB byla otevřena v Brně, Praze 6 a v Rytířské ulici v Praze 1.

Objem aktiv pod správou Erste Private Banking se zvýšil na více než dvojnásobek a dosáhl úrovně 17,1 mld. Kč.

Vývoj objemu klientských aktiv ve správě Erste Private Banking CZ (mld. Kč)

Wealth Creation představuje projekt, jehož posláním je **zavedení nadstandardní obsluhy pro významné klienty** České spořitelny. V rámci projektu byla připravena služba Osobní finanční plán, která je zaměřena na řešení finančních potřeb klienta a budování dlouhodobého vztahu s klientem. **Osobní finanční plán splňuje nejvyšší nároky na poskytování investičního poradenství**, které je v českém právním řádu zakotveno transpozicí směrnice Evropské unie MiFID. Pro poskytování této služby zavedla Česká spořitelna na svých pobočkách specializovanou pozici investičního specialisty. V rámci projektu Wealth Creation jsou investiční specialisté odborně vyškoleni pro finanční plánování a poskytování investičního poradenství a splňují vysoké nároky kladené na jejich odbornost. Nabídka řešení je vypracována klientům na míru s cílem optimalizovat rozložení jejich portfolia. Systémem kontroly předkládaných řešení klade Česká spořitelna důraz zejména na kvalitu Osobního finančního plánu.

Jak je zmíněno výše, Česká spořitelna implementovala směrnici Evropské unie MiFID (Markets in Financial Instruments Directive). MiFID upravuje zejména podmínky podnikání na kapitálovém trhu. Oproti minulosti přichází s novým pojetím finančních nástrojů a investičních služeb, nově upravuje kategorizaci zákazníků a rozsáhle řeší pravidla nejlepšího provedení pokynů zákazníků. MiFID také vymezuje alternativní tržní platformy a rozšiřuje pojetí opatření k transparentci trhu.

DISTRIBUČNÍ KANÁLY

Pobočková síť

Česká spořitelna se svými 646 pobočkami představuje jednu z největších bankovních sítí v České republice s dobrým regionálním pokrytím a snadnou dostupností pro všechny klienty. **Pobočková síť zůstává v rámci vícekanálového prodejního modelu stále základní výkonnou obchodní složkou banky,** prostřednictvím poradců jsou budovány dlouhodobé vztahy se všemi klienty. Pobočková síť poskytuje širokou a komplexní nabídku služeb a produktů celé Finanční skupiny České spořitelny jak soukromé klientele, tak i středním a malým firmám a fyzickým osobám-podnikatelům. Speciálním poradenstvím vychází vstříc municipalitám a nabízí řešení firemních i soukromých finančních potřeb z jedné ruky klientům z řad svobodných povolání.

V rámci optimalizace regionálního pokrytí pobočkové sítě bylo v roce 2008 otevřeno 10 zcela nových poboček a dalších 14 poboček bylo přemístěno do atraktivnějších míst z hlediska současného životního stylu klientů, zejména do obchodních a společenských center, na nová sídliště a obytné čtvrtě. **Přibližně 100 poboček ve všech lokalitách České republiky, ve velkých i menších městech, prošlo modernizací.** Příkladem náročných rekonstrukcí jsou rekonstrukce pobočky Jánská v Brně, pobočky Felberova v Liberci a zejména palácové budovy **v Rytířské ulici v Praze.** Po čtyřech letech probíhajících úprav pod vedením architektky Gabriely Kaprálové mohou nyní klienti přijít do krásného neorenesančního paláce pro moderní bankovní služby. **Vlajková loď pobočkové sítě České spořitelny** slouží drobným a firemním bankovním klientům, budovu však může navštívit i široká veřejnost díky nově otevřené kavárně, k dispozici bude i konferenční centrum.

Všechny nově otevřené, přemístěné i zmodernizované pobočky byly realizovány v novém konceptu otevřených poradenských pracovišť s moderním barevným a proskleným řešením prostor, s klimatizací, se samoobslužnými prostory se sběrným boxem, bankomatem, příp. i nočním trezorem. Větší pobočky jsou vybaveny plazmovými obrazovkami pro informace o službách a produktech a s vyvolávacím systémem pro organizování obsluhy klientů v pobočce. Příjemná atmosféra pro klienty je v pobočkách podporována i umístováním dětských koutků, časopisů, květin či pitné vody v čekacích zónách.

V průběhu roku 2008 banka testovala v pilotním provozu model bezhotovostní pobočky a ověřovala nová zařízení pro samoobslužné zóny klasických poboček. **První bezhotovostní pobočka** vznikla v obchodním centru v Praze – Čestlicích. Bezhotovostní pobočky se specializují na odborné poradenství, zejména v oblasti spotřebitelských úvěrů, jejich hlavní předností jsou kvalifikovaní a zkušení poradci, příjemné prostředí bez dlouhých front a individuální přístup ke klientům. K případným hotovostním transakcím slouží depozitní bankomaty.

Samoobslužné zóny představují prostor, ve kterém mohou klienti rychle a jednoduše provést základní bankovní **transakce bez asistence zaměstnanců banky.** Vedle vkladů mohou klienti využít telefonu do Klientského centra s přednostním vyřízením a multifunkčního terminálu pro přístup do internetového bankovníctví SERVIS 24 a na internetové stránky csas.cz a vybraný okruh finančních serverů. Terminál umožňuje klientům, kteří nemají bezpečný přístup na internet, využívat výhod a všech funkcí internetového bankovníctví i mimo otevírací dobu pobočky. Přímý telefon do Klientského centra umožňuje klientům vyžít nejen telebanking, ale také např. blokovat ztracené platební karty a získat požadované informace prostřednictvím telefonních bankéřů.

V některých nových i stávajících pobočkách (zejména supermarketového typu) zavedla banka víkendový provoz či rozšířenou otevírací dobu až do 21 hodin. **Počet víkendových poboček dosáhl ke konci roku 2008 čísla 11 a bude dále zvyšován.**

V rámci projektu eF1, který je v pobočkové síti prioritou pro roky 2008 a 2009, zavádí Česká spořitelna systém řízení prodeje a koučování tak, aby plně využíval možností pracovníků pobočkové sítě, maximalizoval efektivitu, zvyšoval kvalitu a podporoval pracovníky v plnění obchodních a prodejních plánů v silicím konkurenčním prostředí. Pomocí systému menších týmů, nastavení principů a pravidel koučování, speciální motivace a dalších podpůrných nástrojů projektu se podařilo pracovníkům poboček nastoupit cestu změny obchodní kultury v bance.

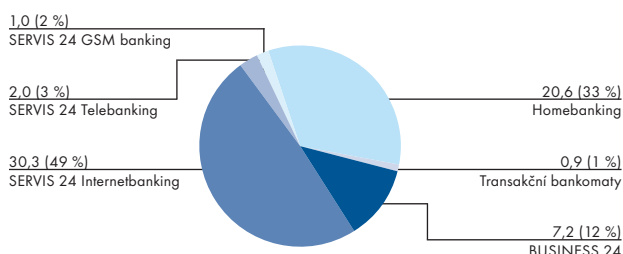
Přímé bankovníctví

Česká spořitelna začala v roce 2001 budovat přímé bankovníctví s cílem umožnit klientům obsluhovat své finance z pohodlí domova a zároveň ulehčit pobočkové síti od rutinních operací. Tento cíl byl splněn, podíl elektronických transakcí dosáhl

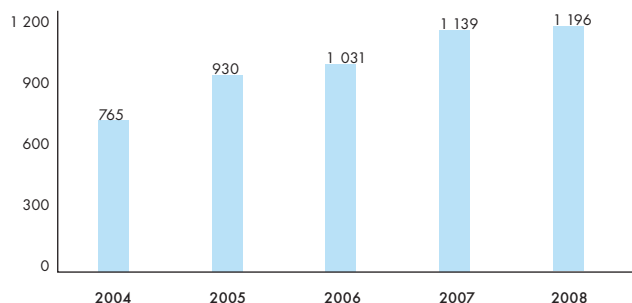
77 %, proto vznikla **nová strategie přímého bankovníctví se zaměřením na on-line prodej**. V roce 2008 se podařilo 12 % všech produktů (více než 100 tisíc), které si retailoví klienti pořídili, prodat on-line, tj. prostřednictvím internetu, telefonu či bankomatů.

Celkový počet příkazů k úhradě provedených prostřednictvím alternativních distribučních kanálů dosáhl výše 61,9 milionu, což představuje proti roku 2007 navýšení o 11 %.

Počet elektronických příkazů k úhradě (mil.)

Počet aktivních klientů SERVIS 24 (tis.) *

* Klienti využívající více kanálů SERVIS 24 jsou počítáni pouze jednou.

Internetové a telefonní bankovníctví SERVIS 24

K 31. prosinci 2008 **počet aktivních klientů přímého bankovníctví SERVIS 24 činil 1,2 milionu**, což představuje 5% nárůst. Celkový počet transakcí provedených prostřednictvím služby SERVIS 24 překročil hranici 71 milionů, což

ve srovnání s minulým obdobím představuje zvýšení o 20 %. Největší zájem mají klienti o internetové bankovníctví, které používá 931 tisíc, telefonní bankovníctví si pořídilo 868 tisíc klientů. Poprvé tak počet uživatelů internetového bankovníctví překonal telefonní bankovníctví.

Česká spořitelna přijala další opatření, kterými chrání uživatele služby SERVIS 24 proti zneužití internetového bankovníctví.

Nastavení a změnu čísla pro autorizační SMS zprávy, které slouží k potvrzení příkazů k úhradě a dalších peněžních převodů v internetovém bankovníctví, je možné provést jen v pobočkách České spořitelny. Banka rovněž nabídla nové funkčnosti služby SERVIS 24. Klienti tak mohou získávat přes internetové bankovníctví informace o svých platebních kartách, mají možnost nastavit si Osobní účet podle svých představ nebo mohou využít předem schválený úvěr. Klienti Stavební spořitelny ČS mohou získat další nové informace o stavu svého úvěrového účtu, přibyla pomůcka k optimalizaci výše státní podpory a také k výpočtu úvěrového pojištění. Novinkou je i to, že údaje o účtu stavební spořitelny jsou aktualizovány každý pracovní den. Uživatelům služby SERVIS 24 GSM banking Česká spořitelna nově umožňuje přístup také k informacím o jejich kartových a vkladových účtech. K dalším novinkám patří také automatická kontrola duplicitně zadávaných transakcí, to znamená že při realizaci příkazu přes internetové bankovníctví nebo automatickou hlasovou službu systém kontroluje transakce zadané v ten samý den a upozorní klienta v případě, že najde shodnou transakci.

Mezi hlavní výhody internetového bankovníctví patří i skutečnost, že se v něm dají realizovat služby, které v klasickém kamenném světě neexistují nebo v něm nemají smysl. Podporuje rovněž spolupráci mezi velkými firmami z různých oborů, klasickým příkladem je **elektronická faktura**. Tu **jako první banka v České republice uvedla** v září 2008 **na trh Česká spořitelna** spolu s elektrárenskou firmou ČEZ. Pokud si klient tuto službu aktivuje, tak místo klasických poštovních složenek obdrží soubor v elektronické podobě do svého internetbankingu a pohodlně zaplatí stisknutím tlačítka.

Elektronické bankovníctví BUSINESS 24 a MultiCash

Strategickými produkty přímého bankovníctví pro korporátní klientelu jsou služby BUSINESS 24 na platformě internetového bankovníctví a MultiCash, který zastupuje svět homebankingových aplikací.

Vývoj produktů přímého bankovníctví pro korporátní klientelu znamenal další zlepšování komplexní stability, zvyšování dostupnosti, a také zdokonalení zabezpečení aplikací. **Nejvýraznější úpravou je dokončení implementace BUSINESS 24 Databanking** jako přímé nadstavby služby BUSINESS 24. Databanking představuje pro klienty další významnou úsporu pracovních, časových i finančních kapacit zejména proto, že **integruje vlastnosti kanálu přímého bankovníctví BUSINESS 24 přímo do účetního systému.**

BUSINESS 24 využívalo ke konci roku 2008 téměř 10 tisíc klientů (očištěná data). Počet transakcí, který byl prostřednictvím služby BUSINESS 24 realizován, se výrazně přiblížil hodnotě 8 milionů, což značí meziroční nárůst o 27 %. Spokojenost klientů se službou BUSINESS 24 se oproti předchozímu období zvýšila o 15 procentních bodů na 82 %.

Ke konci roku 2008 banka evidovala více než 3 tisíce klientů služby **MultiCash** (růst o 13 %), kteří za rok 2008 zrealizovali více než 12 milionů transakcí tuzemského platebního styku v celkovém objemu převyšujícím 1 bilion korun a přibližně 132 tisíc zahraničního platebního styku.

Klientské centrum

Klientské centrum České spořitelny poskytuje převážně telefonní služby klientům finanční skupiny v nepřetržitém režimu 7x24 hodin v českém i anglickém jazyce. Rok 2008 byl pro klientské centrum rokem udržení vysoké kvality služeb a rozvoje prodejního potenciálu. Byla zahájena specializovaná telefonická podpora pro komerční klienty a zavedena řada dalších nových služeb integrací z jiných útvarů banky (např. podpora platebních karet).

V červnu 2008 banka zprovoznila specializovanou telefonickou podporu komerčních klientů, kde se odborně vyškolení bankéři věnují celému spektru požadavků tohoto segmentu, a to nejen v českém a anglickém jazyce, ale navíc i v německém. Pracovníci podpory přijali 90 % všech došlých hovorů komerčních klientů do 20 sekund a na devět z deseti e-mailů reagovali do 2 hodin od jejich doručení. Vysoká spokojenost klientů s rozsahem i kvalitou podpory byla potvrzena v rámci průzkumu, který zajišťovala nezávislá externí agentura.

U přichozích hovorů pokračoval pokles celkového počtu hovorů přijatých systémem klientského centra, meziročně o 5 %. Celkově tak bylo zaznamenáno 4,7 milionu hovorů. Podíl hovorů zodpovězených telefonními bankéři klesl o 3 % na 2,7 milionu hovorů.

Dostupnost služeb klientského centra se opět zvýšila. **Celkem 83 % všech hovorů bylo přijato telefonními bankéři do 20 sekund**, což ve srovnání s rokem 2007 představuje nárůst o 6 procentních bodů.

Vedle telefonních služeb je úkolem klientského centra také obsluha hlavní e-mailové schránky České spořitelny Napište nám (csas@csas.cz) a některých dalších servisních schránek. Za uplynulý rok bylo zodpovězeno více než 76 tisíc e-mailů.

Externí prodej a kooperace

Externí prodej je nedílnou součástí distribučního modelu Finanční skupiny České spořitelny. Prostřednictvím externích partnerů poskytuje banka služby klientům, kteří preferují nákup finančních služeb mimo bankovní pobočky.

Po útlumu externího prodeje v oblasti hypotečních úvěrů na počátku roku 2008 došlo ve druhé polovině roku k významným změnám v chápání role a podpory externího prodeje. **Česká spořitelna zahájila transformaci celé externí prodejní sítě**, byla schválena nová strategie externího prodeje pro roky 2009 až 2011 s tím, že byl potvrzen záměr nadále využívat externí distribuci ke zvyšování tržního podílu a pro kvalitní poradenství a péči o stávající klienty. Prvním významným krokem transformace v oblasti zlepšení procesů bylo zavedení zpracování aktivních obchodů v Hypotečních centrech.

Externí prodejní síť v roce 2008 zaznamenala i významné úspěchy. **Výrazně vzrostl prodej produktů životního pojištění a prodej produktů Stavební spořitelny ČS.** Nadále pokračovala spolupráce v oblasti obchodu se strategickým partnerem pojišťovnou Kooperativa.

V následujících letech se bude banka v externím prodeji opírat především o spolupráci s vlastní exkluzivní sítí a významnými finančně poradenskými společnostmi českého trhu. Cílem je přistupovat k jednotlivým externím partnerům segmentově dle jejich specifických potřeb, poskytovat kvalitní podporu prodeje, a tím dosahovat oboustranně výhodné spolupráce.

Internetové portály

Návštěvnost webových portálů České spořitelny i nadále roste. Internet se stává pro návštěvníky stále důležitějším zdrojem informací, zájem o stránky České spořitelny projevilo měsíčně až 1,7 milionu unikátních uživatelů, což odpovídá 30% meziročnímu nárůstu. Zároveň **stoupá počet obchodů realizovaných pomocí webových kalkulaček**. Objem úvěrů, o které klienti požádali prostřednictvím webových stránek, přesáhl 5,0 mld. Kč.

Trvale velké oblibě klientů se těší možnost vypočítat splátku či cenu konkrétního produktu a on-line vyzkoušet nastavení parametrů. Kromě tradičního Hypotečního kalkulátoru, Konfiguratoru Osobního účtu České spořitelny, Úvěrové kalkulačky a Konfiguratoru Chytré karty používají klienti další čtyři nástroje pro modelování penzijního připojištění, životního pojištění a hypotéky v hotovosti. Banka pravidelně monitoruje potřeby uživatelů a připravuje pro ně takové nástroje, které jim zajistí co nejpohodlnější a nejpříjemnější komunikaci s bankou. Právě proto se součástí produktových informací stal nově i formulář pro rychlé objednání vybraného produktu.

Intenzivní rozvoj webových portálů pokračoval i v roce 2008. Kromě úpravy prodejních nástrojů byly rozšířeny informace o obchodních místech. K pobočkám i bankomatům jsou nyní k dispozici GPS souřadnice a zobrazeno jejich umístění na mapě. Ke každému bankomatu je nadále generováno pět dalších nejbližších bankomatů v jeho okolí. U většiny poboček je možné si zobrazit fotografii daného obchodního místa, navíc je možné odeslat informaci o pobočce včetně otevírací doby formou SMS.

Banka nadále důsledně dbá na **dodržení všech pravidel přístupného webu**, aby informace na portálech mohli bez omezení využívat jak hendikepovaní uživatelé, tak vlastníci minoritně používaných systémů.

NEOBCHODNÍ ČINNOSTI

Lidé

Zaměstnanci jsou nejdůležitějším nástrojem pro dobré směřování banky a její úspěch v silně konkurenčním prostředí pracovního trhu. **Zaměstnanci jsou v přímém kontaktu s klienty, a proto mají hlavní vliv na jejich spokojenost s produkty a službami banky.** Z tohoto důvodu je důležité,

aby jim Česká spořitelna nabídla rovné podmínky, přátelské pracovní prostředí, možnost dále se vzdělávat a motivaci. Vhodně zvolené formy, metody a cíle vzdělávacích aktivit vytváří prostředí podporující zvyšování kvalifikovanosti a profesionality zaměstnanců.

Komplexní systém vzdělávání tvořený interními a externími prezenčními kurzy, workshopy a semináři a širokou škálou elektronických kurzů je pilířem vzdělávání a rozvoje zaměstnanců České spořitelny.

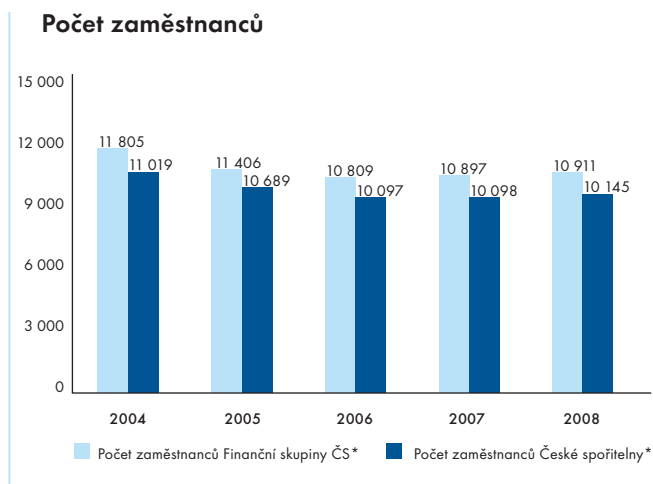
Česká spořitelna kladla v roce 2008 v oblasti vzdělávání důraz na efektivní zaškolování nováčků v pobočkové síti i na centrále. Banka zavedla systém mentorování, ve kterém má po dobu zkušební doby každý nováček přiděleného mentora, zkušeného kolegu, který mu pomáhá se sociální a profesní adaptací. Další aktivity byly zaměřené na podporu rozvoje manažerských dovedností a leadershipu, na vzdělávání v oblasti zlepšování (Six Sigma, Kaizen) a na kvalitu služeb. **Katalog interních kurzů nabídl přes 90 témat s 34 tisíci účastmi.** K hlavním tématům katalogových kurzů patřilo zaškolování zaměstnanců na nové produkty, bankovní aplikace a školení vyplývající ze zákona. **Externí kurzy realizované ve spolupráci s externími dodavateli navštívilo přes 8 tisíc účastníků.** Tyto aktivity se týkaly především tzv. měkkých dovedností jako týmové spolupráce, asertivity, psychologie úspěchu, obchodních dovedností a manažerských dovedností.

Česká spořitelna realizovala speciální vzdělávací a rozvojové programy pro různé cílové skupiny, mezi nejvýznamnější patří **otevření Akademie privátního bankovníctví**, 5. ročník programu „Special Trainee High Potentials“ pro mladé talentované profesionály, zahájení komplexního vzdělávání investičních specialistů, celkem přes 80 programů napříč bankou šitých na míru podle aktuálních potřeb.

V úzké spolupráci v rámci Erste Group byl zahájen Group Junior Trainee Program pro absolventy vysokých škol sahající svým obsahem i lokalitou napříč všemi zeměmi skupiny Erste Group. Pokračoval rovněž Leadership Development Program pro talentované senior manažery. Pod taktovkou České spořitelny byl ve všech zemích skupiny Erste Group sjednocen koncept vzdělávání zaměstnanců v oblasti malých a středních podniků.

I díky zmíněným aktivitám dosáhla **Česká spořitelna na stříbrnou příčku v šestém ročníku soutěže Zaměstnavatel roku** v kategorii Nejžádanější zaměstnavatel roku 2008.

Průměrný počet zaměstnanců celé finanční skupiny se stabilizoval na úrovni 10 911. Téměř 24 % zaměstnanců mateřské banky má vysokoškolské vzdělání, podíl mužů překračuje jednu čtvrtinu všech pracovníků (26 %), průměrný věk zaměstnance mírně poklesl na 39,2 roku. V České spořitelně je 48 % pracovníků zaměstnáno minimálně 10 let, což představuje pokles o 4 procentní body proti roku 2007.

* Průměrný přepočtený

Souhrnná průměrná mzda zaměstnance mateřské banky vč. odměn vázaných na hospodaření banky dosáhla v roce 2008 **výše 44 382 Kč**, což představuje meziroční nárůst o 1 %.

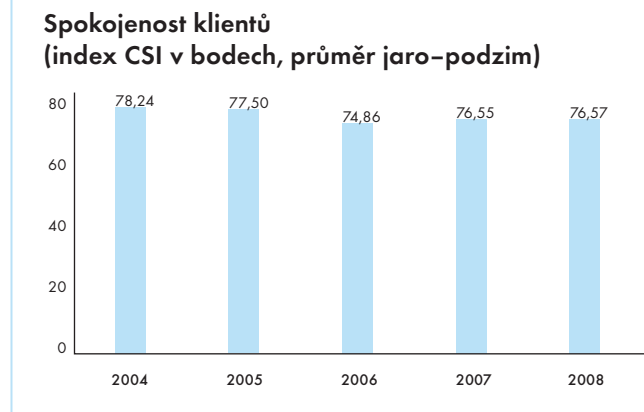
Kvalita služeb

Česká spořitelna v roce 2008 završila transformační program Banka první volby, který směřoval, kromě změn firemní kultury a realizace řady zlepšení pro klienty i celou společnost, k dalšímu rozvíjení schopnosti banky poskytovat služby na špičkové evropské úrovni za podpory metodologie Six Sigma a Kaizen.

Předpokladem trvalého úspěchu České spořitelny je schopnost správně identifikovat potřeby klientů a překonávat jejich

očekávání. Na dovednosti k poskytování vynikajících služeb, na umění efektivně propojit prodej a kvalitní službu s důrazem na užitek pro klienta, je zaměřen **trénink Profesionální služby** určený pro všechny zaměstnance banky. Do konce roku 2008 kurz úspěšně absolvovalo již více než 5 tisíc zaměstnanců.

Své výsledky banka porovnala v rámci České republiky hodnocením spokojenosti klientů podle evropského modelu spokojenosti EPSI a v rámci Erste Group evropským benchmarkem Finalta. Výsledky naznačily, že systém řízení i kvalita služeb, kterou Česká spořitelna poskytuje svým klientům, je na špičkové evropské úrovni. V rámci skupiny Erste Group je pak hodnocení nejvyšší.

V druhé polovině roku 2008 došlo v České spořitelně, stejně jako v celém českém bankovním trhu, ke snížení spokojenosti klientů. Klienti byli méně spokojeni s čekací dobou, s pocitem, že pracovník nejedná v jejich prospěch, a s poplatky. **Při kontaktu s Českou spořitelnou jsou klienti nejvíce spokojeni s šíří sítě, dostupností bankomatů a internetovým bankovníctvím.** Česká spořitelna se rovněž snaží zlepšovat svoji schopnost řídit loajalitu klientů k bance. Úroveň loajality klientů České spořitelny je relativně vysoká, nejvyšší na českém bankovním trhu.

Již osmým rokem **je klientům České spořitelny k dispozici tým ombudsmanů**, kteří jsou přístupní různými komunikačními kanály. Klienti využívají modrou linku 844 117 118,

emailovou adresu ombudsman@csas.cz, přicházejí na osobní konzultace a posílají dopisy. Členové týmu řeší problémy klientů kromě češtiny také v anglickém a německém jazyce každý pracovní den od 8:30 do 17:00. V období roku 2008 přijali a řešili více než 5 tisíc podání. Skladba podání klientů je rozmanitá, nejedná se pouze o reklamace, ale také o podněty, náměty na zlepšení, stížnosti, pochvaly a dotazy. Na základě těchto podnětů se i v roce 2008 zrealizovala řada opatření a systémových změn.

Ve schopnosti banky pracovat se zpětnou vazbou od klienta, a tedy podání nejen vyřešit, ale vyřešit kvalitně a rychle, podání zaznamenat a učit se ze zpětné vazby, byl zaznamenán výrazný posun vpřed. Za rok 2008 banka přijala a vyřešila v pobočkové síti, v klientském centru či v týmu ombudsmana více než 156 tisíc podání. Cíl v rychlosti, tj. řešit 80 % podání do 24 hodin, se bance daří plnit od září 2008. **Tímto počtem a rychlostí byla dosažena úroveň benchmarku evropských bank.**

Spokojenost vnitřního klienta v bance je klíčová pro schopnost banky poskytovat kvalitní služby klientům externím. Úroveň kvality vnitřních služeb, které si útvary vzájemně poskytují, se pravidelně měří na pololetní bázi. Česká spořitelna i v roce 2008 pokračovala ve zlepšování kvality vnitřních služeb. Hodnota průměru indexu SLI (Service Level Index) za celý rok meziročně vzrostla ze 77,04 o více než tři procentní body na hodnotu 80,20.

Ekonomické a strategické analýzy

Zodpovědnost týmu Ekonomických a strategických analýz je rozdělena do třech oblastí. Za prvé jde o oblast strategického plánování a analýz bankovního sektoru. V oblasti akciových analýz je pokrýván realitní sektor, sektor médií a sektor ropa a plyn. Celkově tým analyticky pokrývá osmnáct společností. Třetí oblastí jsou makroekonomické analýzy, které vyúsťují do prognóz vývoje měnových kurzů a úrokových sazeb. V akciové a makroekonomické části nabízí tým klientům navíc i investiční strategii. Analýzy jsou mj. zveřejňované na internetových stránkách banky v sekci analytických zpráv a on-line datového servisu (www.csas.cz/analyza). Rodina pravidelných analytických zpráv nyní čítá 15 různých produktů s denní až čtvrtletní frekvencí v českém a anglickém jazyce. Analytici a stratégové jsou k dispozici i k osobním a telefonickým konzultacím pro vybraný okruh klientů Finanční skupiny České spořitelny.

EU Office České spořitelny

EU Office České spořitelny navázala v roce 2008 svými aktivitami na svoji dosavadní již pětiletou činnost, zaměřenou na monitoring, analýzu a informování o klíčových aktuálních událostech v Evropské unii ve vztahu k vnitřním klientům v rámci banky, vnějším klientům i široké veřejnosti.

Z pohledu EU Office byl rok 2008 obdobím silících příprav na předsednictví České republiky Radě EU v první polovině roku 2009. **Zástupci EU Office se zúčastnili na činnosti pracovní skupiny pro přípravu předsednictví.**

EU Office se v průběhu roku 2008 podílela na několika desítkách přednášek a prezentačních vystoupení na seminářích, konferencích a diskusních fórech v tuzemsku i v zahraničí. K významným patří například společný projekt Evropské komise, českého Ministerstva práce a sociálních věcí a Slezské univerzity k tématu vývojových trendů na trhu práce v EU, přednáška na Investičním fóru zaštitěném premiérem Mirkem Topolánkem, vystoupení na konferenci pořádané Evropskou komisí v Bukurešti na téma konkurenceschopnost EU, či série přednášek pro síť EuropeDirect k tématu euro. Zástupci EU Office měli příležitost vystoupit jako klíčoví řečníci na několika výročních konferencích řídících orgánů Regionálních operačních programů a rovněž na výroční konferenci Mezinárodní obchodní komory, v rámci uskupení Enterprise Europe Network. **Pro klienty banky se uskutečnilo 20 vystoupení k aktuálním tématům integrace na úrovni komerčních center i poboček po celé republice.**

V roce 2008 pokračovala konzultační a poradenská činnost ve vztahu k veřejným (státním i regionálním) entitám. Zástupci EU Office pokračovali v práci v rámci konsorcia zastupujícího Zlínský kraj a Olomoucký kraj u institucí EU v Bruselu a podíleli se na zpracování strategických rozvojových dokumentů s dlouhodobým výhledem. Rozvinulo se poradenství ve vztahu k Ministerstvu pro životní prostředí, Státnímu fondu životního prostředí a některým dalším státním institucím.

V rámci Erste Group pokračoval vývoj platformy EU Affairs Working Group, kde EU Office, která působí jako hlavní dodavatel informační větve projektu, přispěla několika zásadními příspěvky na téma strategie skupiny Erste Group ve vztahu k budoucímu vývoji Evropské unie.

Řízení projektů

Většinu svých strategických cílů Česká spořitelna úspěšně realizuje prostřednictvím projektů. V roce 2008 byly projekty zaměřeny zejména na rozvoj služeb, zvýšení spokojenosti klientů, efektivitu vnitřních procesů a podporu rozvojových aktivit v rámci Erste Group. Vysokou úroveň a profesionalitu projektového řízení v České spořitelně dokazuje mimo jiné i skutečnost, že **projekt CIC** (Customer Interaction Center) zaměřený na rozvoj přímého bankovníctví **získal 2. místo v soutěži Best Project Management** pořádané společností Tuesday Business Network.

Mezi významné **projekty zaměřené na přínosy pro klienty** patří **projekt Cool Cards**, který v úzké spolupráci s projektem Consumer Lending Factory úspěšně připravil IT řešení pro zahájení prodeje Chytré karty. V rámci **projektu Wealth Creation** byl pro klienty s vyššími příjmy připraven Osobní finanční plán. V roce 2009 bude Osobní finanční plán nabídnut klientům všech segmentů drobného bankovníctví. Česká spořitelna v souladu se směrnicí v oblasti nástrojů finančních trhů MiFID rovněž zvýšila ochranu svých zákazníků při využívání investičních služeb. **Projekt Zpracování produktů finančních trhů** implementoval nové funkce k výkonu clearingové banky pro obchody na Pražské energetické burze, pro obchodování s futures na elektrickou energii a pro obchodování s emisními povolenkami. **Projekt CIC** v realizoval změny v aplikacích SERVIS 24 a BUSINESS 24, které mimo jiné přinesly další zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti přímého bankovníctví, klienti Stavební spořitelny ČS navíc získali možnost prostřednictvím služby SERVIS 24 získat nové informace o stavu svého úvěrového účtu a optimalizovat výši státní podpory. Od června 2008 jsou všechny platební transakce prováděné mezi účty v rámci České spořitelny zpracovávány v reálném čase. Stalo se tak díky **projektu Legacy Enhancement**, který uvedl do provozu novou on-line verzi systému Sporožiro.

K důležitým projektům zaměřeným na **zefektivňování procesů** se řadí **projekt Centralizace Cash Handlingu**, který úspěšně snížil počet pracovišť pro řízení oběhu hotovosti, jejich řízení bylo převedeno z pobočkové sítě na centrálu banky. **Projekt Core SAP** připravil nový zaměstnanecký portál v systému SAP, do kterého si zaměstnanci sami zadávají pracovní nepřítomnosti a kde mají také k dispozici elektronické výplatní pásky. **Projekt Collections R2** nasadil

novou verzi systému pro vymáhání pohledávek rozšířenou o kreditní karty, zároveň také došlo k významnému zvýšení automatizace procesu zasílání upomínek klientům. Komplexní návrh pro řízení dat v České spořitelně a zlepšení jejich kvality v datových zdrojích mimo jiné i pro řízení úvěrových rizik byl připraven **projektem Měření a analýza datové kvality**. **Projekt Rozvoj platebních karet** připravil připojení terminálů pro platební karty u obchodních partnerů České spořitelny prostřednictvím veřejných sítí. V této souvislosti projekt navíc implementoval technické řešení akceptace platebních karet pro společnost Tesco Stores ČR.

V neposlední řadě pracuje banka na projektech, které mají **přínos pro celou skupinu Erste Group**. Na základě výstupů **projektu Group Capital Markets** byl v únoru 2008 spuštěn nový obchodní model v oblasti finančních trhů mezi Erste Group Bank AG a Českou spořitelnou. Model je založený na centralizaci obchodní knihy transakcí na finančních trzích do Erste Group Bank AG při zachování decentralizovaných obchodních jednotek v lokálních bankách skupiny Erste Group. V rámci **projektu PaRiS** byl v České spořitelně, ve společnosti Procurement Services CZ a vybraných dceřiných společnostech spuštěn nový nákupní proces, zahrnující celé spektrum služeb od nákupu materiálů a služeb až po jejich následnou fakturaci. Spolupráce v oblasti platebního styku mezi bankami skupiny Erste Group se pozitivně promítla do úspěšného dokončení několika projektů v rámci programu Group Payment Initiative v oblasti platebního styku. **Projekt SEPA** (Single European Payment Area) umožnil klientům České spořitelny provádět a přijímat eurové platby za stejných základních podmínek v rámci celého Evropského hospodářského prostoru. **Projekty Group Payment Function a Centralizace Swiftu** vytvořily jednotný vstupní bod pro zahraniční platební styk v rámci celé skupiny Erste Group.

Informační technologie (IT)

Hlavním úkolem všech oblastí IT je podpora a aktivní účast při realizaci rozvojových obchodních aktivit banky a současně vytvoření flexibilního a stabilního IT prostředí umožňujícího realizovat vytýčenou obchodní strategii České spořitelny při celkové optimalizaci investičních a provozních nákladů a nezbytné podpoře legislativních a vnitřních změn.

V říjnu 2008 byla úspěšně završena pilotní fáze online verze platebního systému Sporožirových účtů. Transakce mezi

různými klientskými účty v rámci banky jsou nyní uskutečněny v reálném čase v řádu několika sekund, maximálně několika minut. Příchozí transakce z jiných bank jsou zpracovány bezodkladně v průběhu aktuálního dne. Rovněž platby do jiných bank odcházejí z České spořitelny kontinuálně v průběhu dne, ve kterém jsou transakce zadány. **Česká spořitelna tak má implementován nejrychlejší systém zpracování platebních transakcí na bankovním trhu v České republice.**

Počátkem července 2008 byly úspěšně do pilotního provozu nasazeny změny všech IT systémů podporujících prodej Chytré karty České spořitelny, úspěšný pilotní provoz umožnil v polovině srpna samotné zahájení prodeje Chytré karty v celé pobočkové síti včetně nasazení souvisejících funkcí, které umožňují provádět změny v nastavení již vydaných karet.

S cílem optimalizovat náklady na IT služby byla v rámci skupiny Erste Group zahájena úvodní fáze rozsáhlého projektu stěhování datových středisek České spořitelny do Vídně. Předmětem první fáze projektu je vytvoření proveditelného konceptu, ověření konceptu na vybrané skupině aplikací a jeho otestování a příprava realistického časového plánu stěhování. Realizace přepnutí vybrané skupiny aplikací ve Vídni do produkčního režimu se očekává v letech 2009 až 2010.

Po aktualizaci vyšší verze systému CRM (řízení vztahů se zákazníky) na konci roku 2007 se aplikace CRM stala vysoce stabilním, spolehlivě fungujícím prostředím. Navíc na jaře 2008 byly spuštěny nové funkce aplikace CRM zejména na podporu Osobního účtu a Chytré karty, na správu ekonomicky spjatých skupin osob (ESSO), na datovou podporu pro poradenské služby ve finanční oblasti či nová aplikace Události (Event management) pro korporátní bankovníctví. Díky stálému zdokonalování aplikace CRM tak pracovníci banky používají nástroj, který umožňuje systematicky využívat individuální přístup ke klientům a nabízet produkty, které nejlépe odpovídají jejich potřebám.

Hlavní změny funkcí alternativních distribučních kanálů internetového bankovníctví SERVIS 24 a BUSINESS 24 provedené v průběhu roku 2008 zahrnují zvýšení bezpečnosti, vyšší stabilitu systémů, vylepšení uživatelské přívětivosti a spolehlivosti aplikací přímého bankovníctví a legislativní změny definované projektem MiFID. Pro klienty Stavební

spořitelny ČS navíc nové informace o stavu úvěrového účtu. Vylepšení služby BUSINESS 24 o nadstavbu Databanking umožňuje přímou a zabezpečenou komunikaci s účetním systémem klienta. Proběhl další rozvoj EBPP – administrace smluv s výstavci faktur (Electronic Bill Presentment and Payment, služba umožňující uživateli odeslat a přijmout fakturu v elektronické podobě) a zvýšení bezpečnosti v oblasti PKI (Public Key Infrastructure – vyšší typ zabezpečení formou klientského certifikátu).

Do Katalogu vnitřních služeb byl nadefinován soubor Klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI) jako nástroje k řízení kvality vnitřních IT služeb. Celý proces monitoringu a hodnocení kvality byl ověřen v pilotním projektu, do ostrého provozu bude uveden v průběhu roku 2009. **Pravidelný průzkum zaměřený na zjišťování spokojenosti vnitřního klienta s IT službami v rámci České spořitelny vykazuje pozitivně rostoucí trend.** Potěšujícím faktem je, že spokojenost s IT službami dosáhla hodnoty 79 %, což je nejvyšší údaj v rámci celé Erste Group.

V průběhu roku 2008 pokračoval proces centralizace organizačních jednotek zabývajících se vývojem IT v rámci celé Erste Group s cílem optimalizovat náklady na IT vývoj. Plná integrace do společností IT Solutions se očekává na počátku roku 2010.

Bezpečnostní politika

Česká spořitelna věnuje bezpečnostní politice výraznou pozornost. V bance pracuje samostatný úsek bezpečnost, který plní úkoly v oblasti finanční bezpečnosti, šetření operačních rizik, bezpečnosti IT a fyzické bezpečnosti. Působení banky je zaměřeno především na prevenci všech negativních jevů či nekorektního jednání, které ohrožují bezpečnost klientů a zaměstnanců nebo majetek společností z Finanční skupiny České spořitelny.

Bezpečnostní politika České spořitelny sleduje minimalizaci operačních rizik. Eventuální trestná činnost klientů nebo zaměstnanců banky je prioritním hlediskem při vyhodnocování a správě varování v softwarových aplikacích, při posuzování stanovených metodických postupů a při hodnocení nových rozvojových projektů v bance. Česká spořitelna věnuje rovněž velkou pozornost oblasti předcházení legalizace výnosů

z trestné činnosti, financování terorismu a naplňování předpisů o provádění mezinárodních sankcí.

V rámci bezpečnosti IT byla v průběhu roku 2008 věnována pozornost zefektivnění oblasti bezpečnostního monitoringu. V souvislosti s aktuálními bezpečnostními hrozbami a riziky s dopady zejména na oblast alternativních distribučních kanálů na bázi internetu byla realizována řada účinných technických a organizačních opatření s cílem minimalizovat uvedená bezpečnostní rizika.

V roce 2008 v České republice pokračovalo období zvýšené kriminality. Počet fyzických útoků na banky byl nad dlouhodobým průměrem. Česká spořitelna byla tímto také postižena. Negativní situaci čelila především zvyšováním technické úrovně ochrany svých objektů a lze konstatovat, že v porovnání s ostatními subjekty bankovního sektoru byla úspěšná.

To potvrzuje správnost dlouhodobé bezpečnostní koncepce České spořitelny i účinnost způsobu, jakým je tato koncepce realizována v praxi.

Interní audit

Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v bance. Interní audit pomáhá České spořitelně dosahovat jejích cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení banky. Interní audit provádí ve všech útvech České spořitelny monitorování procesů a činností včetně sledování úrovně, funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému, ověřování plnění opatření z interních a externích auditů a kontrol. Interní audit poskytoval v roce 2008 vedoucím zaměstnancům České spořitelny, výboru pro audit a dozorčí radě zprávy, informace a ujištění o stavu rizik v bance.

Strategické záměry pro rok 2009

Strategické cíle

Česká spořitelna letos úspěšně ukončila program „Banka první volby“, jehož cílem bylo vytvořit z České spořitelny dynamickou a respektovanou banku v České republice. Praktickými výsledky byly mimo jiné nárůst spokojenosti klientů s kvalitou služeb, rostoucí objemy rozhodujících aktivních i pasivních produktů a v neposlední řadě i získání celé řady ocenění v soutěžích určených pro odbornou i laickou veřejnost.

Dosažení těchto výsledků je dobrou základnou pro další rozvoj a je dvojnásob cenné v době, kdy vstupujeme do období poznamenaného důsledky celosvětové hospodářské krize. Česká spořitelna v tomto nelehkém období očekává stabilizovaný vývoj založený na osvědčeném obezřetném obchodním modelu, na výhodné struktuře své klientské základny a na příznivějších prognózách vývoje české ekonomiky. Všechny tyto komparativní výhody bude Česká spořitelna dále podporovat realizací programu cílených úsporných opatření, který výrazně omezí růst jejích provozních nákladů.

Hlavní strategické cíle České spořitelny pro následující období jsou definovány takto:

- věnovat nadále péči a pozornost potřebám klientů a posilování jejich důvěry v Českou spořitelnu;
- pokračovat v rozvíjení těch aktivit, produktů a služeb, které se již v minulých letech osvědčily a přinesly inovace;
- kontrolovat provozní náklady;
- přinášet vlastní projekty a podílet se i na skupinových projektech a rozvojových iniciativách;
- maximálně využívat předností skupinových synergií v rámci Erste Group;
- posilovat kooperaci mezi jednotlivými členy Erste Group a harmonizovat základní procesy v bance i ve skupině.

Makroekonomické předpoklady

Nejistota spojená s probíhající finanční a hospodářskou krizí a jejími dopady znesnadňuje jakékoliv predikce na rok 2009. I přes očekávané zhoršení většiny makroekonomických ukazatelů má Česká republika potenciál tyto negativní vlivy absorbovat. K hlavním výhodám patří zejména:

- příznivá geografická poloha umožňující spojení mezi Východem a Západem;
- neexistence zásadních makroekonomických nerovnováh;
- relativně nízké vnitřní i vnější zadlužení;

- zdravý bankovní sektor s dobrou úrovní likvidity;
- kvalifikovaná pracovní síla.

Rozpočet České spořitelny na rok 2009 vychází z těchto makroekonomických předpokladů:

- v roce 2009 pokles ekonomické výkonnosti České republiky, postupné oživení v roce 2010;
- klesající míra inflace;
- klesající investice a stagnující osobní spotřeba;
- rostoucí míra nezaměstnanosti;
- změny v měnové politice ČNB – mírné zvýšení úrokových sazeb;
- volatilní kurz české koruny s krátkodobou tendencí k mírnému oslabování.

OBCHODNÍ PRIORITY

V roce 2009 se obchodní útvary banky zaměří zejména na tyto obchodní priority:

Drobné bankovníctví

Strategie drobného bankovníctví je formulována v projektu „BAROKO“, který by měl být realizován ve střednědobém horizontu. Projekt je koncipován na čtyřech pilířích: distribuce produktů, spokojenost klientů, hodnocení produktů a zlepšování procesů. Prioritou drobného bankovníctví zůstává další růst hypotečních úvěrů, přičemž marketingová podpora se zaměří také na růst spotřebitelských úvěrů poskytovaných fyzickým osobám. V obou případech bude zvýšený důraz kladen na kvalitu nově poskytovaných úvěrů a důslednější správu úvěrů poskytnutých v minulosti s cílem minimalizovat možná rizika spojená s jejich nesplácením. Na pasivní straně bilance nabídne Česká spořitelna nové depozitní produkty. V segmentech malých a středních podniků a svobodných povolání bude hlavní pozornost věnována získávání nových klientů. Ve všech segmentech budou podporovány alternativní distribuční kanály s cílem uspokojit poptávku klientů i mimo pracovní dobu. V oblasti kartových obchodů bude podporován růst počtu kreditních karet a využívání karet k bezhotovostním platbám cestou dalšího rozvoje Bonus programu a nových produktů (Chytrá karta).

Korporátní bankovníctví

Strategickým cílem korporátního bankovníctví je dále rozvíjet služby pro malé a střední firmy a pro velké korporátní zákazníky

na základě komplexní obsluhy těchto klientů, znalosti jejich potřeb a nabídky odpovídajících řešení. Hlavním cílem je posílit povědomí o České spořitelně jako o „renomované korporátní bance“. Česká spořitelna bude v současné době poklesu ekonomického růstu pomáhat klientům překonat jeho negativní důsledky, a to jak odpovědným přístupem k jejich potřebám, tak i aktivní pomocí v oblasti poradenství a zprostředkování podpory z dalších zdrojů. K tomu bude sloužit například poradenství při čerpání fondů EU, využití garancí ČMZRB či využití finančních instrumentů Evropské investiční banky.

V segmentu korporátního bankovníctví banka dále prohloubí nabídku cash managementu a komplexních finančních řešení pro klienty působící na trzích Erste Group. Banka se dále bude významně angažovat v oblasti poradenství, fúzí a akvizic a dlouhodobého zajištění měnových a úrokových rizik. V segmentu malých a středních firem bude banka dále rozvíjet strategii komplexní obsluhy klientů a diferencovaného přístupu založeného na znalostech potřeb jednotlivých subsegmentů. Spolu s prodejem klasických bankovních produktů budou nabízeny i další finanční i nefinanční služby, jako je například poradenská podpora klientů v oblasti využití fondů Evropské unie. Na základě zkušeností z financování projektů zaměřených na úspory energie a její produkci z obnovitelných zdrojů si chce banka v této oblasti dále upevnit svoji významnou pozici. Důraz bude kladen na kvalitu služeb a zlepšování procesu obsluhy klientů. Procesní řízení se stane jedním ze základních pilířů zefektivňování korporátního bankovníctví. V oblasti nemovitostí bude nadále k dispozici kontrolovaná nabídka komplexních služeb pro realitní podnikatele a investory a zvýšená podpora regionálních realitních obchodů. U veřejného a neziskového sektoru je cílem posílení spolupráce se strategickými klienty, silná regionální přítomnost a posílení akvizičních aktivit. Česká spořitelna bude aktivně vystupovat zejména ve financování projektů, poskytování poradenství při využití fondů Evropské unie a projektového poradenství.

Finanční trhy

V oblasti obchodování na finančních trzích je cílem udržet vedoucí postavení mezi domácími tvůrci trhu. Banka se bude i nadále zaměřovat na rozvoj služeb pro finanční instituce a také posilovat svoji pozici významného regionálního partnera v oblasti financování prostřednictvím emisí dluhopisů i akcií. Výrazný úvěrový potenciál v oblasti drobného i korporátního

bankovníctví bude využit pro realizaci křížových prodejů produktů finančních trhů s důrazem na jejich komplexní řešení a automatizaci. Potenciálními oblastmi růstu zůstávají střednědobé strukturované produkty (strukturované dluhopisy a prémiová depozita) a investiční poradenství. Předpokládá se pokračující nárůst obchodů s cizími měnami východoevropských států a rozvoj služeb pro administrátory portfolií cenných papírů. Česká spořitelna bude pokračovat i v organizování primárních emisí a rozvoji nových investičních produktů pro stávající klienty.

OČEKÁVANÁ HOSPODÁŘSKÁ A FINANČNÍ SITUACE

Podobně jako u predikce makroekonomické i v oblasti vývoje hospodaření banky znesnadňuje nejistota na trzích predikce na rok 2009. Pro Českou spořitelnu bude rok 2009 obtížný především z těchto důvodů:

- zpomalení ekonomického růstu bude doprovázeno vysokým tlakem na růst rizikových nákladů a poklesem bankovních aktivit ve všech oblastech;
- klesající úrokové sazby negativně ovlivní vývoj čistého úrokového výnosu jakožto hlavní složky provozních výnosů;
- snaha o maximální úspory provozních nákladů bude narážet na potřebu vytvářet dlouhodobější příležitosti pro další rozvoj finančních služeb.

Na základě obchodního modelu zaměřeného na drobné bankovníctví, silné tržní pozice banky, konzervativní politiky při poskytování úvěrů a silné likvidní pozice je Česká spořitelna přesvědčena, že bude nadále dosahovat solidních hospodářských výsledků. I přes tyto pozitivní faktory považuje Česká spořitelna v současném volatilním prostředí za předčasné poskytovat výhledy vývoje zisku.

Řízení rizik v roce 2008

Jednou z významných součástí řídicího a kontrolního systému banky jsou procesy řízení rizik. Česká spořitelna je v důsledku své obchodní a jiné činnosti nevyhnutelně vystavena různým rizikům, jako je riziko úvěrové, tržní, operační, riziko likvidity apod. V České spořitelně je věnována oblasti řízení rizik velká pozornost odpovídající velikosti banky, složitosti a množství produktů a obchodních a jiných aktivit. Česká spořitelna má vypracovanou strategii řízení rizik, schválenou představenstvem banky, která obsahuje zásady řízení rizik, zahrnující procesy identifikace rizik, monitorování a měření rizik, soustavy limitů a omezení. Uplatňováním těchto zásad je riziko udržováno v přijatelné výši tak, aby se zachovala efektivnost procesů řízení banky.

Na řízení rizik se v České spořitelně podílejí následující útvary:

- úsek centrálního řízení rizik, který je zodpovědný především za tržní a operační rizika a za konsolidované řízení rizik celé Finanční skupiny České spořitelny;
- úseky řízení úvěrového rizika a kontroling úvěrového rizika a řízení portfolia zodpovědné za řízení úvěrového rizika celé skupiny;
- úsek řízení bilance finanční skupiny, který řídí riziko čistého úrokového příjmu bankovní knihy (investičního portfolia) a riziko likvidity na základě rozhodnutí výboru pro řízení aktiv a pasiv.

Dále činnost těchto útvarů řízení rizik doplňují aktivity

- úseku bezpečnosti zodpovědného za řízení rizik v oblasti fyzické bezpečnosti, bezpečnosti IT a správy varovného systému;
- úseku právní služby a compliance zodpovědného za řízení compliance rizika a prevence praní špinavých peněz (Anti Money Laundering).

Rozhodovací pravomoc v oblasti řízení rizik mají kromě představenstva společnosti příslušné výbory:

- Výbor pro řízení aktiv a pasiv;
- Úvěrový výbor představenstva České spořitelny;
- Výbor finančních trhů a řízení rizik;
- Výbor Compliance, operačních rizik a bezpečnosti (CORB) – orgán představenstva společnosti k rozhodování v oblasti řízení operačního rizika, rizika compliance a v oblasti bezpečnosti.

ÚVĚROVÉ RIZIKO

Česká spořitelna je vystavena úvěrovému riziku, tedy riziku, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši. Při řízení úvěrových rizik používá Česká spořitelna jednotnou metodiku, která je upravena v holdin-
gové normě a stanoví postupy, role a odpovědnosti. Úvěrová politika zahrnuje:

- pravidla obezřetného úvěrového procesu včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání;
- obecná pravidla přijatelnosti zákaznických segmentů vzhledem k jejich hlavním aktivitám, zeměpisným oblastem, maximální lhůtě splatnosti, produktu a účelu úvěru;
- základní rámec systému hodnocení (ratingu), stanovení a revize ratingu dlužníka;
- základní principy systému limitů a struktury schvalovacích úrovní;
- pravidla pro řízení zajištění úvěrů;
- strukturu základních produktových kategorií;
- metodiku výpočtu opravných položek a rizikově vážených aktiv.

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Banka vychází při řízení úvěrového rizika z informací ze svého vlastního portfolia a z informací z portfolií dalších členů Finanční skupiny České spořitelny. Banka dále využívá informací z externích informačních zdrojů, např. Credit bureau, nebo ratingů renomovaných ratingových agentur. Rozsáhlá datová základna, která je pro účely řízení úvěrového rizika k dispozici, slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Rating je považován za jeden z klíčových nástrojů řízení rizik. Banka používá klientský rating pro měření rizikovitosti protistrany. Klientský rating odráží pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Hodnocení dlužníka a stanovení interního ratingu je součástí každého schvalování úvěru nebo zásadních změn v úvěrových podmínkách. Hodnocení dlužníka zohledňuje jeho finanční situaci i nefinanční charakteristiky. U korporátních dlužníků se jedná především

o analýzu silných a slabých stránek, např. kvalitu managementu, konkurenceschopnost apod. U retailových dlužníků se jedná především o demografické a behaviorální ukazatele. V rámci řízení rizika banka rozděluje své klienty na klienty „v selhání“ a „bez selhání“. Pro klienty, fyzické osoby-nepodnikatele, „bez selhání“ banka používá 8stupňovou ratingovou škálu a 13stupňovou ratingovou soustavu pro ostatní klienty. Pro všechny klienty „v selhání“ banka používá ratingový stupeň „R“, který se dále dělí podle příčiny selhání.

Všechny důležité informace pro hodnocení jsou shromažďovány a ukládány centrálně. Banka provádí pravidelné (min. jednou ročně) revize stanovení interního ratingu. Metodika interního ratingu je validována na základě historických dat využitím statistických modelů. V souladu s požadavky regulátora je zajištěn dohled nad procesem validace metodiky interních ratingů nezávislým subjektem.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální přípustná výše angažovanosti banky vůči jednotlivému klientovi nebo skupině ekonomicky spjatých osob. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál banky před koncentrací rizika.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na principu významnosti dopadu případné ztráty z poskytnutého úvěru do finančního hospodaření banky a rizikovitosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomoci má úvěrový výbor dozorčí rady a úvěrový výbor představenstva. Nižší schvalovací pravomoci jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení úvěrových rizik.

Pro určení rizikových parametrů, jako je pravděpodobnost selhání (PD), ztráta z úvěrů v selhání (LGD) a úvěrové konverzní faktory (CCF) (tj. koeficienty sloužící k převodu podrozvahových položek na rozvahové), používá Česká spořitelna vlastní interní modely. Všechny modely jsou v souladu s požadavky Basel II. Monitoring historických rizikových parametrů a jejich predikce vytvářejí prostředí pro kvantitativní řízení portfolia. Česká spořitelna v současnosti používá rizikové parametry při monitorování výše úvěrového rizika, správě portfolia v selhání a oceňování rizik. Aktivní používání rizikových parametrů v managementu banky umož-

ňuje získat podrobné informace o možné citlivosti základních segmentů portfolia na vnitřní i vnější změny.

Opravné položky na úvěrové ztráty

Česká spořitelna používá metodiku tvorby opravných položek, která je v souladu s mezinárodními účetními standardy IFRS. Pro portfolia pohledávek, u nichž nebylo zjištěno individuální znehodnocení, se počítají portfoliové opravné položky. Jejich výše je určena pomocí modelů založených na historické zkušenosti banky. Významnou složku těchto modelů tvoří rizikové parametry PD a LGD. Pro pohledávky, u nichž bylo zjištěno znehodnocení, se opravné položky počítají individuálně. V případě všech neretailových pohledávek a retailových pohledávek s expozicí vyšší než 5 mil. Kč se používá metoda diskontovaných očekávaných peněžních toků. V případě ostatních retailových pohledávek se míra znehodnocení stanovuje statisticky na základě historické zkušenosti s průběhem vymáhání podobného typu pohledávek. Opravné položky všech pohledávek jsou přehodnocovány měsíčně.

Riziko koncentrace a rizikově vážená aktiva

Česká spořitelna řídí riziko koncentrace úvěrového portfolia systémem limitů velkých angažovaností. Limity velkých angažovaností jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro banku vůči jednotlivému klientovi či ekonomicky spjaté skupině klientů při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby v portfoliu nedocházelo k přílišné koncentraci rizika vůči malému počtu klientů. Nastavení systému je založeno na maximální výši ekonomického kapitálu, který může být alokován na jednu skupinu klientů.

V oblasti výpočtu kapitálového požadavku k úvěrovému riziku Česká spořitelna splnila podmínky pro použití přístupu IRB a od července 2007 jsou rizikově vážená aktiva a kapitálový požadavek založena na interním ratingu a vlastních odhadech parametrů PD, LGD a CCF. Výpočet rizikově vážených aktiv je prováděn měsíčně. Standardní výpočet je pravidelně doplňován tzv. stresovým testováním, v jehož rámci jsou modelovány dopady náhlých změn tržního prostředí.

TRŽNÍ RIZIKA

S tržním rizikem jsou v České spořitelně spojeny především transakce na finančních trzích, které jsou obchodovány na

obchodním a bankovním (investičním) portfoliu, a úrokové riziko aktiv a pasiv v bankovní (investiční) knize. Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kotování klientům a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kotování na mezibankovním trhu,
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním trhu,
- distribuce produktů finančních trhů drobné klientele.

Od 1. února 2008 byl v Erste Group Bank AG zaveden nový „holdingový“ obchodní model v oblasti obchodování na finančních trzích „Group Capital Markets“. Rizika z uzavřených klientských operací jsou převáděna stejnými transakcemi na portfolia holdingu Erste Group Bank AG, rovněž kótování na trzích s dluhopisy, deriváty a na devizovém trhu a mezibankovní transakce byly převedeny na holding. Erste Group Bank AG na roční bázi redistribuuje podíl na výsledku holdingu z tohoto obchodování podle schváleného modelu. Uzavírání nových obchodů a kótování na peněžním trhu a trhu s akciemi bylo ponecháno v České spořitelně.

Derivátové transakce se také využívají k zajištění úrokového rizika bankovní (investiční) knihy a k refinancování rozdílu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy.

Tržní riziko obchodní a bankovní (investiční) knihy je sledováno a měřeno v úseku centrálního řízení rizik. Úsek je zcela nezávislý na divizi finančních trhů, a to z důvodu zamezení konfliktu zájmů a zaručení korektnosti a nezávislosti předkládaných hlášení týkajících se rizik banky.

Úsek centrálního řízení rizik zajišťuje nezávislé ocenění všech transakcí na finančních trzích pro finanční skupinu i pro portfolia klientů ve správě finanční skupiny. Úsek má v zodpovědnosti také řízení operačních rizik spojených s obchodováním na finančních trzích a s řízením tržních rizik. Velice pečlivě se věnuje kontrolním činnostem a rekonciliacím tak, aby byla zajištěna úplná a přesná evidence instrumentů v portfoliích banky.

Limity pro tržní rizika jsou stanovovány zvlášť na úrovni obchodního portfolia a bankovního (investičního) portfolia. Veškeré limity pro obchodní portfolio (konkrétně VaR limity

pro dobu držení jednoho dne a citlivostní limity) jsou navrhovány ve spolupráci úseku centrálního řízení rizik a příslušných obchodních útvarů a schvalovány Výborem finančních trhů a řízení rizik. Veškeré limity pro tržní rizika bankovního portfolia (konkrétně VaR limity pro dobu držení jednoho měsíce) jsou navrhovány ve spolupráci úseku centrálního řízení rizik a úseku řízení bilance finanční skupiny a schvalovány Výborem pro řízení aktiv a pasiv. Soustava tržních limitů musí být v souladu s maximální mírou podstupovaných rizik (měřenou metodou VaR) schválenou představenstvem banky, a také musí být potvrzena mateřskou společností Erste Group Bank AG.

Zatímco veličina VaR pro obchodní portfolio je stanovitelná standardními a ověřenými metodami, obsahuje bankovní kniha banky i některých dceřiných společností taková aktiva a pasiva, která nelze reprezentovat standardním přístupem. Proto je VaR pro tato portfolia počítán na základě speciálních postupů, které se snaží co nejvěrohodněji zachytit reálné chování aktiv a pasiv v těchto portfoliích.

Pro měření úrokového rizika transakcí finančních trhů je používán tzv. PVBP gap neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá obchodní portfolia úrokových produktů podle měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem je ošetřováno nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná rotace výnosové křivky. Pro hlavní měny (CZK, EUR, USD) je stanoven limit i pro prostý součet hodnot PVBP. Česká spořitelna sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatility.

Citlivost měnových derivátů na pohyby devizových kurzů je měřena formou delta ekvivalentů a je zahrnuta do devizové pozice banky. Česká spořitelna sleduje speciální limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma

ekvivalentu a limity pro citlivost hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kursu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost hodnoty ocenění na dobu do maturity (theta) a úrokovou citlivost (rho), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou PVBP.

Akciové riziko obchodního portfolia je sledováno pomocí delta citlivostí tržních hodnot portfolií na změny akciových cen pro jednotlivé akciové emise a také v souhrnu za jednotlivé trhy a za celé portfolio.

Komoditní riziko obchodního portfolia je sledováno pomocí delta citlivostí tržních hodnot portfolií na změny cen komodit pro jednotlivé komodity.

Úsek centrálního řízení rizik používá další sofistikované postupy pro ocenění hodnoty a rizik strukturovaných produktů včetně kreditních investičních instrumentů, jejichž ocenění nelze vyjádřit explicitně. Nejčastěji je využívána metoda Monte Carlo pro simulaci pravděpodobnostního rozdělení ceny a budoucího vývoje složitých transakcí včetně citlivosti ceny na změny tržních faktorů.

Pro agregované měření tržního rizika pro obchodní i bankovní portfolio České spořitelny je používána metoda VaR. Hodnoty VaR jsou počítány na hladině spolehlivosti 99 % pro dobu držení jednoho obchodního dne. Pro výpočet se používá systém KVaR+ a metody historické simulace založené na historii posledních 500 obchodních dnů. Za předpokladu normality rozložení ztrát se stanovuje i VaR pro dobu držení jednoho měsíce, příp. jednoho roku a pro vyšší pravděpodobnostní hladiny (99,9 %, 99,98 %).

Limity VaR jsou stanoveny pro jednotlivé obchodní desky, resp. portfolia. Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady VaR s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud vykazují správnost nastavení modelu pro výpočet VaR.

Metoda tržního VaR je používána také pro výpočet kapitálového požadavku z měnového obecného úrokového rizika, obecného a specifického akciového rizika a rizika opčních

transakcí obchodního portfolia na základě schválení Českou národní bankou (ČNB). Dále je tato metoda používána pro výpočet ekonomického kapitálu pro tržní rizika obchodního portfolia a bankovní (investiční) knihy. Výpočty VaR se uplatňují rovněž při hodnocení rizik portfolií aktiv dceřiných společností České spořitelny (pro fondy Investiční společnosti ČS, Penzijní fond ČS a Pojišťovnu ČS) a pro hodnocení tržních rizik bankovní knihy Stavební spořitelny ČS s využitím speciálních modelů pro reprezentaci bilance banky.

Obchodní portfolio banky je pravidelně v měsíčních intervalech podrobováno stresovému testování. Používají se následující scénáře:

- scénář založený na 10–15letých historických datech při použití maximálních pozitivních a negativních změn (jednodenních a desetidenních) pro úrokové sazby, akciové ceny, devizové kurzy a volatilitu nezávisle na sobě,
- VaR hodnota na hladině spolehlivosti 99,8 % (nejhorší historický scénář z posledních 500 pozorování),
- stresové scénáře založené na měsíčních předpovědích odborem ekonomických analýz.

Výsledky stresových scénářů jsou porovnávány s kapitálovým požadavkem z tržních rizik. Kromě limitů sensitivity a VaR jsou stanoveny a sledovány denně stoploss limity pro jednotlivé obchodní desky. Měsíční stoploss limit je porovnáván s aktuálním měsíčním výsledkem příslušné obchodní desky, roční stoploss limit se porovnává s rozdílem mezi nejlepším výsledkem (realizovaným a nerealizovaným ziskem) v roce a aktuálním výsledkem obchodní desky. V útvaru řízení rizik se také sleduje tržní konformita obchodů uzavřených na finančních trzích s cílem odhalit manipulace trhem a předejít operačním rizikům.

Limity citlivosti, VaR a stoploss limity včetně způsobu jejich stanovení a opatření, která nastanou po překročení limitu, jsou upraveny vnitřním pokynem banky – manuálem řízení rizik, který je součástí strategie řízení rizik.

Informace o expozici banky vůči tržním rizikům a o dodržování nastavených limitů jsou denně reportovány zodpovědným manažerům banky, měsíčně pak také členům představenstva prostřednictvím Výboru aktiv a pasiv a Výboru pro finanční trhy a řízení rizik.

ÚROKOVÉ RIZIKO

Úrokové riziko bankovního portfolia řídí Česká spořitelna s využitím následujících metod: simulace čistého úrokového výnosu, simulace citlivosti čistého úrokového výnosu na změnu tržních úrokových sazeb (paralelní/neparalelní diskretní posun tržní výnosové křivky, stochastické simulace výnosové křivky), simulace změny teoretické tržní hodnoty bankovního portfolia při posunu tržní výnosové křivky o +100/+200/-200 bazických bodů (včetně key rate duration), durační a gapové analýzy. Aktuální výše podstupovaného úrokového rizika je každý měsíc hodnocena Výborem pro řízení aktiv a pasiv v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci České spořitelny.

Základním sledovaným parametrem úrokové citlivosti České spořitelny je relativní změna očekávaného čistého úrokového výnosu banky při okamžitém paralelním poklesu/nárůstu tržních úrokových sazeb o +100/-100 bazických bodů v horizontu následujících 36 měsíců, a to za předpokladu stabilní struktury bilance (tj. produktové struktury aktiv a pasiv). Ke konci roku 2008 byla citlivost čistého úrokového výnosu bankovního portfolia České spořitelny na paralelní nárůst tržních úrokových sazeb o 100 bazických bodů +2,9 %. Jinými slovy při paralelním nárůstu tržních úrokových sazeb o 100 bazických bodů by tříletý čistý úrokový výnos České spořitelny vzrostl o +2,9 %. Při poklesu tržních úrokových sazeb o 100 bazických bodů byla citlivost čistého úrokového výnosu -4,5 %.

RIZIKO LIKVIDITY

Rizikem likvidity se rozumí situace, v níž banka ztratí schopnost dostát svým finančním závazkům v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura pasiv.

Z hlediska řízení likvidity byl nejvýznamnějším trendem roku 2008 růst objemu střednědobých a dlouhodobých aktiv, zejména klientských úvěrů (meziroční nárůst objemu o 10 %, vzrostly zejména objemy hypotečních úvěrů

a úvěrů fyzickým osobám) a státních dluhopisů v portfoliu drženém do splatnosti (nárůst o 19 %). Tento trend byl do značné míry ovlivněn finanční krizí, která v polovině září vstoupila do druhé fáze, po kolapsu investiční banky Lehman Brothers. Na straně pasiv došlo k významnému nárůstu objemu klientských vkladů o 9 %. Vnitřní limit stanovený pro hodnotu ukazatele běžné míry likvidity byl během celého roku 2008 plněn. Běžná míra likvidity je definována jako podíl rychle likvidních aktiv a rychle likvidních pasiv. Pro ilustraci k 31. prosinci 2008 bylo za rychle likvidní považováno 62,5 mld. Kč aktiv a do jmenovatele pro výpočet běžné likvidity vstupovalo 537,1 mld. Kč pasiv.

Běžná míra likvidity v letech 2007 a 2008

	31. 3.	30. 6.	30. 9.	31. 12.
Skutečnost 2007	21,61 %	15,25 %	17,54 %	8,09 %
Skutečnost 2008	15,59 %	14,04 %	19,51 %	11,64 %

Střednědobá likvidita byla v průběhu roku 2008 posilována emisemi hypotečních zástavních listů v objemu 2 mld. Kč.

OPERAČNÍ RIZIKA

Česká spořitelna definuje operační rizika v souladu s Vyhláškou ČNB č. 123/2007 o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, jako riziko ztráty vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů, či riziko ztráty vlivem vnějších událostí včetně rizika právního. Management banky je pravidelně informován o vývoji a velikosti operačních rizik.

Česká spořitelna využívá tzv. knihu rizik, která byla vyvinuta útvary řízení rizik spolu s interním auditem a která slouží jako nástroj sjednocení identifikace rizik pro potřeby celé Finanční skupiny ČS a nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Česká spořitelna řídí operační riziko v souladu s požadavky nového regulačního konceptu kapitálové přiměřenosti Basel II. Banka používá speciální softwarovou aplikaci pro sběr dat o operačním riziku za účelem kvantifikace operačních rizik a pro výpočet kapitálového požadavku, ale také jako databázi

cenných informací, které se využívají při řízení rizika, pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik a dále pro zjednodušení procesů evidence událostí způsobující škody včetně uplatnění pojistného nároku. Informace o událostech operačních rizik ve Finanční skupině ČS se pravidelně měsíčně vyhodnocují s ohledem na četnost výskytu a výši finančních ztrát pro jednotlivé útvary, produktové linie a typy operačních rizik. V případě negativních trendů jsou svolávány expertní skupiny, které případy řeší a navrhují adekvátní opatření s cílem omezit dopady operačních rizik. Z pohledu prevence ztrát je významný zejména sběr a vyhodnocování dat o nekorektním jednání klientů banky a riziku selhání lidského faktoru (nekorektní jednání zaměstnanců).

Česká spořitelna se nespolehá v oblasti hodnocení a řízení operačních rizik pouze na data skutečných událostí. Dalším cenným zdrojem jsou expertní názory managementu na rizika v jejich oblasti zodpovědnosti. Pravidelně probíhá sběr těchto vlastních hodnocení rizik a vyhodnocení expertních rizikových scénářů.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který Česká spořitelna využívá již od roku 2002. Program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od 1. března 2004 je Česká spořitelna zapojena do společného pojistného programu Erste Group Bank AG, který významně

rozšířil pojistnou ochranu České spořitelny, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek banky.

V oblasti řízení kontinuity podnikání Česká spořitelna zavedla metodiku a postupy založené na mezinárodně uznávaných standardech a Best Practice. Česká spořitelna systematicky analyzuje klíčové procesy a hrozby z pohledu rizika procesního selhání včetně hodnocení účinnosti přijatých opatření a testování existujících pohotovostních plánů. Česká spořitelna se rovněž podílí na činnosti výboru Kritické infrastruktury finančního trhu (KIFT) zahrnujícího klíčové banky a zastřešeného ČNB.

KAPITÁLOVÁ PŘÍMĚŘENOST

Individuální kapitálová příměření Česká spořitelny převyšovala v roce 2008 úroveň 8,00 %, kterou vyžaduje Česká národní banka. Během roku 2008 došlo ke dvěma událostem, které měly významný dopad na zvýšení kapitálu, a tím i navýšení kapitálové příměření: v březnu 2008 došlo k navýšení kapitálu zahrnutím nerozděleného zisku z roku 2007 do regulačního kapitálu (5,7 mld. Kč) a vzhledem k prodeji téměř celé majetkové účasti v Pojišťovně ČS došlo v září 2008 ke zrušení odpočtu kapitálové investice do pojišťoven (1,4 mld. Kč). Výpočet kapitálové příměření probíhá od července 2007 podle direktivy Basel II. Ke konci roku 2008 byla individuální kapitálová příměření podle metodiky ČNB 10,31 %.

	2008	2007	2006	2005	2004
Kapitálová příměření*	10,31 %	9,55 %	9,26 %	8,70 %	8,97 %

* Údaje podle metodiky ČNB.

ÚDAJE O KAPITÁLU A POMĚROVÝCH UKAZATELÍCH PODLE VYHLÁŠKY 123/2007 SB.

Základní kapitál České spořitelny představuje 11 211 213 ks prioritních akcií na jméno ve jmenovité hodnotě 100 Kč a 140 788 787 ks kmenových akcií na majitele ve jmenovité hodnotě 100 Kč, akcie jsou v zaknihované podobě a nejsou obchodovány na žádném z veřejných trhů. Česká spořitelna vydala k podpoře své kapitálové báze 2 emise podřízených dluhopisů, které vstupují do dodatkového kapitálu Tier 2 v celkovém objemu 5 196 793 tis. Kč se splatností 16. 5. 2015, resp. 2. 10. 2016. Česká spořitelna stanovuje kapitál na individuálním i konsolidovaném základě.

Konsolidované a individuální údaje o kapitálu a poměrových ukazatelích:

Údaje o kapitálu

v tis. Kč	Konsolidované údaje		Individuální údaje	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Kapitál	47 541 204	40 268 797	42 956 190	36 679 749
souhrnná výše původního kapitálu (Tier 1)	48 237 828	40 373 278	43 560 808	36 786 225
splacený základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku	15 200 000	15 200 000	15 200 000	15 200 000
emisní ážio	1 689	1 688	1 688	1 688
povinné rezervní fondy	3 284 253	2 814 080	3 040 462	2 639 462
ostatní fondy z rozdělení zisku	205 700	205 700	0	0
nerozdělený zisk z předchozích období	32 975 852	26 023 541	28 984 611	23 329 823
menšinové podíly	548 319	924 818	0	0
goodwill jiný než z konsolidace	-9 649	-9 649	0	0
výsledné kurzové rozdíly z konsolidace	-178 511	0	0	0
nehmotný majetek jiný než goodwill	-3 718 142	-4 403 171	-3 594 272	-4 314 443
účastnické CP vydané osobou s kvalifikov. účastí v bance	-71 682	-383 730	-71 682	-70 305
dodatkový kapitál (Tier 2)	5 196 793	5 605 166	5 196 793	5 605 166
kapitál na krytí tržního rizika (Tier 3)	0	0	0	0
odčitatelné položky od původ. a dodat. kapitálu (Tier1+Tier2)	-5 893 417	-5 709 647	-5 801 411	-5 711 642
kapitálové investice nad 10 % do bank a ostatních finančních institucí	-805 000	-900 000	-805 000	-938 008
kapitálové investice nad 10 % do pojišťoven	0	-1 363 080	0	-1 363 080
nedostatek v krytí očekávaných úvěrových ztrát u IRB	-5 088 417	-3 446 567	-4 996 411	-3 410 554

Údaje o kapitálových požadavcích

v tis. Kč	Konsolidované údaje		Individuální údaje	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
kapitálové požadavky celkem	38 296 809	34 305 552	33 330 569	30 733 207
kapitálový požadavek k úvěrovému riziku celkem	32 525 216	28 360 508	28 468 757	25 669 281
kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při STA celkem	6 455 551	6 309 182	2 891 552	3 292 006
kapitálový požadavek k úvěr. riziku při STA v IRB k expozicím celkem	6 455 551	6 309 182	2 891 552	3 292 006
kapitálový požadavek k úvěrovému riziku při IRB celkem	26 069 665	22 051 326	25 577 205	22 377 275
kapitálový požadavek k úvěr. riziku při IRB k vybr. expozicím celkem	26 038 842	21 966 745	25 546 382	22 292 694
kapitálový požadavek k úvěr. riziku při IRB k sekuritizovaným expozicím	30 823	84 581	30 823	84 581
kapitálový požadavek k vypořádacímu riziku	162	0	162	0
kapitálový požadavek k pozičnímu, měnovému a komoditnímu riziku celkem	661 805	543 116	457 303	368 430
kapitálový požadavek k operačnímu riziku celkem	4 874 182	4 875 336	4 168 903	4 168 903
kapitálový požadavek k riziku angažovanosti obchodního portfolia	235 444	526 592	235 444	526 592
kapitálový požadavek k ostatním nástrojům obchodního portfolia	0	0	0	0

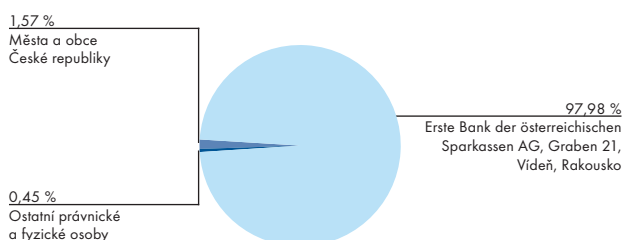
Poměrové ukazatele

	Konsolidované údaje		Individuální údaje	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Kapitálová přiměřenost (%)	9,93	9,39	10,31	9,55
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA) (%)	1,8	1,5	2,1	1,6
Rentabilita průměrného kapitálu Tier 1 (ROAE) (%)	32,4	30,8	35,7	29,4
Aktiva na jednoho zaměstnance v tis. Kč	79 770	74 021	69 192	64 324
Správní náklady na jednoho zaměstnance v tis. Kč	1 559	1 414	1 488	1 353
Zisk nebo ztráta po zdanění na jednoho zaměstnance v tis. Kč	1 388	1 114	1 422	1 028

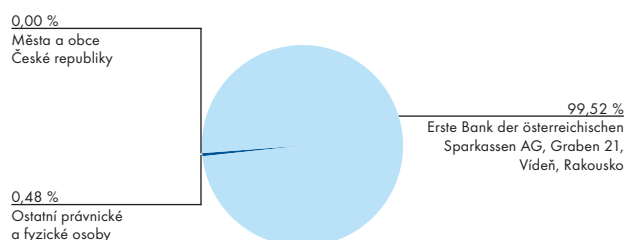
Ostatní informace pro akcionáře

VYPLÝVAJÍCÍ ZEJMÉNA Z § 118 ZÁKONA 256/2004 SB. O PODNIKÁNÍ NA KAPITÁLOVÉM TRHU, ODSTAVCE 3 PÍSM. C) AŽ Q)

Struktura akcionářů České spořitelny k 31. 12. 2008 Podíl na základním kapitálu

Struktura akcionářů České spořitelny k 31. 12. 2008 Podíl na hlasovacích právech

Česká spořitelna, a. s. se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991 v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze oddíl B, vložka 1171.

§ 118, odst. 3 písm. g), h), i), k) zákona 256/2004 Sb.

Struktura konsolidovaného a individuálního vlastního kapitálu České spořitelny je uvedena v konsolidované, resp. individuální roční účetní závěrce na str. 67 výroční zprávy, resp. na str. 171 výroční zprávy.

AKCIE ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

- **Druh:** kmenové a prioritní akcie
- **Forma:** 140 788 787 ks kmenových akcií na majitele, tj. 92,62 % na základním kapitálu
11 211 213 ks prioritních akcií na jméno, tj. 7,38 % na základním kapitálu
- **Podoba:** zaknihovaná
- **Počet kusů:** 152 000 000 ks
- **Celkový objem emise:** 15 200 000 000 Kč
- **Jmenovitá hodnota jedné akcie:** 100 Kč
- **Obchodovatelnost akcií:** akcie nejsou obchodovány na žádném z veřejných trhů

Prioritní akcie na jméno jsou omezeně převoditelné. Tyto akcie mohou být převáděny na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva České spořitelny. S prioritními akciemi je spojeno přednostní

právo na dividendu. Majiteli prioritní akcie přísluší prioritní dividendy v každém roce, ve kterém valná hromada rozhodla o rozdělení zisku, a to i v případě, že z rozhodnutí valné hromady majitelům ostatních akcií v daném roce dividendy vyplacena nebude. S prioritními akciemi není spojeno právo hlasování na valné hromadě. Majitelé prioritních akcií mají všechna ostatní práva spojená s akciemi. Další informace týkající se práv akcionářů jsou uvedeny v bodě B. Vztahy Společnosti s akcionáři v Prohlášení České spořitelny, a. s. o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společností založeném na Principech OECD (viz strana 65 výroční zprávy).

§ 118, odst. 3 písm. m), n) zákona 256/2004 Sb.

Volba a odvolání člena představenstva je v pravomoci dozorčí rady. Volba a odvolání člena představenstva se provádí veřejným hlasováním (zvednutím ruky) na zasedání dozorčí rady; dohoda o písemném hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedání dozorčí rady se v tomto případě nepřipouští. Dozorčí rada se může usnášet jen, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů. Dozorčí rada rozhoduje usnesením, k jehož přijetí se vyžaduje většina hlasů členů dozorčí rady. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího.

Představenstvo je statutárním orgánem, který řídí činnost České spořitelny a jedná jejím jménem. Standardní pravomoci a odpovědnosti jsou uvedeny v čl. 12 odst. 6 a 7 stanov České spořitelny. Zvláštní pravomoci ve smyslu odst. 3 písm. n) členové představenstva nemají.

§ 118, odst. 3 písm. o) zákona 256/2004 Sb.

Česká spořitelna má uzavřeny ISDA Master Agreements, ve kterých je podmínka, že smlouvu může druhá strana ukončit, dojde-li ke změně vlastnictví jedné ze stran. Jde o smlouvy s těmito protistranami: ABN Amro Bank, Amsterdam; BNP Paribas, Paris; CALYON, Paris; ING Bank, Amsterdam; JP Morgan Chase Bank, New York; Morgan Stanley & Co. (International); Royal Bank of Canada, Toronto; UBS, London.

Informace vyplývající z § 118 zákona 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu, odstavce 3 písm. j), l), n), p) a q) jsou negativní.

OVLÁDAJÍCÍ OSOBA

Společnost Erste Group Bank AG je ovládající osobou České spořitelny, a. s. Opatření, která mají zajistit, aby nebylo zneužito kontroly ze strany ovládající osoby, vyplývají z obchodního zákoníku. Jedná se zejména o zákaz zneužití většiny hlasů ve společnosti (§ 56a odst. 1 obchodního zákoníku), zákaz zneužití vlivu ovládající osoby k tomu, aby prosadila přijetí opatření nebo uzavření takové smlouvy, z nichž může ovládané osobě vzniknout majetková újma, ledaže vzniklou újmu uhradí nejpozději do konce účetního období, v němž újma vznikla, anebo bude v téže době uzavřena smlouva o tom, v jaké přiměřené lhůtě a jak bude ovládající osobou tato újma uhrazena (§ 66a odst. 8 obchodního zákoníku), povinnost společnosti zpracovat zprávu o vztazích mezi propojenými osobami dle § 66a odst. 9 a násl. obchodního zákoníku (viz strana 281 výroční zprávy), povinnost ovládající osoby nahradit škodu vzniklou ovládané osobě dle § 66a odst. 14 obchodního zákoníku a ručení členů statutárního orgánu ovládající osoby a ovládané osoby dle § 66a odst. 15 obchodního zákoníku.

Česká spořitelna jako univerzální banka není závislá na jiných subjektech v rámci Finanční skupiny České spořitelny, ani v rámci Erste Group Bank AG.

INFORMACE O NABÝVÁNÍ VLASTNÍCH AKCIÍ A AKCIÍ ERSTE GROUP BANK

V průběhu roku 2008 Česká spořitelna neobchodovala ani nevlastnila žádné vlastní akcie. Česká spořitelna během roku 2008 působila na Burze cenných papírů v Praze jako tvůrce trhu (market maker) akcií ovládající osoby, tj. Erste Group Bank AG. Česká spořitelna za tímto účelem za běžných tržních podmínek nakoupila 10 956 tisíc akcií v celkovém objemu kupních cen 9 192 mil. Kč a prodala 10 958 tisíc akcií v celkovém objemu prodejních cen 9 202 mil. Kč. Minimální cena za jednu akcii v roce 2008 činila 334 Kč, maximální cena za jednu akcii v roce 2008 činila 1 296 Kč. Na počátku roku 2008 vlastnila Česká spořitelna 2 100 akcií, na konci roku 2008 neměla Česká spořitelna v držení žádné akcie. Průměrná jmenovitá hodnota jedné akcie Erste Group Bank ke konci roku 2008 činila 2 eura.

INFORMACE O PŘÍSPĚVKU DO GARANČNÍHO FONDU

Česká spořitelna jako obchodník s cennými papíry přispívá do Garančního fondu, který zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit závazky vůči svým zákazníkům. Základ pro výpočet příspěvku České spořitelny do Garančního fondu za rok 2008 činil 612 mil. Kč. Výše příspěvku pak představovala 12 mil. Kč.

ODMĚNY UHRAZENÉ AUDITORSKÉ SPOLEČNOSTI DELOITTE ZA ROK 2008

mil. Kč	Auditorské služby	Daňové služby	Ostatní	Celkem
Česká spořitelna	25	3	1	29
Ostatní konsolidované společnosti	19	0	0	19
Celkem	44	3	1	48

PRINCIPY ODMĚŇOVÁNÍ VEDOUCÍCH OSOB A ČLENŮ DOZORČÍ RADY

Vedoucí osoby

Vedoucí osobou České spořitelny je předseda představenstva, který je zároveň generálním ředitelem, a členové představenstva, kteří současně vykonávají funkci náměstka generálního ředitele.

Představenstvo je ze zákona statutárním orgánem, který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Členové představenstva České spořitelny vykonávají svou působnost s péčí řádného hospodáře, jednají v dobré víře, s náležitou péčí a v nejlepším zájmu společnosti a akcionářů. Jsou odborníky na řízení velkých korporací s mezinárodními zkušenostmi a schopností týmové práce. Jejich funkce vyžaduje neustálé zdokonalování se jak v oboru, tak v oblasti řízení a správy společností, aktivní přístup k plnění povinností a schopnost přispívat k rozvoji strategie společnosti a v neposlední řadě loajalitu ke společnosti. Členové představenstva dodržují vysoké etické standardy a odpovídají za to, že společnost dodržuje platné zákony. Osobně odpovídají za škodu, kterou by způsobili porušením právních povinností, jsou také funkčně odpovědní vůči společnosti reprezentované akcionáři.

Členové představenstva jsou odměňováni na základě „Smlouvy o výkonu funkce člena představenstva“ uzavřené v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Smlouva o výkonu funkce člena představenstva byla schválena valnou hromadou společnosti. Výši odměny členů představenstva schvaluje valná hromada.

Odměna generálního ředitele a náměstků generálního ředitele je vyplácena ve formě pevné složky, kterou je mzda za vykonanou práci. Výše mzdy je v souladu se stanovami společnosti schvalována dozorčí radou a mimo jiné vychází z kvalifikovaných srovnávacích studií odměňování ve finančním sektoru.

Variabilní složka odměny generálního ředitele a náměstků generálního ředitele je odvozena od vyhodnocení výkonu jejich činnosti, který je měřen na základě plnění stanovených výkonnostních kritérií. Ta jsou vázána na celkové finanční a obchodní cíle Finanční skupiny České spořitelny a Erste

Group Bank AG. Výkonnostní kritéria jsou vypracována vždy na kalendářní rok a jsou schvalována a následně vyhodnocována dozorčí radou.

Na základě manažerských a odborných znalostí a zkušeností a přínosu pro společnost náleží členům představenstva: Peněžní příjmy z titulu funkce generální ředitel, náměstek generálního ředitele v celkové výši 40,5 milionů Kč, bonusy z titulu funkce generální ředitel, náměstek generálního ředitele v celkové výši 49,9 milionů Kč, naturální příjmy z titulu funkce generální ředitel, náměstek generálního ředitele v celkové výši 4,3 milionu Kč a odměny včetně naturálních z titulu člena statutárního orgánu v celkové výši 0,8 milionu Kč. Tyto příjmy jsou vypláceny na základě splnění finančních, kvalitativních a vývojových kritérií a na základě kritérií efektivnosti. Členové představenstva upsalí v roce 2008 v rámci programu ESOP 41 019 akcií Erste Group Bank, v rámci programu MSOP získali v roce 2008 členové představenstva 24 000 opcí. Členové představenstva ani jejich osoby blízké nevlastní akcie ani opce na nákup akcií České spořitelny. Akcie společnosti Česká spořitelna nejsou od srpna 2002 veřejně obchodovatelné.

Dozorčí rada

Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti a dohlíží na výkon působnosti představenstva při uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Dozorčí rada kontroluje zejména, zda představenstvo vykonává svou působnost v souladu s právními předpisy a stanovami společnosti a zda členové představenstva jednají v souladu se zájmy společnosti s vynaložením péče řádného hospodáře. Členové dozorčí rady vykonávají funkci s péčí řádného hospodáře. Pro výkon člena dozorčí rady musí být členové odborně způsobilí, zachovávat loajalitu ke společnosti a mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech. Členové dozorčí rady odpovídají za škodu, kterou by způsobili porušením právních povinností. Členové dozorčí rady dále jsou funkčně odpovědní vůči společnosti reprezentované akcionáři.

Členové dozorčí rady jsou odměňováni v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Výše odměny členů dozorčí rady schvaluje valná hromada.

Členové dozorčí rady ani jejich osoby blízké nevlastní akcie ani opce na nákup akcií České spořitelny. Akcie společnosti Česká spořitelna nejsou od srpna 2002 veřejně obchodovatelné.

Za činnost v dozorčí radě České spořitelny v roce 2008 náleží členům dozorčí rady odměny z titulu člena dozorčí rady, včetně naturálních, v celkové výši 4,2 mil. Kč.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Níže podepsaní tímto prohlašují, že při vynaložení veškeré přiměřené péče jsou údaje uvedené ve výroční zprávě České spořitelny, a. s. za rok 2008 správné a žádné podstatné okolnosti, které by mohly změnit význam výroční zprávy České spořitelny, a. s., nebyly zamlčeny.

Dušan Baran
místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního
ředitele

Jiří Škorvaga
člen představenstva
a náměstek generálního
ředitele

Společenská odpovědnost České spořitelny

Jsme zodpovědný, otevřený, vnímavý a vstřícný partner vůči všem našim cílovým skupinám (zaměstnancům, klientům, akcionářům, obchodní partnerům a společnosti, ve které působíme). Společenská zodpovědnost, tedy propojení obchodních aktivit s potřebami společnosti, integrace zájmů cílových skupin do politiky a chování firmy (Corporate Social Responsibility – CSR) a morální a společensky prospěšné chování tvoří nedílnou součást naší strategie.

CSR strategii na roky 2008–2010 zaštiťuje heslo „**Investujeme pro budoucnost**“. Tuto strategii jsme vytvořili na základě dialogu s klíčovými cílovými skupinami. Na přelomu roku 2007 a 2008 jsme provedli průzkum očekávání chování banky v souvislosti s CSR aktivitami. Z výsledků průzkumu vyplynuly tři hlavní oblasti CSR aktivit, na které se zaměřujeme:

- **vzdělávání** s primární, avšak nikoliv výlučnou orientací na finanční vzdělávání,
- **pomoc lidem v nouzi** se zaměřením na seniory a pomoc v oblasti prevence a léčby drogové závislosti,
- **udržitelný rozvoj** a péče o životní prostředí, ve kterém žijeme.

Filantropie

Oblasti filantropie kopírují celkové pojetí CSR v naší bance. V roce 2002 jsme založili vlastní **Nadaci České spořitelny**, díky níž můžeme pracovat na dlouhodobých strategických projektech s našimi partnery. Nadace je klíčovým nástrojem našeho působení v oblasti firemní filantropie a zaměřuje se na oblasti sociálního rozvoje, které jsou jinak často ostatními dárči přehlíženy. Celková částka, kterou věnovala Česká spořitelna a Nadace ČS na různé filantropické projekty v roce 2008 přesáhla 60 mil. Kč.

Klienti

Vůči našim klientům jsme otevření a ctíme pravidla férového přístupu. Vedle standardních nástrojů pro zpětnou vazbu mají klienti možnost využít služby nezávislého **ombudsmana**. Klienty dlouhodobě vzděláváme a nabízíme poradenství i v tíživých životních situacích – jsme iniciátorem vzniku **Poradny při finanční tísni**. Specifickým skupinám obyvatelstva vytváříme samostatné produkty a služby, mezi které patří např. síť **bankomatů pro nevidomé**.

Naši klienti se mohou aktivně podílet na podpoře charitativních projektů mimo jiné prostřednictvím **Bonus programu**. Každý držitel platební karty České spořitelny dostává při použití karty zvláštní věrnostní body, které lze vyměnit nejen za dárky (od předplatného časopisu až po letenky), ale také je mohou věnovat na konkrétní charitativní projekty. V roce 2008 jsme realizovali dva takové projekty s názvem „Výšetrovací sady pro diagnostiku nádorů prsu“ a „Opuštěná ptáčka“, které představovaly téměř 800 tisíc Kč. Pro klienty – investory jsme vytvořili speciální tým pracovníků – **Energy Team**, jehož členové jim pomohou s přípravou a realizací projektů výroby energie z obnovitelných zdrojů a vyvinuli jsme speciální produkt **TOP Energy** na financování projektů v oblasti energetických úspor a obnovitelných zdrojů.

Jako první a prozatím jediná banka na českém trhu nabízíme unikátní produkt s názvem **@FAKTURA 24**. Jde o elektronické zpracování faktur, které klientům přináší výhodu bezpečného zasílání faktur s možností výrazné úspory času a nákladů a také úspory spotřeby papíru.

Zaměstnanci

Zaměstnancům nabízíme škálu benefitů, mezi kterými nechybí **celoživotní vzdělávání** či **podpora matek** na mateřské dovolené. V září 2008 vznikl program na podporu rovných příležitostí – tzv. **Diversitas**, který se zaměřuje na otázky kolem nerovnosti v počtu žen a mužů na manažerských postech, rozdíly v odměňování, možnosti osobního a profesního růstu, podmínky pro návrat z mateřské či rodičovské dovolené, efektivní sladění profesního a soukromého života atp.

Významné jsou projekty, které přímo zapojují zaměstnance do naplňování strategie CSR. Prostřednictvím jedinečného projektu s názvem **Den pro charitu** mají naši zaměstnanci možnost využít dva pracovní dny pro dobrovolnickou činnost – v roce 2008 využilo této možnosti 927 zaměstnanců, kteří byli pomáhat potřebným ve více než 70 neziskových organizacích po celé České republice. Kromě charitativních činností se zaměstnanci mohou také zapojit tím, že odkládají drobnou vyřazenou elektrotechniku do speciálních sběrných boxů umístěných v budovách banky, ze kterých je následně odpad ekologicky zpracován.

Dbáme na zajištění zpětné vazby od zaměstnanců, proto jsme zavedli systém **otevřené komunikace**, který zajišťuje komunikaci řadových zaměstnanců s nejvyšším managementem banky a také lepší informovanost zaměstnanců.

Letos vydáváme již druhým rokem samostatnou **zprávu o společenské odpovědnosti**, která uceleně informuje čtenáře o našich aktivitách v oblasti CSR a filantropie. Tato zpráva je k dispozici na webových stránkách České spořitelny.

Prohlášení České spořitelny a. s.

o míře souladu její správy a řízení s Kodexem správy a řízení společnosti založeném na principech OECD

V souladu s předchozími prohlášeními České spořitelny (dále jen „Společnost“) učiněnými ve výročních zprávách, členové představenstva společnosti trvale usilují o všeobecné zdokonalení standardů správy a řízení Společnosti a v rozsahu uvedeném níže zajišťují soulad s Kodexem správy a řízení společnosti založeném na principech OECD (dále jen Kodex). Společnost soustavně pokračuje v rozvíjení a zkvalitňování praxe správy Společnosti. V roce 2008 neproběhly žádné zásadní změny, které by měly nepříznivý vliv na standardy správy a řízení společnosti.

V následujících kapitolách jsou uvedeny zásady řízení Společnosti Česká spořitelna.

A. ORGANIZACE SPOLEČNOSTI

Představenstvo Společnosti mělo k 31. 12. 2008 sedm členů. V souladu se zákonem o bankách jsou členové představenstva zároveň exekutivními členy. Všichni členové představenstva mají nezbytné osobnostní i odborné předpoklady pro výkon funkce člena představenstva.

Podrobné životopisy členů představenstva osvědčující jejich způsobilosti, odborné dovednosti a praktické zkušenosti jsou uveřejněny na straně 10–11 výroční zprávy.

Představenstvo Společnosti je statutárním orgánem Společnosti, jež Společnost řídí a jedná jejím jménem, odpovídá za dlouhodobé strategické směřování a provozní řízení Společnosti. Jeho působnost je vymezena stanovami Společnosti, vnitřními předpisy Společnosti a právními předpisy České republiky. Představenstvo vykonává svou působnost s péčí řádného hospodáře a za výkon své činnosti odpovídá v rozsahu stanoveném právními předpisy ČR. Všichni členové představenstva jsou odborníky na řízení velkých korporací s mezinárodními zkušenostmi a schopnosti týmové práce. Členové představenstva dbají na dodržování zákonných a etických norem.

Stanovy Společnosti určují, že představenstvo musí k celé řadě úkonů obdržet předchozí vyjádření či souhlas dozorčí rady, v případech stanovených rozhodnutím dozorčí rady si představenstvo musí vyžádat předchozí vyjádření výboru zřízeného dozorčí radou. Představenstvo pravidelně předkládá

dozorčí radě a jejím výborům zprávy týkající se činnosti Společnosti. V souladu se zákonem o bankách odpovídá představenstvo za vytvoření, udržování a vyhodnocování účinného a efektivního vnitřního řídicího a kontrolního systému Společnosti.

Představenstvo se schází pravidelně, v souladu se stanovami Společnosti, minimálně dvakrát za měsíc. Praxe se však ustálila na pravidelných, týdenních zasedáních. V loňském roce se představenstvo sešlo celkem na 45 řádných zasedáních.

Dozorčí rada Společnosti má dvanáct členů. V roce 2008 došlo k podstatným změnám v jejím složení. V dubnu 2008 rezignoval na funkci člena a zároveň předsedy dozorčí rady pan Andreas Treichl a člen dozorčí rady pan Péter Kis-benedek. V červnu nečekaně zemřel nově zvolený předseda pan Johannes Kinsky. S ohledem na tyto změny dozorčí rada v říjnu kooptovala do funkce člena a zároveň svým předsedou zvolila staronového člena pana **Manfreda Wimmera**. Do funkce místopředsedy členové dozorčí rady zvolili pana **Bernharda Spalta**. Pan Manfred Wimmer zastupuje hlavního akcionáře – společnost Erste Group Bank AG. Lze říci, že nezávislým členem ve smyslu požadavků Kodexu je pan **Maximillian Hardegg**. V souladu se zákonem jsou v dozorčí radě zastoupeni zástupci zaměstnanců Společnosti, kterými jsou **paní Jolana Dyková a nově zvolená paní Eliška Bramborová a pan Zdeněk Jirásek**. Oba posledně uvedení byli do dozorčí rady zvoleni zaměstnanci společnosti poté, co na podzim 2008 skončilo funkční období paní Jitce Šrotýřové, paní Monice Laušmanové a panu Marku Pospěchovi. Všichni členové dozorčí rady jsou odborníky, kteří jsou zárukou kvalitního zajištění fungování dozorčí rady; mají nezbytné osobnostní i odborné předpoklady pro výkon funkce člena dozorčí rady. Úplný přehled členů dozorčí rady včetně jejich profesních životopisů je uveden na straně 12–15 výroční zprávy.

Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Kromě povinností a oprávnění, které dozorčí radě vyplývají ze zákona, určují stanovy, že dozorčí radě přísluší právo se předem vyjadřovat k některým úkonům s majetkovým dopadem na Společnost (mimo jiné např. k realizaci stavebních investic a záměru (projektu) pořízení hmotného a nehmotného

motného majetku Společnosti nad stanovenou výši, převodu vlastnictví majetku společnosti, majetkovým účastem Společnosti atd.). Dále se dozorčí rada předem vyjadřuje ke strategické koncepci činnosti a rozvoje Společnosti, plánovacím nástrojům a pravidelným finančním bilancím Společnosti. Dozorčí rada také dává předchozí vyjádření ke jmenování a odvolání ředitele interního auditu a vyjadřuje se k výběru externího auditora. K podpoře své činnosti může dozorčí rada zřizovat výbory dozorčí rady. V loňském roce dozorčí rada zasedala celkem čtyřikrát.

Stanovy Společnosti určují, že dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci Společnosti. Délka funkčního období člena dozorčí rady je tři roky. Členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada. V souladu se zákonem o bankách jsou návrhy na kandidáty do funkce člena představenstva předem konzultovány s Českou národní bankou, která posuzuje odbornou způsobilost, důvěryhodnost a zkušenosti navrhovaných osob. Délka funkčního období člena představenstva je čtyři roky, přičemž je možná opětovná volba člena představenstva.

Společnost důsledně dbá na neustálé **zajištění informovanosti** členů představenstva a dozorčí rady, má velmi dobře zajištěn a rozpracován systém podpory výkonu správy Společnosti. Nově zvolení členové orgánů mají okamžitě po svém zvolení k dispozici veškeré informace o principech a pravidlech správy a řízení Společnosti.

Nejvyšší orgány Společnosti – představenstvo a dozorčí rada přijaly za závazné **jednací řády orgánů**. Ty se detailně zabývají organizačními a procesními otázkami činnosti příslušného orgánu. Jednací řády obou orgánů upravují technický proces svolávání zasedání a hlasování orgánů, vyhotovení zápisu ze zasedání, činnost orgánu mimo zasedání a postup v případě podjatosti některého z členů orgánu. Zasedání dozorčí rady se, kromě jejích členů, zúčastňují členové představenstva. Zasedání představenstva jsou přítomni všichni členové představenstva a zpracovatelé předkládaných materiálů, kteří členy představenstva s materiálem blíže seznamují. Členové představenstva a dozorčí rady si mohou k jednotlivým projednávaným materiálům vyžádat právní názor úseku Právní služby Společnosti, popřípadě využít služeb nezávislých poradců. Kancelář tajemníka Společnosti zajišťuje

pro členy správních orgánů dlouhodobé vzdělávání v oblasti corporate governance a legislativy tak, aby znalosti a dovednosti členů orgánů byly neustále rozvíjeny a zdokonalovány.

Společnost má dlouhodobě zřízenou funkci **tajemníka**. Tajemník orgánů Společnosti zajišťuje administrativní a organizační záležitosti pro představenstvo a dozorčí radu včetně zajištění organizace valné hromady. Tajemník seznamuje nové členy správních orgánů s činnostmi těchto orgánů a procesem správy a řízení Společnosti.

Tajemník Společnosti zabezpečuje vzájemnou součinnost orgánů Společnosti. Je jmenován představenstvem Společnosti a přímo podléhá generálnímu řediteli a předsedovi představenstva.

Tajemník odpovídá za včasnou a řádnou distribuci pozvánky a materiálů na zasedání představenstva a dozorčí rady Společnosti. Pro předkládání materiálů k projednání na zasedání dozorčí rady a představenstva existuje ve Společnosti závazný předpis, který stanoví základní pravidla zpracování materiálů, předkládání materiálu, připomínková řízení před předložením materiálu a podmínky archivace materiálu.

Ze všech zasedání představenstva a dozorčí rady tajemník pořizuje zápis v anglickém a českém jazyce. Společnost vede elektronickou databázi veškerých zápisů ze zasedání svých orgánů, tyto jsou dostupné oprávněným osobám na interním internetovém portálu Společnosti – **Intranetu**.

Tajemník Společnosti je mimo jiné členem českého Institutu tajemníků obchodních společností a jeho řídicího výboru. Posláním ČITOS je prosazování a podpora odborného rozvoje řádné praxe tajemníka správních orgánů.

B. VZTAHY SPOLEČNOSTI S AKCIONÁŘI

Společnost důsledně dbá na dodržování všech zákonných práv akcionářů a dodržení principu rovného přístupu ke všem akcionářům.

Akcie Společnosti mají zaknihovanou podobu. Seznam všech akcionářů je veden Střediskem cenných papírů. Vedle

kmenových akcií vydala Společnost také prioritní akcie na jméno. Tyto akcie jsou omezeně převoditelné, a to na města a obce České republiky. Na jiné osoby lze akce převést jen se souhlasem představenstva Společnosti. S prioritními akciemi je spojeno přednostní právo na dividendu. O převodu prioritních akcií rozhoduje představenstvo vždy na základě podrobných informací o nabyvateli.

Společnost plní veškeré informační povinnosti ve vztahu k akcionářům a ostatním subjektům, tak jak jí ukládají právní předpisy; zajišťuje pravidelnou informovanost akcionářů v průběhu roku prostřednictvím tisku a webových stránek Společnosti. Na stránce zřízené zejména pro účely akcionářů a investorů (www.csas.cz/vztahy_k_investorům) jsou k dispozici informace o průběžných hospodářských výsledcích Společnosti, struktuře akcionářů, plánovaných akcích atd. Pravidelně jsou vydávány tiskové zprávy o důležitých skutečnostech týkajících se Společnosti, členové představenstva pořádají pravidelné road show pro investory a akcionáře. Veškeré důležité informace na webových stránkách Společnost uveřejňuje v českém a anglickém jazyce.

Společnost v souladu se zákonem svolává **valné hromady** prostřednictvím tisku, oznámení je publikováno v Hospodářských novinách a Obchodním věstníku. Toto oznámení vždy obsahuje základní informace pro akcionáře o podmínkách účasti na valné hromadě a výkonu akcionářských práv. Akcionářům majícím akcie na jméno Společnost zasílá oznámení o konání valné hromady včetně základních finančních ukazatelů. Samozřejmostí je publikování oznámení o konání valné hromady na webových stránkách Společnosti. V zákonném časovém předstihu se mohou akcionáři seznámit se základními materiály (účetní závěrky, Zpráva o vztazích či návrh změn stanov), které jsou předmětem projednávání valné hromady. Valné hromady Společnost pořádá vždy v místech dostupných všem akcionářům a již několik let se valná hromada koná v sídle Společnosti.

Před zahájením valné hromady, při registraci, jsou akcionářům předány veškeré podklady pro jednání valné hromady. Tyto podklady vždy zahrnují jednací řád valné hromady, který valná hromada schvaluje. V případě volby členů dozorčí rady jsou akcionářům k dispozici podrobné

životopisy všech navržených členů, osvědčující jejich odborné i osobní předpoklady pro výkon funkce.

Orgány valné hromady jsou navrhovány představenstvem tak, aby všechny tyto orgány byly schopny plnit své funkce s náležitou péčí a odborností. Valným hromadám Společnosti je ve většině případů přítomen notář. V souladu s jednacím řádem mohou akcionáři osobně nebo prostřednictvím svých zástupců vykonávat svá akcionářská práva, tj. hlasovat k navrženým bodům pořadu, požadovat a dostat k nim vysvětlení a uplatňovat návrhy a protinávrhy.

Zasedání valné hromady se účastní členové představenstva a dozorčí rady (minimálně v počtu zaručujícím usnášeníschopnost těchto orgánů) a členové výborů dozorčí rady, kteří odpovídají na dotazy akcionářů. Společnost poskytuje dostatečný časový prostor akcionářům na to, aby mohli vznést otázky k jednotlivým bodům pořadu jednání ještě před zahájením hlasování. Veškeré dotazy akcionářů a odpovědi jsou uvedeny v zápisu z valné hromady. Hlasování probíhá o každém bodu jednání valné hromady zvlášť po ukončení rozpravy k danému bodu. Hlasovat na valné hromadě jsou oprávněni všichni akcionáři, kteří jsou zapsáni v listině přítomných a jsou na valné hromadě v době provádění hlasování přítomni, s výjimkou akcionářů, kteří jsou majiteli prioritních akcií. S prioritními akciemi Společnosti není spojeno právo hlasovat na valné hromadě. Také akcie, jejichž majiteli bylo rozhodnutím České národní banky pozastaveno akcionářské právo hlasovat na valné hromadě se nepovažují za akcie s hlasovacím právem; o takovém pozastavení je akcionář informován při zápisu do listiny přítomných a Společnost uvede tuto skutečnost do listiny přítomných včetně uvedení důvodu pozastavení.

C. INFORMAČNÍ OTEVŘENOST A TRANSPARENTNOST

Společnost důsledně dbá, aby nedocházelo k **zneužití vnitřních informací** Společnosti, které by mohly osobám se zvláštním vztahem k bance umožnit neoprávněný prospěch při obchodování s cennými papíry Společnosti. Členové představenstva a osoby jim blízké jsou povinni neprodleně oznamovat České národní bance transakce s cennými papíry vydanými Společností nebo investičními nástroji odvozenými od těchto cenných papírů, které uskutečnili na vlastní účet.

V rámci zajištění stejných podmínek pro všechny členy představenstev společností skupiny Erste Group Bank AG platí pravidla nakládání s cennými papíry Erste Group Bank AG – členové představenstva Společnosti jsou povinni hlásit oddělení Compliance Společnosti obchody s akciemi či deriváty Erste Group Bank AG a ve stanoveném období dodržovat vyhlášené embargo na obchodování.

Společnost má zřízeno oddělení **Compliance**. Hlavní náplní činnosti tohoto útvaru je celkové zajištění souladu vnitřních předpisů Společnosti s platnými legislativními a regulatorními požadavky a jejich dodržování a dále zajištění souladu chování zaměstnanců s právními předpisy, vnitřními předpisy, etickým kodexem a dalšími přijatými standardy a pravidly chování zaměstnanců. Compliance se prolíná veškerou vykonávanou činností a celou organizací Společnosti a je součástí její firemní kultury. Oddělení Compliance vyhodnocuje vnitřní informace uvedené v seznamu sledovaných (watch list) a zakázaných investičních nástrojů (restricted list) a obchodů s investičními nástroji zapsanými v těchto seznamech. Oddělení Compliance poskytuje pravidelně představenstvu a dozorčí radě informace o své činnosti.

U tajemníka Společnosti je uložen **seznam osob**, které mají přístup k vnitřním informacím; seznam je pravidelně aktualizován.

Společnost svědomitě plní a dodržuje veškeré právní předpisy právního řádu ČR, principy Kodexu správy a řízení společnosti založeném na principech OECD, doporučení Komise EU v oblasti corporate governance a průběžně **poskytuje akcionářům a investorům veškeré podstatné informace** o svém podnikání, finančních a provozních výsledcích Společnosti, vlastnické struktuře a jiných významných událostech. Veškeré informace jsou připraveny a uveřejněny v souladu s nejvyššími standardy účetnictví a uveřejňování finančních a nefinančních informací. Společnost navíc uveřejňuje řadu informací nad rámec zákoných požadavků tak, aby akcionáři a investoři mohli činit podložená rozhodnutí o vlastnictví cenných papírů Společnosti a hlasování na valných hromadách. K uveřejňování těchto informací využívá Společnost různých distribučních kanálů jako je tisk či webové stránky Společnosti, kde jsou informace uveřejňovány v českém a anglickém jazyce, aby i zahraniční investoři a akcionáři měli možnost se rovným dílem podílet na rozhodování o záležitostech a vývoji Společnosti.

Společnost uveřejňuje pravidelně výroční a pololetní zprávy. Výroční zpráva, která obsahuje zejména auditovanou konsolidovanou a individuální účetní závěrku, podává obraz o finanční situaci, podnikatelské činnosti a hospodářských výsledcích Společnosti, dále také v souladu s platnou právní úpravou obsahuje informace o politice **odměňování členů představenstva a dozorčí rady**. Výše odměny členů představenstva a dozorčí rady je schvalována každoročně valnou hromadou, odměny členům představenstva, kteří jsou zároveň zaměstnanci Společnosti – náměstky, určuje dozorčí rada. Společnost nemá opční systém odměňování členů představenstva ani dozorčí rady.

Na doporučení Výboru pro audit dozorčí rada každoročně schvaluje nezávislého **externího auditora**. V roce 2008 byla pro provedení externího auditu Společnosti vybrána společnost Deloitte Audit s. r. o.

Majoritní akcionář Společnosti, Erste Group Bank AG AG, jakožto společnost, jejíž akcie jsou veřejně obchodovatelné, důsledně dodržuje principy Rakouského kodexu Správy a řízení společnosti (Austrian Corporate Governance Code – ACGC).

D. VÝBORY SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ SPOLEČNOSTI

Ve Společnosti jsou k podpoře činnosti, k zajištění vnitřního řízení a zodpovědnosti představenstva a dozorčí rady zřízeny výbory těchto orgánů. Jednací řády jednotlivých výborů definují jejich působnost s přesně popsányými pravidly a úkoly.

VÝBORY DOZORČÍ RADY

V působnosti dozorčí rady je zřizování výborů a stanovení obsahu jejich činnosti. V souladu s pravidly corporate governance existují ve Společnosti tyto výbory dozorčí rady:

Výbor pro audit

Výbor pro audit je poradním orgánem dozorčí rady Společnosti, který spolupracuje s představenstvem Společnosti, interním a externím auditorem. Hlavní náplní jeho činnosti je podílení se na směřování, plánování a vyhodnocování činnosti interního auditu. Výbor projednává významná zjištění interního auditu, vyjadřuje se k výběru externího auditora a sleduje

průběh a procesy spojené s průběhem auditu roční účetní závěrky, dohlíží na účetnictví a finanční výkaznictví, řízení a kontrolu rizik, dodržování zákonných předpisů a opatření regulátora (compliance procedur) a na funkčnost a účinnost vnitřního řídicího a kontrolního systému ve Společnosti.

V souvislosti s personálními změnami v dozorčí radě došlo ke změnám také ve Výboru pro audit, který od poloviny roku 2008 pracuje v tomto složení – předseda Výboru pan Maximilian Hardegg, členové pan Heinz Kessler a pan Andreas Kligen a nehlasující člen pan Mario Catasta. V souladu s jednací řádem podává Výbor alespoň každých 6 měsíců dozorčí radě zprávu o své činnosti, v roce 2008 se Výbor sešel celkem čtyřikrát.

Výbor pro finanční trhy

Hlavním úkolem Výboru pro finanční trhy je dohled nad činností a systémem řízení rizik v divizi Finanční trhy. Výbor je pravidelně informován o obchodních aktivitách, o výsledcích a o expozici vůči riziku, přehodnocuje systém řízení a kontroly, hlavní zásady obchodní strategie a strategie řízení rizik v oblasti divize Finančních trhů. Výbor může stanovit střednědobé a dlouhodobé cíle týkající se činnosti a řízení rizik v divizi Finančních trhů. Vzhledem ke změnám v dozorčí radě nebyl od poloviny roku 2008 plně obsazen a rozhodoval formou per rollam.

Úvěrový výbor

Úvěrový výbor je především poradním a potvrzovacím orgánem pro úvěrové angažovanosti přesahující limity schvalovacích pravomocí úvěrového výboru představenstva. Vzhledem ke změnám v dozorčí radě nebyl od poloviny roku 2008 plně obsazen a rozhodoval formou per rollam.

VÝBORY PŘEDSTAVENSTVA

Výbory představenstva jsou poradními orgány představenstva, které představenstvo zřizuje svým rozhodnutím. Účelem výborů je iniciovat a předkládat doporučení pro představenstvo v odborných otázkách; jsou složeny ze členů představenstva a vybraných zaměstnanců Společnosti. Všechny výbory jsou odpovědné představenstvu a minimálně jednou ročně podávají zprávu o své činnosti.

Úvěrový výbor

Je nejvyšší orgán k posuzování a schvalování úvěrových obchodů a produktů, posuzování a schvalování procesu zásad obchodní politiky, systému měření a řízení úvěrového rizika a úrovně struktury úvěrového portfolia Společnosti za účelem dosažení stanovené úrovně finančních cílů, tj. k dosažení stanovené úrovně ziskovosti při zachování definované úrovně úvěrových rizik.

Výbor pro řízení aktiv a pasiv (VŘAP)

Je nejvyšší orgán k posuzování a schvalování procesu plánování, řízení a kontroly finančních toků a struktury aktiv a pasiv Společnosti s cílem dosažení optimální kombinace ziskovosti banky a podstupovaných finančních rizik. Stanovuje strategii Společnosti v této oblasti a organizačním složkám Společnosti ukládá úkoly k jejímu naplnění.

Výbor finančních trhů a řízení rizik

Výbor je orgánem k rozhodování o operativních otázkách procesů řízení rizik v oblasti finančních trhů.

Investiční výbor

Výbor je orgánem pro posuzování účelnosti a efektivnosti investičních výdajů a nakupovaných výkonů.

Výbor ATM (bankomaty)

Výbor je orgánem k posuzování a rozhodování problematiky týkající se ATM (strategie, investice, umístění, servis, výnosy, atd.) s cílem zajistit jednotný a komplexní postup týkající se rozvoje sítě ATM.

Výbor pro řízení změn v IT

Výbor rozhoduje o změnách v „legacy systémech“ (ve fázi go-live) včetně změn generovaných projekty.

Výbor klientské spokojenosti

Výbor je orgánem pro zvyšování kvality služeb, spokojenosti a loajality interních a externích klientů a pro podporu zefektivňování procesů banky.

Výbor pro marketing a sponzoring Finanční skupiny České spořitelny

Výbor je poradním orgánem představenstva, který projednává návrhy marketingové a sponzorské strategie, strategické komu-

nikací koncepty a kampaně, zabývá se brandem a podporou
prodejních kanálů včetně merchandisingu obchodních míst.

Výbor retailových obchodů

Výbor je orgánem k posuzování a schvalování inovací,
zavedení nebo rušení produktů a služeb v oblasti drobného
bankovníctví.

Výbor compliance, operačních rizik a bezpečnosti (CORB)

Výbor je orgánem představenstva k rozhodování v oblasti
řízení operačního rizika, rizika compliance a v oblasti
bezpečnosti se vztahem ke compliance v bance.

Výbor pro kapitálové investice

Výbor je orgánem představenstva k posuzování a rozhodování
o kapitálových investicích banky do realitních fondů/společ-
ností rizikového kapitálu.

E. POLITIKA SPOLEČNOSTI VŮČI ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

Informace k tomuto tématu naleznete v kapitole Společenská
odpovědnost v České spořitelně (viz strana 62–63).

Organizační struktura

České spořitelny k 31. 12. 2008

**Předseda představenstva
a generální ředitel**
Gernot Mittendorfer

**Místopředseda představenstva
a 1. náměstek GR**
Dušan Baran

**Člen představenstva
a náměstek GR**
Daniel Heler

**Člen představenstva
a náměstek GR**
Jiří Škorvaga

Úsek sekretariát představenstva a dozorčí rady 1001	Úsek účetnictví a daně 2100	Úsek řízení bilance finanční skupiny 3100	Úsek rozvoj obchodu 5100
Úsek interní audit 1400	Úsek kontroling a plán 2200	Úsek investiční bankovnictví 3600	Úsek přímé bankovnictví 5300
Úsek lidské zdroje 1600	Úsek řízení majetku 2300	Úsek finanční trhy – obchodování a prodej 3700	Úsek kartové centrum 5400
Úsek marketing 1700	Odbor vztahy k investorům 2010	Úsek finanční trhy – Retail Distribution 3800	Úsek zpracování obchodů 5500
Odbor firemní komunikace 1010	Odbor back-office finančních trhů 2020	Oddělení podpora obchodů 3001	Úsek region západ 5600
Odbor řízení kvality služeb 1310	Odbor rozvoj finanční skupiny a majetkových účastí 2030		Oblastní pobočky v regionu
Úsek korporátní zákazníci 4100			Úsek region východ 5700
Úsek komerční centra 4200			Oblastní pobočky v regionu
Úsek realitní obchody 4300			Úsek externí prodej a kooperace 5800
Úsek komunální financování 4400			Oddělení podpora 5001
Odbor financování obchodů 4010			
Úsek rozvoje obchodu 4040			
Odbor Group Large Corporates 4050			

**Člen představenstva
a náměstek GŘ
Heinz Knotzer**

Úsek právní služby a compliance 6100
Úsek centrální řízení rizik 6200
Úsek řízení úvěrových rizik a úvěrový servis 6300
Úsek kontroling úvěrového rizika a řízení portfolia 6400
Oddělení podpora 6001

**Člen představenstva
a náměstek GŘ
Petr Hlaváček**

Úsek Org-IT 7300
Úsek IT vývoj 7500
Úsek IT decentralizované systémy 7600

**Člen představenstva
a náměstek GŘ
Pavel Kysilka**

Úsek platební styk a vyúčtování 8100
Úsek bezpečnost 8200
Odbor ekonomické a strategické analýzy 8010
Odbor Corporate Cash Management 8020
Kancelář pro EU 8001

Zpráva dozorčí rady

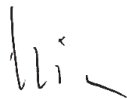
Dozorčí rada České spořitelny, a. s. v obchodním roce 2008 průběžně zajišťovala úkoly, které jí náleží ze zákona a podle stanov akciové společnosti. Jako kontrolní orgán společnosti dohlížela na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti, způsob hospodaření banky a realizaci její strategické koncepce. Dozorčí rada byla pravidelně informována o činnosti banky, její finanční situaci a o dalších podstatných záležitostech.

V souladu se zákonem dozorčí rada přezkoumala individuální účetní závěrku a konsolidovanou účetní závěrku k 31. prosinci 2008 a dospěla k závěru, že účetní záznamy a účetní evidence byly vedeny průkazným způsobem v souladu s předpisy o účetnictví a že individuální účetní závěrka a konsolidovaná účetní závěrka věrně a poctivě zobrazuje finanční situaci České spořitelny k 31. prosinci 2008, respektive konsolidovaného celku České spořitelny, a. s. Audit účetní závěrky provedla firma Deloitte Audit s. r. o., která potvrdila, že podle svého názoru individuální účetní závěrka i konsolidovaná účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2008 a nákladů, výnosů a výsledku

jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící k tomuto datu v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU. Dozorčí rada vzala se souhlasem na vědomí tento výrok auditora.

Dozorčí rada také přezkoumala Zprávu o vztazích mezi propojenými osobami a v souladu s ustanovením §66a odst. 10 Obchodního zákoníku dozorčí rada konstatuje, že tuto Zprávu vzala bez připomínek na vědomí.

Na základě všech těchto skutečností doporučila dozorčí rada valné hromadě schválit individuální účetní závěrku a konsolidovanou účetní závěrku k 31. prosinci 2008 a návrh na rozdělení zisku společnosti předložený představenstvem.

Manfred Wimmer
předseda dozorčí rady

Konsolidovaná účetní závěrka

sestavená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií za rok končící 31. prosince 2008 a 2007

74	Zpráva auditora pro akcionáře České spořitelny, a. s.
75	Konsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2008 a 2007
76	Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty za roky končící 31. prosince 2008 a 2007
77	Konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu za roky končící 31. prosince 2008 a 2007
79	Konsolidovaný přehled o peněžních tocích za roky končící 31. prosince 2008 a 2007
81	Příloha ke konsolidované účetní závěrce

Zpráva nezávislého auditora

pro akcionáře společnosti Česká spořitelna, a. s.

Se sídlem: Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00

Identifikační číslo: 45244782

Hlavní předmět podnikání: poskytování služeb drobného, komerčního a investičního bankovníctví

Ověřili jsme přiloženou konsolidovanou účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a. s., tj. rozvahu k 31. prosinci 2008, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích za rok končící k tomuto datu a přílohu této konsolidované účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení konsolidované účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU odpovídá statutární orgán společnosti. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této konsolidované účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru konsolidovaná účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2008 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící k tomuto datu v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU.

V Praze dne 10. března 2009

Auditorská společnost:
Deloitte Audit s. r. o., osvědčení č. 79

zastoupená:
Michal Petrman, jednatel

Odpovědný auditor:
Michal Petrman, osvědčení č. 1105

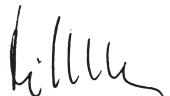
Konsolidovaná rozvaha

k 31. prosinci 2008 a 2007

mil. Kč	Příloha	2008	2007
AKTIVA			
1. Pokladní hotovost, vklady u ČNB	7	24 285	20 394
2. Pohledávky za bankami	8	93 306	65 688
3. Pohledávky za klienty	9	461 424	418 415
4. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	10	(8 929)	(6 810)
5. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů		55 935	53 841
a) Cenné papíry k obchodování	11	36 709	28 436
b) Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	12	19 226	25 405
6. Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	13	27 138	17 674
7. Realizovatelné cenné papíry	14	35 015	35 486
8. Dlouhodobý majetek určený k prodeji	15	177	78
9. Cenné papíry držené do splatnosti	16	118 938	137 486
10. Finanční umístění pojišťovny		-	15 808
11. Účasti v přidružených společnostech	5	235	1
12. Nekonsolidované účasti	5	372	373
13. Investice do nemovitostí	17	13 563	13 626
14. Aktiva ve výstavbě	18	5 631	4 319
15. Nehmotný majetek	19	3 751	4 491
16. Hmotný majetek	20	15 401	15 264
17. Ostatní aktiva	21	15 988	17 991
Aktiva celkem		862 230	814 125
PASIVA A VLASTNÍ KAPITÁL			
1. Závazky k bankám	22	57 561	58 482
2. Závazky ke klientům	23	642 504	588 526
3. Závazky v reálné hodnotě	24	7 696	7 609
4. Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	25	25 595	11 081
5. Emitované dluhopisy	26	38 195	47 275
6. Pojistné technické rezervy		-	15 385
7. Rezervy	27	2 219	3 024
8. Ostatní pasiva	28	17 894	19 929
9. Podřízený dluh	30	5 197	5 605
10. Vlastní kapitál		65 369	57 209
a) Menšinové podíly	31	564	1 633
b) Vlastní kapitál náležející akcionářům mateřské společnosti	32, 33	64 805	55 576
Pasiva a vlastní kapitál celkem		862 230	814 125

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla bankou sestavena a schválena představenstvem dne 10. března 2009.

Gernot Mittendorfer
předseda představenstva a generální ředitel

Dušan Baran
místopředseda představenstva a 1. náměstek generálního ředitele

Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty

za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

mil. Kč	Příloha	2008	2007
POKRAČUJÍCÍ ČINNOSTI			
1. Úrokové a podobné výnosy	34	43 852	34 601
2. Úrokové a podobné náklady	35	(13 613)	(9 874)
Čistý úrokový výnos		30 239	24 727
3. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	36	(3 544)	(2 211)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika		26 695	22 516
4. Výnosy z poplatků a provizí	37	13 260	11 043
5. Náklady na poplatky a provize	38	(2 240)	(1 404)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		11 020	9 639
6. Čistý zisk z obchodních operací	39	1 453	1 709
7. Všeobecné správní náklady	40	(19 541)	(18 349)
8. Ostatní provozní náklady netto	41	(5 551)	(575)
Zisk z pokračujících činností před zdaněním		14 076	14 940
9. Daň z příjmů z pokračujících činností	42	(2 765)	(3 093)
Zisk z pokračujících činností po zdanění		11 311	11 847
UKONČOVANÉ ČINNOSTI			
10. Zisk z ukončovaných činností před zdaněním	6	4 504	649
11. Daň z příjmů z ukončovaných činností	6	(44)	(120)
Zisk z ukončovaných činností po zdanění	6	4 460	529
Zisk po zdanění		15 771	12 376
12. Menšinové podíly	31	42	(228)
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům mateřské společnosti		15 813	12 148

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu

za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

mil. Kč	Čistý zisk za účetní období	Oceňo- vací rozdíly	Vykáza- né výno- sy a ná- klady za rok celkem	Neroz- dělený zisk	Zá- konný rezer- vní fond	Emisní ážio	Zá- kladní kapitál	Kapitál náležející ak- cioná- řům mateř- ské spole- čnosti celkem	Menši- nové podíly	Vlastní kapitál celkem
K 1. lednu 2007	10 385	219	10 604	20 035	2 754	1	15 200	48 594	1 268	49 862
Dividendy	(4 560)	-	(4 560)	-	-	-	-	(4 560)	(153)	(4 713)
Menšinové podíly ve společnostech nově zařazených do konsolidačního celku, navýšení kapitálu	-	-	-	4	-	-	-	4	274	278
Příděl do rezervních fondů	(486)	-	(486)	-	486	-	-	-	-	-
Použití fondů	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)	-	(4)
Oceňovací rozdíly	-	(399)	(399)	-	-	-	-	(399)	(3)	(402)
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	-	(142)	(142)	-	-	-	-	(142)	19	(123)
Zajištění čisté investice do cizoměnových účastí	-	(65)	(65)	-	-	-	-	(65)	-	(65)
Přesun do nerozděleného zisku	(5 339)	-	(5 339)	5 339	-	-	-	-	-	-
Čistý zisk za účetní období	12 148	-	12 148	-	-	-	-	12 148	228	12 376
K 31. prosinci 2007	12 148	(387)	11 761	25 378	3 236	1	15 200	55 576	1 633	57 209

mil. Kč	Čistý zisk za účetní období	Oceňo- vací rozdíly	Vykáza- né výno- sy a ná- klady za rok celkem	Neroz- dělený zisk	Zá- konný rezer- vní fond	Emisní ážio	Zá- kladní kapitál	Kapitál náležející ak- cioná- řům mateř- ské spole- čnosti celkem	Menši- nové podíly	Vlastní kapitál celkem
K 1. lednu 2008	12 148	(387)	11 761	25 378	3 236	1	15 200	55 576	1 633	57 209
Dividendy	(4 560)	-	(4 560)	-	-	-	-	(4 560)	(215)	(4 755)
Menšinové podíly ve společnostech nově zařazených do konsolidačního celku, navýšení kapitálu	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7
Prodej dceřiných společností	-	-	-	-	(98)	-	-	(98)	(790)	(888)
Příděl do rezervních fondů	(538)	-	(538)	-	538	-	-	-	-	-
Použití fondů	-	-	-	-	(7)	-	-	(7)	-	(7)
Oceňovací rozdíly	-	(2 022)	(2 022)	-	-	-	-	(2 022)	(29)	(2 051)
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině	-	-	-	-	-	10	-	10	-	10
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	-	187	187	-	-	-	-	187	-	187
Zajištění čisté investice do cizoměnových účastí	-	(56)	(56)	-	-	-	-	(56)	-	(56)
Přesun do nerozděleného zisku	(7 050)	-	(7 050)	7 012	-	-	-	(38)	-	(38)
Čistý zisk za účetní období	15 813	-	15 813	-	-	-	-	15 813	(42)	15 771
K 31. prosinci 2008	15 813	(2 278)	13 535	32 390	3 669	11	15 200	64 805	564	65 369

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaný přehled o peněžních tocích za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

mil. Kč	Příloha	2008	2007
Zisk před zdaněním z pokračujících činností		14 076	14 940
Zisk před zdaněním z ukončovaných činností		4 504	649
Úpravy o nepeněžní operace			
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům, pohledávkám a ostatním aktivům		3 692	2 285
Odpisy majetku		2 854	3 307
Přecenění investic do nemovitostí		867	(162)
Nerealizovaný zisk z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů a závazků v reálné hodnotě		(1 037)	(1 280)
Zisk z prodeje konsolidované účasti a vyřazení z konsolidace	6	(4 261)	-
Zisk z prodeje nekonsolidovaných účastí		(596)	(90)
Znehodnocení cenných papírů z portfolia realizovatelných cenných papírů		2 294	-
(Rozpuštění)/tvorba ostatních rezerv		(89)	342
Změna reálné hodnoty derivátů		5 050	(845)
Časově rozlišené úroky, amortizace diskontu a prémie		281	627
Ostatní úpravy		(551)	(125)
Peněžní toky z provozního zisku před zdaněním a změnou provozních aktiv a pasiv a změnou menšinových podílů		27 084	19 648
(Zvýšení)/snížení provozních aktiv			
Povinné minimální rezervy u ČNB		203	3 396
Pohledávky za bankami		(25 980)	7 527
Pohledávky za klienty		(45 018)	(91 095)
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů		4 746	(3 419)
Realizovatelné cenné papíry		(7 027)	2 676
Ostatní aktiva		424	(1 205)
Zvýšení/(snížení) provozních pasiv			
Závazky k bankám		(1 708)	11 581
Závazky ke klientům		53 979	51 040
Závazky v reálné hodnotě		149	2 159
Ostatní pasiva		(1 010)	(1 256)
Čistý peněžní tok z provozních činností před zdaněním a změnou menšinových podílů		5 842	1 052
(Pokles)/zvýšení menšinových podílů		(160)	290
Placená daň z příjmů		(3 623)	(2 636)
Čistý peněžní tok z provozních činností		2 059	(1 294)
Peněžní tok z investičních činností			
Příjmy z prodeje cenných papírů držných do splatnosti		19 948	3 250
Investice do nemovitostí		(973)	(4 692)
Příjem z prodeje nekonsolidovaných účastí s podstatným a rozhodujícím vlivem		727	199
Čistý peněžní tok z prodeje/(koupě) podílů v dceřiné společnosti	6	4 932	(45)
Výdaje na aktiva ve výstavbě		(1 312)	(1 945)
Nákup hmotného a nehmotného majetku		(2 706)	(5 038)
Příjmy z prodeje hmotného a nehmotného majetku		801	628
Čistý peněžní tok z investičních činností		21 417	(7 643)

mil. Kč	Příloha	2008	2007
Peněžní tok z finančních činností			
Dividendy placené		(4 560)	(4 560)
Dividendy placené menšinovým akcionářům		(215)	(153)
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině		10	-
Emitované dluhopisy		(9 184)	12 574
Přijetí podřízeného dluhu		(408)	(281)
Čistý peněžní tok z finančních činností		(14 357)	7 580
Čisté zvýšení/(snížení) hotovosti a jiných vysoce likvidních prostředků		9 119	(1 357)
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na počátku roku		22 932	24 289
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na konci roku	43	32 051	22 932

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Příloha ke konsolidované účetní závěrce

1. ÚVOD

Česká spořitelna, a. s. („banka“) se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991. Česká spořitelna je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

Mezi hlavní aktivity banky patří:

- přijímání vkladů od veřejnosti;
- poskytování úvěrů;
- investování do cenných papírů na vlastní účet;
- platební styk a zúčtování;
- vydávání platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků;
- poskytování záruk;
- otvírání akreditivů;
- obstarávání inkasa;
- obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, s převoditelnými cennými papíry;
- obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství;
- účast na vydávání akcií a poskytování souvisejících služeb;
- úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot;
- pronájem bezpečnostních schránek;
- poskytování porad ve věcech podnikání;
- vydávání hypotečních zástavních listů podle zvláštního zákona;
- finanční makléřství;
- výkon funkce depozitáře;
- směnářská činnost (nákup devizových prostředků);
- poskytování bankovních informací;
- vedení oddělené části evidence Střediska cenných papírů.

Prostřednictvím dceřiných společností poskytuje banka (společně „skupina“) rovněž následující druhy služeb:

- správa fondů;
- stavební spoření a úvěry;
- penzijní připojištění;

- finanční leasing;
- faktoring;
- poradenství;
- poskytování investičních služeb;
- realitní činnost;
- pronájem výpočetní techniky, instalace a opravy elektronických zařízení;
- poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software;
- účast na řízení a financování firem.

Skupina musí dodržovat regulační požadavky České národní banky („ČNB“). Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, kategorizace pohledávek a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty skupiny, likvidity, úrokového rizika a měnové pozice skupiny.

Kromě bankovních subjektů podléhají regulatorním požadavkům další společnosti ve skupině, zejména v oblasti penzijního připojištění a kolektivního investování.

2. VÝCHODISKA PRO PŘÍPRAVU ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Konsolidovaná účetní závěrka, která zahrnuje účetní závěrky banky a jejích dceřiných společností, byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví (IFRS) a interpretacemi schválenými Radou pro mezinárodní účetní standardy¹ ve znění přijatém Evropskou unií.

Všechny údaje jsou v milionech Kč (mil. Kč), není-li uvedeno jinak.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla připravena na základě ocenění v pořizovacích cenách, s výjimkou realizovatelných cenných papírů, finančních aktiv a finančních pasiv oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, všech derivátů, emitovaných cenných papírů zajištěných proti úrokovému riziku, investic do nemovitostí a majetku určeného k prodeji, které jsou vykázány ve své reálné hodnotě. Majetek určený k prodeji je vykázán v reálné hodnotě v případě, že je vyšší než jeho hodnota účetní (tj. pořizovací cena snížená o oprávky a kumulované ztráty ze snížení hodnoty).

¹ IASB – International Accounting Standards Board.

Účetní postupy byly použity konzistentně ve společnostech zahrnutých do konsolidace.

Prezentace konsolidované účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví vyžaduje, aby vedení skupiny provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i na podmíněná aktiva a pasiva k datu sestavení účetní závěrky a vykazované hodnoty výnosů a nákladů během vykazovaného období (viz bod 4 přílohy). Skutečné výsledky se od těchto odhadů mohou lišit.

Údaje předchozího období byly v nezbytných případech upraveny na srovnatelný základ s prezentací běžného roku.

3. DŮLEŽITÁ PRAVIDLA ÚČETNICTVÍ

Konsolidovaná účetní závěrka byla připravena v souladu s následujícími důležitými pravidly účetnictví:

(a) Principy konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje účetní závěrky banky a všech jejích významných účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.

Skupina účtuje všechny podnikové kombinace metodou koupě. Skupina jako nabyvatel stanovuje vyšší pořizovací nákladu podnikové kombinace jako úhrn reálných hodnot k datu směny předaných aktiv, která skupina směřuje za kontrolu nad nabyvaným majetkem dceřiné společnosti, a veškerých nákladů přímo přiřaditelných podnikové kombinaci.

K datu akvizice skupina alokuje pořizovací náklad podnikové kombinace tak, že vykáže identifikovatelná aktiva, závazky a podmíněné závazky nabývané dceřiné společnosti, které splňují kritéria pro uznání aktiv, v reálných hodnotách ke dni akvizice. Veškeré rozdíly mezi pořizovacím nákladem podnikové kombinace a podílem nabyvatele na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazcích a podmíněných závazcích představují goodwill případně negativní goodwill.

U některých podnikových kombinací není možno ke konci účetního období, ve kterém byly uskutečněny, stanovit pořizovací náklad nebo reálné hodnoty, které mají být přiřazeny k identifikovatelným aktivům, závazkům a podmíněným

závazkům nabývané dceřiné společnosti. V tomto případě při prvotním zaúčtování podnikové kombinace použije skupina prozatímních reálných hodnot.

Skupina vykáže veškeré úpravy prozatímních hodnot do dvanácti měsíců od data akvizice s platností od data akvizice, tj. zpětně.

Dceřiné společnosti

Účast s rozhodujícím vlivem je taková, ve které skupina vlastní, přímo či nepřímo, více než 50 % základního kapitálu, nebo ve které skupině patří více než 50 % hlasovacích práv, nebo ve které může skupina navrhnout či odvolat většinu členů představenstva a dozorčí rady. Za účasti s rozhodujícím vlivem jsou považovány rovněž společnosti, v nichž skupina sice vlastní, přímo či nepřímo, méně než 50 % základního kapitálu, avšak má možnost ovlivňovat finanční a operativní politiky společnosti.

Jestliže kontrola nad takovým subjektem vznikne anebo je postoupena v průběhu roku, jsou ve výsledcích obsaženy údaje od data, kdy tato kontrola vznikla anebo k datu, ke kterému byla postoupena.

Všechny vzájemné pohledávky, závazky, náklady a výnosy uvnitř skupiny, včetně zisků, byly v rámci konsolidace vyloučeny. Tam, kde to bylo nezbytné, byly postupy účtování používané dceřinými společnostmi upraveny tak, aby byly konzistentní s účetními postupy používanými bankou.

Podíl menšinových akcionářů na vlastním kapitálu a na hospodářském výsledku společností kontrolovaných skupinou je uveden v konsolidované účetní závěrce samostatně.

Přidružené společnosti

Přidruženou společností je subjekt, ve kterém má skupina podstatný vliv a který není ani dceřiným podnikem, ani účastí ve společném podniku. Podstatný vliv je pravomoc účastnit se rozhodování o finančních a provozních politikách subjektu, do něhož bylo investováno, ale není to ovládání ani spoluvládání takových politik.

Hospodářský výsledek, aktiva a závazky přidružených společností byly v této účetní závěrce zachyceny metodou ekvivalence,

kromě investic klasifikovaných jako držené k prodeji. V takovém případě se postupovalo podle IFRS 5 Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončené činnosti. Podle metody ekvivalence se investice do přidružených společností vykazují v konsolidované rozvaze v pořizovací ceně upravené o podíly skupiny na změnách ve vlastním kapitálu přidružené společnosti po datu akvizice a po zohlednění ztrát ze snížení hodnoty jednotlivých investic. Ztráty přidružené společnosti, které převyšují podíl skupiny v dané přidružené společnosti (včetně všech dlouhodobých účastí, které jsou v podstatě součástí čisté investice skupiny v této přidružené společnosti), se vykazují pouze v případech, kdy skupině vznikly právní nebo mimosmluvní závazky nebo skupina poskytla platbu jménem přidruženého podniku.

Jakýkoliv přebytek pořizovacího nákladu akvizice nad podílem skupiny na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků přidružené společnosti k datu akvizice se vykazuje jako goodwill. Goodwill se zahrnuje do účetní hodnoty investice a při testování snížení jeho hodnoty se považuje za součást investice. Jakýkoliv přebytek podílu skupiny na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků nad pořizovacím nákladem akvizice se po opětovném posouzení vykáže okamžitě ve výkazu zisku a ztráty.

Pokud subjekt skupiny obchoduje s přidruženou společností skupiny, zisky a ztráty plynoucí z takových transakcí jsou vyloučeny do výše podílu skupiny v dané přidružené společnosti.

Nekonsolidované dceřiné a přidružené společnosti

Účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem ve společnostech, jejichž hospodářské výsledky, vlastní kapitál a finanční pozice byly pro zpracování účetní závěrky nevýznamné, nejsou konsolidovány. Tyto nekonsolidované účasti se účtují v pořizovacích cenách včetně transakčních nákladů, snížených o opravné položky vytvořené z titulu jejich znehodnocení. Tyto účasti v nekonsolidovaných dceřiných a přidružených společnostech jsou zahrnuty v rozvaze v položce „Nekonsolidované majetkové účasti“. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se účtuje do položky „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“.

Účasti ve společném podnikání (joint ventures)

Účast ve společném podnikání je smluvním ujednáním, na jehož základě dvě či více stran vykonávají ekonomickou činnost podléhající společné kontrole. Společnou kontrolou se

rozumí smluvně dohodnuté sdílení kontroly nad ekonomickou činností, k němuž dochází pouze v případě, kdy strategická finanční a provozní rozhodnutí týkající se dané činnosti vyžadují jednomyslný souhlas stran, které se o kontrolu dělí (podílníci). Účasti ve společném podnikání jsou do konsolidace skupiny zahrnuty metodou ekvivalence. Podle této metody účtování je podíl ve společně řízené jednotce na počátku zaúčtován v pořizovací ceně, jež je následně upravena o změnu v podílníkově podílu na čistých aktivech společně řízené jednotky po provedení akvizice. Výsledek hospodaření podílníka zahrnuje jeho podíl na zisku či ztrátě společně řízené jednotky.

Menšinové podíly

Menšinové podíly jsou vykazovány v rozvaze jako součást vlastního kapitálu. Ve výkazu zisku a ztráty je hospodářský výsledek skupiny rozdělen mezi menšinové podílníky a akcionáře skupiny. V určitých případech (developerské společnosti) má skupina přednostní právo na výplatu svého podílu na distribuci dosaženého zisku z těchto dceřiných společností. U těchto společností se neúčtuje o podílu menšinových podílníků na zisku, dokud není plně uspokojen nárok skupiny.

Přidružené společnosti držené prostřednictvím fondů rizikového kapitálu (venture funds).

Tyto podíly jsou účtovány v reálné hodnotě, neboť údaje o reálné hodnotě jsou na trhu k dispozici.

(b) Úvěry, půjčky, ostatní podrozvahová úvěrová angažovanost a tvorba rezerv a opravných položek

Úvěry a půjčky jsou vykazovány ve výši nesplacené jistiny a úroků a poplatků po splatnosti. Úvěry a půjčky jsou zaúčtovány, když dojde k převodu prostředků dlužníkovi.

Skupina klasifikuje úvěrové pohledávky podle několika kritérií.

Z hlediska tržních segmentů se úvěry a pohledávky dělí na retailové pohledávky a korporátní pohledávky. Retailové pohledávky zahrnují pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi a osobami samostatně výdělečně činnými a dále pohledávky za fyzickými osobami-podnikateli, za malými firmami s ročním obrátem do 30 mil. Kč a malými obcemi, tzv. MSE, pohledávky z úvěrů stavebního spoření, pohledávky ze splátkového prodeje, úvěry poskytnuté na nákup cenných

papírů a leasingové pohledávky. Korporátní pohledávky zahrnují pohledávky za malými a středními firmami s ročním obratem 30 až 1 000 mil. Kč, tzv. SME, a dále pohledávky za velkými firmami (s obratem nad 1 000 mil. Kč) a veřejným sektorem, faktoringové pohledávky a leasingové pohledávky.

Z hlediska řízení rizik se pohledávky dělí na pohledávky bez selhání dlužníka (performing loans) a pohledávky se selháním dlužníka (defaulted loans), u nichž došlo k selhání podle pravidel BASEL II.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, kolektivně znehodnocené a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Opravné položky k úvěrům a pohledávkám jsou zaznamenány v případě, existuje-li objektivní důvod domnívat se, že je ohrožena návratnost pohledávky. Rezervy a opravné položky jsou vytvářeny k rozvahovým a podrozvahovým úvěrovým angažovanostem ve výši realizovaných ztrát odhadovaných vedením banky. Tyto částky jsou vytvářeny ke konkrétním klasifikovaným pohledávkám (individuálně znehodnocené pohledávky) a potenciálním ztrátám, které mohou být obsaženy v portfoliu, stanoveným na základě vývoje portfolia (kolektivně znehodnocené pohledávky a neznehodnocené pohledávky). Výše opravných položek je stanovena na základě porovnání zůstatkové hodnoty úvěru a současné hodnoty budoucích očekávaných peněžních toků za použití efektivní úrokové míry. U individuálně nevýznamných pohledávek je výše opravných položek stanovena statisticky na úrovni produktového portfolia. U individuálně významných pohledávek se provádí individuální posouzení, pokud se jedná o pohledávky individuálně znehodnocené. Procento opravných položek u individuálně významných položek, které jsou kolektivně znehodnocené nebo neznehodnocené, je stanoveno na portfoliové bázi. Částka ztráty ze znehodnocení je zahrnuta v položce „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

V případě, že byly zváženy či vyčerpány možnosti restrukturalizace úvěru a jeho splacení je nepravděpodobné, je tato pohledávka odepsána do nákladů proti odpovídajícímu použití opravné položky na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty. Pominou-li důvody

pro tvorbu rezerv / opravných položek, jsou tyto rozpuštěny do výnosů pro nadbytečnost; odpovídající částka, stejně jako částka inkasovaného výnosu z již dříve odepsaných pohledávek, je zaznamenána na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

Podrobnější informace jsou uvedeny v bodě 44.1 přílohy.

(c) Dluhopisy a majetkové cenné papíry (včetně účastí nezahrnutých do konsolidace)

Cenné papíry držené skupinou jsou rozděleny do portfolií podle záměru, s nímž je skupina pořídila, a podle investiční strategie skupiny. V souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ skupina člení cenné papíry do portfolií „Cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů“, „Realizovatelných cenných papírů“, „Cenných papírů držených do splatnosti“. Základní rozdíl mezi portfolii je v přístupu k oceňování a vykazování jejich reálné hodnoty ve finančních výkazech.

Cenné papíry držené skupinou jsou při prvotním zaúčtování oceněny reálnou hodnotou včetně transakčních nákladů (pořizovací cena) proti účtům nákladů nebo výnosů, kromě cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou, které jsou účtovány v reálné hodnotě bez transakčních nákladů.

Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů

Portfolio zahrnuje dluhopisy a majetkové cenné papíry určené k obchodování, tj. cenné papíry držené za účelem obchodování a dosažení zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu, a dále dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou při prvotním zaúčtování označeny jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů jsou k datu pořízení oceněny cenou pořízení a poté přeceněny na reálnou hodnotu. Změny reálné hodnoty cenných papírů určených k obchodování jsou ve výkazu zisku a ztráty promítnuty jako „Čistý zisk z obchodních operací“. Změny reálné hodnoty u cenných papírů neurčených k obchodování jsou vykazány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Úrokové výnosy z cenných papírů oceňovaných na reálnou hodnotu proti účtům nákladů a výnosů jsou součástí položky „Úrokové výnosy“.

Fair value option

Kromě cenných papírů jsou do portfolia nástrojů oceňovaných na reálnou hodnotu proti účtům nákladů a výnosů zařazovány při vzniku nebo pořízení i jiná finanční aktiva, pasiva a deriváty, pokud taková klasifikace omezuje nesoulad při vykazování finančních nákladů nebo výnosů, nebo pokud se jedná o skupinu finančních aktiv a pasiv, která jsou standardně řízena a hodnocena podle změn v reálné hodnotě a takový způsob řízení a vykazování je v souladu s investiční strategií, resp. strategií řízení aktiv a pasiv.

U dluhopisů a majetkových cenných papírů obchodovaných na Burze cenných papírů Praha (dále jen „BCPP“) a jiných burzách je reálná hodnota odvozena od ceny obchodování na burze.

U cenných papírů, které jsou veřejně obchodovány, ale objem či frekvence obchodů je malá, je na individuální bázi posuzováno, zda jsou zjištěné tržní ceny skutečně indikací reálné hodnoty, a ve výjimečných případech jsou na základě vlastních odhadů provedeny případné úpravy nebo jsou použity vlastní oceňovací modely. Reálná hodnota cenných papírů, které nejsou veřejně obchodovány, je stanovena odhadem jako nejlepší odhad projekce peněžních toků se zohledněním ekonomických podmínek, které budou existovat po zbytkovou splatnost cenných papírů, včetně zohlednění kreditního rizika emitenta.

Realizovatelné cenné papíry

Realizovatelné cenné papíry jsou cenné papíry držené skupinou s úmyslem držet je po neurčitou dobu, během níž mohou být prodány z důvodů likvidity nebo změny tržních podmínek.

Realizovatelné cenné papíry jsou oceněny pořizovací cenou a následně přeceněny na reálnou hodnotu. Změny reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů jsou vykázány ve vlastním kapitálu v položce „Oceňovací rozdíly“, s výjimkou jejich znehodnocení a výjma úrokových výnosů a kurzových rozdílů z dluhopisů. V okamžiku realizace jsou odpovídající oceňovací rozdíly vyvedeny do výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Úrokové výnosy z kupónů, amortizace diskontu nebo prémie a dividendy jsou účtovány jako „Úrokové a podobné výnosy“. Kurzové rozdíly z dluhopisů jsou vykázány jako „Čistý zisk z obchodních operací“.

Je-li prokázáno, že došlo ke snížení hodnoty cenného papíru, je tato ztráta odúčtována z vlastního kapitálu a zaúčtována jako náklad ve výkazu zisku a ztráty.

V případě ztráty ze snížení hodnoty majetkových cenných papírů je takto zaúčtovaný náklad nevratný.

Ztráty ze snížení hodnoty dluhových cenných papírů mohou být zrušeny v případě, že po jejich zaúčtování na účet nákladů dojde ke zvýšení reálné hodnoty z objektivních, účetní jednotkou identifikovatelných důvodů.

Banka posuzuje v ročních intervalech, zda nenastaly skutečnosti, které vedou ke znehodnocení, resp. trvalému znehodnocení investice. Kritéria indikující znehodnocení cenného papíru jsou například: významné změny s negativním dopadem na investici v tržním, ekonomickém nebo legislativním prostředí nebo hrozba, že k takovým změnám dojde v nejbližší budoucnosti (např. neexistence aktivního trhu), významné finanční potíže emitenta nebo závázané strany či porušení smlouvy, např. nesplácení jistiny, úroků nebo prodlení s platbami.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou finanční aktiva se stanovenou splatností, u nichž má skupina úmysl a schopnost držet je do splatnosti.

Cenné papíry držené do splatnosti jsou při pořízení oceněny pořizovací cenou a následně jsou vykazovány v amortizované hodnotě při použití efektivní úrokové míry. Amortizovaná prémie nebo diskont je zahrnován do „Úrokových a podobných výnosů“.

Odúčtování finančních aktiv

Skupina přistupuje k odúčtování finančního aktiva pouze v případě, kdy vyprší smluvní práva k peněžním tokům z aktiva nebo kdy převede na jiný subjekt toto finanční aktivum a následně i veškerá rizika a užitky spojené s jeho vlastnictvím. Jestliže skupina nepřevéde ani si neponechá v podstatě všechna rizika a užitky spojené s vlastnictvím aktiva a ponechá si kontrolu nad aktivem, zaúčtuje podíl, který si na převáděném aktivu ponechává a související závazek vyplývající z částek, které bude možná muset zaplatit. Pokud si skupina ponechá v podstatě všechna rizika a užitky spojené s vlastnictvím převáděného finančního aktiva, pokračuje v účtování o tomto finančním aktivu a zaúčtuje také zajištěnou výpůjčku.

(d) Dohody o prodeji a zpětném odkupu

Dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou prodány se současným sjednáním zpětného odkupu za předem stanovenou cenu, jsou dále vedeny v rozvaze v příslušném portfoliu v reálné, resp. amortizované hodnotě (viz bod 3(c) přílohy) a částka získaná prodejem je účtována na účet „Závazky k bankám“ nebo „Závazky ke klientům“. Naopak dluhopisy nebo majetkové cenné papíry, nakoupené se současným sjednáním zpětného prodeje, nejsou promítnuty do rozvahy a zaplacená úhrada je účtována na účet „Pohledávky za bankami“ nebo „Pohledávky za klienty“. Úrok je časově rozlišován po dobu platnosti dohody.

(e) Závazky v reálné hodnotě

Skupina klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě závazky držené za účelem obchodování a závazky, u kterých využívá fair value option podle „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“.

Zapůjčené cenné papíry nejsou v účetní závěrce vykazovány, pokud nejsou prodány třetím stranám. V případě jejich prodeje třetím stranám je účtován závazek související s navrácením cenných papírů, který je zachycen v reálné hodnotě jako závazek z obchodování a je vykázán v rozvaze v položce „Závazky v reálné hodnotě“. Při zpětném nákupu cenných papírů je rozdíl mezi účetním oceněním závazku a sjednanou kupní cenou účtován jako „Zisk z obchodních operací“.

Skupina dále klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě některé emitované dluhopisy a depozita s vnořenými deriváty, neboť toto zobrazení výrazně snižuje nekonzistentnost v ocenění těchto závazků.

(f) Investice do nemovitostí a nedokončené investice

Investice do nemovitosti je nemovitost (pozemek nebo budova, popřípadě část budovy nebo obojí) držená za účelem dosažení příjmu z nájemného nebo kapitálového zhodnocení či obojího. Jako investice do nemovitostí nejsou vykazovány nemovitosti, které jsou užívány nájemci ve skupině. Skupina oceňuje investice do nemovitostí reálnou hodnotou a přírůstky nebo úbytky vzniklé ze změn reálné hodnoty zahrnuje do výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“.

Reálná hodnota je stanovena jako odhadovaná částka, za níž by bylo možno majetek směnit k datu přecenění mezi dobře informovanými stranami ochotnými transakci realizovat, přičemž transakce je realizována za podmínek obvyklých na trhu.

Ocenění vychází z kalkulace očekávaných ročních čistých peněžních příjmů za použití metody věčné renty (očekávané výnosnosti). Očekávaná výnosnost je stanovena srovnávací metodou (srovnatelné realizované obchody na stejném trhu).

Skupina rovněž investuje do nemovitostí v procesu výstavby (nedokončené investice do nemovitostí). Tyto nemovitosti jsou klasifikovány jako nemovitosti určené k prodeji v rámci běžné činnosti nebo jako nemovitosti stavěné pro budoucí užívání jako investice do nemovitostí. Tyto nemovitosti jsou do data dokončení vykazovány v položce „Aktiva ve výstavbě“ a jsou oceněny v souladu s „IAS 2: Zásoby“ na nižší z úrovní nákladů na pořízení a čisté realizovatelné hodnoty nebo podle „IAS 16: Pozemky, budovy a zařízení“ ve výši pořizovacích nákladů snížených o oprávky a kumulované ztráty ze snížení hodnoty aktiva.

V nákladech na pořízení (pořizovací hodnotě) nedokončených investic jsou vedle kupní ceny kapitalizovány rovněž všechny ostatní přímo přiřaditelné výdaje, jako je dopravné, clo a ostatní daně a náklady na přeměnu zásob apod. Výpůjční náklady se kapitalizují pouze v rozsahu, který přímo souvisí s pořízením nemovitosti.

Skupina vychází při zjišťování čisté realizovatelné hodnoty nedokončených investic z aktuálního rozpočtu a současné prostavěnosti, která je porovnávána s budoucí hodnotou bytů a/nebo kancelářských a obchodních prostor. V případě, že očekávaný efekt z prodeje těchto nedokončených investic klesne pod jejich pořizovací hodnotu, sníží skupina ocenění nedokončených investic na úroveň čisté realizovatelné hodnoty.

Prodeje tohoto majetku / bytových jednotek se účtují do výnosů v momentu obdržení výpisu z katastru o zapsání bytových jednotek na nového majitele v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Ve stejné položce jsou účtovány náklady na tento prodej, tj. příslušná hodnota majetku a další náklady spojené s prodejem jednotek (které nejsou kapitalizovány).

(g) Goodwill

Goodwill, který vzniká při akvizici dceřiného podniku nebo spoluovládané jednotky, představuje přebytek pořizovacího nákladu podnikové kombinace nad podílem skupiny na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků dceřiného podniku nebo spoluovládané jednotky k datu akvizice. Goodwill se prvotně účtuje jako aktivum v pořizovacích nákladech a následně se ocení pořizovacím nákladem sníženým o případné kumulované ztráty ze snížení hodnoty. Goodwill je účtován v rozvaze v rámci aktiv v položce „Nehmotný majetek“.

Pro účely testování snížení hodnoty se goodwill přiřadí každé peněžotvorné jednotce skupiny, pokud se předpokládá, že budou mít prospěch ze synergie podnikové kombinace. Peněžotvorná jednotka, k níž je přiřazen goodwill, musí být testována na snížení hodnoty jednou za rok nebo častěji, pokud existují náznaky možného snížení hodnoty takové jednotky. Pokud je zpětně získatelná částka peněžotvorné jednotky menší než účetní hodnota této jednotky, ztráta ze snížení hodnoty je přiřazena tak, aby nejprve snížila účetní hodnotu goodwillu přiřazeného dané peněžotvorné jednotce a poté účetní hodnotu ostatních aktiv jednotky poměrně na základě účetní hodnoty každého aktiva jednotky. Skupina zaučtuje znehodnocení prostřednictvím výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Ztráta ze snížení hodnoty goodwillu se v následujících obdobích neruší.

Při prodeji dceřiného podniku nebo spoluovládané jednotky se příslušná částka goodwillu zahrne do zisku nebo ztráty z prodeje.

(h) Nehmotný majetek

Nehmotným majetkem se rozumí majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který nemá hmotnou podstatu, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Skupina si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý nehmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč. Nehmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávky a opravné položky ke snížení hodnoty a je odepisován rovnoměrně do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy nehmotného majetku“ po dobu předpokládané ekonomické životnosti majetku, avšak nejdéle 4 roky. Jako nehmotný majetek je účtováno pořízení softwaru,

ocenitelná práva a ostatní nehmotný majetek. Položky s pořizovací cenou nižší než 60 000 Kč jsou účtovány do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byly pořízeny. Náklady spojené s udržováním nehmotného majetku (softwaru) jsou účtovány přímo do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“, zatímco náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku v úhrnu převýší za účetní období částku 40 000 Kč a je dokončeno, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu nehmotného majetku.

(i) Hmotný majetek

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí hmotný majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který má hmotnou podstatu, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Skupina si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý hmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 13 000 Kč. Za dlouhodobý hmotný majetek se považuje i vybraný drobný hmotný majetek se vstupní cenou nižší než 13 000 Kč. Hmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávky a opravné položky na znehodnocení a je odepisován ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy hmotného majetku“ od okamžiku, kdy je připraven k použití, rovnoměrně po předpokládanou dobu životnosti. Doba odepisování pro jednotlivé kategorie majetku je následující:

Budovy a stavby	20–50 let
Energetické a hnací stroje a zařízení	6–12 let
Přístroje a ostatní zařízení	4–12 let
Inventář	4–6 let
Vybrané drobné přístroje a zařízení	2 roky
Technické zhodnocení pronajatého majetku	po dobu trvání nájmu

Pozemky, umělecká díla bez ohledu na výši ocenění se neodepisují.

Nedokončené investice určené k výrobním, nájemním, administrativním nebo zatím nespecifikovaným účelům se evidují v pořizovacích nákladech snížených o ztráty ze snížení hodnoty. Pořizovací náklady zahrnují též poplatky za odborné služby a v případě způsobilého aktiva i výpůjční náklady, které se aktivují v souladu s účetním pravidlem skupiny.

Odepisování takového aktiva, stejně jako odepisování ostatního majetku, se zahájí okamžikem, kdy je aktivum připraveno pro zamýšlené použití.

Zisky a ztráty z vyřazení hmotných aktiv jsou zjištěny na základě jejich účetní hodnoty a jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“ v roce vyřazení.

Hmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 13 000 Kč, technické zhodnocení s pořizovací cenou nižší než 40 000 Kč je účtován do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byl pořízen.

Opravy a udržování hmotného majetku jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ v roce, v němž jsou provedeny. Náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku v úhrnu převýší za účetní období částku 40 000 Kč a je dokončeno, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu nehmotného majetku.

(j) Dlouhodobý majetek určený k prodeji

Jako majetek určený k prodeji je klasifikován dlouhodobý majetek vyřazený z aktivního používání k datu, kdy jsou splněna kritéria pro prodej, tzn. prodej majetku je schválen oprávněnou osobou a jsou učiněny kroky k nalezení kupce, začne se připravovat návrh kupní smlouvy a další dokumentace. Ke stejnému datu je majetek určený k prodeji oceněn v nižší z hodnot účetní hodnoty a reálné hodnoty snížené o náklady na prodej. Zároveň je zastaveno jeho další odpisování. Reálná hodnota snížená o náklady na prodej je zjištěna na základě znaleckého posudku (viz bod 4(g) přílohy).

V případě, že reálná hodnota snížená o náklady na prodej je nižší než hodnota účetní, tak tento rozdíl je vykázán formou mimořádného odpisu ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Následná přecenění majetku z důvodu změny reálné hodnoty snížené o náklady na prodej jsou vykázána ve stejné položce výkazu zisku a ztráty.

Jako majetek určený k prodeji jsou dále klasifikovány nemovitosti v procesu výstavby (viz bod 3(f) po svém dokončení,

pokud nebyly k rozvahovému dni prodány a jejich prodej je pravděpodobný v průběhu následujících 12 měsíců.

(k) Snížení hodnoty aktiv

Pokud je účetní hodnota aktiva vykazovaného v zůstatkové hodnotě vyšší než jeho zpětně získatelná hodnota, je okamžitě snížena na úroveň zpětně získatelné hodnoty. Zpětně získatelnou hodnotou se rozumí vyšší z následujících hodnot: tržní cena, kterou lze získat při prodeji majetku za obvyklých podmínek, po odpočtu nákladů na prodej a hodnota očekávaných budoucích výnosů plynoucí z užívání majetku a z jeho pozbytí na konci doby jeho použitelnosti.

Největší složky aktiv jsou pravidelně testovány na znehodnocení a na přechodné znehodnocení jsou tvořeny opravné položky ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“.

Kritické účetní odhady a rozhodování při aplikaci účetních pravidel jsou dále popsány v kapitole 4 přílohy.

U nedokončených investic do nemovitostí skupina zjišťuje reálnou hodnotu aktiv na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů, které budou získány prodejem těchto investic v budoucnosti, a výdajů spojených s prodejem a výstavbou těchto investic. Skupina využívá rozpočtovaných budoucích peněžních příjmů a výdajů, jejichž spolehlivost je pravidelně vyhodnocována porovnáváním rozpočtu se skutečností. Rozpočty příjmů z prodeje a výdajů na výstavbu a prodej jsou rovněž pravidelně revidovány na základě odhadů vývoje trhu s nemovitostmi.

(l) Rezervy

O rezervách se účtuje v případě, že má skupina současný (smluvní nebo mimosmluvní) závazek, který je důsledkem minulé události, přičemž je pravděpodobné, že skupina bude muset tento závazek vypořádat a výši takového závazku je možné spolehlivě odhadnout.

Částka vykázaná jako rezerva je nejlepším odhadem výdajů, které budou nezbytné k vypořádání současného závazku vykázaného k rozvahovému dni po zohlednění rizik a nejistot spojených s daným závazkem. Pokud se rezerva určuje pomocí odhadu peněžních toků potřebných k vypořádání současného

závazku, účetní hodnota rezervy se rovná současné hodnotě těchto peněžních toků.

Pokud se očekává, že některé nebo veškeré výdaje nezbytné k vypořádání rezervy, budou uhrazeny jinou stranou, vykáže se pohledávka na straně aktiv, pokud je prakticky jisté, že skupina úhradu obdrží a výši takové pohledávky je možné spolehlivě určit.

(m) Rezervy na záruky a ostatní podrozvahové úvěrové pohledávky

Za běžných obchodních podmínek skupina vstupuje do úvěrových pohledávek, které jsou vykázány v podrozvaze a zahrnují záruky, úvěrové přísliby, nečerpané úvěry a akreditivy. Rezervy se tvoří na odhadované ztráty z těchto pohledávek na stejném základě jako na rozvahové úvěrové pohledávky popsané v bodě 3(b) přílohy. Skupina používá k odhadu ztráty historické hodnoty rizikových parametrů úvěrových konverzních faktorů, pravděpodobnosti selhání dlužníka a ztráty ze selhání dlužníka. Blížší popis je uveden v bodě 44.1 přílohy.

(n) Vlastní kapitál

Zákonný rezervní fond zahrnující fondy skupiny je tvořen v souladu se současnou legislativou. Použití zákonného rezervního fondu je omezeno legislativou a stanovami jednotlivých společností. Fond není určen k rozdělení akcionářům.

V případě, že banka nebo její dceřiné společnosti odkoupí vlastní akcie banky nebo získají práva k odkoupení vlastních akcií, je uhrazená cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmů vykázána jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Při prodeji vlastních akcií je rozdíl mezi jejich prodejní a pořizovací cenou vykázán jako emisní ážio.

Dividendy snižují nerozdělený zisk v účetním období, kdy je řádnou valnou hromadou schválena jejich výplata.

(o) Časové rozlišení úroků

Časové rozlišení úroků pomocí efektivní úrokové míry vztahující se k zůstatkům úvěrů, dluhových cenných papírů, k vkladovým produktům, emitovaným dluhopisům a podřízenému dluhu je zahrnuto v položce „Ostatní aktiva“, resp. „Ostatní pasiva“.

(p) Přepočet cizí měny

Funkční měnou skupiny je česká koruna. Transakce vyčíslené v cizí měně, které jsou peněžními položkami, jsou účtovány v tuzemské měně, přepočtené oficiálním devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným v den transakce. Aktiva a pasiva vyčíslená v cizí měně jsou přepočítávána do tuzemské měny devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným k datu rozvahy. Realizované a nerealizované zisky a ztráty z přepočtu jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, vyjma kurzových rozdílů z investic v nekonsolidovaných cizoměnových účastech, které se vykazují v historickém kurzu, z majetkových cenných papírů v portfoliu realizovatelných cenných papírů, které jsou součástí změny reálné hodnoty, a rozdílů z derivátů uzavřených za účelem zajištění měnového rizika majetku nebo závazků, jejichž kurzové rozdíly nejsou účtovány ve výkazu zisku a ztráty.

Při konsolidaci účetních jednotek vykazujících v měně odlišné od funkční měny skupiny jsou jejich rozvahové položky přepočteny do tuzemské měny devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným k datu rozvahy, s výjimkou účastí, které jsou přepočteny historickým kurzem. Položky výkazu zisku a ztráty jsou přepočteny průměrným ročním kurzem vyhlášeným ČNB. Rozdíly vyplývající z použití rozvahového a průměrného kurzu jsou vykázány ve vlastním kapitálu v položce „Kurzové rozdíly“. Ve stejné položce jsou vykázány rozdíly z konsolidace kapitálu a ocenění účastí historickým kurzem.

(q) Úrokové výnosy a náklady

Úrokové výnosy a náklady jsou časově rozlišovány. Skupina účtuje o časovém rozlišení úroků s použitím metody efektivní úrokové míry. O nezaplaceném penále, smluvních pokutách a úrocích z nesplacených úvěrů, kterými se rozumí úvěry, jejichž splátky úroků a/nebo jistiny jsou po splatnosti, nebo u kterých vedení skupiny předpokládá, že úroky nebo jistina nebudou pravděpodobně splaceny, se účtuje až po jejich uhrazení.

Skupina účtuje i o úrokových výnosech z pohledávek se selháním dlužníka. Tyto úrokové výnosy představují úrokový výnos za použití efektivní úrokové míry z hodnoty aktiv snížené o opravnou položku.

Skupina využívá u investic do nemovitostí aktivační model pro výpůjční náklady. Výpůjční náklady, které jsou přímo účelově vztaženy k akvizici, výstavbě nebo výrobě způsobilého aktiva, (tj. aktiva, které nezbytně potřebuje značné časové období k tomu, aby bylo připravené pro zamýšlené použití nebo prodej), se přičtou k pořizovací ceně takového aktiva až do okamžiku, kdy je aktivum v podstatné míře připravené pro zamýšlené použití nebo prodej.

Výnosy z dividend se vykazují, jakmile vznikne právo akcionářů na přijetí platby.

(r) Poplatky a provize

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány, s výjimkou poplatků, které jsou součástí efektivní úrokové míry.

Součástí efektivní úrokové míry jsou poplatky přímo spojené s poskytnutím úvěru, např. poplatky za poskytnutí úvěru, za zpracování úvěrové žádosti apod. Tyto poplatky jsou sníženy o přímé externí transakční náklady skupiny spojené s poskytnutím úvěru.

(s) Zákaznické věrnostní programy

Zákaznické věrnostní programy zahrnují Bonus program. Banka účtuje jak plnou výši poplatků za platební karty jako výnos, tak i plnou výši provize od obchodníků za realizované transakce a jako rezervu účtuje odhadované náklady na pozdější čerpání odměn za body. Výše rezervy je ke dni sestavení roční účetní závěrky upravována na aktuální stav nečerpaných bodů se zohledněním pravděpodobnosti jejich čerpání a hodnoty jednoho bodu.

(t) Finanční leasing

Skupina jako nájemce

Majetek pořízený v rámci finančního leasingu, kde má skupina nárok na všechny přínosy z titulu vlastnictví, je zachycen v rozvaze v rámci aktiv a příslušný závazek v rámci pasív v částce představující současnou hodnotu všech budoucích leasingových splátek. Technické zhodnocení pronajatého majetku je odepisováno v souladu se způsobem odepisování uvedeným výše. Doba odepisování představuje předpokládanou dobu životnosti daného majetku nebo dobu trvání leasingu, pokud je tato kratší. Závazky z leasingu jsou snižovány

o zaplacené částky jistiny, zatímco poplatky za finanční služby jsou účtovány přímo do nákladů.

Leasingové platby v rámci operativního leasingu se vykazují jako náklad rovnoměrně po dobu trvání leasingového vztahu, pokud neexistuje jiná systematická základna, která by lépe odrážela rozložení ekonomických užitků nájemce z předmětu leasingu. Podmíněné nájemné na základě smluv o operativním leasingu se stává nákladem v obdobích, ve kterých bylo vynaloženo.

Skupina jako pronajímatel

Výnosy z finančního leasingu jsou kalkulovány pomocí metody výpočtu efektivního úroku, která udává stálou, periodicky se opakující míru návratnosti čistých investic do leasingu.

(u) Penzijní připojištění

Příspěvky účastníků penzijního připojištění včetně jejich zhodnocení a nárokovaného státního příspěvku jsou zahrnuty v položce „Závazky ke klientům“. Náklady spojené s uzavřením smluv o penzijním připojištění jsou časově rozlišovány po dobu 4 let, což je průměrná doba trvání smluv v penzijním fondu.

Technická rezerva na výplatu penzí

Výše tvorby rezervy je stanovena na základě pojistně-matematické současné hodnoty příslibných výplat penzijního připojištění, snížené o sumu prostředků evidovaných ve prospěch příjemců penzí.

Nejvýše 10 % z dosaženého zisku Penzijního fondu České spořitelny, a. s. může být rozděleno akcionářům a nejméně 5 % dosaženého zisku připadá do rezervního fondu. Na základě této skutečnosti skupina vykazuje zisk náležející účastníkům penzijního připojištění v položce závazky ke klientům.

(v) Faktoring

Regresní faktoring

Skupina účtuje o prostředcích, resp. zálohách poskytnutých faktoringovým klientům, jako o úvěrech a půjčkách. Faktury, resp. pohledávky přijaté v rámci faktoringových operací, jsou vedeny pouze evidenčně. Zároveň skupina účtuje o závazku vyplatit tuto zálohu faktoringovému klientovi.

Bezregresní faktoring

Skupina účtuje o pohledávkách z faktur/pohledávek, které přejala v rámci faktoringových operací jako o ostatních aktivech.

(w) Zdanění

Výsledná částka zdanění uvedená ve výkazu zisku a ztráty zahrnuje splatnou daň za účetní období upravenou o hodnotu odložené daně. Splatná daň za účetní období je vypočtena na základě zdanitelných příjmů při použití daňové sazby platné k rozvahovému dni a je upravena o případné změny daňové povinnosti z minulých let.

Odložená daň je stanovena na základě závazkové metody a je vypočtena ze všech přechodných rozdílů mezi vykazovanou účetní hodnotou aktiv a pasiv a jejich oceněním pro daňové účely. Hlavní přechodné rozdíly vznikají z titulu některých daňově neuznatelných rezerv a opravných položek, rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy hmotného a nehmotného majetku a přecenění ostatních aktiv.

Odhadovaná výše daňových ztrát, kterou podle očekávání bude skupina moci uplatnit oproti zdanitelným budoucím příjmům, a daňově uznatelné přechodné rozdíly jsou kompenzovány proti odloženému daňovému závazku v rámci jedné daňové jednotky v případě, že má daňová jednotka právně vymahatelný nárok na provedení kompenzace zaúčtovaných hodnot a má v úmyslu buď provést vyrovnání na netto bázi nebo realizovat pohledávku a vyrovnat závazek současně.

V případě, že výsledná částka představuje odloženou daňovou pohledávku a není pravděpodobné, že tato daňová pohledávka bude realizována, je pohledávka zaúčtována pouze do výše předpokládané realizace.

Odložená daň je propočtena s použitím očekávané daňové sazby v období, kdy dojde k realizaci daňové pohledávky nebo vyrovnání daňového závazku. Dopad změn v daňových sazbách na odloženou daň je účtován přímo do výkazu zisku a ztráty s výjimkou případů, kdy se změny vztahují k účetním položkám účtovaným přímo do vlastního kapitálu.

Splatná a odložená daň se vykazuje jako náklad nebo výnos a zahrnuje se do zisku nebo ztráty, kromě případů, kdy souvisí s položkami, které se účtují přímo do vlastního kapitálu (v tom

případě se i daň vykazuje přímo do vlastního kapitálu), nebo pokud vzniká při prvotním zaúčtování podnikové kombinace. V případě podnikové kombinace je potřeba vzít v úvahu daňový efekt při stanovení goodwillu nebo přebytku podílu nabyvatele na čisté reálné hodnotě identifikovatelných aktiv, závazků a podmíněných závazků nad pořizovacím nákladem podnikové kombinace.

(x) Deriváty

Deriváty zahrnují měnové a úrokové swapy, měnové forwardy, FRA² a měnové a úrokové opce (nakoupené i prodané), futures a ostatní deriváty finančních nástrojů. Skupina uzavírá různé typy finančních derivátů, a to jak pro účely obchodování, tak pro účely zajištění obchodních pozic.

Deriváty uzavřené pro účely obchodování či zajištění jsou vykazovány v jejich reálné hodnotě v položkách „Deriváty s kladnou reálnou hodnotou“ a „Deriváty se zápornou reálnou hodnotou“. Realizované a nerealizované zisky a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, kromě nerealizovaných zisků a ztrát ze zajištění peněžních toků, které jsou vykázány ve vlastním kapitálu. Reálná hodnota finančních derivátů vychází z koto- vaných tržních cen nebo oceňovacích modelů, které zohledňují současnou tržní a smluvní hodnotu podkladového nástroje stejně jako časovou hodnotu a výnosovou křivku nebo faktory volatility, vztahující se k daným pozicím.

Některé deriváty vložené do jiných finančních nástrojů jsou vykázány jako samostatné deriváty, pokud jejich rizika a charakteristiky nejsou těsně spojené s ekonomickými rysy hostitelského kontraktu a hostitelský kontrakt není oceněn reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do výkazu zisku a ztráty.

Deriváty sjednanými za účelem zajišťování se rozumí deriváty, které odpovídají strategii řízení rizik, zajišťovací vztah je zdokumentován a zajištění je efektivní, což znamená, že na počátku a po celé vykazované období jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány a toto vyrovnání je v rozmezí 80 %–125 %.

V případě uplatnění metody zajištění reálné hodnoty je zajišťovaný nástroj přeceňován na reálnou hodnotu a rozdíly z tohoto přecenění jsou zachyceny na účtech nákladů nebo

² Forward Rate Agreement – dohoda o úrokové sazbě

výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku.

Při uplatnění metody zajištění peněžních toků jsou zisky nebo ztráty ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku, ponechány v rozvaze ve vlastním kapitálu a do nákladů, resp. výnosů jsou zúčtovávány ve stejných obdobích, kdy jsou zúčtovány náklady nebo výnosy spojené se zajišťovanými nástroji.

Pokud některé derivátové transakce, i když představují efektivní ekonomické zajištění rizikových pozic skupiny, nesplňují podmínky pro zajišťovací účetnictví podle specifických pravidel „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“, jsou vykázány jako deriváty k obchodování se zisky a ztrátami z přecenění na reálnou hodnotu, vykazovanými v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Při uplatnění zajištění čisté investice do cizoměnové účasti se změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů z titulu měnového rizika vykazují ve vlastním kapitálu v položce „Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)“.

(y) Operace s cennými papíry pro klienty

Cenné papíry přijaté skupinou do úschovy, správy, uložení nebo k obhospodařování jsou účtovány v podrozvahové evidenci v tržních, resp. nominálních hodnotách, pokud není tržní hodnota k dispozici. V položce „Ostatní pasiva“ jsou vykazovány závazky vůči klientům z titulu přijatých prostředků určených ke koupi cenných papírů, popř. k vrácení záloh klientovi.

(z) Vykazování podle segmentů

Údaje o segmentech jsou vykazovány ve dvojím členění. První členění představuje segmenty činností skupiny – drobné bankovníctví (včetně produktů stavebního spoření), komerční bankovníctví, investiční bankovníctví a ostatní činnosti. Druhé členění představuje geografické rozdělení podle trhů, na kterých skupina působí – Česká republika, státy Evropské unie, ostatní evropské státy a ostatní regiony.

Hospodářský výsledek segmentu zahrnuje výnosy a náklady, které lze danému segmentu přímo přiřadit, a dále příslušnou

část výnosů a nákladů, kterou lze danému segmentu přiřadit a které pocházejí z transakcí vně skupiny nebo s ostatními segmenty. Ceny, za které jsou uzavírány obchody mezi segmenty, jsou v souladu s vnitřními předpisy stanovovány na úrovni nákladů zvýšených o příslušnou marži. Položky, které nebylo možno přímo přiřadit, představují hlavně administrativní náklady. Hospodářský výsledek segmentu je stanoven bez úprav o menšinové podíly.

Aktiva a pasiva segmentu zahrnují taková provozní aktiva a pasiva, která lze segmentu přímo přiřadit nebo je přiřadit na základě přijatelných předpokladů. Segmentová aktiva jsou vykazována po odpočtu příslušných úprav, o které jsou přímo kompenzovány příslušné částky v konsolidované rozvaze skupiny. Segmentová aktiva a pasiva nezahrnují položky vztahující se ke zdanění.

(aa) Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Za peněžní ekvivalenty jsou v rámci konsolidované skupiny považovány pokladní hotovost a vklady u ČNB, pokladniční poukázky se zbytkovou splatností do 3 měsíců, nostro a loro účty s bankami. Povinné minimální rezervy nejsou pro účely stanovení stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů zahrnuty jako peněžní ekvivalent z důvodu omezení jejich použitelnosti.

(bb) Změny účetních metod vyvolané zavedením nových IFRS a změnami v IAS s platností od 1. ledna 2008

Skupina přijala následující:

- Dodatky k „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ a „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ týkající se reklasifikace některých finančních nástrojů z kategorie „držené za účelem obchodování“ za neobvyklých okolností, přičemž se má za to, že současná krize ve finanční oblasti představuje takovou neobvyklou okolnost, jež by odůvodnila to, že společnosti v rámci skupiny tuto možnost využijí.
- Dodatky k „IAS 23: Výpůjční náklady“ ve vztahu ke způsobilým aktivům (platné od 1. ledna 2009). Skupina se rozhodla aplikovat tuto interpretaci před datem její účinnosti pro období 2008. Změny provedené ve standardu IAS 23 neměly vliv na účetní pravidla skupiny. Hlavní změna standardu, která měla zrušit dříve existující možnost zaúčtovat do nákladů všechny výpůjční náklady v okamžiku

vzniku, nemá na tuto účetní závěrku dopad, protože kapitalizace výpůjčních nákladů vzniklých u způsobilých aktiv byla součástí účetních pravidel skupiny již dříve.

- „IFRIC 11: IFRS 2 – Vlastní akcie a transakce v rámci skupiny“ (platné od 1. března 2007).
- „IFRIC 14: IAS 19 – Limit pro aktiva definovaných požitků, minimální požadavky na financování a jejich vzájemné působení“ (platné od 1. ledna 2008)

K datu schválení této účetní závěrky byly vydány následující standardy, jež byly schváleny k užívání v rámci EU, ale nejsou doposud v platnosti:

- „IFRS 8: Provozní segmenty“ (platné od 1. ledna 2009);
- Revidovaný „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ zahrnující požadavek zveřejnění úplných výnosů (platné od 1. ledna 2009);
- Dodatek k „IFRS 2: Úhrady vázané na akcie“ upravující podmínky uplatnění opce a zrušení nástrojů (platné od 1. ledna 2009);
- „IFRIC 13: Zákaznické věrnostní programy“ (platné od 1. července 2008).

Přijetí těchto standardů v budoucích účetních obdobích nebude mít dle očekávání významný dopad na hodnotu konsolidovaného výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

Následující standardy a interpretace byly vydány Radou IASB, ale nebyly doposud schváleny k užívání v rámci EU:

- Revidovaný „IFRS 3: Podnikové kombinace“ (platné od 1. července 2009);
- Restrukturovaný „IFRS 1: První přijetí IFRS“ (platné od 1. července 2009);
- Dodatky k „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ (platné od 1. července 2009);
- Dodatky k „IAS 32: Finanční nástroje: vykazování“ a „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ týkající se finančních nástrojů, u kterých má emitent povinnost odkupu, a závazků z likvidace účetní jednotky (různá data platnosti);
- Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví zahrnující menší úpravy standardů IFRS 5, IAS 1, 16, 19, 20, 23, 27, 28, 29, 31, 36, 38, 39, 40, 41 (platné od 1. ledna 2009);
- Dodatky k „IFRS 1: První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví“ a „IAS 27 Konsolidovaná a indivi-

duální účetní závěrka“ týkající se oceňování investic do dceřiných, společně ovládaných a přidružených podniků (platné od 1. ledna 2009);

- Dodatek k „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ týkající se možných zajišťovaných položek (platné od 1. července 2009);
- Dodatek k „IAS 39: Finanční nástroje – účtování a oceňování“ a „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ týkající se reklasifikace finančních aktiv (platné od 1. července 2008);
- „IFRIC 12: Ujednání o poskytování licencovaných služeb“ (platné od 1. ledna 2008);
- „IFRIC 15: Smlouvy o výstavbě nemovitostí“ (platné od 1. ledna 2009);
- „IFRIC 16: Zajištění čisté investice v zahraniční jednotce“ (platné od 1. října 2008);
- „IFRIC 17: Rozdělení nepeněžních aktiv vlastníkům“ (platné od 1. července 2009).

Tyto standardy nebyly k datu sestavení účetní závěrky v platnosti. Ke schválení ze strany EU by mělo dojít do doby, než tyto standardy a interpretace vstoupí v platnost. Skupina se domnívá, že zavedení těchto standardů nebude mít významný dopad na hodnotu konsolidovaného výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

4. KRITICKÉ ÚČETNÍ ODHADY A ROZHODNUTÍ PŘI APLIKACI ÚČETNÍCH PRAVIDEL

Současná finanční krize a následný dopad na finanční trhy a celkové ekonomické prostředí způsobily významné úpravy v ocenění aktiv skupiny. Management obezřetně sleduje všechny relevantní faktory pro stanovení rozumného ocenění.

(a) Znehodnocení úvěrů a půjček

Skupina pravidelně prověřuje své úvěrové portfolio z hlediska možného znehodnocení. Při této analýze skupina rozděluje všechny pohledávky do dvou kategorií: pohledávky, u nichž došlo k selhání dlužníka podle pravidel BASEL II, a pohledávky bez selhání dlužníka. U první kategorie pohledávek má skupina za to, že existují objektivní skutečnosti prokazující, že po prvotním zaúčtování aktiva došlo k události³, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální

³ Loss event.

bázi. Skupina provádí odhad realizované ztráty na individuální bázi u individuálně významných pohledávek a na portfoliové bázi na základě historických ukazatelů u individuálně nevýznamných pohledávek.

Pohledávky bez selhání dlužníka skupina dále dělí na kolektivně znehodnocené (interní rating 7–8), u kterých existují indikace znehodnocení na portfoliové bázi a neznehodnocené (interní rating 1–6). U všech pohledávek bez selhání dlužníka, tj. i neznehodnocených pohledávek skupina odhaduje snížení očekávaných budoucích peněžních toků plynoucích z portfolia, dříve než mohou být identifikovány u jednotlivých úvěrů. Vedení skupiny používá odhady založené na historických zkušenostech se ztrátami z úvěrů, které mají podobné rizikové charakteristiky. Metodika a předpoklady používané při odhadování částek i časového průběhu budoucích peněžních toků jsou pravidelně revidovány za účelem snížení rozdílů mezi odhady a skutečností. Vzhledem k současným nestabilním podmínkám v ekonomice mohou být skutečné budoucí peněžní toky odlišné od peněžních toků odhadovaných k datu účetní závěrky. Podrobnosti o tvorbě opravných položek jsou uvedeny v bodě 44.1 přílohy.

(b) Dluhopisy držené do splatnosti

Na základě modelu vývoje budoucích peněžních toků a struktury bilance skupina investuje do cenných papírů s tím, že určitou část nakoupených cenných papírů zařazuje do portfolia drženého do splatnosti. Důležitou podmínkou pro takové rozhodnutí je schopnost skupiny držet cenný papír do splatnosti za předpokladu dostatečného finančního krytí po celou dobu života realizované investice. Pokud by došlo k prodeji významného objemu dluhopisů z tohoto portfolia před jejich splatností, musela by skupina, ve smyslu „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“, převést v něm zařazené dluhopisy do některého ze zbývajících portfolií. Nákup dluhopisů do portfolia dluhopisů držených do splatnosti je z hlediska politiky řízení aktiv skupiny primárně považován za nástroj řízení úrokového rizika bankovní knihy, schopnost držet takový dluhopis do splatnosti je podmínkou nutnou pro využitelnost dluhopisu jako nástroje řízení úrokové pozice bankovní knihy.

(c) Znehodnocení cenných papírů

Cenné papíry v držení skupiny, s výjimkou dluhopisů v portfoliu držené do splatnosti, jsou pravidelně přeceňovány podle situace

na finančním trhu⁴ a tato reálná hodnota je účtována do výkazu zisku a ztráty (portfolio oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů) nebo do vlastního kapitálu (portfolio realizovatelných cenných papírů). Je-li do ostatních souhrnných zisků a ztrát zaúčtován pokles reálné hodnoty realizovatelného finančního aktiva a existují objektivní důkazy o tom, že hodnota aktiva je snižena, je kumulovaná ztráta zaúčtovaná do souhrnných zisků a ztrát překlasiifikována z vlastního kapitálu do výsledku hospodaření jako reklasifikační úprava, a to i v případě, že nedošlo k odúčtování daného finančního aktiva. K objektivním důkazům snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv patří zjiitelné údaje, kterých si vlastníci aktiva povšimne ve spojitosti s následujícími událostmi vedoucími ke vzniku ztráty – významné finanční obtíže emitenta či dlužníka, dle nichž je pravděpodobné, že dlužník vstoupí do konkurzu nebo u něho dojde k jiné formě finanční reorganizace apod.

Pokud skupina dojde k závěru, že existují objektivní důkazy o tom, že u některého z cenných papírů v portfoliu cenných papírů držených do splatnosti došlo vzhledem k výrazně změněné situaci na trhu k znehodnocení, dojde k přesunu do portfolia realizovatelných cenných papírů.

(d) Oceňování nástrojů bez přímé kotace

Ocenění finančních nástrojů bez přímé kotace na aktivním trhu je prováděno metodou mark-to-model. Každý model je kalibrován na aktuální dostupná tržní data. Přestože modely využívají pouze dostupná data, jsou při jejich používání nutné některé předpoklady a odhady (např. pro korelace, volatility apod.). Změny v těchto modelových předpokladech mohou ovlivnit vykazované tržní hodnoty dotčených finančních nástrojů.

Ocenění strukturovaných dluhopisů, jejichž výnos je vázán na podkladová aktiva⁵, je prováděno měsíčně na základě vyžádaných kotací od kotujících agentů. Skupina ve spolupráci s mateřskou společností provádí analýzu kotovaných cen s přihlédnutím k výsledkům zjištěným interními oceňovacími modely a dalším skutečností. Na základě této analýzy skupina může přistoupit k ocenění svých dluhopisů jinou než kotovanou cenou. V případě více kotací skupina použije nejnižší kotaci. Odhadovaná účetní hodnota těchto finančních nástrojů je v současnosti negativně ovlivněna poklesem likvidity a zvýšením rizikových

⁴ Mark to market.

⁵ Asset-backed securities.

přirážek na finančních trzích. Pokračující vysoká volatilita tržních cen spolu s nejistotou dalšího vývoje může mít za následek budoucí úpravy odhadu ocenění.

(e) Rezervy

Skupina je účastníkem několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít na skupinu negativní ekonomický dopad. Na základě historických zkušeností i odborných posudků vyhodnocuje skupina vývoj těchto kauz, pravděpodobnost a výši potenciálních finančních ztrát, na které vytváří rezervu v odpovídající výši. Finální výsledky se však mohou od výše odhadovaných ztrát k datu účetní závěrky lišit.

(f) Investice do nemovitostí

Ocenění investic do nemovitostí je prováděno nezávislým renomovaným znalcem v oblasti realit a vychází z očekávaných ročních čistých peněžních příjmů za použití metody věčné renty (očekávané výnosnosti). Očekávaná výnosnost je stanovena srovnávací metodou (srovnatelné realizované obchody na stejném trhu).

Současný pokles poptávky po nemovitostech vyvolaný finanční a ekonomickou krizí a zároveň i nejistota budoucího vývoje ekonomických podmínek by mohla způsobit rozdílnost skutečné a očekávané výnosnosti stanovené srovnávací metodou k rozvahovému dni.

(g) Reálná hodnota nemovitého majetku určeného k prodeji

Ocenění nemovitého majetku určeného k prodeji je prováděno nezávislým znalcem v oblasti realit a vychází z očekávaných cen na trhu realit. Vzhledem k současné finanční a ekonomické krizi se mohou skutečné výsledky od odhadovaných hodnot k datu účetní závěrky lišit.

(h) Snížení hodnoty majetku

Skupina pravidelně alespoň jednou ročně provádí testy na znehodnocení majetku. Na základě těchto testů zjišťuje indikace znehodnocení. V případě, že existuje indikace, že aktivum je znehodnoceno, skupina porovnává účetní hodnotu aktiv se zpětně získatelnou částkou definovanou jako vyšší z reálné hodnoty aktiva snížené o náklady na prodej a jeho hodnoty z užívání.

U majetkových účastí s rozhodujícím nebo s podstatným vlivem, které patří do rozsahu „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ a „IFRS 3 Podnikové kombinace“, zjišťuje hodnotu z užívání, která je stanovena jako diskontovaná hodnota rozpočtovaných peněžních toků z jednotlivých majetkových účastí. Jako diskontní sazbu skupina používá bezrizikovou sazbu zvýšenou o kreditní přirážku, která odpovídá externímu ratingu skupiny.

U nedokončených investic do nemovitostí skupina zjišťuje reálnou hodnotu aktiv na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů z prodeje těchto investic po odpočtu výdajů spojených s prodejem a výstavbou těchto investic.

U hmotného majetku v rozsahu „IAS 16: Pozemky, budovy a zařízení“ skupina zjišťuje reálnou hodnotu sníženou o náklady na prodej. Reálná hodnota je stanovena na základě odborných znaleckých posudků.

Doby odepisování jednotlivých kategorií dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku jsou popsány v bodě 3(h), resp. 3(i) přílohy.

U nehmotného majetku skupina zjišťuje hodnotu z užívání na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů a výdajů, které mohou být získány z pokračujícího užívání aktiva a jeho konečného prodeje.

U cenných papírů, které patří do rozsahu „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“, skupina zjišťuje reálnou hodnotu na základě standardních tržních parametrů případně oceňovacích modelů.

(i) Reálná hodnota zajištění

Skupina přijímá v rámci svých úvěrových obchodů movité a nemovité zástavy včetně cenných papírů. Dále skupina používá různé formy ručitelských prohlášení k zajištění svých pohledávek. Movité a nemovité zástavy jsou vedeny v účetnictví evidenčně a jsou prvotně oceňovány na základě znaleckého posudku – nominální hodnota zajištění, která je snížena na základě historických zkušeností skupiny na realizovatelnou (reálnou) hodnotu pomocí diskontního koeficientu zajištění, který se odvíjí od typu zástavy. Ručení jsou oceňována nominální hodnotou sníženou na základě koeficientu zajištění, který se

odvíjí od bonity ručitele. Následně skupina v pravidelných intervalech posuzuje, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Toto posouzení je většinou součástí pravidelného, minimálně ročního monitoringu úvěrových pohledávek. V případě velkého množství zástav stejného druhu používá portfoliové modely k posouzení, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Skupina bere realizovatelnou hodnotu zajištění do úvahy v případě výpočtu opravných položek k úvěrovým pohledávkám. Podrobnosti ke stanovení realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění jsou uvedeny v bodě 44.1 přílohy. Vzhledem k současné finanční a ekonomické krizi se mohou skutečné realizovatelné hodnoty zajištění lišit od hodnot použitých k datu účetní závěrky při výpočtu opravných položek k úvěrovým pohledávkám.

(j) Rezervy penzijního připojištění

Technická rezerva na výplatu penzí

Výše tvorby rezervy je stanovena na základě pojistně-matematické současné hodnoty přislíbených výplat penzijního připojištění, snížené o sumu prostředků evidovaných ve prospěch příjemců penzí. Pro účely výpočtu této rezervy jsou klíčovými odhady budoucí míry výnosnosti portfolia a očekávaná doba dožití účastníků penzijního připojištění, kterým byla přiznána penze.

5. SPOLEČNOSTI ZAHRNUTÉ DO KONSOLIDACE

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje tyto společnosti zahrnuté do konsolidačního celku banky:

Společnosti poskytující finanční služby:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2008	2007
Společnosti vlastněné prostřednictvím České spořitelny, a. s.				
Factoring České spořitelny, a. s.	Praha	Faktoring	100,0 %	100,0 %
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Praha	Penzijní připojištění	100,0 %	100,0 %
Pojišťovna České spořitelny, a. s.	Pardubice	Pojištění	55,3 % ^{x)}	55,3 %
s Autoleasing, a. s.	Praha	Leasing	100,0 %	100,0 %
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Praha	Stavební spoření	95,0 %	95,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím s Autoleasing, a. s.				
Leasing České spořitelny, a. s.	Praha	Leasing	100,0 %	100,0 % ^{xx)}
s Autoúvěr, a. s.	Praha	Poskytování úvěrů	100,0 %	100,0 %

x) Do data prodeje 15. 9. 2008.

xx) V roce 2007 vlastněná prostřednictvím České spořitelny, a. s.

Investiční a řídicí společnosti:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2008	2007
Společnosti vlastněné prostřednictvím České spořitelny, a. s.				
brokerjet České spořitelny, a. s.	Praha	Poskytování investičních služeb	51,0 %	51,0 %
CEE Property Development Portfolio B. V. („CPDP B. V.“)	Nizozemí	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CS Investment Limited	Guernsey	Investování a držba podílů	100,0 %	100,0 %
CS Property Investment Limited („CSPIL“)	Kypr	Investování a držba podílů	100,0 %	100,0 %
Czech and Slovak Property Fund B. V. („CSPF B. V.“)	Nizozemí	Investování a držba podílů	66,7 %	66,7 %
Czech TOP Venture Fund B. V.	Nizozemí	Účast na řízení a financování firem	84,3 %	84,3 %
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha	Investiční společnost	100,0 %	100,0 %
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha	Investiční společnost	100,0 %	100,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CSPF B. V.				
CSPF Residential B. V.	Nizozemí	Investování a držba podílů	66,7 %	66,7 %

Realitní společnosti:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2008	2007
Společnosti vlastněné prostřednictvím CSPF B. V.				
Atrium Center s.r.o.	Slovensko	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
BECON s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
BGA Czech, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Nové Butovice Development s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Smíchov Real Estate a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Solitaire Real Estate a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Stodůlky Real Estate s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Jegeho Residential s.r.o.	Slovensko	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Trenčín Retail Park a.s.	Slovensko	Investování do nemovitostí	60,0 %	60,0 %
Trenčín Property a.s.	Slovensko	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
SATPO Jeseniova s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Královská vyhlídka, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Na Malvazinkách, a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Sacre Coeur s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Sacre Coeur II, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
SATPO Švédská s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	33,3 %	33,3 %
NHS CZECH s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	66,7 %	66,7 %
Zahradní čtvrť, a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	-	33,7 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CPDP B. V.				
CP Praha s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	20,0 %	20,0 %
CPDP 2003 s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP IT Centrum s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Jungmannova s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Logistics Park Kladno I a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	-
CPDP Logistics Park Kladno II a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	-
CPDP Polygon, s.r.o.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Prievozska, a.s.	Slovensko	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
CPDP Shopping Mall Kladno, a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
Gallery MYŠÁK a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
TAVARESA a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	100,0 %	100,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím CSPIL				
Center Stodůlky DELTA a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	40,0 %	-
Office Center Stodůlky GAMA a.s.	Praha	Investování do nemovitostí	40,0 %	-

Společnosti poskytující jiné služby:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2008	2007
Společnosti vlastněné prostřednictvím České spořitelny, a. s.				
RAVEN EU Advisory, a. s.	Brno	Podnikatelské poradenství	100,0 %	65,7 %
Informatika České Spořitelny, a. s.	Praha	IT služby	100,0 %	100,0 %
Společnosti vlastněné prostřednictvím RAVEN EU Advisory, a. s.				
RAVEN Training, s. r. o.	Praha	Vzdělávání	-	65,7 %
Euro Dotácie, s. r. o.	Slovensko	Vzdělávání	66,7 %	43,8 %

Skupina vlastní ve společnostech CP Praha s. r. o., SATPO Jeseniova s. r. o., SATPO Královská vyhlídka, s. r. o. a SATPO Sacre Coeur II, s. r. o. méně než 50 % základního kapitálu, má však schopnost kontrolovat finanční a operativní politiky těchto společností, a proto je zahrnuje mezi účasti s rozhodujícím vlivem a konsoliduje je plnou metodou.

Majetkové účasti v SATPO Na Malvazinkách, a. s., SATPO Sacre Coeur s. r. o., SATPO Švédská s. r. o., Office Center Stodůlky DELTA a. s. a Office Center Stodůlky GAMA a. s. jsou považovány za společné podniky.

a) Penzijní fond České spořitelny, a. s.

Nejvýše 10 % z dosaženého zisku Penzijního fondu České spořitelny, a. s. může být rozděleno akcionářům a nejméně 5 % dosaženého zisku připadá do rezervního fondu. Akcionáři nesou plně případné riziko ztráty. Zbývající zisk může být rozdělen účastníkům (klientům).

b) Pojišťovna České spořitelny, a. s.

V roce 2008 prodala banka 50,25 % akcií Pojišťovny České spořitelny, a. s.

Po této transakci vlastní banka v Pojišťovně České spořitelny, a. s. 5% podíl, a proto byla společnost vyřazena z konsolidačního celku a účast přeřazena do portfolia realizovatelných cenných papírů.

c) Společnosti zahrnuté do konsolidace od roku 2008

V roce 2008 byly poprvé do konsolidace zahrnuty následující společnosti pořízené nemovitostními fondy v průběhu roku 2008:

mil. Kč Název společnosti	Datum akvizice	Vlastněné prostřednictvím	Podíl na hlasovacích právech v %	Náklady na akvizici	Zisk/(ztráta) od data akvizice	Zisk/ (ztráta) za rok 2008
CPDP Logistics Park Kladno I a. s.	30. 6. 2008	CEE Property Development Portfolio B.V.	100	86 839	(8 566)	(8 662)
CPDP Logistics Park Kladno II a. s.	30. 6. 2008	CEE Property Development Portfolio B.V.	100	71 556	(31 617)	(31 721)

Banka zahrnuje účasti v nemovitostních fondech do své konsolidované účetní závěrky metodou plné konsolidace. Přestože banka v nemovitostních fondech vlastní 20%, resp. 10% podíl na základním kapitálu a nemá většinový podíl na hlasovacích právech ani

nemá zastoupení v představenstvu, vložila do fondů významné další prostředky pro investiční účely a náleží jí tak téměř veškeré výnosy i rizika plynoucí z investice. Druhý akcionář nese ve spojitosti se svým podílem ve fondech téměř minimální rizika a výnosy.

K datu akvizice se pořizovací cena u všech výše uvedených společností rovnala reálné hodnotě vlastního kapitálu.

d) Nekonsolidované účasti

Z důvodu nevýznamnosti nejsou konsolidovány dceřiné společnosti Genesis Private Equity Fund B L.P., Consulting ČS, a. s., Realitní společnost ČS, a. s., Erste Corporate Finance, a. s., CF Danube Leasing, s. r. o., RVG Czech s. r. o. Celková hodnota veškerých aktiv těchto nekonsolidovaných účastí k 31. prosinci 2008 činila 484 mil. Kč (2007: 648 mil. Kč).

Z důvodu nevýznamnosti dále nejsou konsolidovány přidružené společnosti FNE B.V., NewsTin a. s., CBCB-Czech Banking Credit Bureau, a. s., První certifikační autorita, a. s., s IT Solutions SK, spol. s r. o., s IT Solutions CZ, s. r. o. Celková hodnota podílu skupiny na kapitálu těchto nekonsolidovaných účastí k 31. prosinci 2008 činila 25 mil. Kč (2007: 11 mil. Kč).

6. UKONČOVANÉ ČINNOSTI

Erste Group Bank uzavřela prodej svých pojišťovacích investic ve střední a východní Evropě společnosti Vienna Insurance Group (VIG). Na tomto obchodu se podílela i Česká spořitelna prodejem své dceřiné společnosti Pojišťovny České spořitelny, a. s., ve které si ponechala 5% podíl. Zisk z prodeje Pojišťovny České spořitelny a vyřazení činností z konsolidace a čisté výnosy z pojišťovacích služeb od počátku roku 2008 do data prodeje 15. září 2008 je vykázán v položce „Zisk z ukončovaných činností po zdanění“ v objemu 4 460 mil. Kč. Za rok 2007 je v této položce vykázán čistý zisk z pojišťovacích činností. Příjem z prodeje činí 4 945 mil. Kč.

Kromě prodeje pojišťoven uzavřely Erste Group Bank a VIG smlouvu o spolupráci při distribuci produktů druhé strany prostřednictvím svých prodejních kanálů. Smlouva byla uzavřena na 15 let a tvoří základ pro vzájemnou úzkou spolupráci.

V tabulce je uveden společný hospodářský výsledek ukončovaných činností zahrnutý ve výkazu zisku a ztráty. Údaje o zisku a peněžních tocích z ukončovaných činností za minulé účetní období byly upraveny, aby zahrnovaly činnosti klasifikované jako ukončované činnosti v běžném roce.

Analýza výsledku hospodaření z ukončovaných činností

mil. Kč	2008	2007
Čisté zasloužené pojistné	4 273	6 392
Náklady na pojistná plnění	(2 708)	(3 742)
Změna stavu technických rezerv	(742)	(1 940)
Provozní náklady	(668)	(598)
Ostatní zisky/(ztráty) z pojišťovacích operací	47	83
Výsledek technického účtu	202	195
Finanční zisky	40	456
Ostatní výnosy netechnického účtu	1	(2)
Čisté výnosy z pojišťovacích služeb celkem	243	649
Zisk z prodeje a vyřazení činností z konsolidace	4 261	-
Zisk z ukončovaných činností před zdaněním	4 504	649
Daň ze zisku	(44)	(120)
Zisk z ukončovaných činností po zdanění	4 460	529

Zisk z prodeje účasti a vyřazení činností z konsolidace zahrnují následující položky

mil. Kč	Za rok končící 31. prosince 2008
Výnos z prodeje účasti	4 945
Zůstatková cena prodané investice	(1 306)
Zisk z prodeje	3 639
Snížení základního kapitálu společnosti k pokrytí ztrát v roce 1999	449
Podíl na nerozděleném zisku k datu prodeje	297
Vypořádání zisku ve skupině z předešlých období	(124)
Zisk z činností vyřazovaných z konsolidace	622
Zisk z prodeje a vyřazení činností z konsolidace	4 261

Analýza hlavních tříd aktiv a pasiv z ukončovaných činností k datu prodeje

mil. Kč	15. 9. 2008
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	(13)
Finanční umístění pojišťovny	(17 190)
Ostatní aktiva	(626)
Technické rezervy pojišťovny	15 932
Ostatní závazky	452
Čistá aktiva z prodeje podílu v dceřiné společnosti	(1 445)

Analýza čistého peněžního toku z ukončovaných činností

mil. Kč	Za rok končící 31. prosince 2008
Příjem z prodeje	(4 945)
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	13
Peněžní tok z investičních činností	(4 932)

7. POKLADNÍ HOTOVOST, VKLADY U ČNB

mil. Kč	2008	2007
Peněžní prostředky	18 651	14 699
Nostro účet u ČNB	603	461
Povinné minimální rezervy u ČNB	5 031	5 234
Celkem	24 285	20 394

Povinné minimální rezervy představují depozita, jejichž výše je stanovena na základě opatření ČNB a jejichž čerpání je omezené. Povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou ČNB. Banka může z povinných minimálních rezerv čerpat částku, která převyšuje skutečnou průměrnou výši povinných minimálních rezerv za dané udržovací období vypočtenou podle opatření ČNB. Zůstatky nostro účtu představují prostředky, které souvisejí s vypořádáním transakcí centrální bankou a které nebyly vázané na konci roku.

8. POHLEDÁVKY ZA BANKAMI

mil. Kč	2008	2007
Nostro účty	2 230	592
Úvěry bankám	25 544	12 293
Vklady u bank	65 532	52 803
Celkem	93 306	65 688

K 31. prosinci 2008 skupina poskytla některým bankám v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 13 670 mil. Kč (2007: 6 123 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 14 219 mil. Kč (2007: 6 842 mil. Kč).

9. POHLEDÁVKY ZA KLIENTY

a) Analýza pohledávek za klienty podle typu úvěrů

mil. Kč	2008	2007
Úvěry právnickým osobám	133 101	124 770
Hypoteční úvěry (fyzické i právnické osoby)	173 883	159 904
Úvěry fyzickým osobám	89 988	74 805
Úvěry veřejnému sektoru	12 435	15 040
Úvěry ze stavebního spoření	42 803	33 437
Faktoring	1 908	2 251
Finanční leasing	7 306	8 208
Celkem	461 424	418 415

K 31. prosinci 2008 skupina poskytla některým klientům v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 774 mil. Kč (2007: 4 203 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 835 mil. Kč (2007: 4 249 mil. Kč).

b) Analýza pohledávek za klienty podle postupů při posuzování úvěrového rizika

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	7 054	8 373	15 427
Kolektivně znehodnocené	14 159	9 966	24 125
Neznehodnocené	170 697	251 175	421 872
Celkem	191 910	269 514	461 424

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	5 048	5 830	10 878
Kolektivně znehodnocené	9 500	8 603	18 103
Neznehodnocené	167 192	222 242	389 434
Celkem	181 740	236 675	418 415

Individuálně významné pohledávky jsou pohledávky za právnickými osobami nebo ty, u nichž úvěrová expozice skupiny překračuje 5 mil. Kč. Individuálně znehodnocené jsou ty pohledávky, u kterých existuje objektivní skutečnost, že peněžní toky jsou ohroženy (loss event). Skupina definuje loss event v souladu s BASEL II. Tato klasifikace odpovídá internímu ratingu R (selhání dlužníka).

Kolektivně znehodnocené pohledávky jsou ty, u kterých existuje na portfoliové bázi indikace znehodnocení, což odpovídá internímu ratingu 7 až 8. Nezhodnocené pohledávky jsou ty s interním ratingem 1–6.

Ke snížení úvěrového rizika využívá skupina různé typy zajištění. Jejich seznam je stanoven vnitřním předpisem, který rovněž definuje pravidla pro stanovení hodnoty jednotlivých typů zajištění. Stanovuje se jednak nominální hodnota zajištění na základě tržního ocenění a z tohoto nominálního ocenění se dále zjišťuje realizovatelná hodnota pomocí diskontního faktoru stanoveného pro každý typ zajištění. Zajištění oceněné realizovatelnou hodnotou je bráno v úvahu při tvorbě opravných položek (viz bod 3(b) přílohy). Pravidla pro oceňování zajištění rovněž stanovují, kdy a jak často se provádí aktualizace ocenění jednotlivých zajišťovacích prostředků.

c) Finanční leasing

V pohledávkách za klienty jsou zahrnuty rovněž čisté investice do finančního leasingu.

mil. Kč	2008	2007
Hrubé investice do finančního leasingu	8 001	9 030
v tom:		
– do 1 roku	3 212	3 796
– od 1 roku do 5 let	4 616	5 064
– nad 5 let	173	170
Výnosy příštích období	(695)	(822)
Mezisoučet	7 306	8 208
Rezerva	(280)	(354)
Čisté investice do finančního leasingu	7 026	7 854
v tom:		
– do 1 roku	2 825	3 268
– od 1 roku do 5 let	4 049	4 449
– nad 5 let	152	137

Hlavními předměty leasingu jsou motorová vozidla a ostatní technické vybavení.

10. OPRAVNÉ POLOŽKY K ÚVĚRŮM A POHLEDÁVKÁM

a) Tvorba a čerpání opravných položek k úvěrům a pohledávkám

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	6 810	6 339
Tvorba opravných položek	6 233	4 811
Rozpuštění opravných položek	(2 639)	(2 565)
Čistá tvorba opravných položek (viz bod 36 přílohy)	3 594	2 246
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	(418)	(251)
Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek	(1 062)	(1 508)
Reklasifikace a kurzové rozdíly z opravných položek v cizí měně	5	(16)
K 31. prosinci	8 929	6 810
Změna stavu opravných položek k úvěrům a pohledávkám	2 119	471

Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek ve výši 1 062 mil. Kč (2007: 1 508 mil. Kč) má nulový dopad do hospodářského výsledku skupiny.

b) Opravné položky k úvěrům a pohledávkám podle kategorií

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	2 260	4 514	6 774
Kolektivně znehodnocené	1 050	687	1 737
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	195	223	418
Celkem	3 505	5 424	8 929

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	1 872	3 320	5 192
Kolektivně znehodnocené	756	611	1 367
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	112	139	251
Celkem	2 740	4 070	6 810

Skupina prodala v roce 2007 část svého portfolia špatných pohledávek ve výši 920 mil. Kč třetím stranám. Skupina zrealizovala na této transakci zisk 301 mil. Kč.

Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek představují úrokové výnosy vykázané na bázi efektivní úrokové míry ze snížené hodnoty pohledávek.

11. CENNÉ PAPÍRY K OBCHODOVÁNÍ

mil. Kč	2008	2007
Obchodované dluhové jiné cenné papíry	36 393	26 121
Obchodované akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	316	2 315
Celkem	36 709	28 436

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	707	290
Emitované v ostatních měnách	-	-
Celkem	707	290
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	35 502	23 979
Emitované v ostatních měnách	184	1 852
Celkem	35 686	25 831
Dluhopisy celkem	36 393	26 121

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	47	1 804
Emitované v ostatních měnách	269	511
Celkem	316	2 315

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	35 377	23 297
Zahraničními státními institucemi	130	1 062
Finančními institucemi v České republice	40	832
Zahraničními finančními institucemi	54	149
Ostatními subjekty v České republice	407	491
Ostatními zahraničními subjekty	385	290
Celkem	36 393	26 121

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem určené k obchodování byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	13	145
Zahraničními finančními institucemi	211	2 041
Ostatními subjekty v České republice	10	24
Ostatními zahraničními subjekty	82	105
Celkem	316	2 315

12. CENNÉ PAPIRY OZNAČENÉ PŘI PRVOTNÍM ZACHYCENÍ JAKO OCEŇOVANÉ REÁLNOU HODNOTOU PROTI ÚČTŮM NÁKLADŮ A VÝNOSŮ

mil. Kč	2008	2007
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	13 575	17 735
Neobchodované	-	-
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	4 846	6 770
Neobchodované	805	900
Celkem	19 226	25 405

V tomto portfoliu jsou zahrnuty sekuritizované cenné papíry v hodnotě 1 721 mil. Kč (2007: 3 316 mil. Kč). S ohledem na skutečné ekonomické podmínky na finančních trzích došlo ke snížení hodnoty těchto cenných papírů a skupina zaznamenala ztrátu z přecenění ABS ve výši 1 120 mil. Kč (2007: 284 mil. Kč), která je vykázána ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“ (viz bod 41 přílohy).

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Reálná hodnota těchto účastí není odvozena od tržní ceny, neboť tyto cenné papíry nejsou obchodovány na aktivním trhu. Reálná hodnota byla stanovena na základě odhadu projekce peněžních toků.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	87	10
Emitované v ostatních měnách	1 758	3 684
Celkem	1 845	3 694
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	451	479
Emitované v ostatních měnách	11 279	13 562
Celkem	11 730	14 041
Dluhopisy celkem	13 575	17 735

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	1 932	1 495
Emitované v ostatních měnách	3 719	6 175
Celkem	5 651	7 670

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	406	282
Zahraničními státními institucemi	812	2 303
Finančními institucemi v České republice	848	225
Zahraničními finančními institucemi	11 067	14 274
Ostatními subjekty v České republice	203	124
Ostatními zahraničními subjekty	239	527
Celkem	13 575	17 735

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	4 937	4 537
Zahraničními finančními institucemi	714	3 133
Celkem	5 651	7 670

13. DERIVÁTY S Kladnou reálnou hodnotou

mil. Kč	2008	2007
Zajišťovací		
– Měnové	4	5
– Úrokové	748	245
Zajišťovací celkem	752	250
Nezajišťovací		
– Měnové	10 948	10 522
– Úrokové	14 987	6 667
– Ostatní	451	235
Nezajišťovací celkem	26 386	17 424
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou celkem	27 138	17 674

14. REALIZOVATELNÉ CENNÉ PAPIRY

mil. Kč	2008	2007
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	32 220	32 884
Neobchodované	-	-
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	2 642	2 469
Neobchodované	153	133
Celkem	35 015	35 486

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.

V roce 2008 byly do portfolia přeřazeny z cenných papírů držených do splatnosti dluhopisy v celkové účetní hodnotě 2 382 mil. Kč, neboť z důvodu likvidace/konkurzu emitentů skupina změnila záměr držet dluhopisy do splatnosti a má v úmyslu dluhopisy prodat;

současně skupina zaúčtovala v „Ostatních provozních nákladech“ (viz bod 41 přílohy) ztrátu ze znehodnocení dluhopisů v objemu 2 230 mil. Kč.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	9 180	6 872
Emitované v ostatních měnách	3 188	4 617
Celkem	12 368	11 489
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	19 576	19 752
Emitované v ostatních měnách	276	1 643
Celkem	19 852	21 395
Dluhopisy celkem	32 220	32 884

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	757	1 104
Emitované v ostatních měnách	2 038	1 498
Celkem	2 795	2 602

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	25 548	23 664
Zahraničními státními institucemi	275	1 643
Finančními institucemi v České republice	2 401	2 467
Zahraničními finančními institucemi	3 487	4 642
Ostatními subjekty v České republice	49	109
Ostatními zahraničními subjekty	460	359
Celkem	32 220	32 884

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem na prodej byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	291	426
Zahraničními finančními institucemi	1 798	1 336
Ostatními subjekty v České republice	305	332
Ostatními zahraničními subjekty	401	508
Celkem	2 795	2 602

15. DLOUHODOBÝ MAJETEK URČENÝ K PRODEJI

mil. Kč	2008	2007
Pořizovací cena		
K 1. lednu	161	617
Přírůstky	602	9
Úbytky	(560)	(465)
K 31. prosinci	203	161
Oprávkový vztah znehodnocení		
K 1. lednu	(83)	(297)
Přírůstky	(188)	(5)
Úbytky	245	219
K 31. prosinci	(26)	(83)
Zůstatková cena k 31. prosinci	177	78

V průběhu účetního období byl prodán majetek v zůstatkové ceně 237 mil. Kč (2007: 106 mil. Kč), který byl k 31. 12. 2007 vykázán jako majetek určený k prodeji.

Veškerý majetek určený k prodeji je vykázán v segmentu „ostatní činnosti“.

16. CENNÉ PAPIRY DRŽENÉ DO SPLATNOSTI

mil. Kč	2008	2007
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	118 938	137 176
Neobchodované	-	310
Celkem	118 938	137 486

V roce 2007 byly v kategorii „Neobchodované“ zahrnuty úvěrové obligace⁷ emitované mateřskou společností Erste Group Bank.

⁷ CLN – Credit Linked Notes.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	13 715	22 206
Emitované v ostatních měnách	2 907	2 740
Celkem	16 622	24 946
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	102 020	112 008
Emitované v ostatních měnách	296	532
Celkem	102 316	112 540
Dluhopisy celkem	118 938	137 486

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	77 529	82 143
Zahraničními státními institucemi	900	-
Finančními institucemi v České republice	10 149	11 382
Zahraničními finančními institucemi	26 454	41 391
Ostatními subjekty v České republice	1 766	2 071
Ostatními zahraničními subjekty	2 140	499
Celkem	118 938	137 486

17. INVESTICE DO NEMOVITOSTÍ

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	13 626	8 772
Přírůstky		
- reálná hodnota k datu akvizice v rámci podnikových kombinací	35	3 642
- přeřazení z aktiv ve výstavbě (viz bod 18 přílohy)	1 000	1 105
- ostatní přírůstky	32	131
Čistá (ztráta)/zisk ze změn reálné hodnoty	(869)	177
Ostatní pohyby	(261)	(201)
K 31. prosinci	13 563	13 626

Příjmy z nájmu investic do nemovitostí v roce 2008 činily 668 mil. Kč (2007: 661 mil. Kč). Provozní náklady těchto nemovitostí činily 141 mil. Kč (2007: 119 mil. Kč).

18. AKTIVA VE VÝSTAVBĚ

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	4 319	2 374
Přírůstky z podnikových kombinací	-	2 171
Výstavba	3 318	1 779
Ztráta ze znehodnocení	(134)	(180)
Prodej hotových budov	(872)	(720)
Reklasifikace do investic do nemovitostí (viz bod 17 přílohy)	(1 000)	(1 105)
K 31. prosinci	5 631	4 319

19. NEHMOTNÝ MAJETEK

mil. Kč	Goodwill	Software	Ostatní	Celkem
Pořizovací cena				
K 1. lednu 2007	28	3 761	7 590	11 379
Přírůstky	33	2 189	141	2 363
Úbytky	-	(804)	(541)	(1 345)
K 31. prosinci 2007	61	5 146	7 190	12 397
K 1. lednu 2008	61	5 146	7 190	12 397
Přírůstky	-	70	673	743
Úbytky	(18)	(174)	-	(192)
Převody	-	1 010	(1 010)	-
K 31. prosinci 2008	43	6 052	6 853	12 948
Oprávký vč. znehodnocení a opravné položky				
K 1. lednu 2007	(17)	(2 350)	(4 433)	(6 800)
Přírůstky	-	(957)	(903)	(1 860)
Úbytky	-	510	244	754
K 31. prosinci 2007	(17)	(2 797)	(5 092)	(7 906)
K 1. lednu 2008	(17)	(2 797)	(5 092)	(7 906)
Přírůstky	-	(924)	(503)	(1 427)
Úbytky	8	128	-	136
K 31. prosinci 2008	(9)	(3 593)	(5 595)	(9 197)
Zůstatková cena				
k 31. prosinci 2007	44	2 349	2 098	4 491
k 31. prosinci 2008	34	2 459	1 258	3 751

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2008 zahrnují 1 002 mil. Kč (2007: 1 520 mil. Kč) nedokončených investic.

20. HMOTNÝ MAJETEK

mil. Kč	Pozemky a stavby	Přístroje a zařízení	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2007	16 006	11 502	27 508
Přirůstky	2 363	1 331	3 694
Úbytky	(13)	(1 567)	(1 580)
K 31. prosinci 2007	18 356	11 266	29 622
K 1. lednu 2008	18 356	11 266	29 622
Přirůstky	1 376	543	1 919
Úbytky	(967)	(723)	(1 690)
K 31. prosinci 2008	18 765	11 086	29 851
Oprávký vč. znehodnocení a opravné položky			
K 1. lednu 2007	(5 099)	(8 772)	(13 871)
Přirůstky	(512)	(1 090)	(1 602)
Úbytky	83	1 032	1 115
K 31. prosinci 2007	(5 528)	(8 830)	(14 358)
K 1. lednu 2008	(5 528)	(8 830)	(14 358)
Přirůstky	(484)	(870)	(1 354)
Opravná položka ke snížení hodnoty	(2)	-	(2)
Úbytky	219	1 045	1 264
K 31. prosinci 2008	(5 795)	(8 655)	(14 450)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2007	12 828	2 436	15 264
k 31. prosinci 2008	12 970	2 431	15 401

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2008 zahrnují 3 394 mil. Kč (2007: 629 mil. Kč) nedokončených investic.

V roce 2008 bylo zaúčtováno znehodnocení majetku v celkové v celkové výši 2 mil. Kč (2007: 0 mil. Kč).

21. OSTATNÍ AKTIVA

mil. Kč	2008	2007
Příjmy příštích období	5 018	5 011
z toho:		
– úroky z pohledávek za bankami	789	383
– úroky z pohledávek za klienty	220	492
– kupóny dluhopisů	3 893	4 053
– poplatky	113	83
– ostatní	3	–
Náklady příštích období	1 930	1 738
Odložená daňová pohledávka (viz bod 29 přílohy)	627	366
Pohledávka ze splatné daně z příjmů	468	96
Zásoby	3	2
Různé pohledávky	1 567	1 358
Dohadné účty aktivní	1 094	637
Státní podpora	2 773	2 993
Jiná aktiva	284	1 391
Pohledávky z faktoringových operací	1 569	848
Pohledávky z obchodování s cennými papíry	655	3 447
Ostatní aktiva z pojišťovacích služeb	–	104
Celkem	15 988	17 991

Pohledávka vyplývající z nároku na státní podporu představuje nárok účastníků stavebního spoření, které je poskytováno Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s. Státní podpora je účastníkům poskytována Ministerstvem financí České republiky, je počítána na základě výše klientských vkladů na konci roku a je limitována na jednoho účastníka částkou 4 500 Kč, resp. 3 000 Kč u smluv uzavřených po 1. lednu 2005 (viz bod 23 přílohy).

22. ZÁVAZKY K BANKÁM

mil. Kč	2008	2007
Loro účty	1 524	737
Termínované vklady	17 521	22 668
Přijaté úvěry	38 516	35 077
Celkem	57 561	58 482

K 31. prosinci 2008 skupina přijala od ostatních bank v rámci repo operací úvěry v objemu 17 167 mil. Kč (2007: 11 964 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 17 145 mil. Kč (2007: 11 787 mil. Kč).

23. ZÁVAZKY KE KLIENTŮM

mil. Kč	2008	2007
Splatné na požádání	367 993	366 852
Ostatní vklady	274 511	221 674
Celkem	642 504	588 526

K 31. prosinci 2008 skupina přijala od klientů v rámci repo operací úvěry v objemu 6 796 mil. Kč (2007: 0 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 6 826 mil. Kč (2007: 0 mil. Kč).

U části závazků za klienty byla uplatněna fair value opce (viz bod 24 přílohy).

V ostatních vkladech je zahrnut závazek vyplývající z nároku na státní podporu účastníků stavebního spoření ve výši 2 773 mil. Kč (2007: 2 993 mil. Kč) (viz bod 21 přílohy).

Struktura závazků ke klientům:

mil. Kč	2008	2007
Úsporné vklady	175 808	181 143
Ostatní závazky ke klientům		
– Veřejný sektor	61 692	51 049
– Korporátní klientela	91 819	91 340
– Obyvatelstvo	313 185	264 994
Celkem	642 504	588 526

24. ZÁVAZKY V REÁLNÉ HODNOTĚ

mil. Kč	2008	2007
Závazky ke klientům – vklady s fair value opcí	3 443	3 080
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	1 741	1 189
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 424	3 167
Závazky z krátkých prodejů – akcie	88	173
Celkem	7 696	7 609

V položce „Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě“ jsou vykázány emise dluhopisů ISIN CZ0003701237, CZ0003701278, CZ0003701351, CZ0003701518 a CZ0003701690 (viz bod 26 přílohy).

Změna reálné hodnoty dluhopisů:

mil. Kč	2008	2007
Změna reálné hodnoty dluhopisů, která nesouvisí se změnou tržních podmínek		
Závazky ke klientům – vklady s fair value opcí	175	6
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	41	14
Celkem	216	20
Rozdíl mezi účetní hodnotou a smluvně požadovanou hodnotou splatnou k datu splatnosti		
Závazky ke klientům – vklady s fair value opcí	21	104
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	63	35
Celkem	84	139

Závazky z krátkých prodejů jsou krátkodobé závazky k obchodování splatné do 1 až 3 měsíců. Z tohoto důvodu není relevantní uvádět změnu reálné hodnoty mezi obdobími, protože se jedná o různé závazky k rozvahovým datům.

Změna reálné hodnoty z titulu změn kreditního profilu emitenta (banky) je stanovena jako rozdíl mezi reálnou hodnotou závazků k datu emise a k rozvahovému datu.

25. DERIVÁTY SE ZÁPORNOU REÁLNOU HODNOTOU

mil. Kč	2008	2007
Zajišťovací		
– Měnové	135	5
– Úrokové	470	727
Zajišťovací celkem	605	732
Nezajišťovací		
– Měnové	9 295	3 857
– Úrokové	14 689	6 004
– Ostatní	1 006	488
Nezajišťovací celkem	24 990	10 349
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou celkem	25 595	11 081

26. EMITOVANÉ DLUHOPISY

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2008 mil. Kč	2007 mil. Kč
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000235	březen 2003	březen 2008	5,20 %	-	1 071
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000276	srpen 2003	srpen 2008	4,50 %	-	1 171
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000342	duben 2004	duben 2009	3,50 %	299	303
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000409	srpen 2004	srpen 2009	3,60 %	699	698
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000524	květen 2005	květen 2010	4,50 %	1 905	1 830
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000573	červen 2005	červen 2010	4,05 %	1 782	1 841
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000623	říjen 2005	říjen 2015	4,75 %	5 170	5 403
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000755	únor 2006	únor 2016	4,80 %	4 697	4 863
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000771	prosinec 2005	prosinec 2008	4,45 %	-	2 242
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000896	říjen 2006	říjen 2011	pohyblivá	1 146	1 121
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000904	říjen 2006	říjen 2014	3,65 %	1 022	1 067
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000920	říjen 2006	říjen 2011	3,00 %	770	788
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000995	květen 2007	květen 2012	5,90 %	1 063	1 082
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001068	červen 2007	říjen 2015	4,50 %	760	762
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001084	červenec 2007	červenec 2014	pohyblivá	1 618	1 640
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001126	srpen 2007	srpen 2012	3,70 %	843	884
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001274	listopad 2007	listopad 2014	pohyblivá	600	600
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001282	listopad 2007	listopad 2017	5,90 %	2 094	2 130
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001415	listopad 2007	listopad 2023	6,15 %	464	469
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001423	prosinec 2007	prosinec 2017	5,85 %	5 376	5 438
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001613	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	-	3 000
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001639	prosinec 2007	prosinec 2012	3,70 %	414	69
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001647	prosinec 2007	prosinec 2017	3,90 %	42	4
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001654	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	1 493	157
Dluhopisy	CZ0003700759	únor 2004	únor 2008	1,00 % ^{x)}	-	116
Dluhopisy	CZ0003700767	únor 2004	únor 2014	3,51 % ^{x)}	1 168	1 460
Dluhopisy	CZ0003701013	květen 2005	červen 2008	- ^{x)}	-	230
Dluhopisy	CZ0003701047	červenec 2005	červenec 2012	2,72 % ^{xx)}	584	682
Dluhopisy	CZ0003701054	září 2005	září 2017	4,75 % ^{x)}	219	211
Dluhopisy	CZ0003701062	říjen 2005	říjen 2013	5,00 % ^{x)}	259	-
Dluhopisy	CZ0003701286	březen 2007	březen 2012	3,49 %	970	948
Dluhopisy	CZ0003701740	září 2008	září 2009	pohyblivá	293	-
Dluhopisy	CZ0003701781	prosinec 2008	prosinec 2010	0,50 %	11	-
Depozitní směnky					2 434	4 995
Celkem					38 195	47 275

x) Dluhopisy byly vydány s kombinovaným výnosem.

xx) V případě neuplatnění práva na předčasné splacení se úroková sazba zvyšuje na 3,55 %.

Z celkové účetní hodnoty HZL bylo 11 997 mil. Kč (2007: 14 180 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu. Tyto HZL jsou v souladu s postupy účtování přeceňovány na reálnou hodnotu.

Emise dluhopisů ISIN CZ0003700767 a CZ0003701047 je spojena s opcí na předčasné splacení. Kromě toho jsou tyto dluhopisy přeceňovány na reálnou hodnotu, neboť jsou zajištěny proti úrokovému riziku.

Z celkové účetní hodnoty dluhopisů bylo 1 752 mil. Kč (2007: 2 042 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu.

Emise ISIN CZ0003701013, CZ0003701054 a CZ0003701062 byly vydány s opcí na akciový index, která je zachycena odděleně a je přeceňována na reálnou hodnotu.

Emise HZL ISIN CZ0002000342, CZ0002000409, CZ0002001126, CZ0002001613, CZ0002001639, CZ0002001647, CZ0002001654 a dluhopisu ISIN CZ0003701013 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu. Ostatní emise HZL a dluhopisů jsou obchodovány na regulovaném trhu BCPP. Rozdíl mezi jmenovitou hodnotou emitovaných HZL a účetní hodnotou příslušných emisí ve výše uvedené tabulce vyplývá z rozdílu v ocenění a z eliminace dluhopisů držených subjekty ve skupině.

Skupina rovněž emitovala následující dluhopisy, které jsou vykazovány v položce „Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě“ (viz bod 24 přílohy).

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2008 mil. Kč	2007 mil. Kč
Dluhopisy	CZ0003701237	únor 2007	duben 2011	x)	282	273
Dluhopisy	CZ0003701278	březen 2007	březen 2010	xx)	740	746
Dluhopisy	CZ0003701351	září 2007	září 2011	x)	279	170
Dluhopisy	CZ0003701518	duben 2008	květen 2011	x)	282	-
Dluhopisy	CZ0003701690	červenec 2008	leden 2012	x)	158	-
Celkem					1 741	1 189

x) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos dluhopisů naroste jednorázově ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

xx) Výnos je závislý na vývoji spotového kurzu EUR/PLN.

Emise ISIN CZ0003701237, CZ0003701351, CZ0003701518 a CZ0003701690 byly vydány jako strukturované dluhopisy, jejichž výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem dluhopisu a tzv. jinou hodnotou v souladu s emisními podmínkami. Částka jiné hodnoty se bude odvíjet od souboru indexů a koše akcií a bude splatná ke dni konečné splatnosti dluhopisů. Obdobně byla emise ISIN CZ0003701278 vydána jako strukturovaný dluhopis, jehož výnos je odvozený od vývoje spotového kurzu EUR/PLN.

Emise ISIN CZ0003701237, CZ0003701351, CZ0003701518 a CZ0003701690 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu, emise ISIN CZ0003701278 je obchodována na regulovaném trhu BCPP.

27. REZERVY

a) Struktura rezerv

mil. Kč	2008	2007
Rezervy na soudní spory spojené s úvěrovými případy	1 457	1 986
Rezervy k úvěrovým rizikům v rámci podrozvahy	187	143
Ostatní rezervy	575	895
Celkem	2 219	3 024

V položce „Ostatní rezervy“ jsou zahrnuty rezervy na Bonus program, na soudní spory, na nevýhodné smlouvy a na ostatní rizika. Objemově největší rezerva na Bonus program je určena na čerpání odměn klientům za používání platebních karet k bezhotovostním platbám u obchodníků.

b) Tvorba a čerpání rezerv

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	3 024	2 675
Tvorba rezerv	147	528
Použití rezerv	(760)	(37)
Rozpuštění rezerv	(192)	(142)
K 31. prosinci	2 219	3 024

c) Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností

Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností se tvoří na specifická rizika vyplývající z neukončených soudních sporů týkajících se úvěrových případů a na krytí ztrát, které vyplývají z podrozvahových a ostatních angažovaností.

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	2 129	2 099
Tvorba rezerv	121	152
Použití rezerv	(531)	(13)
Rozpuštění rezerv	(76)	(109)
K 31. prosinci	1 643	2 129

28. OSTATNÍ PASIVA

mil. Kč	2008	2007
Výdaje příštích období	1 272	1 139
v tom:		
– úroky ze závazků vůči bankám	236	109
– úroky ze závazků vůči klientům	319	266
– úroky z emitovaných dluhopisů	645	704
– poplatky	15	55
– ostatní	57	5
Výnosy příštích období	1 433	1 744
Různí věřitelé	3 648	3 020
Závazky z faktoringových operací	394	223
Závazky z obchodování s cennými papíry	803	3 152
Závazky z platebního styku	2 600	2 816
Dohadné účty pasivní	4 299	3 219
Ostatní závazky	1 611	2 107
Závazek ze splatné daně z příjmů	43	631
Závazek z odložené daně z příjmů (viz bod 29 přílohy)	1 791	1 878
Celkem	17 894	19 929

Dohadné účty pasivní představují převážně dohadné položky na odměny zaměstnanců a vedení, nevyfakturované dodávky a příspěvek do fondu pojištění vkladů. Výnosy příštích období zahrnují především časově rozlišené provize a poplatky vztahující se k pohledávkám za klienty z titulu efektivní úrokové míry.

29. ODLOŽENÁ DAŇ Z PŘÍJMŮ

Odložená daň z příjmů je vypočítána ze všech dočasných rozdílů prostřednictvím závazkové metody při použití základní sazby daně z příjmů ve výši 19 až 21 % v závislosti na předpokládaném roce uplatnění příslušné pohledávky či závazku (2007: 19 až 21 % v závislosti na předpokládaném roce uplatnění příslušné pohledávky či závazku), resp. 5 % pro Penzijní fond České spořitelny, a. s. (2007: 5 %) a 19 % pro společnosti se sídlem na Slovensku (2007: 19 %).

Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek) se skládá z následujících položek:

mil. Kč	2008	2007
Stav na počátku roku	(1 512)	(1 467)
Změna z akvizic a změna podílu minoritních akcionářů	(82)	(842)
Změna stavu za období – vlastní kapitál	234	102
Změna stavu za období – výnos/(náklad)	196	695
Čistý stav na konci roku	(1 164)	(1 512)

Odložené daňové pohledávky a závazky se vztahují k těmto položkám:

mil. Kč	2008	2007
Odložené daňové pohledávky		
Přenesená daňová ztráta z minulých let	242	87
Daňově neodčitelné rezervy a opravné položky	321	374
Změna reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů (viz bod 33 přílohy)	241	6
Ostatní dočasné rozdíly	649	137
	1 453	604
Úprava odložené daňové pohledávky (po odečtení závazku)	(826)	(238)
Celkem odložená daňová pohledávka (viz bod 21 přílohy)	627	366
Odložené daňové závazky		
Zrychlené daňové odpisy	(180)	(199)
Reálná hodnota investic do nemovitostí	(1 704)	(1 660)
Ostatní dočasné rozdíly	(733)	(257)
	(2 617)	(2 116)
Úprava odloženého daňového závazku (po odečtení pohledávky)	826	238
Celkem odložený daňový závazek (viz bod 28 přílohy)	(1 791)	(1 878)
Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek)	(1 164)	(1 512)

Vliv odložených daňových pohledávek/závazků na vlastní kapitál vyplývá ze změn reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů. Vliv odložených daňových pohledávek a závazků na hospodářský výsledek vyplývá ze změn následujících dočasných rozdílů:

mil. Kč	2008	2007
Přenesené daňové ztráty minulých let	155	40
Rezervy a opravné položky	(53)	73
Zrychlené daňové odpisy	19	51
Reálná hodnota investic do nemovitostí	(44)	535
Ostatní dočasné rozdíly	115	(4)
Celkem (viz bod 42 přílohy)	192	695
Z toho vliv změny sazby daně	(10)	355

30. PODŘÍZENÝ DLUH

Datum emise	Splatnost emise	Úroková sazba	Nominální objem emise mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2008 mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2007 mil. Kč
16. května 2005	16. května 2015	6M PRIBOR+0,46 %	3 000	2 780	2 950
2. října 2006	2. října 2016	6M PRIBOR+0,45 %	3 000	2 417	2 655
Celkem				5 197	5 605

Obě emise podřízených dluhopisů byly vydány v zaknihované podobě a uvedeny na regulovaný trh BCPP. V případě, že skupina nevyužije po uplynutí pěti let svého práva (opce) na předčasné splacení úvěru, zvyšuje se sazba u každé emise na 6M PRIBOR + marže + 1,4 % p. a. Úrok je splatný pololetně za předcházející období. Jedná se o nezajištěný nepodmíněný závazek. Dne 5. května 2005, resp. 13. září 2006 vydala ČNB potvrzení pro každou emisi podřízeného dluhu, že vyhovuje všem regulatorním podmínkám a je možné jej započítávat do dodatkového kapitálu banky při výpočtu kapitálu pro účely kapitálové přiměřenosti.

31. MENŠINOVÉ PODÍLY

mil. Kč	2008	2007
Zůstatek k 1. lednu	1 633	1 268
Menšinové podíly na zisku běžného roku	(42)	228
Prodej dceřiných společností	(790)	-
Dividendy vyplacené menšinovým vlastníkům	(215)	(153)
Menšinové podíly ve společnostech nově zařazených do konsolidačního celku, navýšení kapitálu	1	320
Kurzové rozdíly	(23)	(30)
Zůstatek k 31. prosinci	564	1 633

V položce „Prodej dceřiných společností“ jsou zahrnuty podíly menšinových akcionářů Pojišťovny České spořitelny, a. s. na základním kapitálu 500 mil. Kč, na rezervním fondu 80 mil. Kč a na zisku běžného roku 72 mil. Kč a menšinových akcionářů Zahradní čtvrti, a. s. na emisním ážiu 138 mil. Kč.

32. ZÁKLADNÍ KAPITÁL

Registrovaný, upsaný a plně splacený základní kapitál:

	Počet akcií	2008 mil. Kč	Počet akcií	2007 mil. Kč
Kmenové akcie po 100 Kč	140 788 787	14 079	140 788 787	14 079
Prioritní akcie po 100 Kč	11 211 213	1 121	11 211 213	1 121
Celkem	152 000 000	15 200	152 000 000	15 200

Prioritní akcionáři nemají právo hlasovat na valné hromadě. Mají nárok na každoroční dividendy, jestliže banka vykáže zisk. Výše dividend je navrhována představenstvem banky a podléhá schválení valnou hromadou. V případě likvidace banky mají prioritní akcionáři nárok na podíl na jejím majetku, a to před kmenovými akcionáři, ne však před ostatními věřiteli. Prioritní akcionáři mají v případě navýšení základního kapitálu banky nárok na zakoupení takového množství akcií nabízených bankou, které odpovídá jejich aktuálnímu podílu na základním kapitálu banky. Prioritní akcie na jméno je možno převádět pouze na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

33. OCEŇOVACÍ ROZDÍLY

mil. Kč	Realizovatelné cenné papíry		Zajišťovací deriváty		Kurzové rozdíly		Celkem	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
K 1. lednu								
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(98)	408	-	-	-	-	(98)	408
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	8	(94)	(1)	(1)	-	-	7	(95)
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	-	-	-	-	(246)	(103)	(246)	(103)
Aplikace zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	-	-	-	-	(65)	-	(65)	-
Zajištění peněžních toků	-	-	15	9	-	-	15	9
K 1. lednu celkem	(90)	314	14	8	(311)	(103)	(387)	219
Změny v průběhu roku								
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(2 076)	(506)	-	-	-	-	(2 076)	(506)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	234	102	-	-	-	-	234	102
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	-	-	-	-	131	(143)	131	(143)
Aplikace zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	-	-	-	-	(56)	(65)	(56)	(65)
Zajištění peněžních toků	-	-	(124)	6	-	-	(124)	6
K 31. prosinci								
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(2 174)	(98)	-	-	-	-	(2 174)	(98)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	242	8	(1)	(1)	-	-	241	7
Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci skupiny (retranslační rezerva)	-	-	-	-	(115)	(246)	(115)	(246)
Aplikace zajištění čisté investice v cizoměnových účastech	-	-	-	-	(121)	(65)	(121)	(65)
Zajištění peněžních toků	-	-	(109)	15	-	-	(109)	15
K 31. prosinci celkem	(1 932)	(90)	(110)	14	(236)	(311)	(2 278)	(387)

34. ÚROKOVÉ A PODOBNÉ VÝNOSY

mil. Kč	2008	2007
Pohledávky za bankami	5 629	3 377
Pohledávky za klienty	29 151	22 353
z toho: úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	418	251
Dluhové cenné papíry	7 453	7 668
v tom:		
– cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	792	839
– realizovatelné cenné papíry	1 419	1 287
– cenné papíry držené do splatnosti	5 242	5 542
Výnosy z akcií a jiných cenných papírů s proměnlivým výnosem	816	460
v tom:		
– cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	667	372
– realizovatelné cenné papíry	141	61
– nekonsolidované účasti	8	27
Ostatní	803	743
Celkem	43 852	34 601

V částce „Ostatní“ za rok 2008 je zahrnuto 668 mil. Kč (2007: 661 mil. Kč) nájemného z investic do nemovitostí.

35. ÚROKOVÉ A PODOBNÉ NÁKLADY

mil. Kč	2008	2007
Závazky k bankám	2 401	2 023
Závazky ke klientům	9 201	6 415
Emitované dluhopisy	1 708	1 134
Podřízený dluh	248	197
Reálná hodnota zajišťovacích derivátů	54	103
Ostatní	1	2
Celkem	13 613	9 874

36. REZERVY A OPRAVNÉ POLOŽKY NA ÚVĚROVÁ RIZIKA

mil. Kč	2008	2007
Tvorba rezerv za období (viz bod 27 přílohy)	(121)	(152)
Rozpuštění rezerv za období (viz bod 27 přílohy)	76	109
Čistá tvorba rezerv za období	(45)	(43)
Tvorba opravných položek za období (viz bod 10 přílohy)	(6 233)	(4 811)
Rozpuštění opravných položek za období (viz bod 10 přílohy)	2 639	2 565
Čistá tvorba opravných položek za období	(3 594)	(2 246)
Odpisy úvěrů nekryté použitými opravnými položkami	(59)	(16)
Výnosy z odepsaných pohledávek	154	94
Celkem	(3 544)	(2 211)

37. VÝNOSY Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

mil. Kč	2008	2007
Z úvěrových činností	2 945	2 203
Z platebního styku	7 045	6 126
Z úschovy, správy a obhospodařování aktiv	783	847
Z ostatních operací s cennými papíry	631	498
Ze stavebního spoření	1 082	908
Z devizových operací	41	40
Z ostatních finančních činností	733	421
Celkem	13 260	11 043

38. NÁKLADY NA POPLATKY A PROVIZE

mil. Kč	2008	2007
Na úvěrové činnosti	739	320
Na platební styk	696	598
Na operace s cennými papíry	192	64
Na stavební spoření	412	162
Na devizové operace	1	9
Na ostatní finanční činnosti	200	251
Celkem	2 240	1 404

39. ČISTÝ ZISK Z OBCHODNÍCH OPERACÍ

mil. Kč	2008	2007
Realizované a nerealizované zisky/(ztráty) z cenných papírů k obchodování	837	(853)
Deriváty	(811)	399
Operace s cizími měnami	1 249	1 851
Ostatní	178	312
Celkem	1 453	1 709

Česká spořitelna převedla k datu 4. února 2008 své obchodování na finančních trzích na nový obchodní model skupiny Erste Group Bank. Tržní riziko generované prodejními aktivitami divize finančních trhů (tj. obchody s drobnou a korporátní klientelou) s výjimkou akciového rizika a obchodů pro účely řízení likvidity banky (money market) bylo převedeno na Erste Group Bank. Zisk z obchodování, tj. tržních pozic Erste Group Bank, je přerozdělován podle odsouhlasených pravidel do příslušných bank skupiny a je vykázán v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Základním principem těchto pravidel je že, Erste Group Bank absorbuje případné ztráty na jednotlivých třídách aktiv výměnou za rizikovou prémii odvozenou od ukazatele VaR. Zbytek kladného výsledku je po odečtení nákladů⁸ přerozdělen jednotlivým účastníkům modelu na základě výsledků generovaných z prodejních aktivit v jednotlivých třídách aktiv.

V čistém zisku z obchodních operací za rok 2008 jsou zahrnuty výnosy z tržních pozic Erste Group Bank v následující struktuře:

mil. Kč	2008	2007
Zisk z cizoměnových operací	354	-
Zisk z cenných papírů s pevným výnosem	195	-
Celkem	549	-

⁸ Cost Income Ratio.

40. VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

a) Struktura všeobecných správních nákladů

mil. Kč	2008	2007
Náklady na zaměstnance		
Platy a mzdy	6 268	6 003
Příspěvky na sociální zabezpečení	1 829	2 035
Ostatní náklady na zaměstnance	429	385
Celkem náklady na zaměstnance	8 526	8 423
Ostatní správní náklady		
Náklady na zpracování dat	2 775	2 026
Náklady na kancelářské prostory	1 524	1 428
Náklady na obchodní operace	1 393	1 177
Náklady na reklamu a marketing	1 089	952
Poradenství a právní služby	611	468
Jiné správní náklady	769	603
Celkem ostatní správní náklady	8 161	6 654
Odpisy majetku		
Odpisy nehmotného majetku (viz bod 19 přílohy)	1 423	1 736
Odpisy hmotného majetku (viz bod 15 a 20 přílohy)	1 431	1 536
Celkem odpisy	2 854	3 272
Celkem	19 541	18 349

V položce „Poradenství a právní služby“ jsou zahrnuty odměny auditorské společnosti Deloitte Audit s.r.o. V roce 2008 činila odměna za auditorské služby 44 mil. Kč (2007: 47 mil. Kč) a za ostatní neauditní služby 4 mil. Kč (2007: 7 mil. Kč).

b) Příjmy členů řídících a dozorčích orgánů

mil. Kč	2008	2007
Příjmy	187	207
Celkem	187	207

V celkové částce jsou zahrnuty příjmy členů řídících a dozorčích orgánů banky i ostatních společností zahrnutých do konsolidace.

c) Průměrný počet zaměstnanců, členů představenstva a dozorčí rady

	2008	2007
Představenstvo	7	7
Dozorčí rada	10	11
Zaměstnanci	10 911	10 897

Počty členů představenstva a dozorčí rady jsou uvedeny pouze za banku.

S cílem zvýšit vazbu zaměstnanců ke společnosti, resp. zvýšit loajalitu stávajících klíčových zaměstnanců a získat nové klíčové řídící pracovníky rozhodla dozorčí rada Erste Group Bank na základě plné moci udělené valnou hromadou společnosti z 8. května 2001 o zavedení programu akcií Erste Group Bank pro zaměstnance (dále jen „ESOP“)⁹ a programu opcí na akcie Erste Group Bank pro manažery (dále jen „MSOP“)¹⁰ v rámci skupiny.

Úpis akcií ESOP se týkal všech zaměstnanců spořitelny a jejích dceřiných společností. Maximálně mohl každý zaměstnanec upsat 200 (2007: 200) kusů akcií. Cena akcie byla stanovena na základě průměrného kurzu v dubnu 2008 sníženého o 20% diskont, přičemž podmínkou pro získání diskontu je držba akcií po dobu jednoho roku. Programu se zúčastnilo celkem 826 (2007: 878) zaměstnanců, kteří upsali 115 054 ks (2007: 108 027 ks) akcií.

V rámci Manažerských opčních programů MSOP 2002 a MSOP 2005¹¹ neproběhly žádné tranše opcí v roce 2008, pouze realizace opcí nabytých v předcházejících letech. Opce získané v programu MSOP 2005 opravňují své držitele k nákupu akcií Erste Group Bank za cenu 43 EUR, která byla stanovena jako průměrná cena akcie v dubnu 2005 plus 10% přírážka, zaokrouhleno na půl EUR. Pro opce získané do roku 2004 v rámci programu MSOP 2002 byla cena akcie stanovena ve výši 16,50 EUR. V roce 2008 bylo uplatněno 1 550 opcí z programu MSOP 2002, za které bylo nakoupeno 6 200 akcií (2007: 56 800). Z programu MSOP 2005 nebyly uplatněny v roce 2008 žádné opce (2007 v prvním realizačním období: 12 000, ve druhém realizačním období: 1 800 opcí, ve třetím realizačním období 880 opcí).

Manažerský opční program MSOP 2008 určený pro vedoucí a klíčové zaměstnance vyhlášený v dubnu 2008 byl v listopadu 2008 rozhodnutím představenstva Erste Group zrušen z důvodu vysokého rozdílu mezi realizační cenou opce (EUR 47) platnou pro program MSOP 2008 a tržní cenou akcie Erste Group Bank. V tomto programu tedy nebyly uděleny žádné opce.

Celková částka diskontu za oba programy představovala 35 mil. Kč (2007: 37 mil. Kč), které jsou zahrnuty v položce „Všeobecné správní náklady – Ostatní náklady na zaměstnance“.

⁹ ESOP – Employee Stock Ownership Programme.

¹⁰ MSOP – Management Stock Option Programme.

¹¹ MSOP 2005 – Management Erste Bank Stock Option Plan 2005.

41. OSTATNÍ PROVOZNÍ NÁKLADY NETTO

mil. Kč	2008	2007
Rozpuštění ostatních rezerv	116	33
Zisk z prodeje a přecenění nemovitostí	691	784
Výnosy z ostatních služeb	77	154
Přijaté náhrady mank a škod	148	47
Rozpuštění opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	20	11
Výnosy z prodeje zboží včetně prodeje dokončených aktiv ve výstavbě	98	830
Záporný goodwill	-	284
Jiné provozní výnosy	221	164
Ostatní provozní výnosy celkem	1 371	2 307
Tvorba ostatních rezerv	(27)	(374)
Příspěvek do fondu pojištění vkladů	(525)	(480)
Podíl klientů Penzijního fondu České spořitelny, a.s. na zisku	(108)	(712)
Ztráta z prodeje a znehodnocení nemovitostí	(1 258)	(451)
Manka a škody, pokuty a penále	(207)	(66)
Tvorba opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	(88)	(29)
Sponzorské příspěvky	-	(40)
Náklady na prodej zboží	(121)	(786)
Jiné provozní náklady	(179)	(188)
Ostatní daně	(57)	(51)
Ostatní provozní náklady celkem	(2 570)	(3 177)
Zisk z prodeje cenných papírů držených do splatnosti	-	12
Ztráty z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů, které nejsou určeny k obchodování	(2 573)	(312)
(Ztráty)/zisky z prodeje realizovatelných cenných papírů	(114)	489
Znehodnocení realizovatelných cenných papírů	(2 294)	-
Zisk z přecenění/prodeje majetkových účastí	629	106
Celkem ostatní provozní náklady netto	(5 551)	(575)

V položce „Ztráty z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů“ je zahrnuta ztráta z přecenění sekuritizovaných cenných papírů v hodnotě 1 120 mil. Kč (2007: 284 mil. Kč) – viz bod 12 přílohy.

V položce „Znehodnocení realizovatelných cenných papírů“ je zahrnuto znehodnocení dluhopisů emitovaných společností Lehman Brothers a islandskými bankami v objemu 2 245 mil. Kč (viz bod 14 přílohy).

V položce „Zisk z přecenění/prodeje majetkových účastí“ je v roce 2008 zahrnut zejména zisk z prodeje společnosti Burza cenných papírů Praha, a.s. v objemu 636 mil. Kč a z prodeje společnosti Consulting České spořitelny, a.s. v objemu 2 mil. Kč. V roce 2007 je v položce „Zisk z přecenění/prodeje majetkových účastí“ zahrnut zisk z prodeje části společnosti MasterCard Incorporated v objemu 51 mil. Kč a z prodeje společnosti České nemovitosti, a.s. v objemu 39 mil. Kč.

42. DAŇ Z PŘÍJMŮ

mil. Kč	2008	2007
Daň z příjmů splatná	(3 001)	(3 908)
– pokračující činnosti	(2 957)	(3 791)
– ukončované činnosti	(44)	(117)
Výnos/(náklad) z titulu odložené daně (viz bod 29 přílohy)	192	695
– pokračující činnosti	192	698
– ukončované činnosti	–	(3)
Celkem	(2 809)	(3 213)

Daň ze zisku skupiny se liší od teoretické výše daně, která by vznikla, pokud by byla použita základní daňová sazba platná v zemi mateřské společnosti, následujícím způsobem:

mil. Kč	2008	2007
Zisk před zdaněním	18 580	15 589
– pokračující činnosti	14 076	14 940
– ukončované činnosti	4 504	649
Daň vypočtená při použití daňové sazby 21 % (2007: 24 %)	3 902	3 741
Výnosy nepodléhající zdanění	(3 167)	(1 072)
Daňově neodčitelné náklady	1 850	1 039
Použití slevy na dani a zápočty, včetně použití daňové ztráty	436	129
Daň z příjmů dle výsledných daňových přiznání za minulé období	(20)	71
Mezisosčet – splatná daň z příjmů	3 001	3 908
Změna odložené daně (viz bod 29 přílohy)	(192)	(695)
Daň z příjmů celkem	2 809	3 213
Efektivní sazba daně	15,12 %	20,61 %

Snížení efektivní sazby daně v roce 2008 ve srovnání s rokem 2007 vyplývá ze snížení obecně platné daňové sazby v České republice z 24 % na 21 % a dále z nárůstu výnosů nepodléhajících zdanění v souvislosti s prodejem Pojišťovny České spořitelny, a. s.

Další informace o odložené dani jsou uvedeny v bodě 29 přílohy k účetní závěrce.

43. POKLADNÍ HOTOVOST A OSTATNÍ VYSOCE LIKVIDNÍ PROSTŘEDKY

Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky ke konci účetního období vykázané v konsolidovaném přehledu o peněžních tocích tvoří následující položky:

mil. Kč	2008	2007
Peněžní prostředky (viz bod 7 přílohy)	18 651	14 699
Nostro účet u ČNB (viz bod 7 přílohy)	603	461
Státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky splatné do 3 měsíců	12 091	7 917
Nostro účty (viz bod 8 přílohy)	2 230	592
Loro účty (viz bod 22 přílohy)	(1 524)	(737)
Celkem pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	32 051	22 932

44. ŘÍZENÍ RIZIK A FINANČNÍ NÁSTROJE

Finančním nástrojem se rozumí jakákoliv dohoda, která opravňuje k získání hotovosti nebo jiných finančních aktiv od protistrany (finanční aktivum) nebo zavazuje k zaplacení hotovosti nebo jiných finančních aktiv protistraně (finanční pasivum).

Skupina rozděluje finanční nástroje do obchodního a bankovního (investičního) portfolia v souladu s pravidly BASEL II dle Vyhlášky ČNB č. 123/2007 Sb. ve znění vyhlášky 282/2008 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška ČNB č. 123/2007“). Skupina používá různé metody řízení rizika pro bankovní a obchodní portfolio.

Obchodováním s finančními nástroji se skupina vystavuje finančním rizikům. Nejvýznamnějším finančním rizikem je úvěrové (kreditní) riziko, tj. riziko, že protistrana nesplní své smluvní závazky. Investiční portfolio skupiny je dále vystaveno úrokovému riziku a riziku likvidity. V případě tržního portfolia se sledují tzv. tržní rizika, tedy riziko měnové, úrokové a akciové, v případě obchodování se složitějšími nástroji pak další rizika. Všechny operace s finančními nástroji provází riziko operační.

V roce 2007 vznikla reorganizací struktury banky divize řízená členem představenstva zodpovědným výhradně za oblast řízení rizik (chief risk officer). Tato divize, která je zcela nezávislá na obchodních útvech banky, soustřeďuje všechny útvary pověřené řízením rizik, jako jsou úseky právní a compliance, centrální řízení rizik a úseky řízení úvěrového rizika, kontrolingu úvěrových rizik a managementu úvěrového portfolia. Úsek centrálního řízení rizik je dále rozdělen na odbor řízení rizik na finančních trzích, oddělení operačních rizik a oddělení ekonomického kapitálu.

V dceřiných společnostech banky je risk management vykonáván osobami nezávislými na obchodních útvech. Úsek kontrolingu úvěrových rizik a managementu úvěrového portfolia vykonává odborný dohled nad pracovníky, kteří řídí úvěrové riziko v dceřiných společnostech, a je odpovědný za monitoring portfolia dceřiných společností. Řízení tržních rizik provádí v celé skupině banka.

Skupina rozděluje finanční nástroje do následujících kategorií v souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“:

- úvěry a pohledávky, které nejsou určeny k obchodování,
- investice držené do splatnosti,
- finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů,
- realizovatelná finanční aktiva,
- finanční pasiva oceněná naběhlou hodnotou,
- finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů.

Skupina rozlišuje následující třídy finančních nástrojů:

- pokladní hotovost, vklady u ČNB,
- pohledávky za bankami,
- pohledávky za klienty – v tom retailové pohledávky a korporátní pohledávky,
- cenné papíry k obchodování,
- cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů,
- deriváty,
- realizovatelné cenné papíry,
- cenné papíry držené do splatnosti,
- finanční umístění pojišťovny (jen v roce 2007),
- ostatní aktiva,
- závazky k bankám,
- závazky ke klientům,
- závazky v reálné hodnotě,
- emitované dluhopisy,
- ostatní pasiva,
- podřízený dluh.

Hodnota finančních nástrojů v jednotlivých třídách je následující:

Tabulka představuje porovnání mezi třídami vykázaných finančních aktiv a pasiv podle „IFRS 7: Finanční nástroje: zveřejňování“ a mezi kategoriemi finančních aktiv a pasiv podle „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“.

K 31. 12. 2008	Úvěry a pohledávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva (oceněná naběhlou hodnotou)	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
FINANČNÍ AKTIVA						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	24 285					
Pohledávky za bankami	93 306					
Pohledávky za klienty	452 495					
Cenné papíry k obchodování			36 709			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů			19 226			
Deriváty			27 138			
Realizovatelné cenné papíry				35 015		
Cenné papíry a ostatní aktiva držená do splatnosti		118 938				
Ostatní aktiva	15 988					
FINANČNÍ PASIVA						
Závazky k bankám					57 561	
Závazky ke klientům					642 504	
Závazky v reálné hodnotě						7 696
Deriváty						25 595
Emitované dluhopisy					38 195	
Ostatní pasiva					17 894	
Podřízený dluh					5 197	

K 31. 12. 2007	Úvěry a pohledávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva (oceněná naběhlou hodnotou)	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
FINANČNÍ AKTIVA						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	20 394					
Pohledávky za bankami	65 688					
Pohledávky za klienty	411 605					
Cenné papíry k obchodování			28 436			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů			25 405			
Deriváty			17 674			
Realizovatelné cenné papíry				35 486		
Cenné papíry a ostatní aktiva držena do splatnosti		137 486				
Finanční umístění pojišťovny	31	9 392	6 341			
Ostatní aktiva	17 991					
FINANČNÍ PASIVA						
Závazky k bankám					58 482	
Závazky ke klientům					588 526	
Závazky v reálné hodnotě						7 609
Deriváty						11 081
Emitované dluhopisy					47 275	
Ostatní pasiva					19 929	
Podřízený dluh					5 605	

44.1 Úvěrové riziko

V rámci své obchodní činnosti skupina přijímá úvěrové riziko, tedy riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši.

Pohledávky se dělí na pohledávky bez selhání dlužníka¹² (performing loans), kdy jistina ani úroky nejsou více než 90 dní po splatnosti, a pohledávky se selháním dlužníka¹³ (non-performing loans). V rámci těchto pohledávek jsou definována dvě velká subportfolia, a to pohledávky individuálně významné, které zahrnují pohledávky za právníky osobami nebo pohledávky, kde je úvěrová expozice skupiny vyšší než 5 mil. Kč, a pohledávky individuálně nevýznamné. V rámci těchto dvou subportfolií skupina dále sleduje 5 klientských portfolií u individuálně významných pohledávek a 15 produktových portfolií u individuálně nevýznamných pohledávek. U těchto portfolií skupina sleduje rizikové parametry (PD – pravděpodobnost selhání dlužníka, LGD – ztráta v případě selhání dlužníka, CCF – úvěrové konverzní faktory). PD je dále sledováno na jednotlivých stupních interního ratingu.

Skupina dále dělí svá klientská a produktová portfolia na portfolia podle jednotlivých stupňů interního ratingu, kterých je 13 plus 1 (selhání dlužníka). Podrobnější informace jsou uvedeny v bodě 44.1(h) přílohy.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, u nichž existují objektivní skutečnosti prokazující, že po jejich prvotním zaúčtování došlo k události¹⁴, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek, a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi, na pohledávky kolektivně znehodnocené, u kterých tyto okolnosti nebyly prokázány na individuální bázi, a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Pohledávky se selháním dlužníka odpovídají individuálně znehodnoceným pohledávkám. Pohledávky bez selhání dlužníka s interním ratingem 1–6 jsou neznehodnocené pohledávky, pohledávky s interním ratingem 7–8 jsou kolektivně znehodnocené.

Restrukturalizované pohledávky jsou ty, jejichž podmínky byly změněny na základě nouze dlužníka. Restrukturalizace

je možná pouze na základě uzavření nové smlouvy. Restrukturalizované pohledávce je nejprve přiřazen interní rating R. Zlepšení ratingu je možné nejdříve po šesti měsících od data restrukturalizace.

Metodika řízení úvěrových rizik

Při řízení úvěrových rizik používá skupina jednotnou metodiku, která stanoví postupy, role a odpovědnosti. Úvěrová politika zahrnuje:

- pravidla obezřetného úvěrového procesu, včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání,
- obecná pravidla přijatelnosti zákaznických segmentů vzhledem k jejich hlavním aktivitám, zeměpisným oblastem, maximální lhůtě splatnosti, produktu a účelu úvěru,
- základní metody stanovení interního hodnocení (ratingu) dlužníka a jeho pravidelné revize,
- základní principy stanovení systému limitů a struktury schvalovacích pravomocí,
- metodiku výpočtu rizikových parametrů,
- pravidla pro řízení zajištění úvěrů,
- strukturu základních produktových kategorií,
- metodiku výpočtu opravných položek,
- metodiku stresového testování,
- metodiku ocenění úvěrového rizika (credit risk pricing).

Členění portfolia pro účely řízení úvěrového rizika

Pro účely řízení úvěrového rizika je úvěrové portfolio skupiny děleno následujícím způsobem:

- Retailové pohledávky jsou pohledávky za fyzickými osobami a malými podniky s ročním obratem do 30 mil. Kč. Portfolio retailových pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany a produktu. V rámci ad hoc analýz je pak portfolio dále členěno na menší části. Metody řízení úvěrového rizika retailových pohledávek jsou založeny na statistických modelech kalibrovaných pomocí historických dat.
- Pohledávky za korporátními protistranami jsou tvořeny pohledávkami za právníky osobami, které nesplňují definici malého podniku. Portfolio korporátních pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany (velké podniky, střední podniky, projektové financování a municipality). Metody řízení úvěrového rizika korporátních pohledávek jsou založeny na statistických

¹² Non-default.

¹³ Default.

¹⁴ Loss event.

modelech (zejména v případě portfolia pohledávek za středními podniky), velký důraz je však kladen také na pravidelné individuální analýzy jednotlivých klientů.

- Pohledávky specifických produktů poskytovaných dceřinými společnostmi jsou specializované finanční produkty, které mají vlastní způsob řízení rizika, který odpovídá jejich specifikům. Patří mezi ně především faktoringové pohledávky, leasingové pohledávky, splátkový prodej, úvěry poskytnuté na nákup cenných papírů a úvěry ze stavebního spoření. Portfolia těchto produktů jsou pravidelně monitorována na individuální bázi (pro individuálně významné pohledávky) i portfoliové bázi.

S výjimkou ojedinělých hraničních případů odpovídá implementované dělení portfolia třídám aktiv definovaným ve vyhlášce ČNB č. 123/2007, kterou se implementují pravidla BASEL II.

Pro účely tvorby opravných položek, sledování a predikci ztrátovosti skupina při řízení úvěrového rizika rozlišuje mezi individuálně významnými a individuálně nevýznamnými pohledávkami. Úvěrové riziko individuálně významných pohledávek je řízeno na individuální bázi s menším využitím portfoliových modelů. Individuálně nevýznamné pohledávky skupina sdružuje do homogenních portfolií a řídí riziko na portfoliové bázi. Mezi individuálně významné pohledávky skupina zahrnuje úvěry korporátní sféry včetně malých a středních podniků (SME) a úvěry veřejnému sektoru. Mezi individuálně nevýznamné patří retailové úvěry domácnostem, fyzickým osobám, fyzickým osobám-podnikatelům a malým obcím (MSE).

Individuálně významné pohledávky jsou především pohledávky z korporátního portfolia skupiny. Korporátní (individuálně významné) pohledávky jsou dále členěny na 6 subportfolií: velcí korporátní klienti, jejichž expozice je řízena jednotně v rámci skupiny Erste Group Bank, velcí korporátní klienti spravovaní a řízení na úrovni banky (s obratem nad 1 000 mil. Kč), malé a střední podniky (SME s obratem 30 až 1 000 mil. Kč), projektové financování a korporátní hypotéky, úvěry municipální sféry a úvěry odboru vymáhání (workout). Korporátní pohledávky odpovídají korporátní třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II, případně třídě speciálního financování.

Individuálně nevýznamné pohledávky včetně MSE pohledávek jsou především retailové pohledávky skupiny. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 15 produktových portfolií. Mezi nejvýznamnější patří hypoteční úvěry fyzickým osobám, hotovostní a spotřebitelské úvěry, úvěry z kreditních karet a úvěry kontokorentní. Retailové pohledávky skupiny odpovídají retailové třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II.

Všechny pohledávky se dále člení na pohledávky bez selhání a se selháním dlužníka. Selhání dlužníka je definováno podle kritérií BASEL II.

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Skupina vychází při řízení úvěrového rizika nejen z informací ze svého vlastního portfolia, ale i z informací z portfolií dalších členů Finanční skupiny České spořitelny. Skupina dále využívá informací z externích informačních zdrojů, např. Credit Bureau nebo ratingů renomovaných ratingových agentur. V rámci přípravy na aplikaci směrnice EU 2006/48/EU a 2006/49/EU (BASEL II) byla v minulých letech rozšířena shromažďovaná data a došlo k výraznému zlepšení jejich kvality. Tato data slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Interní rating skupiny odráží schopnost protistran dostát svým finančním závazkům. Míra rizika v tomto smyslu je v interním ratingu promítnuta jako pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Tato míra je v souladu s definicí nových kapitálových požadavků formulovaných ve vyhlášce ČNB č. 123/2007 (BASEL II).

Skupina přiřazuje interní rating pro všechny pohledávky z úvěrového styku s klienty. Skupina používá ratingovou škálu 13 stupňů pro klienty bez selhání a jednu skupinu pro klienty se selháním (interní rating „R“). V případě fyzických osob / domácností je používána škála 8 + R.

Definice selhání dlužníka je v souladu s výše citovanou vyhláškou ČNB a tudíž odráží dlužný status jakékoliv části pohledávky s prahem 90 a více dnů po splatnosti, konkurz, platební neschopnost či nucenou restrukturalizaci pohledávky.

Jednotlivé segmenty (třídy) klientů podle BASEL II mají různé ratingové nástroje, přičemž všechny jsou skupinovým standardem Erste Group Bank.

Protistrany ze segmentu vládní (neboli tzv. sovereign) a bankovní jsou hodnoceny modelem, který má pro celou skupinu Erste Group Bank jednotné nastavení. Model vychází z nezávislého externího ratingu, který je kombinován s dalšími informacemi.

V případě protistran specializovaného financování a projektů také existuje skupinový nástroj, ale model hodnocení odráží místní specifika legislativního a ekonomického prostředí a specifika projektového financování a vychází zejména z projektovaného cash flow.

Korporátní klienti jsou hodnoceni na základě finanční síly, informací o podnikání, podnikatelském záměru a jejich úvěrové historie. Hlavním zdrojem informací jsou finanční výkazy, menší váha je kladena na tzv. soft faktory.

Ratingy segmentu malých podnikatelů vycházejí z podobných základů jako v případě korporátních klientů, ale do celkového hodnocení vstupuje významně i bonita vlastníka podnikání či samotného živnostníka.

Fyzické osoby / domácnosti se hodnotí podle socio-demografických údajů, behaviorálního skóre a úvěrové historie, získané hlavně z externích evidencí dlužníků (Credit Bureau) a historických údajů banky a skupiny.

Skupina používá vlastní model založený na analýze rozpočtů pro stanovení interního ratingu svých klientů ze skupiny rozpočtových a příspěvkových organizací.

Ratingy pro segmenty korporátních klientů, malých podnikatelů a fyzických osob jsou evidovány v jednotné evidenční holdingové databázi, která zabezpečuje koncepční soulad se skupinovým standardem, ale nastavení modelů je podle místních ekonomických a legislativních podmínek. Tento evidenční nástroj využívá vstupy z jednotlivých ratingových nástrojů a umožňuje kombinovat do jednoho ratingu více zdrojů informací, např. u korporátních klientů výstupy finanční analýzy a soft faktorů nebo behaviorální skóre a platební schopnost.

Pro všechny segmenty skupina provádí pravidelné revize ratingu. Pro segmenty bankovní, korporátní a územně samosprávné celky (tzv. sovereign) se provádí alespoň jednou ročně analýza ratingu na individuální bázi. Pro retailové klienty je vyvinut tzv. behaviorální rating, kde skupina na měsíční bázi aktualizuje rating klienta na základě jeho aktivit a delikvence.

Kromě výše uvedeného interního ratingu skupina přiděluje skupiny rizikivosti jednotlivým aktivům z úvěrového vztahu dle vyhlášky ČNB č. 123/2007. V souladu s touto vyhláškou skupina vede 5 skupin rizikivosti, počínaje skupinou standardních, sledovaných, nestandardních a pochybných a konče ztrátovými pohledávkami. Jednotlivé skupiny jsou rozlišeny dle dnů po splatnosti jakékoliv části pohledávky, konkurzního statutu klienta, vynucené restrukturalizace pohledávky a v neposlední řadě interního očekávání ohledně splacení celé pohledávky včas a v plné výši.

Skupina využívá i nezávislých externích ratingů renomovaných ratingových agentur. Na základě historické zkušenosti skupina stanovila převodní můstek mezi vlastními interními ratingy a externími ratingy.

V souladu s regulačními požadavky BASEL II procházejí ratingové nástroje pravidelnou roční validací úsekem řízení rizik a nezávislými odborníky (interní audit). Kromě toho jsou ratingové nástroje pravidelně upravovány na základě měnících se ekonomických podmínek a záměrů skupiny, na základě validací (testů konzistence výsledků) a testů výkonnosti prováděných úsekem kontroly úvěrového rizika a řízení portfolia.

Využití nástrojů interního ratingu je omezené pro některé specializované produkty poskytované dceřinými společnostmi, proto nástroje pro stanovení interního ratingu nepoužívají všechny společnosti zařazené do konsolidačního celku. Interní rating nepoužívají společnosti Leasing České spořitelny a. s., s Autoleasing a. s. a brokerjet České spořitelny, a. s. Hlavním důvodem jsou omezená vstupní data pro stanovení interního ratingu a pro monitoring pohledávek, které jsou klienti povinni skupině poskytovat. U těchto produktů se pak ve zvýšené míře vyžaduje zajištění pohledávek.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro skupinu vůči jednotlivému klientovi či ekonomicky spjaté skupině dlužníků při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál skupiny před rizikem koncentrace. Riziko koncentrace se měří prostřednictvím výše neočekávané ztráty 20 skupin, vůči nimž má skupina největší expozici, a několika dalších ukazatelů, pro které jsou nastaveny limity.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na principu významnosti dopadu případné ztráty z poskytnutého úvěru do finančního hospodaření skupiny a rizikovitosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomoci má úvěrový výbor dozorčí rady a úvěrový výbor představenstva. Nižší schvalovací pravomoci jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení úvěrových rizik a úvěrový servis.

Rizikové parametry

Pro určení rizikových parametrů, jako jsou pravděpodobnost selhání dlužníka (PD), ztráta z úvěrů v selhání dlužníka (LGD) a úvěrové konverzní faktory (CCF), používá skupina vlastní interní modely. Všechny modely jsou vyvíjeny dle požadavků BASEL II a byly předmětem kontroly ze strany regulátora. Monitoring historických rizikových parametrů a jejich predikce jsou základem pro kvantitativní řízení úvěrového rizika portfolia. Skupina v současnosti používá rizikové parametry při monitorování portfoliových rizik, správě portfolia pohledávek se selháním, měření ochrany portfolia a oceňování rizik. Aktivní používání rizikových parametrů v managementu banky umožňuje získat podrobné informace o možné citlivosti základních segmentů portfolia na vnitřní i vnější změny. Rizikový parametr PD je sledován pro jednotlivé stupně interního ratingu (viz výše) kromě klientů se selháním, kde je roven 1. Rizikový parametr LGD je sledován u homogenních 5 korporátních produktových portfolií a 15 produktových retailových portfolií u pohledávek se selháním dlužníka. Rizikový parametr CCF je sledován u záruk, kontokorentních úvěrů a úvěrů na kreditní karty.

Všechny modely jsou zpětně testovány minimálně jednou ročně a validovány nezávislými odborníky.

Opravné položky na úvěrové ztráty

Skupina vytváří opravné položky na realizované úvěrové ztráty (incurred losses). Tyto ztráty jsou určovány a vykazovány v souladu se standardy „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“. Při určování výše ztráty jsou využívány rizikové parametry odhadované v rámci implementace pravidel BASEL II.

Opravné položky na úvěrové ztráty se počítají pro všechny pohledávky. V případě individuálně znehodnocených pohledávek se očekávaná ztráta stanovuje na základě individuálního posouzení jednotlivých pohledávek, v případě ostatních pohledávek (tj. pohledávek bez selhání) se očekávaná ztráta určuje na základě posouzení ztráty z portfolia podobných pohledávek.

Složka individuální ztráty

Za individuálně znehodnocené jsou pokládány pohledávky se selháním dlužníka (pohledávky s interním ratingem R), přičemž definice selhání dlužníka je v souladu s požadavky BASEL II (pohledávka je více než 90 dnů po splatnosti nebo je její úplné splacení vyhodnoceno jako nepravděpodobné).

Složka individuální ztráty pokrývá ztráty vzniklé z jednotlivě znehodnocených pohledávek. Znehodnocení pohledávky je identifikováno na základě individuálně zjištělých událostí způsobujících ztráty.

Znehodnocení pohledávek za korporátní klientelou a retailových pohledávek nad 5 mil. Kč (individuálně významných pohledávek) je odhadováno u každé pohledávky jednotlivě. Znehodnocení představuje rozdíl mezi čistou současnou hodnotou budoucích očekávaných peněžních toků z této pohledávky při použití původní efektivní úrokové míry dané pohledávky a účetní hodnotou pohledávky.

U retailových (individuálně nevýznamných) pohledávek se míra znehodnocení stanoví pomocí matice koeficientů opravných položek. Koeficienty opravných položek jsou odvozeny od historických hodnot ztráty z pohledávek se selháním dlužníka (LGD) na jednotlivých portfoliích individuálně nevýznamných pohledávek. Koeficienty dále zohledňují dobu setrvání v selhání¹⁵.

Skupina zjišťuje měsíčně u všech pohledávek, zda nastala událost způsobující ztrátu nebo zda došlo k dalším změnám.

¹⁵ Durability of default.

Odhad ztráty ze znehodnocení individuálně významných pohledávek je revidován u každé pohledávky minimálně čtvrtletně.

Vzhledem k současným nestabilním podmínkám v ekonomice mohou být skutečné budoucí peněžní toky odlišné od očekávaných peněžních toků k datu účetní závěrky.

Složka kolektivní ztráty

Složka kolektivní ztráty představuje ztrátu z kolektivního znehodnocení individuálně znehodnocených pohledávek. Kolektivní znehodnocení odpovídá očekávané ztrátě z portfolia dosud neznehodnocených pohledávek, určené na základě historické zkušenosti s podobnými pohledávkami. Ztráta z kolektivního znehodnocení vyjadřuje kvalifikovaný odhad skupiny založený na historické zkušenosti s rizikovým profilem jednotlivých subportfolií individuálně neznehodnocených pohledávek. Vzhledem k současným nestabilním podmínkám mohou být i budoucí ztráty odlišné od odhadovaných na základě historické zkušenosti k datu účetní závěrky.

Výše opravných položek je v případě těchto pohledávek určena v souladu se skupinovou metodikou na základě pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD), ztráty při selhání dlužníka (LGD) a doby do identifikace selhání dlužníka (LIP). Pro stanovení výše realizované ztráty (incurred loss) skupina využívá stejnou metodiku výpočtu historických PD, LGD, která je použita pro výpočet rizikově vážených aktiv podle BASEL II. Parametr LIP je nastaven v závislosti na typu protistrany – v případě korporátních protistran se předpokládá, že selhání dlužníka je identifikováno do jednoho roku, v případě retailových pohledávek je identifikace selhání dlužníka předpokládána nejpozději za čtyři měsíce. Vzhledem k tomu, že v bance je implementována klientská definice selhání dlužníka, je parametr LIP nastaven shodně pro všechny retailové produkty.

Restrukturalizované pohledávky jsou označeny interním ratingem R. V rámci pravidelných půlročních revizí restrukturalizovaných pohledávek je rozhodnuto o zlepšení interního ratingu nebo o prodloužení doby sledování pohledávky o dalších šest měsíců.

U dceřiných společností, které nevyužívají interního ratingu, jsou aplikovány portfoliové přístupy založené na době setrvávání v selhání a historické zkušenosti se ztrátovostí portfolia.

Řízení úvěrového rizika obchodního portfolia

Úvěrové riziko obchodního portfolia je řízeno prostřednictvím limitů schvalovaných pro jednotlivé protistrany.

Zajištění

Zajištění pohledávek skupiny z úvěrových obchodů se řídí těmito zásadami: zajištění je prevencí a ochranou postavení skupiny jako věřitele a vedle samotné zajišťovací funkce tvoří výhradně druhotný zdroj splácení. Volba jednotlivých zajišťovacích instrumentů a skladba zajištění závisí na úvěrovém produktu skupiny, požadavcích skupiny a na odborném posouzení odpovědným zaměstnancem, vždy s přihlédnutím k možnosti bezproblémové realizace zajištění.

Hodnota zajištění se stanoví oceněním tržní cenou (nominální hodnota zajištění). Tržní cenou se rozumí cena obvyklá (prodejní) nebo cena zjištěná jiným způsobem oceňování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 a 3 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, vždy však stanovená s přihlédnutím ke všem okolnostem, které mají cenový vliv, zejména k závadám. Je-li v konkrétním obchodním případě k dispozici více tržních cen zajištění stanovených různými způsoby oceňování, použije se tržní cena nižší, případně nejnížší z nich.

Je-li zajišťovacím prostředkem nemovitost, movitá věc, podnik nebo jeho organizační složka, ochranná známka, věc prohlášená za kulturní památku, starožitnosti, obrazy, šperky, rukopisy apod., musí být pro potřebu posouzení návrhu úvěru a jeho zajištění jejich cena zjištěna posudkem smluvního znalce skupiny nebo interního odhadce. Znalecký posudek nebo odhad nesmí být v den uzavření smlouvy o úvěru starší než 6 měsíců. Pro oceňování nemovitostí se použije podrobná speciální Metodika oceňování nemovitostí pro účely úvěrového řízení včetně úvěrů hypotečních v České spořitelně.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Při stanovování hodnoty koeficientu zajištění, resp. realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění je třeba posuzovat jednotlivé zajišťovací instrumenty podle jejich specifik, tj. např. nemovitosti podle charakteru stavby, konstrukce atd. a vždy na základě fyzické dohlídky/prohlídky. Znalecký posudek/odhad musí být vždy přezkoumatelný. Dalšími podmínkami působícími při stanovení realizovatelné hodnoty zajištění mimo jiné jsou:

- komplexní posouzení všech dostupných a pro daný případ významných okolností a podkladů;
- pojištění a zástava pohledávky z pojistného plnění ve prospěch skupiny;
- možnosti realizace zajištění v konkrétním čase a místě a výše nákladů na tuto realizaci, na kterou je ve většině případů nutné pohlížet jako na prodej v tísní;
- porovnání s trendem na trhu.

Při pochybnostech či jakémkoli podezření se úvěrový zaměstnanec před stanovením koeficientu realizovatelnosti musí osobně na místě přesvědčit o skutečném stavu a povaze zajištění, a to jak fyzickém, tak právním.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Katalog zajištění obsahuje i požadavky na pravidelné přecenění zajištění. Obvykle je hodnota zajištění analyzována při pravidelném monitoringu klientů¹⁶. U portfolií úvěrových produktů s velkým počtem zástav jsou aplikovány portfoliové modely aktualizace realizovatelné hodnoty zajištění.

Skupina dále sleduje pravidelně loan to value ratio hlavně u hypotečních úvěrů a úvěrů projektového financování.

Credit risk pricing

Skupina využívá historických zkušeností a dostupných údajů o hodnotách parametrů PD, LGD, CCF ke stanovení rizikové přírážky pro jednotlivé typy protistran, úrovní interního ratingu a produktů.

Stresové testování

Skupina provádí pravidelně stresové testování citlivosti svého portfolia na zhoršení úvěrové kvality pohledávek. Kromě analýzy citlivosti portfolia stresované změny rizikových faktorů PD a LGD jsou prováděny také analýzy scénářů, v nichž je modelován dopad nepříznivého vývoje makroekonomických veličin (např. změna tempa hospodářského růstu, změna úrokových sazeb, změna cen nemovitostí nebo změna inflace). Rozložení úvěrového rizika podle odvětví je uvedeno v bodě 44.1(g) přílohy.

¹⁶ Credit review.

a) Analýza individuálně znehodnocených pohledávek

mil. Kč	Individuálně znehodnocené		Reálná hodnota zajištění	
	2008	2007	2008	2007
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi				
Kontokorentní úvěry	347	257	-	-
Kreditní karty	217	248	-	-
Ostatní úvěry	3 374	2 332	240	219
Hypoteční úvěry	2 480	1 543	1 704	1 034
Úvěry ze stavebního spoření	643	456	187	83
Finanční leasing	35	39	20	20
Mezisoučet	7 096	4 875	2 151	1 356
MSE^{x)}				
Kontokorentní úvěry	219	219	38	29
Ostatní úvěry	1 000	603	406	291
Hypoteční úvěry	656	417	493	258
Úvěry ze stavebního spoření	-	2	-	-
Komunální úvěry	20	14	2	-
Finanční leasing	283	291	164	113
Mezisoučet	2 178	1 546	1 103	691
Retailové pohledávky celkem	9 274	6 421	3 254	2 047
Pohledávky za právnickými osobami				
Korporátní klienti	1 830	907	258	308
SME ^{xx)}	3 668	2 750	1 924	1 325
Korporátní hypotéky	574	800	360	523
Komunální klienti	17	-	14	-
Faktoring	64	-	-	-
Korporátní pohledávky celkem	6 153	4 457	2 556	2 156
Celkem	15 427	10 878	5 810	4 203

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

b) Restrukturalizace úvěrů

Skupina restrukturalizovala úvěry, které by jinak byly v prodlení nebo znehodnocené, v celkovém objemu 4 101 mil. Kč (2007: 970 mil. Kč).

mil. Kč	2008	2007
Ostatní úvěry	2 508	412
Úvěry ze stavebního spoření	92	37
Finanční leasing	-	33
Hypoteční úvěry	1 501	488
Celkem	4 101	970

c) Úvěry po splatnosti

K 31. prosinci 2008 a 2007 vykazuje skupina následující úvěry po splatnosti, které však nejsou znehodnoceny:

mil. Kč K 31. prosinci 2008	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30–60 dní	Po splatnosti 60–90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	85	58	31	174	–
Kreditní karty	506	57	19	582	–
Ostatní úvěry	3 705	892	340	4 937	596
Hypoteční úvěry	276	995	385	1 656	1 358
Úvěry ze stavebního spoření	822	215	66	1 103	543
Finanční leasing	32	8	1	41	49
Mezisoučet	5 426	2 225	842	8 493	2 546
MSE ^{x)}					
Kontokorentní úvěry	15	24	10	49	8
Ostatní úvěry	967	246	149	1 362	763
Hypoteční úvěry	145	324	111	580	486
Komunální úvěry	27	–	–	27	–
Finanční leasing	291	114	52	457	487
Mezisoučet	1 445	708	322	2 475	1 744
Retailové pohledávky celkem	6 871	2 933	1 164	10 968	4 290
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	550	–	–	550	6
SME ^{xx)}	2 168	251	197	2 616	1 578
Korporátní hypotéky	333	1 216	18	1 567	1 386
Komunální klienti	64	–	–	64	–
Korporátní pohledávky celkem	3 115	1 467	215	4 797	2 970
Celkem	9 986	4 400	1 379	15 765	7 260

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obratem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obratem 30–1 000 mil. Kč.

mil. Kč K 31. prosinci 2007	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30–60 dní	Po splatnosti 60–90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	244	51	26	321	–
Kreditní karty	337	38	16	391	–
Ostatní úvěry	2 519	563	209	3 291	484
Hypoteční úvěry	415	687	289	1 391	1 012
Úvěry ze stavebního spoření	532	–	–	532	177
Finanční leasing	–	–	–	–	34
Mezisoučet	4 047	1 339	540	5 926	1 707
MSE ^{x)}					
Kontokorentní úvěry	28	20	10	58	10
Ostatní úvěry	486	87	52	625	323
Hypoteční úvěry	95	146	114	355	296
Komunální úvěry	10	–	–	10	6
Finanční leasing	279	–	–	279	–
Mezisoučet	898	253	176	1 327	635
Retailové pohledávky celkem	4 945	1 592	716	7 253	2 342
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	1 829	60	–	1 889	412
SME ^{xx)}	1 698	296	92	2 086	789
Korporátní hypotéky	350	203	–	553	182
Komunální klienti	–	–	167	167	67
Korporátní pohledávky celkem	3 877	559	259	4 695	1 450
Celkem	8 822	2 151	975	11 948	3 792

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

d) Ztráty ze znehodnocení podle tříd finančních aktiv

mil. Kč 2008	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Unwinding of discounts ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem								
Kontokorentní úvěry	216	210	(36)	(67)	(10)	-	313	97
Kreditní karty	225	121	(88)	(58)	(12)	-	188	(37)
Ostatní úvěry	1 882	1 716	(452)	(440)	(103)	-	2 603	721
Hypoteční úvěry	721	518	(13)	(185)	(57)	-	984	263
Úvěry ze stavebního spoření	234	197	(47)	(75)	-	-	309	75
Finanční leasing	29	4	(2)	(5)	-	-	26	(3)
Mezisoučet	3 307	2 766	(638)	(830)	(182)	-	4 423	1 116
MSE ^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	227	112	(78)	(40)	(1)	-	220	(7)
Ostatní úvěry	458	397	(53)	(116)	(19)	-	667	209
Hypoteční úvěry	153	192	(7)	(26)	(21)	-	291	138
Komunální úvěry	22	24	(9)	(6)	-	-	31	9
Finanční leasing	284	138	(63)	(143)	-	-	216	(68)
Mezisoučet	1 144	863	(210)	(331)	(41)	-	1 425	281
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	474	481	(19)	(32)	(73)	5	836	362
SME ^{xxx)}	1 646	1 006	(168)	(467)	(79)	-	1 938	292
Korporátní hypotéky	230	186	(26)	(56)	(43)	-	291	61
Komunální klienti	9	12	-	(5)	-	-	16	7
Mezisoučet	2 359	1 685	(213)	(560)	(195)	5	3 081	722
Celkem	6 810	5 314	(1 061)	(1 721)	(418)	5	8 929	2 119

x) Unwinding of discounts - úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek.

xx) MSE - fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xxx) SME - malé a střední firmy s ročním obrátem 30 - 1 000 mil. Kč.

mil. Kč 2007	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Unwinding of discounts ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem								
Kontokorentní úvěry	183	171	(58)	(75)	(5)	-	216	33
Kreditní karty	145	237	(1)	(138)	(18)	-	225	80
Ostatní úvěry	1 849	1 326	(570)	(641)	(82)	-	1 882	33
Hypoteční úvěry	492	468	(1)	(226)	(12)	-	721	229
Úvěry ze stavebního spoření	194	59	(19)	-	-	-	234	40
Finanční leasing	35	3	(9)	-	-	-	29	(6)
Mezisoučet	2 898	2 264	(658)	(1 080)	(117)	-	3 307	409
MSE ^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	219	137	(36)	(93)	-	-	227	8
Ostatní úvěry	286	268	(27)	(57)	(12)	-	458	172
Hypoteční úvěry	67	134	-	(37)	(11)	-	153	86
Komunální úvěry	27	19	(15)	(9)	-	-	22	(5)
Finanční leasing	881	(89)	(508)	-	-	-	284	(597)
Mezisoučet	1 480	469	(586)	(196)	(23)	-	1 144	(336)
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	564	272	(140)	(161)	(46)	(15)	474	(90)
SME ^{xxx)}	1 237	1 010	(124)	(424)	(53)	-	1 646	409
Korporátní hypotéky	160	108	-	(26)	(12)	-	230	70
Komunální klienti	-	9	-	-	-	-	9	9
Mezisoučet	1 961	1 399	(264)	(611)	(111)	(15)	2 359	398
Celkem	6 339	4 132	(1 508)	(1 887)	(251)	(15)	6 810	471

x) Unwinding of discounts – úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek.

xx) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xxx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

e) Rozložení úvěrového rizika podle rozvahových a podrozvahových položek

Skupina je vystavena úvěrovému riziku, které vyplývá z následujících položek:

mil. Kč	2008	2007
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z rozvahových položek		
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	5 634	5 695
Pohledávky za bankami	93 306	65 688
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	452 495	411 605
a) úvěry fyzickým osobám	236 596	209 925
– kontokorentní úvěry	5 890	5 875
– kreditní karty	3 529	2 951
– ostatní úvěry	68 805	55 531
– hypoteční úvěry	115 121	110 839
– úvěry ze stavebního spoření	42 447	33 151
– finanční leasing	450	500
– úvěry na nákup cenných papírů	354	1 078
b) úvěry fyzickým osobám-podnikatelům a malým firmám (MSE)	50 705	43 433
– kontokorentní úvěry	2 737	2 572
– ostatní úvěry	17 296	14 086
– hypoteční úvěry	20 953	17 477
– komunální úvěry	9 698	9 268
– úvěry ze stavebního spoření	21	30
c) úvěry korporátním klientům	165 194	158 247
– velké korporace	57 177	60 021
– malé a střední podniky (SME)	52 774	45 993
– korporátní hypotéky	35 346	28 674
– komunální klienti	10 438	13 600
– faktoring	1 908	2 251
– finanční leasing	7 551	7 708
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	27 138	17 674
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		
– dluhové cenné papíry k obchodování	36 393	26 121
– dluhové cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů	13 575	17 735
Dluhové realizovatelné cenné papíry	32 220	32 884
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	118 938	137 486
Finanční umístění pojišťovny (pohledávky za bankami a dluhové cenné papíry)	-	13 313
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek		
Závazky ze záruk a akreditivů	17 913	21 848
Nečerpáné úvěrové přísliby	99 922	95 339
Celkem	897 534	845 388

Výsledná úvěrová expozice k 31. prosinci 2008 a 2007 představuje nejhorší scénář, který nebere v úvahu přijaté zástavy nebo jiné způsoby zajištění. Rozvahová aktiva jsou vykázána v čisté účetní hodnotě.

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, 61 % celkové expozice vyplývá z pohledávek za bankami a klienty (2007: 56 %); 22 % představují investice do dluhových cenných papírů (2007: 28 %).

f) Rozložení úvěrového rizika podle odvětví

Přehled pohledávek za klienty a bankami a dluhových cenných papírů podle jednotlivých odvětví v rámci rozložení úvěrové angažovanosti skupiny:

mil. Kč	2008		2007	
Finanční instituce	171 247	23 %	162 992	23 %
Obyvatelstvo	241 708	32 %	213 362	30 %
Obchod	35 747	5 %	31 983	5 %
Energetika	5 803	1 %	7 536	1 %
Státní instituce	140 038	18 %	143 000	20 %
Veřejný sektor	14 166	2 %	18 382	3 %
Stavebnictví	7 413	1 %	7 722	1 %
Hotely, veřejné stravování	2 992	-	3 053	-
Činnosti v oblasti nemovitostí a ostatní podnikatelské činnosti	69 666	9 %	44 386	6 %
Zpracovatelský průmysl	45 650	6 %	37 992	5 %
Ostatní	21 426	3 %	41 234	6 %
Celkem	755 856		711 642	

Vzhledem k rozložení úvěrového rizika rozvahových a podrozvahových položek uvedeného tabulce 44.1(e) nejsou zde zahrnuty položky „Pokladní hotovost, vklady u ČNB“ a „Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek“. Dále pohledávky za klienty nejsou sníženy o opravné položky.

Geografické rozložení aktiv a pasiv je uvedeno v bodě 46(b) přílohy.

¹⁶ Credit review.

g) Hodnocení kvality aktiv na základě externího ratingu renomované agentury

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	AAA	AA- až AA+	A- až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	280	-	35 709	523	197	36 709
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	4 046	1 325	5 343	8 336	176	19 226
Realizovatelné cenné papíry	1 310	91	24 804	3 682	5 128	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	11 488	498	89 636	17 058	258	118 938
Celkem	17 124	1 914	155 492	29 599	5 759	209 888

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	AAA	AA- až AA+	A- až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	149	-	25 309	1 184	1 794	28 436
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	6 773	5 478	6 043	6 477	634	25 405
Realizovatelné cenné papíry	793	1 772	27 624	3 695	1 603	35 486
Cenné papíry držené do splatnosti	4 161	11 962	113 349	8 014	-	137 486
Cenné papíry ve finančním umístění pojišťovny	518	50	12 399	1 014	1 753	15 733
Celkem	12 394	19 262	184 723	20 384	5 784	242 545

h) Hodnocení kvality aktiv na základě interního ratingu

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Investiční stupeň (1–4c)	Standardní monitoring (5–6)	Speciální monitoring (7–8)	Nestandardní (R)	Celkem
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem					
– kontokorentní úvěry	4 533	931	392	347	6 203
– kreditní karty	2 668	545	287	217	3 717
– ostatní úvěry	58 882	7 508	4 008	3 374	73 772
– hypoteční úvěry	102 489	7 776	3 360	2 480	116 105
– úvěry ze stavebního spoření	38 239	3 012	886	643	42 780
– leasing	398	36	12	35	481
– úvěry na nákup cenných papírů	354	–	–	–	354
MSE ^{x)}					
– kontokorentní úvěry	842	1 820	76	219	2 957
– hypoteční úvěry	7 679	12 277	632	656	21 244
– ostatní úvěry	6 192	10 181	589	1 000	17 962
– úvěry ze stavebního spoření	2	20	1	–	23
– leasing	2 087	332	167	283	2 869
Úvěry korporátním klientům					
– velké korporace	10 411	34 771	3 744	1 830	50 756
– SME ^{xx)}	18 629	33 839	6 165	3 668	62 301
– faktoring	181	1 349	313	64	1 907
– ostatní	22 352	31 537	3 493	611	57 993
Pohledávky za klienty celkem	275 938	145 934	24 125	15 427	461 424
Pohledávky za bankami celkem	87 117	6 189	–	–	93 306

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Investiční stupeň (1–4c)	Standardní monitoring (5–6)	Speciální monitoring (7–8)	Nestandardní (R)	Celkem
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem					
– kontokorentní úvěry	4 522	950	362	257	6 091
– kreditní karty	2 233	465	230	248	3 176
– ostatní úvěry	44 988	7 166	2 941	2 332	57 427
– hypoteční úvěry	97 435	9 441	3 141	1 543	111 560
– úvěry ze stavebního spoření	28 680	3 326	942	456	33 404
– finanční leasing	361	81	19	39	500
– úvěry na nákup cenných papírů	1 078	–	–	–	1 078
MSE ^{x)}					
– kontokorentní úvěry	866	1 631	83	219	2 799
– hypoteční úvěry	5 021	11 668	524	417	17 630
– ostatní úvěry	4 249	9 129	548	603	14 529
– úvěry ze stavebního spoření	14	15	1	2	32
– finanční leasing	384	2 052	408	291	3 135
Úvěry korporátním klientům					
– velké korporace	20 885	30 287	3 578	907	55 657
– SME ^{xx)}	11 269	34 613	4 194	2 750	52 826
– faktoring	–	2 251	–	–	2 251
– ostatní	25 016	29 358	1 132	814	56 320
Pohledávky za klienty celkem	247 001	142 433	18 103	10 878	418 415
Pohledávky za bankami celkem	59 434	6 254	–	–	65 688

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

44.2 Tržní riziko

Skupina je vystavena vlivům tržních rizik. Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními finančními nástroji, jejichž hodnota se mění v závislosti na obecných a specifických změnách na finančním trhu. Skupina je vystavena tržnímu riziku především z otevřených pozic v obchodním portfoliu. Významnou složkou tržního rizika je i úrokové riziko aktiv a pasiv zařazených v bankovní knize.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním, mezibankovním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kotování klientů a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kotování na mezibankovním a derivátovém trhu (market making),
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním, derivátovém a kapitálovém trhu (obchodování na vlastní účet).

Skupina uzavírá transakce na OTC trhu¹⁷ s následujícími derivátovými finančními nástroji:

- měnové forwardy (včetně non-delivery forwardů) a swapy,
- měnové opce,
- úrokové swapy,
- asset swapy,
- forward rate agreements,
- cross-currency swapy,
- úrokové opce typu swaptions, caps a floors,
- komoditní deriváty (na zlato a ropu),
- úvěrové deriváty.

Z burzovních derivátů skupina obchoduje s následujícími nástroji:

- futures na dluhopisy,
- futures na úrokové sazby,
- komoditní deriváty (futures na zlato, ropu, naftu, řepku a zinek),
- opce na dluhopisové futures.

Skupina uzavírá pro své klienty i některé netypické měnové opce, jako např. digitální, bariérové nebo windowed opce. Některé měnové opční kontrakty anebo opce na různé podkladové koše akcií nebo akciové indexy jsou součástí jiných finančních nástrojů jako vnořený derivát.

Derivátové finanční nástroje se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika bankovní knihy (interest rate swaps, FRA, swaptions) a k vyrovnávání nesouladu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy (FX swaps a cross currency swaps).

V průběhu 1. čtvrtletí roku 2008 došlo ke změně obchodního modelu ve skupině Erste Group Bank. Většina otevřených pozic z klientských operací na obchodním portfoliu skupiny je převáděna tzv. „back-to-back“ transakcemi do portfolia holdingu. Tedy tržní riziko z OTC transakcí skupiny je řízeno konsolidovaně v rámci portfolia Erste Group Bank. Skupina si ponechává na obchodním portfoliu riziko operací na peněžním trhu z důvodu řízení likvidity (money market), akciové riziko, úrokové riziko z obchodování s vládními dluhopisy ČR a částečně reziduální riziko z dříve uzavřených operací. Toto reziduální riziko je zajišťováno dynamicky na makroúrovni v souladu s nastavenými limity pro tržní riziko skupiny.

Za účelem stanovení míry a řízení tržního rizika otevřených pozic a určení maximální výše možných ztrát z těchto pozic skupina používá vedle výpočtu citlivostí na jednotlivé rizikové faktory rovněž metodologii Value at Risk (VaR). Představenstvo banky stanovuje limit VaR pro obchodní portfolio jako maximální výši angažovanosti obchodního portfolia skupiny vůči tržnímu riziku, která je pro skupinu přijatelná. Dílčí limity VaR pro jednotlivé obchodní desky a limity pro hodnoty citlivosti obchodního portfolia na jednotlivé rizikové faktory, jako jsou měnové kurzy, akciové ceny, úrokové sazby, volatility a další rizikové parametry opčních kontraktů, zajišťují dodržování celkové míry tržního rizika. Tyto limity jsou schvalovány výborem finančních trhů a řízení rizik a jsou denně monitorovány.

Výpočet ukazatele tržního rizika VaR je prováděn také pro bankovní portfolio s využitím speciálních modelů pro běžné účty a další pasiva bez stanovené splatnosti. O riziku VaR bankovního portfolia je pravidelně měsíčně informován Výbor řízení aktiv a pasiv (ALCO). Stejně jako pro obchodní portfolio schvaluje představenstvo banky VaR limit pro bankovní portfolio. Výše akceptovatelné úrovně rizika vychází z hodnocení volných kapitálových zdrojů po pokrytí rizik na základě metodologie systému vnitřně stanoveného kapitálu. Celkový VaR je následně alokován na jednotlivá subportfolia bankovní knihy.

¹⁷ Over-the-counter – přepážkový organizovaný mimoburzovní trh.

Metodologie VaR zahrnuje všechny rizikové faktory a zároveň jejich vzájemný diverzifikační efekt. K 31. 12. 2008 byla hodnota VaR pro obchodní portfolio a 1denní časovou periodu na hladině spolehlivosti 99 %, tj. maximální ztráta během jednoho dne, ve výši 26 mil. Kč (2007: 25 mil. Kč). Tomu odpovídá měsíční VaR ve výši 121 mil. Kč (2007: 117 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR za celý rok 2008 byl 14 mil. Kč (2007: 20 mil. Kč). Měsíční VaR hodnota pro bankovní portfolio k 31. 12. 2008, tj. maximální ztráta v průběhu 1 měsíce, představovala 2 074 mil. Kč (2007: 836 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR za celý rok 2008 byl 1 298 mil. Kč (2007: 769 mil. Kč).

Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady VaR s hypotetickými výsledky portfolio za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud prokazují správnost nastavení modelu pro výpočet VaR.

Dále skupina používá stresové testování neboli analýzu dopadů nepříznivého vývoje tržních rizikových faktorů na tržní hodnotu obchodního portfolio. Scénáře jsou konstruovány na základě historických zkušeností i na základě expertních názorů útvaru makroekonomických analýz. Stresové testování se provádí měsíčně a jeho výsledky jsou reportovány na Výboru řízení aktiv a pasiv.

Současná finanční a hospodářská krize způsobuje zásadní změny v ekonomice. Jedná se především o významnou volatilitu cen finančních nástrojů na trzích, zvýšení úrokových sazeb, pokles likvidity a všeobecnou nejistotu spojenou s budoucím vývojem, aktuální cenou finančních aktiv a jejich případným znehodnocením. Vzhledem k těmto změnám skupina zvýšila intenzitu sledování vlivů a událostí s možným dopadem na svou finanční pozici. Za tímto účelem dochází k průběžnému monitorování finančních zpravodajských zdrojů, analyzování trhu a následné přípravě možných scénářů s ohledem na vývoj situace v ekonomice.

44.2.1 Úrokové riziko

a) Řízení úrokového rizika

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje z důvodu změn tržních úrokových sazeb.

Skupina řídí úrokové riziko bankovní knihy monitorováním dat změn úrokových sazeb¹⁸ aktiv a pasiv a využívá modely vyjadřující potenciální dopady změn úrokových sazeb na čistý výnos z úroků.

Pro měření úrokového rizika instrumentů obchodního portfolio je používán tzv. PVBP¹⁹ gap, neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolio úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolio na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá portfolio úrokových produktů podle jednotlivých měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem se ošetřuje nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná „rotace“ výnosové křivky. Pro měnové opce se do PVBP limitů zahrnují i hodnoty Rho a Phi ekvivalenty. Skupina sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatilitu.

VaR metodologie se využívá i pro výpočet úrokového rizika jak obchodního, tak bankovního portfolio. VaR hodnota pro úrokové riziko obchodního portfolio pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31. 12. 2008 ve výši 17 mil. Kč (2007: 20 mil. Kč), což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 80 mil. Kč (2007: 94 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2008 byl 10 mil. Kč (2007: 15 mil. Kč). Měsíční VaR pro úrokové riziko ALM²⁰ portfolio bankovní knihy k témuž datu bylo 2 070 mil. Kč (2007: 792 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2008 byl 1 238 mil. Kč (2007: 727 mil. Kč).

V oblasti monitorování a měření úrokového rizika bankovní knihy využívá skupina simulační model zaměřený na sledování potenciálních dopadů změn tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos. Simulace se provádějí na časovém horizontu 36 měsíců. Základní analýza se zabývá citlivostí čistého úrokového výnosu na jednorázovou změnu(y) tržních úrokových sazeb²¹, dále se provádí pravděpodobnostní modelování čistého úrokového výnosu skupiny²² a tradiční gap analýza. Uvedené analýzy se provádějí jednou měsíčně. Aktuální výše

¹⁸ Repricing dates.

¹⁹ Současná hodnota základního bodu (present value of basis point).

²⁰ Asset Liability Management.

²¹ Rate shock.

²² Stochastická simulace.

podstupovaného úrokového rizika je každý měsíc hodnocena Výborem pro řízení aktiv a pasiv v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci skupiny.

Následující analýza citlivosti je založena na expozici k úrokovým sazbám pro derivátové i nederivátové nástroje k rozvahovému dni. Stanovené změny, které nastaly na začátku roku, jsou konstantní v průběhu vykazovaného období pro nástroje s variabilní úrokovou mírou, tzn. model je založen na předpokladu, že prostředky uvolněné splacením nebo prodejem úročených aktiv a pasiv budou reinvestovány do aktiv a pasiv se stejnou úrokovou citlivostí. Model předpokládá tedy fixní strukturu bilance podle úrokové citlivosti.

Pokud by korunové úrokové míry v průběhu roku vzrostly/poklesly o 100 bodů a ostatní variabilní úrokové míry zůstaly nezměněné:

- zisk roku 2008 by vzrostl o 460 mil. Kč / klesl o 460 mil. Kč (2007: nárůst o 470 mil. Kč / pokles o 550 mil. Kč),
- zisky/ztráty z přecenění by vzrostly o -71/+73 mil. Kč (2007: -131/+137 mil. Kč), zejména jako výsledek změn v reálné hodnotě realizovatelných cenných papírů s fixní úrokovou mírou.

Banka sleduje dopad stresových scénářů posunů výnosových křivek na tržní hodnotě bankovní portfolia. Tyto stresové scénáře jsou stanoveny v souladu s regulatorikou jako 1%, resp.

99% kvantily meziročních změn úrokových sazeb na základě 5leté historie časových řad jednotlivých splatností u výnosových křivek ve všech měnách. K 31. 12. 2008 by tento stresový scénář přinesl ztrátu v tržní hodnotě bankovního portfolia ve výši 1,1 % kapitálu banky (součtu původního a dodatkového kapitálu; 2007: 1,5 %).

Banka dále sleduje úrokové riziko a provádí simulace dopadu změn úrokových sazeb do hospodářského výsledku vybraných dceřiných společností, především Stavební spořitelny České spořitelny, a. s. a Penzijního fondu České spořitelny, a. s.

U ostatních dceřiných společností vystavených úrokovému riziku jako např. Leasing České spořitelny, a. s., Factoring České spořitelny, a. s., s Autoleasing, a. s. a s Autoúvěr a. s. se využívá především přirozeného zajištění formou volby vhodného refinancování aktivních portfolií a pravidelnou úpravou tohoto refinancování (minimálně na roční bázi).

b) Analýza změn úrokové sazby

Následující tabulky zachycují rozdělení aktiv a pasiv do jednotlivých období dle data změny úrokové sazby. Zahrnují významná finanční aktiva a pasiva v CZK, EUR a USD k 31. prosinci 2008 a 2007. Aktiva a pasiva s variabilní úrokovou sazbou jsou vykazována podle data budoucí změny úrokové sazby. Aktiva a pasiva s fixní úrokovou sazbou jsou vykazována podle zbytkové splatnosti.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	5 615	-	-	-	-	5 615
Pohledávky za bankami	61 748	17 448	12 794	4	-	91 994
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	69 630	105 029	77 585	158 322	40 627	451 193
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	2 259	6 622	12 131	21 362	7 391	49 765
Realizovatelné cenné papíry	2 415	3 990	5 574	11 998	7 225	31 202
Cenné papíry a ostatní aktiva držena do splatnosti	4 877	19 236	9 013	54 635	31 177	118 938
Vybraná aktiva celkem	146 544	152 325	117 097	246 321	86 420	748 707
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	30 272	7 917	4 245	12 437	2 076	56 947
Závazky ke klientům	95 771	172 453	119 348	248 692	2 828	639 092
Emitované dluhopisy	5 434	4 382	9 462	8 068	10 849	38 195
Podřízený dluh	-	-	5 197	-	-	5 197
Vybraná pasiva celkem	131 477	184 752	138 252	269 197	15 753	739 431
Gap	15 067	(32 427)	(21 155)	(22 876)	70 667	9 276
Kumulativní gap	15 067	(17 360)	(38 515)	(61 391)	9 276	

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	5 668	-	-	-	-	5 668
Pohledávky za bankami	42 577	2 708	15 136	4 645	218	65 284
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	82 026	76 695	81 508	141 677	34 649	416 555
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	2 129	1 913	7 715	19 945	11 821	43 523
Realizovatelné cenné papíry	947	9 671	5 236	11 529	5 501	32 884
Cenné papíry držené do splatnosti	9 267	18 753	15 640	58 331	35 496	137 487
Finanční umístění pojišťovny	2	1 356	742	5 704	5 509	13 313
Vybraná aktiva celkem	142 616	111 096	125 977	241 831	93 194	714 714
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	24 584	3 742	4 219	11 020	14 853	58 418
Závazky ke klientům	87 660	151 661	132 458	210 065	2 241	584 085
Emitované dluhopisy	7 447	2 751	3 983	10 769	22 325	47 275
Podřízený dluh	-	-	5 605	-	-	5 605
Vybraná pasiva celkem	119 691	158 154	146 265	231 854	39 419	695 383
Gap	22 925	(47 058)	(20 288)	9 977	53 775	19 331
Kumulativní gap	22 925	(24 133)	(44 421)	(34 444)	19 331	

Skupina rovněž řídí své úrokové riziko prostřednictvím úrokových swapů.

c) Efektivní výnosy

Efektivní výnosy významných aktiv a pasiv bankovního segmentu podle hlavních měn k 31. prosinci 2008 a 2007:

K 31. prosinci 2008	Průměrná vážená úroková míra CZK	Průměrná vážená úroková míra EUR	Průměrná vážená úroková míra USD	Průměrná vážená úroková míra CELKEM
Vybraná aktiva				
Vklady u ČNB	1,99 %	-	-	1,99 %
Pohledávky za bankami	3,21 %	3,59 %	1,28 %	3,19 %
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	6,61 %	5,00 %	3,01 %	6,52 %
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	1,33 %	4,03 %	6,71 %	2,14 %
Realizovatelné cenné papíry	3,73 %	7,99 %	10,56 %	4,18 %
Cenné papíry a ostatní aktiva držená do splatnosti	4,32 %	4,92 %	-	4,34 %
Vybraná pasiva				
Závazky k bankám	3,14 %	3,85 %	1,80 %	3,21 %
Závazky ke klientům	1,24 %	1,44 %	0,65 %	1,25 %
Emitované dluhopisy	3,70 %	2,65 %	-	3,69 %
Podřízený dluh	4,63 %	-	-	4,63 %

K 31. prosinci 2007	Průměrná vážená úroková míra CZK	Průměrná vážená úroková míra EUR	Průměrná vážená úroková míra USD	Průměrná vážená úroková míra CELKEM
Vybraná aktiva				
Vklady u ČNB	3,17 %	4,00 %	-	3,02 %
Pohledávky za bankami	3,63 %	3,92 %	5,61 %	3,89 %
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	6,16 %	5,91 %	5,62 %	6,15 %
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	4,00 %	4,59 %	3,42 %	4,15 %
Realizovatelné cenné papíry	3,43 %	4,87 %	5,08 %	3,69 %
Cenné papíry držené do splatnosti	4,09 %	5,66 %	-	4,13 %
Finanční umístění pojišťovny	4,59 %	3,79 %	-	4,57 %
Vybraná pasiva				
Závazky k bankám	3,35 %	3,80 %	5,02 %	3,66 %
Závazky ke klientům	1,21 %	1,78 %	2,59 %	1,23 %
Emitované dluhopisy	3,59 %	3,97 %	-	3,59 %
Podřízený dluh	4,19 %	-	-	4,19 %

44.2.2 Měnové riziko

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje obchodního i bankovního portfolia z důvodu změn měnových kurzů. Skupina řídí toto riziko stanovením a monitorováním limitů na otevřené devizové pozice zahrnující také delta ekvivalenty měnových opcí. Skupina sleduje také speciální citlivostní limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost reálné hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost na reálné hodnoty opcí na dobu do splatnosti (theta) a úrokovou citlivost (rho, phi), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou současné hodnoty základního bodu²³. Měnové riziko všech finančních nástrojů přebírá do svých pozic útvar obchodování (Trading) a tyto měnové pozice řídí v souladu s nastavenými limity měnové citlivosti. Kromě monitorování limitů používá skupina rovněž VaR koncept pro měření rizika otevřených pozic ze všech měnových nástrojů.

Hodnota měnového rizika ve formě VaR pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31. 12. 2008 ve výši 21 mil. Kč (2007: 19 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnového rizika za celý rok 2008 byl 8 mil. Kč (2007: 13 mil. Kč), VaR hodnota pro měnovou volatilitu obchodního portfolia byla ve výši 5 mil. Kč (2007: 4 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnové volatility za celý rok 2008 pak byl 4 mil. Kč (2007: 5 mil. Kč).

Měnovému riziku je vystavena především banka a nemovitostní společnosti ve skupině, které mají většinu příjmů z nájemného denominovanou v EUR. Měnové riziko ostatních společností ve skupině je omezené. V případě nemovitostních společností skupina využívá tzv. přirozeného zajištění, kdy společnosti vystavené měnovému riziku nájmů v EUR jsou refinancovány úvěry denominovanými v EUR.

Z důvodu přechodu SKK na EUR k 1. lednu 2009 je možné považovat měnové riziko aktiv a pasiv denominovaných v SKK nebo EUR k datu účetní závěrky za totožné.

²³ PVBP – Present value of basis point.

Čistá devizová pozice

Struktura čisté devizové pozice skupiny byla k 31. prosinci 2008 a 2007 následující:

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	SKK	HUF	PLN	Ostatní	Celkem
Aktiva									
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	22 084	1 337	254	65	209	31	19	286	24 285
Pohledávky za bankami	65 980	21 358	5 024	286	101	15	62	480	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	431 967	18 886	993	33	254	25	113	224	452 495
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	38 727	11 879	2 050	-	130	3 004	72	73	55 935
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	24 716	1 819	449	-	69	54	26	5	27 138
Realizovatelné cenné papíry	29 515	3 949	1 030	70	-	158	250	43	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	115 734	3 204	-	-	-	-	-	-	118 938
Ostatní aktiva	47 270	5 500	212	2	1 832	235	33	34	55 118
	775 993	67 932	10 012	456	2 595	3 522	575	1 145	862 230
Pasiva									
Závazky k bankám	37 551	15 586	2 664	18	904	21	39	778	57 561
Závazky ke klientům	617 365	18 630	3 161	366	458	2 082	111	331	642 504
Závazky v reálné hodnotě	7 680	12	4	-	-	-	-	-	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	22 111	2 576	528	-	80	268	32	-	25 595
Emitované dluhopisy	38 008	187	-	-	-	-	-	-	38 195
Ostatní pasiva	22 604	2 003	262	8	346	1	70	16	25 310
	745 319	38 994	6 619	392	1 788	2 372	252	1 125	796 861
Čistá devizová pozice – rozvaha	30 674	28 938	3 393	64	807	1 150	323	20	65 369
Čistá devizová pozice – podrozvaha	2 603	(1 437)	(1 246)	(57)	-	-	-	-	(137)

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě, nekonsolidované účasti a účasti v přidružených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	SKK	HUF	PLN	Ostatní	Celkem
Aktiva									
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	18 667	999	240	112	114	19	25	218	20 394
Pohledávky za bankami	44 763	12 408	6 801	558	85	19	341	713	65 688
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	394 789	14 978	1 105	123	312	-	88	210	411 605
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	28 033	16 693	3 110	-	873	3 102	1 912	118	53 841
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	16 687	610	230	-	69	54	17	7	17 674
Realizovatelné cenné papíry	27 728	6 088	1 044	122	-	125	319	60	35 486
Cenné papíry držené do splatnosti	134 214	3 272	-	-	-	-	-	-	137 486
Finanční umístění pojišťovny	14 659	497	477	41	-	39	84	11	15 808
Ostatní aktiva	52 631	1 656	434	8	996	4	91	323	56 143
	732 171	57 201	13 441	964	2 449	3 362	2 877	1 660	814 125
Pasiva									
Závazky k bankám	30 980	19 707	5 099	2	118	787	693	1 096	58 482
Závazky ke klientům	567 911	13 777	3 119	431	234	2 552	226	276	588 526
Závazky v reálné hodnotě	7 488	72	49	-	-	-	-	-	7 609
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	10 000	788	208	-	53	11	20	1	11 081
Emitované dluhopisy	47 025	250	-	-	-	-	-	-	47 275
Ostatní pasiva	41 424	1 711	336	8	145	4	51	264	43 943
	704 828	36 305	8 811	441	550	3 354	990	1 637	756 916
Čistá devizová pozice – rozvaha	27 343	20 896	4 630	523	1 899	8	1 887	23	57 209
Čistá devizová pozice – podrozvaha	39 192	32	39 160	(28)	(56)	(28 459)	(3 079)	23	18 298

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě, nekonsolidované účasti a účasti v přidružených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy, pojistně-technické rezervy a přidružený dluh.

44.2.3 Akciové riziko

Skupina používá pro sledování a řízení akciového rizika na obchodním i bankovním portfoliu metodu VaR a analýzu citlivosti, která vychází z expozice vůči riziku změny kurzu akcií k rozvahovému dni. Akciové riziko vzhledem k vyšší volatilitě cen akcií představuje i přes menší objemy akciových pozic nezanedbatelnou složku rizik.

VaR hodnota z akciového rizika obchodního portfolia byla k 31. 12. 2008 ve výši 0 mil. Kč (2007: 7 mil. Kč) pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti, což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 1 mil. Kč (2007: 30 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2008 pak byl 1 mil. Kč (2007: 4 mil. Kč). VaR hodnota pro akciové riziko bankovní knihy pro 1 měsíc ke stejnému datu a na stejné hladině spolehlivosti byla 4 mil. Kč (2007: 78 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2008 byl 118 mil. Kč (2007: 74 mil. Kč).

44.2.4 Reálná hodnota

Reálná hodnota finančních derivátů

Skupina dodržuje přísné kontrolní limity u čistých otevřených derivátových pozic, tzn. u rozdílu mezi reálnou hodnotou kupních a prodejních kontraktů. Částka, která představuje úvěrové riziko, je vždy omezena na kladnou reálnou hodnotu derivátových finančních nástrojů, která představuje pouze malý zlomek smluvních nebo podkladových hodnot použitých k vyjádření objemu nesplaceného nástroje. Tato úvěrová angažovanost se zahrnuje do celkových úvěrových limitů stanovených pro klienty. Limity jsou stanoveny s ohledem na riziko fluktuace reálné hodnoty vyplývající z pohybů na trhu. Úvěrové riziko u derivátových finančních nástrojů není obvykle žádným způsobem zajištěno, s výjimkou případů, kdy skupina požaduje od protistran poskytnutí depozita.

Všechny deriváty jsou v rozvaze k 31. prosinci 2008 a 2007 vykázány v reálné hodnotě (viz body 13 a 25 přílohy).

Devizové kontrakty

Devizové kontrakty jsou dohody o prodeji či nákupu stanoveného množství určité měny za měnu jinou v předem dohodnutém kurzu s dodáním ihned („spot“, tj. obvykle dva dny po datu obchodu) nebo s dodáním ke stanovenému datu („forward“, tj. více než dva dny po datu obchodu). Nominální částka odpovídající hodnotě kontraktu nepředstavuje aktuální tržní nebo úvěrové riziko plynoucí z těchto kontraktů.

Devizové kontrakty jsou skupinou využívány za účelem řízení rizika a jako obchodní instrumenty.

Úrokové swapy

Úrokové swapy představují dohody o budoucí směně úrokové platby nebo úrokových plateb vztahujících se ke stanovené nominální částce, jejichž výše je stanovena pevně po celou dobu kontraktu nebo které se stanovují na předem dohodnuté období s tím, že se budou v pravidelných intervalech měnit, a to až do doby ukončení kontraktu. Nominální částka slouží pro výpočet příslušné částky úroků v rámci kontraktu. Nominální částky dále slouží pro vyčíslení objemu těchto transakcí, ale ve skutečnosti nedochází k jejich směně mezi smluvními stranami úrokového swapu. Úrokové swapy jsou skupinou uzavírány zejména za účelem vlastního obchodování, z důvodu zajištění obchodů pro klienty, popřípadě pro pokrytí úrokových rizik.

Skupina účtovala o zajištění vlastní emise hypotečních zástavních listů proti úrokovému riziku. Hypoteční zástavní listy emitované s fixní úrokovou sazbou byly prostřednictvím úrokových swapů navázány na tržní variabilní sazbu.

Opční kontrakty

Opční kontrakty představují právo na nákup nebo prodej určitého aktiva ve stanoveném objemu, k předem stanovenému budoucímu datu a za stanovenou cenu. Kupující má právo, nikoli však povinnost, využít své právo k nákupu nebo prodeji aktiva a prodávající má povinnost aktivum prodat nebo koupit ve stanoveném objemu a za cenu vymezenou v opčním kontraktu.

Forwardové úrokové kontrakty

Forwardové úrokové kontrakty jsou dohody o peněžní úhradě stanovené jako rozdíl mezi referenční úrokovou sazbou a sazbou dohodnutou smluvními stranami k předem stanovenému datu v budoucnosti. Tržní riziko vyplývá ze změn tržních hodnot sjednaných pozic, které jsou způsobeny změnami v tržních úrokových sazbách. Skupina v zásadě omezuje své tržní riziko tím, že uzavírá otevřené pozice prostřednictvím kontraktů s opačnými parametry a pro neuzavřené pozice má stanoveny limity, které jsou monitorovány. Skupina řídí úvěrové riziko tím, že uzavírá kontrakty s předem schválenými smluvními stranami v rámci stanovených úvěrových limitů. Veškeré forwardové úrokové kontrakty skupina uzavřela za účelem obchodování.

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry jsou dohody o nákupu nebo prodeji cenných papírů ke stanovenému datu za předem dohodnutou cenu. Skupina uzavřela swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry za účelem obchodování.

Úrokové swapy a forwardy v různých měnách (Cross currency swaps)

Cross currency swapy jsou kombinací úrokových swapů a devizových kontraktů. Stejně jako u úrokových swapů dochází k výměně fixních úrokových plateb, popřípadě variabilních úrokových plateb v předem dohodnutých termínech po celou dobu životnosti kontraktu. Tyto platby jsou však v různých měnách a jejich zúčtování probíhá v hrubé výši. Na rozdíl od obyčejných úrokových swapů dochází na začátku a na konci transakce k výměně nominálních hodnot v cizích měnách.

Futures

Kontrakt futures představuje povinnost prodat či koupit určitý finanční nástroj na organizovaném trhu za určitou cenu ke smluvenému datu v budoucnosti. Skupina uzavřela futures kontrakty na dluhopisy za účelem obchodování.

Komoditní swapy

Komoditní swapy představují dohody o budoucí směně plateb závisících na cenách určité komodity. Jedna část transakce (fixní složka) představuje vždy fixní, předem danou částku, druhá část (pohyblivá složka) se stanovuje z průměru cen dané komodity za příslušné časové období. V určitých případech je v pohyblivé noze vnořena opce, která omezuje její celkovou výplatu. Ke každému klientskému komoditnímu swapu je vytvářen zrcadlový obchod s Erste Group Bank, skupina v nich tedy nemá žádné tržní riziko.

a) Nominální a reálné hodnoty derivátů

K 31. prosinci 2008

mil. Kč

	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	601	601	-	-
Úrokové swapy	13 585	13 585	748	166
Úrokové cizoměnové swapy	5 450	4 911	-	302
Zajišťovací instrumenty celkem	19 636	19 097	748	468
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty				
- úrokové	3	3	-	-
- měnové	728	729	-	-
Opční kontrakty:				
- úrokové	19 627	19 627	82	39
- měnové	119 681	117 935	3 018	2 260
- akciové	1 355	1 355	-	68
- komoditní	1 071	1 071	182	185
Forwardové kontrakty:				
- úrokové	127 306	127 306	184	207
- úrokové cizoměnové	61 001	61 148	2 612	2 595
- s akciemi	2 787	3 004	-	222
- komoditní	39	40	9	8
Swapy:				
- úrokové	694 267	694 267	14 721	14 349
- úrokové cizoměnové	127 511	127 384	5 322	4 489
- s akciemi	5 610	5 610	27	279
- komoditní	2 038	2 038	232	243
Ostatní deriváty (úvěrové)	1 766	1 766	1	183
Futures	2	2	-	-
Obchodní instrumenty celkem	1 164 792	1 163 285	26 390	25 127
Celkem	1 184 428	1 182 382	27 138	25 595

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	684	684	-	16
Úrokové swapy	16 001	16 001	239	706
Zajišťovací instrumenty celkem	16 685	16 685	239	722
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty	5 229	5 227	-	-
Opční kontrakty:				
- úrokové	21 273	21 273	75	74
- měnové	94 359	96 308	679	1 309
- akciové	2 208	2 208	24	355
- komoditní	400	400	73	9
Forwardové kontrakty:				
- úrokové	214 180	214 180	158	176
- úrokové cizoměnové	38 901	39 528	372	1 040
- s akciemi	8	8	-	-
- komoditní	9	9	-	-
Swapy:				
- úrokové	636 333	636 333	6 441	5 758
- úrokové cizoměnové	160 281	152 560	9 412	1 515
- s akciemi	5 125	5 125	122	168
- komoditní	1 094	1 094	15	20
Ostatní deriváty (úvěrové)	311	311	1	-
Futures	5 800	5 800	63	-
Obchodní instrumenty celkem	1 185 511	1 180 364	17 435	10 424
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	-	-	-	(65)
Celkem	1 202 196	1 197 049	17 674	11 081

b) Zbytková splatnost derivátů

K 31. prosinci 2008 Reálná hodnota v mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové swapy	-	-	(4)	28	558
Úrokové cizoměnové swapy	-	-	-	-	(302)
Zajišťovací instrumenty celkem	-	-	(4)	28	256
Obchodní instrumenty					
Spotové kontrakty					
- úrokové	-	-	-	-	-
- měnové	-	-	-	-	-
Opční kontrakty:					
- úrokové	-	-	-	27	17
- měnové	12	(206)	202	719	30
- akciové	(3)	(13)	(50)	(1)	(1)
- komoditní	-	-	(3)	-	-
Forwardové kontrakty:					
- úrokové	46	(34)	(12)	(23)	-
- úrokové cizoměnové	(13)	11	9	5	5
- s akciemi	(222)	-	-	-	-
- komoditní	1	-	-	-	-
Swapy:					
- úrokové	(13)	(57)	83	(33)	392
- úrokové cizoměnové	(525)	491	36	590	241
- s akciemi	(1)	12	7	(196)	(74)
- komoditní	-	-	-	(11)	-
Ostatní deriváty (úvěrové)	-	1	-	(120)	(63)
Futures	-	-	-	-	-
Obchodní instrumenty celkem	(718)	205	272	957	547
Celkem	(718)	205	268	985	803

K 31. prosinci 2007 Reálná hodnota v mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové opční kontrakty	-	-	-	(16)	-
Úrokové swapy	-	-	-	(45)	(422)
Zajišťovací instrumenty celkem	-	-	-	(61)	(422)
Obchodní instrumenty					
Spotové kontrakty	2	-	-	-	-
Opční kontrakty:					
- úrokové	-	-	(8)	2	7
- měnové	1	(53)	(281)	(297)	-
- akciové	24	(220)	(30)	(105)	-
- komoditní	-	-	-	(9)	73
Forwardové kontrakty:					
- úrokové	3	(2)	(26)	7	-
- úrokové cizoměnové	(87)	(39)	(220)	(313)	(9)
- s akciemi	-	-	-	-	-
- komoditní	-	-	-	-	-
Swapy:					
- úrokové	(118)	5	54	100	641
- úrokové cizoměnové	323	522	409	1 205	5 438
- s akciemi	-	49	46	(94)	(47)
- komoditní	-	-	1	(6)	-
Ostatní deriváty (úvěrové)	1	-	-	-	-
Futures	-	-	-	-	62
Obchodní instrumenty celkem	149	262	(55)	490	6 165
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	-	-	-	-	65
Celkem	149	262	(55)	429	5 808

c) Průměrná vážená úroková míra derivátů

K 31. prosinci 2008

	Přijátá úroková míra			Placená úroková míra		
	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	0,10 %	-	-	0,10 %	-	-
Úrokové swapy	3,16 %	3,14 %	3,72 %	3,16 %	3,14 %	3,72 %
Úrokové cizoměnové swapy	-	-	2,08 %	-	-	2,08 %
Obchodní instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	1,20 %	4,24 %	2,68 %	1,20 %	4,24 %	2,68 %
Forwardové kontrakty:						
- úrokové	3,75 %	4,04 %	-	3,75 %	4,04 %	-
Swapy:						
- úrokové	3,75 %	3,74 %	3,62 %	3,75 %	3,74 %	3,62 %
- úrokové cizoměnové	4,07 %	2,66 %	3,56 %	4,08 %	2,68 %	3,63 %

K 31. prosinci 2007

	Přijátá úroková míra			Placená úroková míra		
	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	-	0,10 %	-	-	-	-
Úrokové cizoměnové swapy	-	3,43 %	3,47 %	-	3,46 %	3,71 %
Obchodní instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	3,90 %	4,40 %	2,72 %	3,89 %	4,41 %	2,73 %
Forwardové kontrakty:						
- úrokové	3,58 %	4,49 %	-	3,45 %	4,19 %	-
Swapy:						
- úrokové	3,06 %	3,26 %	2,68 %	3,55 %	3,53 %	3,33 %
- úrokové cizoměnové	4,10 %	3,93 %	4,01 %	4,15 %	3,96 %	4,00 %

Reálná hodnota ostatních finančních nástrojů kromě derivátů

Odhad reálné hodnoty („fair value“) je prováděn na základě údajů o příslušných tržních hodnotách a informacích o finančních nástrojích. Jelikož pro významnou část finančních nástrojů skupiny nejsou dostupné údaje o tržních cenách, jsou odhady reálné hodnoty pro tyto nástroje založeny na posouzení současných ekonomických podmínek, aktuálních směnných kurzů, úrokových sazeb a dalších faktorů.

Mnohé z výše uvedených odhadů se vyznačují jistou mírou nejistoty a jejich stanovená reálná hodnota nemůže být vždy zaměňována za skutečnou tržní hodnotu a v mnoha případech by nemusela být dosažena při prodeji daného finančního nástroje. Změny ve výchozích předpokladech použitých pro stanovení reálné hodnoty by mohly mít významný dopad na stanovenou reálnou hodnotu.

Následující tabulka uvádí účetní hodnoty a reálné hodnoty těch finančních aktiv a pasiv, která nejsou vykazována v rozvaze ve své reálné hodnotě.

mil. Kč	2008		2007	
	Účetní hodnota	Odhadovaná reálná hodnota	Účetní hodnota	Odhadovaná reálná hodnota
Finanční aktiva				
Pohledávky za bankami	93 306	94 718	65 688	65 620
Pohledávky za klienty				
snížené o opravné položky	452 495	447 590	411 605	409 153
Cenné papíry držené do splatnosti	118 938	120 495	137 486	136 835
Finanční umístění pojišťovny	-	-	15 808	15 692
Finanční pasiva				
Závazky k bankám	57 561	54 686	58 482	57 872
Závazky ke klientům	642 504	642 168	588 526	588 138
Emitované dluhopisy	38 195	39 611	47 275	47 334
Podřízený dluh	5 197	4 837	5 605	5 611

a) Pohledávky za bankami

Odhadovaná reálná hodnota pohledávek za bankami je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankami ve skupině.

b) Pohledávky za klienty

Pohledávky za klienty jsou vykazovány snížené o opravné položky. Odhadovaná reálná hodnota je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankami ve skupině.

c) Cenné papíry držené do splatnosti

Reálná hodnota cenných papírů držných do splatnosti je založena na tržních cenách nebo kotovaných cenách brokerů či dealerů. Pokud není tato informace k dispozici, je reálná hodnota odhadnuta s využitím kotovaných tržních cen pro cenné papíry s podobným úvěrovým rizikem, splatností a výnosností nebo v některých případech podle návratnosti čisté hodnoty aktiv těchto cenných papírů.

d) Závazky k bankám a klientům

Odhadovaná reálná hodnota závazků k bankám a klientům bez pevně stanovené lhůty splatnosti, které zahrnují neúročená depozita, je částka splatná na požádání. Odhadovaná reálná hodnota pevně úročených depozit a ostatních závazků bez stanovené tržní ceny je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou lhůtou splatnosti. U produktů, u nichž není smluvně stanovena splatnost (např. vklady na viděnou, vkladní knížky, kontokorenty), skupina aplikuje princip rovnosti účetní a reálné hodnoty.

e) Emitované dluhopisy

Agregovaná reálná hodnota je založena na kotovaných tržních cenách. Pro ty cenné papíry, kde tržní cena není k dispozici, je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou zůstatkovou lhůtou splatnosti.

f) Podřízený dluh

Emitované podřízené dluhopisy jsou obchodovány na volném trhu BCPP. Jejich reálná hodnota je založena na kotované tržní ceně.

44.3 Riziko likvidity

Rizikem likvidity se rozumí situace, v níž skupina ztratí schopnost dostát svým finančním závazkům v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Krátkodobá likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních depozit a úvěrů, případně dochází k dalším rozhodnutím směřujícím k úpravám krátkodobé likviditní pozice skupiny, například k rozhodnutím o vyrovnávání krátkodobé likviditní pozice v jednotlivých měnách.

Střednědobá a dlouhodobá likvidita je monitorována jednou měsíčně prostřednictvím simulačního modelu TLS²⁴, který zohledňuje očekávanou možnost obnovení, předčasného splacení, případně prodeje jednotlivých pozic skupiny. Výsledky jsou prezentovány a diskutovány ve Výboru pro operativní řízení likvidity (OLC) a ve Výboru pro řízení aktiv a pasiv (ALCO), které rozhodují o potřebě provádět opatření ve vztahu k podstupovanému likviditnímu riziku.

S ohledem na aktuální finanční a hospodářskou krizi zesílila Česká národní banka dohled na aktuální likviditou jednotlivých bank na trhu. Každý den jsou banky povinny předávat informace o objemu vysoce likvidních aktiv, vývoji objemu primárních depozit a úvěrů, očekávaném nejbližším výhledu a očekávaných změnách, které by měly významný negativní vliv na jejich celkovou pozici.

²⁴ Traffic Light System.

a) Analýza dle splatnosti

V následující tabulce je uvedeno rozdělení aktiv a pasiv na příslušné skupiny podle splatnosti k 31. prosinci 2008; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost). V této analýze jsou deriváty vykázány v reálné hodnotě k rozvahovému dni.

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	20 720	-	-	-	-	3 565	24 285
Pohledávky za bankami	59 041	2 757	16 136	5 027	10 345	-	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	59 731	18 798	55 662	153 884	173 349	(8 929)	452 495
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	1 434	5 812	11 896	21 763	14 225	805	55 935
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	1 021	1 725	5 106	11 273	8 013	-	27 138
Realizovatelné cenné papíry	1 299	933	4 983	14 462	13 186	152	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	250	11 142	12 014	63 762	31 770	-	118 938
Ostatní aktiva	1 695	1 980	7 882	3 829	492	39 240	55 118
Celkem	145 191	43 147	113 679	274 000	251 380	34 833	862 230
Pasiva							
Závazky k bankám	23 430	2 046	3 014	21 519	7 552	-	57 561
Závazky ke klientům	436 193	115 621	21 544	66 318	2 828	-	642 504
Závazky v reálné hodnotě	159	279	885	4 801	1 484	88	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1 739	1 520	4 838	10 288	7 210	-	25 595
Emitované dluhopisy	1 818	216	1 641	9 798	24 722	-	38 195
Podřízený dluh	-	-	-	-	5 197	-	5 197
Ostatní pasiva	2 760	2 045	900	535	904	12 969	20 113
Celkem	466 099	121 727	32 822	113 259	49 897	13 057	796 861
Gap	(320 908)	(78 580)	80 857	160 741	201 483	21 776	65 369
Kumulativní gap	(320 908)	(399 488)	(318 631)	(157 890)	43 593	65 369	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě, nekonsolidované účasti a účasti v přidružených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Přehled aktiv a pasiv podle jejich zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2007.

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	15 120	-	40	-	-	5 234	20 394
Pohledávky za bankami	42 958	2 694	15 171	4 647	218	-	65 688
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	32 121	13 369	84 358	136 195	152 372	-6810	411 605
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	538	296	7 923	20 344	13 854	10 886	53 841
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	904	1 264	1 869	5 572	8 065	-	17 674
Realizovatelné cenné papíry	249	5 418	4 300	14 754	8 163	2 602	35 486
Cenné papíry držené do splatnosti	3 495	5 880	19 489	72 354	36 268	-	137 486
Finanční umístění pojišťovny	24	658	462	6 399	8 190	75	15 808
Ostatní aktiva	5 005	4 877	6 127	689	2	39 443	56 143
Celkem	100 414	34 456	139 739	260 954	227 132	51 430	814 125
Pasiva							
Závazky k bankám	25 360	3 734	3 486	11 638	14 264	-	58 482
Závazky ke klientům	390 230	97 420	42 542	56 078	2 256	-	588 526
Závazky v reálné hodnotě	16	-	3 124	3 926	543	-	7 609
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	661	1 001	1 900	5 143	2 376	-	11 081
Emitované dluhopisy	-	6 069	3 657	10 188	27 361	-	47 275
Podřízený dluh	-	-	-	-	5 605	-	5 605
Ostatní pasiva	5 077	1 379	1 656	153	19	30 054	38 338
Celkem	421 344	109 603	56 365	87 126	52 424	30 054	756 916
Gap	(320 930)	(75 147)	83 374	173 828	174 708	21 376	57 209
Kumulativní gap	(320 930)	(396 077)	(312 703)	(138 875)	35 833	57 209	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě, nekonsolidované účasti a účasti v přidružených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, pojistně technické rezervy a rezervy.

b) Úrokové platby

Následující tabulka udává očekávané peněžní toky z přijatých/placených úroků z vybraných aktiv a pasiv podle jednotlivých časových košů.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	5	-	-	-	-	5
Pohledávky za bankami	164	118	159	-	-	441
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	2 383	3 739	12 332	34 124	15 751	68 329
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	68	89	324	763	163	1 407
Realizovatelné cenné papíry	103	177	619	1 992	1 382	4 273
Cenné papíry držené do splatnosti	422	755	2 937	10 160	6 792	21 066
	3 145	4 878	16 371	47 039	24 088	95 521
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	110	118	378	859	-	1 465
Závazky ke klientům	613	972	3 176	8 456	3 247	16 464
Emitované dluhopisy	153	274	1 032	3 861	3 671	8 991
Podřízený dluh	20	40	90	-	-	150
	896	1 404	4 676	13 176	6 918	27 070
Gap	2 249	3 474	11 695	33 863	17 170	68 451
Kumulativní gap	2 249	5 723	17 418	51 281	68 451	

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Na požá- dání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	7	-	-	-	-	7
Pohledávky za bankami	136	110	211	1	-	458
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	1 858	2 916	9 558	24 715	10 111	49 158
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	108	121	440	1 169	491	2 329
Realizovatelné cenné papíry	100	164	515	1 556	928	3 263
Cenné papíry držené do splatnosti	459	817	3 105	10 479	7 173	22 033
Finanční umístění pojišťovny	51	96	398	1 530	1 260	3 335
	2 719	4 224	14 227	39 450	19 963	80 583
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	82	47	51	11	-	191
Závazky ke klientům	561	869	2 674	7 095	2 805	14 004
Emitované dluhopisy	162	269	992	3 732	3 624	8 779
Podřízený dluh	20	39	88	-	-	147
	825	1 224	3 805	10 838	6 429	23 121
Gap	1 894	3 000	10 422	28 612	13 534	57 462
Kumulativní gap	1 894	4 894	15 316	43 928	57 462	

44.4 Operační riziko

Skupina definuje operační riziko v souladu s vyhláškou ČNB č. 123/2007 jako riziko ztráty vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů či riziko ztráty vlivem vnějších událostí, včetně rizika ztráty skupiny v důsledku porušení či nenaplnění právní normy.

Ve spolupráci s Erste Group Bank zavedla skupina standardizovanou klasifikaci operačních rizik. Tato klasifikace se stala základem tzv. Knihy rizik České spořitelny, která byla vyvinuta ve spolupráci útvarů řízení rizik a útvaru interního auditu. Kniha rizik slouží jako nástroj sjednocení identifikace rizik pro potřeby celé Finanční skupiny České spořitelny a nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Ve spolupráci s externím dodavatelem vyvinula skupina speciální aplikaci sloužící pro sběr dat o operačním riziku, která vyhovuje požadavkům kladeným na sběr dat novým konceptem kapitálové přiměřenosti BASEL II. Data slouží nejen pro účely kvantifikace operačních rizik a sledování trendů ve vývoji těchto rizik, ale jsou využívána také pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik. Kromě sledování skutečných událostí operačních rizik skupina věnuje pozornost tomu, jak vnímá operační riziko management. Toto expertní hodnocení rizik je prováděno na roční bázi.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který skupina využívá již od roku 2002. Tento program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od roku 2004 se banka spolu s dceřinými společnostmi, v nichž vykonává rozhodující vliv, začlenila do pojistného programu Erste Group Bank, který dále rozšířil pojistnou ochranu, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek skupiny.

44.5 Řízení kapitálu

V rámci systému vnitřně stanoveného kapitálu (SVSK) skupina identifikovala následující rizika, která by měla být pokryta zcela nebo částečně kapitálem: tržní rizika, úrokové riziko bankovní knihy, riziko kreditní a koncentrace, riziko likvidity, rizika operační, reputační, strategické, riziko podnikání (tzv. „business“) a reziduální riziko investic do sekuritizací.

Hlavní cíle skupiny při řízení kapitálového rizika jsou:

- kvantifikace rizik ve formě ekonomického kapitálu, který je potřeba pro pokrytí případných ztrát z těchto rizik;
- porovnání kapitálové potřeby s kapitálovými zdroji;
- řízení kapitálových zdrojů s ohledem na rizika současná a budoucí;
- stanovení maximální akceptovatelné míry rizik s ohledem na dostupné kapitálové zdroje;
- sledování a řízení výkonnosti obchodních aktivit s ohledem na riziko neboli kapitálovou náročnost;
- strategické plánování s ohledem na riziko, alokované kapitálové zdroje a kapitálovou efektivnost jednotlivých obchodních činností banky a finanční skupiny.

Pro výpočet ekonomického kapitálu pro riziko tržní, kreditní, úrokové, sekuritizace a operační se používá metoda VaR pro jednoroční časovou periodu na hladině spolehlivosti 99,9 %, což odpovídá zhruba ratingu banky (A–) a příslušné pravděpodobnosti selhání dlužníka. Pro ostatní rizika se využívá odhad dopadu rizikových scénářů modelovaných na stejné hladině spolehlivosti (riziko likvidity) či expertní odhad neočekávané ztráty (riziko podnikání, reputační, strategické) vycházející ze zkušenosti vedoucích pracovníků banky a také z historických dat.

Celková hodnota ekonomického kapitálu neboli kapitálové potřeby je stanovena jako součet ekonomických kapitálů pro jednotlivá rizika (za účelem alokace kapitálu pro jednotlivé obchodní útvary) nebo jako agregovaný ekonomický kapitál (pro účely porovnání s dostupnými kapitálovými zdroji pro pokrytí rizik). Výsledný agregovaný rizikový kapitál je porovnáván s kapitálovými zdroji stanovenými podle regulačních pravidel jako součet základního a dodatkového kapitálu a navíc aktuálního výsledku běžného roku se zohledněním očekávané výplaty dividend. Toto porovnání rizika a kapitálových zdrojů (riziková kapacita) je předkládáno Výboru řízení aktiv a pasiv (ALCO) čtvrtletně.

45. PODMÍNĚNÁ AKTIVA A ZÁVAZKY

V rámci obvyklých obchodních transakcí skupina vstupuje do různých finančních operací, které nejsou zaúčtovány v rámci rozvahy skupiny a které se označují jako podrozvahové finanční nástroje. Pokud není uvedeno jinak, představují níže uváděné údaje nominální částky podrozvahových operací.

Soudní spory

K datu sestavení účetní závěrky jsou proti skupině vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává neprovořených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti skupině.

Proti skupině probíhají spory ve vztahu k různým požadavkům a nárokům speciální povahy. Skupina se také hájí v několika právních sporech u arbitrážního soudu. Skupina nezveřejňuje detaily sporů, neboť zveřejnění by mohlo ovlivnit výsledek těchto sporů a vážně tak poškodit zájem skupiny.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, skupina se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Majetek daný do zástavy

Majetek je daný do zástavy jako zajištění v rámci repo obchodů s ostatními bankami a klienty v objemu 33 775 mil. Kč (2007: 13 958 mil. Kč). V souladu se statutárními požadavky též skupina ukládá povinné minimální rezervy u místní centrální banky (viz bod 7 přílohy). Tyto prostředky nemohou být využity k financování běžných činností skupiny.

Skupina přijala úvěry na financování investic do nemovitostí, na něž dala do zástavy tyto nemovitosti v objemu 10 404 mil. Kč (2007: 10 026 mil. Kč).

Závazky z úvěrových příslibů, záruk a akreditivů

Záruky a standby akreditivy, které představují neodvolatelné potvrzení, že skupina provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky vůči třetím stranám, nesou stejné riziko jako úvěry. Dokumentární a obchodní akreditivy, které představují písemný závazek skupiny vystavený na základě žádosti jejího klienta, že poskytne třetí osobě určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky, jsou zajištěny převedením práva k užívání zboží a nesou tudíž menší riziko než přímé úvěry.

Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění klientů k poskytnutí úvěrů ve formě úvěrů, záruk či akreditivů. Úvěrové riziko spojené s přísliby úvěrů představuje pro skupinu potenciální ztrátu. Skupina odhaduje tuto potenciální ztrátu na základě historického vývoje úvěrových konverzních faktorů, pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD) a ztráty ze selhání dlužníka (LGD). Úvěrové konverzní faktory vyjadřují pravděpodobnost, že skupina bude plnit ze záruky nebo bude muset poskytnout úvěr na základě vystaveného úvěrového příslibu.

Záruky, neodvolatelné akreditivy a úvěrové přísliby podléhají stejným postupům v rámci standardního úvěrového procesu, pokud jde o sledování úvěrového rizika a předpisy pro úvěrovou činnost skupiny. Vedení skupiny se domnívá, že tržní rizika spojená se zárukami, neodvolatelnými akreditivy a nečerpanými úvěrovými přísliby jsou minimální.

Skupina vytvořila rezervy na podrozvahová rizika k pokrytí potenciálních ztrát, které mohou plynout z těchto podrozvahových transakcí. K 31. prosinci 2008 činila celková částka těchto rezerv 187 mil. Kč (2007: 143 mil. Kč). Viz bod 27 přílohy.

mil. Kč	2008	2007
Závazky ze záruk a akreditivů	17 913	21 848
Nečerpané úvěrové přísliby	99 922	95 339

46. SEGMENTOVÁ ANALÝZA

a) Segmenty podle odvětví

Pro potřeby řízení jsou rozlišeny následující hlavní činnosti v rámci skupiny:

- Drobné bankovníctví včetně stavebního spoření (přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů drobným klientům, kartové služby);
- Komerční bankovníctví (poskytování úvěrů korporátním a komunálním klientům, poskytování záruk, otvírání akreditivů);
- Investiční bankovníctví (investování do cenných papírů, obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s cennými papíry, devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, účast na vydávání akcií, obhospodařování, úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot);
- Ostatní činnosti (leasing, správa investičních a podílových fondů, investiční výstavba a poradenství). Tyto činnosti jsou shrnuty v jednom segmentu Ostatní činnosti, protože jsou vzhledem k ostatním činnostem méně významné;
- Ukončované činnosti – pojišťovnictví.

Rok 2008 mil. Kč	Bankovníctví			Ostatní činnosti	Eliminace	Ukončované činnosti	Celkem
	Drobné	Komerční	Investiční				
VÝNOSY							
Výnosy segmentu	31 306	4 792	2 837	7 250	(1 314)	4 504	49 375
ZISK							
Zisk segmentu	15 716	2 050	(2 509)	2 361	(889)	4 504	21 233
Nepřítážené náklady							(2 653)
Zisk před zdaněním							18 580
Daň z příjmů							(2 809)
Menšinové podíly							42
Zisk celkem							15 813
OSTATNÍ INFORMACE							
Pořízení majetku	1 604	16	188	854	-	-	2 662
Odpisy a amortizace	934	-	41	1 805	73	-	2 853
Ztráta/(zrušení ztráty) ze znehodnocení majetku	2	-	-	-	-	-	2
ROZVAHA							
Aktiva							
Aktiva podle segmentů	368 864	167 900	262 765	96 934	(36 145)	-	860 318
Účasti v přidružených společnostech							235
Nepřítážené aktiva							1 677
Konsolidovaná aktiva celkem							862 230
Pasiva							
Cizí zdroje podle segmentů	501 741	69 857	179 785	71 277	(35 055)	-	787 605
Nepřítážené cizí zdroje							9 256
Konsolidované cizí zdroje celkem							796 861

Celkové výnosy zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“ a „Výnosy z přecenění/prodeje cenných papírů, derivátů a účastí“ (viz bod 41 přílohy); výnosy z ukončovaných činností představují „Čisté výnosy z pojišťovacích služeb“ do data prodeje a zisk z prodeje a vyřazení činností z konsolidace.

Rok 2007 mil. Kč	Bankovnictví			Ostatní činnosti	Eliminace	Ukon- čované činnosti	Celkem
	Drobné	Komerční	Investiční				
VÝNOSY							
Výnosy segmentu	26 029	4 044	2 406	8 194	(1 685)	649	39 637
ZISK							
Zisk segmentu	12 164	1 763	1 566	3 885	(1 855)	649	18 172
Nepřítážené náklady							(2 583)
Zisk před zdaněním							15 589
Daň z příjmů							(3 213)
Menšinové podíly							(228)
Zisk celkem							12 148
OSTATNÍ INFORMACE							
Pořízení majetku	1 471	23	127	4 390	-	46	6 057
Odpisy a amortizace	1 047	-	90	2 080	19	35	3 271
ROZVAHA							
Aktiva							
Aktiva podle segmentů	338 579	148 052	251 258	85 040	(28 356)	17 603	812 176
Účasti v přidružených společnostech							1
Nepřítážená aktiva							1 948
Konsolidovaná aktiva celkem							814 125
Pasiva							
Cizí zdroje podle segmentů	476 089	58 038	159 016	63 525	(27 884)	15 964	744 748
Nepřítážené cizí zdroje							12 168
Konsolidované cizí zdroje celkem							756 916

Celkové výnosy zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“ a „Výnosy z přecenění/prodeje cenných papírů, derivátů a účastí“ (viz bod 41 přílohy); výnosy z ukončovaných činností představují „Čisté výnosy z pojišťovacích služeb“.

b) Geografické rozložení

Skupina vyvíjí aktivity v rozhodující míře v České republice a nemá žádné významné zahraniční aktivity.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2008 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	22 117	1 650	221	297	24 285
Pohledávky za bankami	33 606	55 355	1 414	2 931	93 306
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	442 728	7 876	1 036	855	452 495
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	42 241	12 629	250	815	55 935
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 311	17 787	3	37	27 138
Realizovatelné cenné papíry	28 594	5 190	232	999	35 015
Cenné papíry držené do splatnosti	89 444	25 184	1 000	3 310	118 938
Ostatní aktiva	51 306	3 606	109	97	55 118
Celková aktiva skupiny	719 347	129 277	4 265	9 341	862 230
Pasiva					
Závazky k bankám	34 777	22 300	67	417	57 561
Závazky ke klientům	636 654	3 572	1 372	906	642 504
Závazky v reálné hodnotě	7 634	48	13	1	7 696
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	5 401	20 043	-	151	25 595
Emitované dluhopisy	37 829	360	6	-	38 195
Podřízený dluh	4 661	536	-	-	5 197
Ostatní pasiva	19 138	888	28	59	20 113
Celková pasiva skupiny	746 094	47 747	1 486	1 534	796 861
Čistá pozice	(26 747)	81 530	2 779	7 807	65 369

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě, nekonsolidované účasti a účasti v přidružených společnostech. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2007 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	18 628	1 291	152	323	20 394
Pohledávky za bankami	36 047	26 651	1 545	1 445	65 688
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	403 475	7 029	535	566	411 605
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	29 957	21 366	236	2 282	53 841
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	3 509	14 035	37	93	17 674
Realizovatelné cenné papíry	26 994	7 744	83	665	35 486
Cenné papíry držené do splatnosti	95 595	33 345	3 799	4 747	137 486
Finanční umístění pojišťovny	11 177	4 022	12	597	15 808
Ostatní aktiva	52 199	3 188	80	676	56 143
Celková aktiva skupiny	677 581	118 671	6 479	11 394	814 125
Pasiva					
Závazky k bankám	33 333	24 910	190	49	58 482
Závazky ke klientům	582 843	3 699	1 111	873	588 526
Závazky v reálné hodnotě	7 395	214	-	-	7 609
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	4 076	6 824	22	159	11 081
Emitované dluhopisy	46 985	284	6	-	47 275
Podřízený dluh	4 751	829	25	-	5 605
Ostatní pasiva	37 563	424	13	338	38 338
Celková pasiva skupiny	716 946	37 184	1 367	1 419	756 916
Čistá pozice	(39 365)	81 487	5 112	9 975	57 209

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, dlouhodobý majetek určený k prodeji, investice do nemovitostí, aktiva ve výstavbě, nekonsolidované účasti a účasti v přidružených společnostech. Řádek „Ostatní“ pasiva zahrnuje ostatní pasiva, pojistně-technické rezervy a rezervy.

47. KLIENTSKÉ OBCHODY

a) Aktiva přijatá do správy

Skupina poskytuje služby spočívající ve správě a úschově cenností a cenných papírů a dále též poradenské služby třetím stranám v oblasti správy investic. V rámci těchto činností skupina činí rozhodnutí o nákupu a prodeji celé řady finančních nástrojů. Majetek, který skupina spravuje jménem třetích stran, není v účetní závěrce vykazován.

Skupina spravovala k 31. prosinci 2008 aktiva ve výši 166 106 mil. Kč (2007: 188 299 mil. Kč), která představují listinné cenné papíry a jiné hodnoty přijaté skupinou do správy a k obhospodařování a do úschovy a k uložení v následujícím rozsahu:

v mil. Kč	2008	2007
Cenné papíry klientů v úschově	15 331	14 814
Cenné papíry klientů ve správě	142 095	168 064
Cenné papíry klientů v uložení	33	74
Hodnoty převzaté k obhospodařování	8 647	5 347
Celkem	166 106	188 299

V celkovém objemu jsou kromě zákaznického majetku z poskytování investičních služeb (viz bod 47(b) přílohy) zahrnuty směnky a jiné cenné papíry zajišťující úvěry a další hodnoty, které se nevztahují k poskytování investičních služeb.

Skupina vystupuje navíc v roli depozitáře několika podílových, investičních a penzijních fondů, jejichž aktiva představují k 31. prosinci 2008 částku 81 956 mil. Kč (2007: 106 854 mil. Kč).

b) Závazky z poskytování investičních služeb

Investičními službami se rozumí přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů, provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby, obchodování s investičními nástroji na vlastní účet, obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj a upisování nebo umísťování emisí investičních nástrojů.

Doplňkovými investičními službami se rozumí správa a úschova investičních nástrojů, poskytování úvěru zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru podílí, poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie, investování do investičních nástrojů, poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků, provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb, služby související s upisováním emisí investičních nástrojů a pronájem bezpečnostních schránek.

V souvislosti s poskytováním těchto služeb přijala skupina od zákazníků peněžní prostředky a investiční nástroje nebo za tyto hodnoty pro zákazníky získala peněžní prostředky nebo investiční nástroje, tzv. zákaznický majetek, který k 31. prosinci 2008 představoval 148 598 mil. Kč (2007: 172 039 mil. Kč).

48. TRANSAKCE SE SPŘÍZNĚNÝMI OSOBAMI

Spřízněnými osobami se rozumí propojené osoby nebo osoby se zvláštním vztahem ke skupině.

O propojené osoby jde v případě, že jedna strana plně kontroluje činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na jeho řízení. Skupina je kontrolována společností Erste Group Bank AG, podstatný vliv na této společnosti má společnost Erste Stiftung. Zbýlý podíl na společnosti mají drobní akcionáři a institucionální investoři prostřednictvím volně obchodovaných akcií na burzách ve Vídni, Praze a Bukurešti.

Osobami se zvláštním vztahem ke skupině se rozumí členové statutárních a dozorčích orgánů a vedoucí zaměstnanci skupiny, právnické osoby mající kontrolu nad skupinou (včetně osob s kvalifikovanou účastí na těchto osobách a členů vedení těchto osob), osoby blízké členům statutárních a dozorčích orgánů, vedoucím zaměstnancům skupiny a osobám majícím kontrolu nad skupinou, právnické osoby, ve kterých některá z výše uvedených osob má kvalifikovanou účast, osoby s kvalifikovanou účastí na skupině a jakákoliv právnická osoba pod jejich kontrolou, členové bankovní rady ČNB a právnické osoby, nad kterými má skupina kontrolu.

V souladu s tímto vymezením jsou spřízněnými osobami ve vztahu ke skupině především nekonsolidované dceřiné a přidružené společnosti, členové představenstva a dozorčí rady a ostatní osoby, zejména Erste Group Bank a její dceřiné a přidružené společnosti.

Skupina vykazovala k 31. prosinci 2008 a 2007 následující pohledávky a závazky za Erste Group Bank a dalšími propojenými subjekty:

mil. Kč	2008		2007	
	Erste Group Bank	Ostatní	Erste Group Bank	Ostatní
Aktiva				
Pohledávky za bankami	26 654	2 168	4 590	249
Pohledávky za klienty	-	1 929	-	1 753
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	73	604	-	213
Cenné papíry držené do splatnosti	-	594	310	-
Deriváty s kladnou reálnou hodnotou	10 189	9	7 930	-
Ostatní aktiva	260	58	73	165
Celková aktiva skupiny	37 176	5 362	12 903	2 380
Pasiva				
Závazky k bankám	10 824	1 086	11 389	1 974
Závazky ke klientům	-	336	-	797
Deriváty se zápornou reálnou hodnotou	12 999	18	1 920	93
Emitované dluhopisy	87	-	82	1 700
Podřízený dluh	107	300	329	300
Ostatní pasiva	111	337	53	363
Celková pasiva skupiny	24 128	2 077	13 773	5 227
Podrozvaha				
Nečerpané úvěry	166	266	200	207
Záruky vydané	9	2	18	39
Záruky přijaté	1 174	2	-	1
Nominální hodnota podkladových aktiv derivátů	489 428	763	192 518	3 836
Záporná nominální hodnota derivátů	(492 377)	(775)	(187 029)	(3 896)
Výnosy				
Úrokové výnosy	636	129	125	157
Výnosy z poplatků a provizí	23	248	9	250
Čistý zisk/(ztráta) z obchodních operací	(4 668)	49	(263)	4
Ostatní provozní výnosy	797	16	57	25
Výnosy celkem	(3 212)	442	(72)	436
Náklady				
Úrokové náklady	490	193	369	133
Náklady na poplatky a provize	1	68	-	66
Všeobecné správní náklady	197	1 085	37	848
Ostatní provozní náklady	-	3	-	-
Náklady celkem	688	1 349	406	1 047

a) Členové představenstva a dozorčí rady

Členům představenstva a dozorčí rady byly poskytnuty úvěry k 31. prosinci 2008 v nominální hodnotě 10 mil. Kč (2007: 20 mil. Kč).

Členové představenstva a dozorčí rady nevlastnili žádné akcie banky. V rámci programu ESOP (viz bod 40 přílohy) upsali členové představenstva 41 019 ks (2007: 50 432 ks) akcií mateřské společnosti Erste Group Bank. V rámci programu MSOP (viz bod 40 přílohy) drží členové představenstva 24 000 opcí (2007: 36 000 opcí) na upsání akcií mateřské společnosti Erste Group Bank.

b) Subjekty se zvláštním vztahem

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce se subjekty se zvláštním vztahem. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny.

49. DIVIDENDY

Vedení banky navrhuje vyplatit ze zisku dosaženého v roce 2008 dividendy v celkové částce 15 504 mil. Kč, což představuje 102 Kč na jednu kmenovou i prioritní akcii (2007: 4 560 mil. Kč, tj. 30 Kč na kmenovou i prioritní akcii). Výplata dividend podléhá schválení řádnou valnou hromadou. Dividendy vyplácené akcionářům podléhají srážkové dani ve výši 15 % nebo procentem stanoveným v relevantní smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Dividendy vyplácené akcionářům, kteří jsou daňoví rezidenti členského státu EU a jejichž podíl na základním kapitálu dceřiné společnosti je minimálně 10 % a kteří drží akcie společnosti nejméně jeden rok, nepodléhají srážkové dani.

50. UDÁLOSTI PO DATU ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Po datu účetní závěrky nedošlo k žádným událostem, které by měly významný dopad na účetní závěrku.

Nekonsolidovaná účetní závěrka

sestavená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

184	Zpráva auditora pro akcionáře České spořitelny, a. s.
185	Nekonsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2008 a 2007
186	Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty za roky končící 31. prosince 2008 a 2007
187	Nekonsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu za roky končící 31. prosince 2008 a 2007
188	Nekonsolidovaný přehled o peněžních tocích za roky končící 31. prosince 2008 a 2007
190	Příloha k nekonsolidované účetní závěrce

Zpráva nezávislého auditora pro akcionáře společnosti Česká spořitelna, a. s.

Se sídlem: Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4

Identifikační číslo: 45244782

Hlavní předmět podnikání: poskytování služeb drobného, komerčního a investičního bankovníctví

Ověřili jsme příloženou individuální účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a.s., tj. rozvahu k 31. prosinci 2008, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích za rok končící k tomuto datu a přílohu této nekonsolidované účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení individuální účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU odpovídá statutární orgán společnosti. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedení auditu výrok k této individuální účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru individuální účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti Česká spořitelna, a.s. k 31. prosinci 2008 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící k tomuto datu v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU.

V Praze dne 24. února 2009

Auditorská společnost:
Deloitte Audit s. r. o., osvědčení č. 79

zastoupená:
Michal Petrman, jednatel

Audit. Tax. Consulting. Financial Advisory.

Odpovědný auditor:
Michal Petrman, osvědčení č. 1105

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Nekonsolidovaná rozvaha

k 31. prosinci 2008 a 2007

mil. Kč	Příloha	2008	2007
AKTIVA			
1. Pokladní hotovost, vklady u ČNB	5	23 206	19 683
2. Pohledávky za bankami	6	78 713	55 520
3. Pohledávky za klienty	7	412 472	376 500
4. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	8	(8 182)	(6 105)
5. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů		54 993	52 844
a) Cenné papíry k obchodování	9	36 512	28 436
b) Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	10	18 481	24 408
6. Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11	27 216	17 572
7. Realizovatelné cenné papíry	12	8 324	10 729
8. Cenné papíry držené do splatnosti	13	97 117	101 582
9. Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	14	9 971	9 221
10. Nehmotný majetek	15	3 594	4 314
11. Hmotný majetek	16	13 211	12 906
12. Ostatní aktiva	17	8 164	10 280
Aktiva celkem		728 799	665 046
PASIVA A VLASTNÍ KAPITÁL			
1. Závazky k bankám	18	41 452	38 912
2. Závazky ke klientům	19	521 571	474 405
3. Závazky v reálné hodnotě	20	7 696	7 609
4. Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	21	25 460	11 066
5. Emitované dluhopisy	22	50 587	58 858
6. Rezervy	23	2 192	3 011
7. Ostatní pasiva	24	12 972	13 731
8. Podřízený dluh	26	5 197	5 605
9. Vlastní kapitál	27, 28	61 672	51 849
Pasiva a vlastní kapitál celkem		728 799	665 046

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Tato účetní závěrka byla bankou sestavena a představenstvem schválena dne 24. února 2009.

Gernot Mittendorfer
předseda představenstva a generální ředitel

Dušan Baran
místopředseda představenstva a 1. náměstek generálního ředitele

Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty

za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

mil. Kč	Příloha	2008	2007
1. Úrokové a podobné výnosy	29	38 694	29 769
2. Úrokové a podobné náklady	30	(11 260)	(7 305)
Čistý úrokový výnos		27 434	22 464
3. Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	31	(3 288)	(2 116)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika		24 146	20 348
4. Výnosy z poplatků a provizí	32	12 395	10 455
5. Náklady na poplatky a provize	33	(1 800)	(1 224)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		10 595	9 231
6. Čistý zisk z obchodních operací	34	1 607	1 694
7. Všeobecné správní náklady	35	(18 235)	(16 991)
8. Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto	36	(4 884)	(680)
9. Zisk z prodeje majetkových účastí	37	4 277	90
Zisk před zdaněním		17 506	13 692
10. Daň z příjmů	38	(2 524)	(3 076)
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky		14 982	10 616

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Nekonsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu

za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

mil. Kč	Čistý zisk za účetní období	Oceňo- vací rozdíly	Vykázané výnosy a náklady za rok celkem	Neroz- dělený zisk	Zákonný rezervní fond	Emisní ážio	Základní kapitál	Vlastní kapitál celkem
K 1. lednu 2007	8 940	296	9 236	19 397	2 192	2	15 200	46 027
Dividendy	(4 560)	-	(4 560)	-	-	-	-	(4 560)
Příděl do rezervních fondů	(447)	-	(447)	-	447	-	-	-
Oceňovací rozdíly	-	(234)	(234)	-	-	-	-	(234)
Přesun do nerozděleného zisku	(3 933)	-	(3 933)	3 933	-	-	-	-
Čistý zisk za účetní období	10 616	-	10 616	-	-	-	-	10 616
K 31. prosinci 2007	10 616	62	10 678	23 330	2 639	2	15 200	51 849
K 1. lednu 2008	10 616	62	10 678	23 330	2 639	2	15 200	51 849
Dividendy	(4 560)	-	(4 560)	-	-	-	-	(4 560)
Příděl do rezervních fondů	(401)	-	(401)	-	401	-	-	-
Oceňovací rozdíly	-	(609)	(609)	-	-	-	-	(609)
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině	-	-	-	-	-	10	-	10
Přesun do nerozděleného zisku	(5 655)	-	(5 655)	5 655	-	-	-	-
Čistý zisk za účetní období	14 982	-	14 982	-	-	-	-	14 982
K 31. prosinci 2008	14 982	(547)	14 435	28 985	3 040	12	15 200	61 672

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Nekonsolidovaný přehled o peněžních tocích

za roky končící 31. prosince 2008 a 2007

mil. Kč	Příloha	2008	2007
Zisk před zdaněním		17 506	13 692
Úpravy o nepeněžní operace			
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům, pohledávkám a ostatním aktivům		3 428	2 192
Odpisy majetku	35	2 696	3 137
Znehodnocení hmotného a nehmotného majetku		2	2
Nerealizovaný zisk z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		(887)	(1 143)
Tvorba/(rozpuštění) opravných položek k majetkovým účastem	36	190	(175)
Zisk z prodeje majetkových účastí	37	(4 277)	(39)
Znehodnocení cenných papírů z portfolia realizovatelných cenných papírů	36	2 245	-
(Rozpuštění)/tvorba ostatních rezerv		(102)	339
Změna reálné hodnoty finančních derivátů		4 751	(850)
Výnos z promlčených vkladních knížek	36	(1)	(1)
Zisk z prodeje hmotného majetku	36	(174)	(153)
Časově rozlišené úroky, amortizace diskontu a premie		306	839
Provozní zisk před změnou provozních aktiv a pasiv		25 683	17 840
Peněžní tok z provozních činností			
(Zvýšení)/snížení provozních aktiv			
Povinné minimální rezervy u ČNB		568	3 579
Pohledávky za bankami		(21 555)	5 601
Pohledávky za klienty		(37 797)	(81 236)
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů		4 595	(2 793)
Realizovatelné cenné papíry		(596)	625
Ostatní aktiva		2 406	(3 884)
Zvýšení/(snížení) provozních pasiv			
Závazky k bankám		1 753	5 118
Závazky ke klientům		47 167	43 748
Závazky v reálné hodnotě		87	2 159
Ostatní pasiva		(1 201)	1 268
Čistý peněžní tok z provozních činností před zdaněním		21 110	(7 975)
Placená daň z příjmů		(2 560)	(3 315)
Čistý peněžní tok z provozních činností		18 550	(11 290)
Peněžní tok z investičních činností			
Čistý pokles/(nárůst) cenných papírů držených do splatnosti		9 296	(1 221)
Čisté příjmy/(výdaje) týkající se majetkových účastí		3 337	(1 987)
Nákup hmotného a nehmotného majetku		(2 562)	(3 011)
Příjmy z prodeje hmotného a nehmotného majetku		453	639
Čistý peněžní tok z investičních činností		10 524	(5 580)

mil. Kč	Příloha	2008	2007
Peněžní tok z finančních činností			
Dividendy placené		(4 560)	(4 560)
Platby vlastními akciemi a platby akciemi ve skupině		10	-
Emitované dluhopisy		(8 482)	22 094
Přijetí podřízeného dluhu		(408)	(281)
Čistý peněžní tok z finančních činností		(13 440)	17 253
Čisté zvýšení hotovosti a jiných vysoce likvidních prostředků		15 634	383
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na počátku roku		15 135	14 752
Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky na konci roku	39	30 769	15 135

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

Příloha k nekonsolidované účetní závěrce

1. ÚVOD

Česká spořitelna, a. s. („banka“) se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991. Česká spořitelna je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

Mezi hlavní aktivity banky patří:

- přijímání vkladů od veřejnosti,
- poskytování úvěrů,
- investování do cenných papírů na vlastní účet,
- platební styk a zúčtování,
- vydávání platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků,
- poskytování záruk,
- otvírání akreditivů,
- obstarávání inkasa,
- obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, s převoditelnými cennými papíry,
- obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství,
- účast na vydávání akcií a poskytování souvisejících služeb,
- úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot,
- pronájem bezpečnostních schránek,
- poskytování porad ve věcech podnikání,
- vydávání hypotečních zástavních listů podle zvláštního zákona,
- finanční makléřství,
- výkon funkce depozitáře,
- směnárenská činnost (nákup devizových prostředků),
- poskytování bankovních informací,
- vedení oddělené části evidence Střediska cenných papírů.

Banka musí dodržovat regulační požadavky České národní banky („ČNB“). Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, kategorizace pohledávek a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty banky, likvidity, úrokového rizika a měnové pozice banky.

2. VÝCHODISKA PRO PŘÍPRAVU ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Tato statutární účetní závěrka byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví (IFRS) a interpretacemi schválenými Radou pro mezinárodní účetní standardy¹, ve znění přijatém Evropskou unií. Všechny údaje jsou v milionech Kč (mil. Kč), není-li uvedeno jinak.

Tato účetní závěrka byla připravena na základě ocenění v pořizovacích cenách, s výjimkou realizovatelných cenných papírů, finančních aktiv a finančních pasiv oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, všech derivátů a emitovaných cenných papírů zajištěných proti úrokovému riziku a majetku určeného k prodeji, které jsou vykázány ve své reálné hodnotě. Majetek určený k prodeji je vykázán v reálné hodnotě v případě, že je vyšší než jeho hodnota účetní (tj. pořizovací cena snížená o oprávků a kumulované ztráty ze snížení hodnoty).

Prezentace účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy pro účetní výkaznictví vyžaduje, aby vedení banky provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i na podmíněná aktiva a pasiva k datu sestavení účetní závěrky a vykazované hodnoty výnosů a nákladů během vykazovaného období (viz bod 4 přílohy). Skutečné výsledky se od těchto odhadů mohou lišit.

Údaje předchozího období byly v nezbytných případech upraveny na srovnatelný základ s prezentací běžného roku.

Účetní závěrka včetně přílohy je nekonsolidovaná a nezahrnuje vliv účetních závěrek účastí banky s rozhodujícím a podstatným vlivem. Pravidla účtování majetkových účastí jsou popsána v bodě 3b přílohy.

Banka sestavuje rovněž konsolidovanou účetní závěrku dle Mezinárodních standardů pro účetní výkaznictví a interpretací schválených Radou pro mezinárodní účetní standardy ve znění přijatém Evropskou unií, ve které jsou zobrazeny výsledky finanční skupiny banky.

¹ IASB – International Accounting Standards Board.

3. DŮLEŽITÁ PRAVIDLA ÚČETNICTVÍ

Účetní závěrka byla připravena v souladu s následujícími důležitými pravidly účetnictví:

(a) Úvěry, půjčky, ostatní podrozvahová úvěrová angažovanost a tvorba rezerv a opravných položek

Úvěry a půjčky jsou vykazovány ve výši nesplacené jistiny a úroků a poplatků po splatnosti. Úvěry a půjčky jsou zaúčtovány, když dojde k převodu prostředků dlužníkovi.

Banka klasifikuje úvěrové pohledávky podle několika kritérií.

Z hlediska tržních segmentů se pohledávky dělí na retailové pohledávky a korporátní pohledávky. Retailové pohledávky zahrnují pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi a osobami samostatně výdělečně činnými a dále pohledávky za fyzickými osobami-podnikateli, za malými firmami s ročním obratem do 30 mil. Kč a malými obcemi, tzv. MSE. Korporátní pohledávky zahrnují pohledávky za malými a středními firmami s ročním obratem 30 až 1 000 mil. Kč, tzv. SME a dále pohledávky za velkými firmami (s obratem nad 1 000 mil. Kč) a veřejným sektorem.

Z hlediska řízení rizik se pohledávky dělí na pohledávky bez selhání dlužníka² (performing loans), kdy jistina ani úroky nejsou více než 90 dní po splatnosti, a pohledávky se selháním dlužníka³ (non-performing loans). V rámci těchto pohledávek jsou definována dvě velká subportfolia, a to pohledávky individuálně významné, které zahrnují pohledávky za právníky osobami nebo pohledávky, kde je úvěrová expozice banky vyšší než 5 mil. Kč a pohledávky individuálně nevýznamné. V rámci těchto dvou subportfolií banka dále sleduje 5 klientských portfolií u individuálně významných pohledávek a 15 produktových portfolií u individuálně nevýznamných pohledávek. U těchto portfolií banka sleduje rizikové parametry (PD – pravděpodobnost selhání dlužníka, LGD – ztráta v případě selhání dlužníka, CCF – úvěrové konverzní faktory). PD je dále sledováno na jednotlivých stupních interního ratingu.

Banka dále dělí svá klientská a produktová portfolia na portfolia podle jednotlivých stupňů interního ratingu, kterých je 13 plus 1 (selhání dlužníka). Podrobnější informace jsou uvedeny v bodu 40.1 přílohy.

Z hlediska účetního a tvorby opravných položek se pohledávky dělí na individuálně znehodnocené, u nichž existují objektivní skutečnosti prokazující, že po jejich prvotním zaúčtování došlo k události⁴, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek, a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi, na pohledávky kolektivně znehodnocené, u kterých tyto okolnosti nebyly prokázány na individuální bázi, a dále na pohledávky neznehodnocené bez jakýchkoli indikací znehodnocení.

Pohledávky se selháním dlužníka odpovídají individuálně znehodnoceným pohledávkám. Pohledávky bez selhání dlužníka s interním ratingem 1–6 jsou neznehodnocené pohledávky, pohledávky s interním ratingem 7–8 jsou kolektivně znehodnocené.

Opravné položky k úvěrům a pohledávkám jsou zaznamenány v případě, existuje-li důvod domnívat se, že je ohrožena návratnost pohledávky. Rezervy a opravné položky jsou vytvářeny k rozvahovým a podrozvahovým úvěrovým angažovanostem ve výši realizovaných ztrát odhadovaných vedením banky. Tyto částky jsou vytvářeny ke konkrétním klasifikovaným pohledávkám (individuálně znehodnocené pohledávky) a potenciálním ztrátám, které mohou být obsaženy v portfoliu, stanoveným na základě vývoje portfolia (kolektivně znehodnocené pohledávky a neznehodnocené pohledávky). Výše opravných položek je stanovena na základě porovnání zůstatkové hodnoty úvěru a současné hodnoty budoucích očekávaných peněžních toků za použití efektivní úrokové míry. U individuálně nevýznamných pohledávek je výše opravných položek vždy stanovena statisticky na úrovni produktového portfolia. U individuálně významných pohledávek se provádí individuální posouzení, pokud se jedná o pohledávky individuálně znehodnocené. Procento opravných položek u individuálně významných položek, které jsou kolektivně znehodnocené nebo neznehodnocené, je stanoveno na portfoliové bázi. Částka realizované ztráty, tj. ztráty ze znehodnocení upravující výši rezerv a opravných položek na odhadovanou úroveň po zohlednění odpisů, je zahrnuta v položce „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty. Bližší popis je uveden v bodě 40.1 přílohy.

V případě, že byly zváženy či vyčerpány možnosti restrukturalizace úvěru a jeho splacení je nepravděpodobné, je tato

² Non default.

³ Default.

⁴ Loss event.

pohledávka odepsána do nákladů proti odpovídajícímu použití opravné položky na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty. Pominou-li důvody pro tvorbu rezerv / opravných položek, jsou tyto rozpuštěny do výnosů pro nadbytečnost; odpovídající částka, stejně jako částka inkasovaného výnosu z již dříve odepsaných pohledávek, je zaznamenána na účtu „Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika“ ve výkazu zisku a ztráty.

Restrukturalizované pohledávky jsou ty, jejichž podmínky byly změněny na základě nouze dlužníka. Restrukturalizace je možná pouze na základě uzavření nové smlouvy. Restrukturalizované pohledávce je nejprve přiřazen interní rating R. Zlepšení ratingu je možné nejdříve po šesti měsících od data restrukturalizace.

(b) Dluhopisy a majetkové cenné papíry

Cenné papíry držené bankou jsou rozděleny do portfolií podle záměru, s nímž je banka pořídila, a podle investiční strategie banky. V souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ banka člení cenné papíry do portfolií „Cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů“, „Realizovatelných cenných papírů“ a „Cenných papírů držených do splatnosti“. Základní rozdíl mezi portfolii je v přístupu k oceňování a vykazování jejich reálné hodnoty ve finančních výkazech.

Cenné papíry jsou při prvotním zaúčtování oceněny cenou pořízení včetně transakčních nákladů (pořizovací cena) proti účtům nákladů nebo výnosů, kromě cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou, které jsou účtovány v ceně pořízení bez transakčních nákladů.

Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů

Portfolio zahrnuje dluhopisy a majetkové cenné papíry určené k obchodování, tj. cenné papíry držené za účelem obchodování a dosažení zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu, a dále dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou při prvotním zaúčtování označeny jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů jsou k datu pořízení oceněny cenou pořízení a poté přecenovány na reálnou hodnotu. Změny reálné hodnoty cenných

papírů určených k obchodování jsou ve výkazu zisku a ztráty promítnuty jako „Čistý zisk z obchodních operací“. Změny reálné hodnoty u cenných papírů neurčených k obchodování jsou vykazány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“.

Fair value option

Kromě cenných papírů jsou do portfolia nástrojů oceňovaných na reálnou hodnotu proti účtům nákladů a výnosů zařazovány při vzniku nebo pořízení i jiná finanční aktiva, pasiva a deriváty, pokud taková klasifikace omezuje nesoulad při vykazování finančních nákladů nebo výnosů nebo pokud se jedná o skupinu finančních aktiv a pasiv, která jsou standardně řízena a hodnocena podle změn v reálné hodnotě a takový způsob řízení a vykazování je v souladu s investiční strategií, resp. strategií řízení aktiv a pasiv.

U dluhopisů a majetkových cenných papírů obchodovaných na Burze cenných papírů Praha (dále jen „BCPP“) a jiných burzách je reálná hodnota odvozena od ceny obchodování na burze.

U cenných papírů, které jsou veřejně obchodovány, ale objem či frekvence obchodů je malá, je na individuální bázi posuzováno, zda jsou zjištěné tržní ceny skutečně indikací reálné hodnoty, a ve výjimečných případech jsou na základě vlastních odhadů provedeny případné úpravy nebo jsou použity vlastní oceňovací modely. Reálná hodnota cenných papírů, které nejsou veřejně obchodovány, je stanovena odhadem jako nejlepší odhad projekce peněžních toků se zohledněním ekonomických podmínek, které budou existovat po zbytkovou splatnost cenných papírů, včetně zohlednění kreditního rizika emitenta.

Realizovatelné cenné papíry

Realizovatelné cenné papíry jsou cenné papíry držené bankou s úmyslem držet je po neurčitou dobu, během níž mohou být prodány z důvodů likvidity nebo změny tržních podmínek.

Realizovatelné cenné papíry jsou oceněny pořizovací cenou a následně přeceněny na reálnou hodnotu. Změny reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů jsou vykazány ve vlastním kapitálu v položce „Oceňovací rozdíly“ s výjimkou jejich znehodnocení a vyjma úrokových výnosů a kurzových rozdílů z dluhopisů. V okamžiku realizace jsou odpovídající oceňovací rozdíly vyvedeny do výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Úrokové výnosy z kupónů,

amortizace diskontu nebo prémie a dividendy jsou účtovány jako „Úrokové a podobné výnosy“. Kurzové rozdíly z dluhopisů jsou vykázány jako „Čistý zisk z obchodních operací“.

Je-li prokázáno, že došlo ke snížení hodnoty cenného papíru, musí být tato ztráta okamžitě odúčtována z vlastního kapitálu proti účtu nákladů. Výše ztráty ze znehodnocení odpovídá rozdílu mezi pořizovací cenou (sníženou/zvýšenou o amortizaci diskontů/prémii) a stávající reálnou hodnotou se zohledněním předchozích ztrát ze snížení hodnoty zaúčtovaných na účet nákladů.

Část čisté ztráty připadající na kurzové rozdíly z cizoměnových majetkových cenných papírů, která je zachycena ve vlastním kapitálu, je rovněž odúčtována do výkazu zisku a ztráty. Jakékoliv další ztráty, včetně kurzové komponenty, jsou odúčtovány z vlastního kapitálu do nákladů/výnosů, dokud není cenný papír odúčtován.

V případě ztráty ze snížení hodnoty majetkových cenných papírů je takto zaúčtovaný náklad nevratný.

Ztráty ze snížení hodnoty dluhových cenných papírů mohou být zrušeny v případě, že po jejich zaúčtování na účet nákladů dojde ke zvýšení reálné hodnoty z objektivních, účetní jednotkou identifikovatelných důvodů.

Banka posuzuje alespoň k datu účetní závěrky, zda nenastaly skutečnosti, které vedou ke znehodnocení, resp. trvalému znehodnocení investice. Kritéria indikující znehodnocení cenného papíru jsou například: významné změny s negativním dopadem na investici v tržním, ekonomickém nebo legislativním prostředí nebo hrozba, že k takovým změnám dojde v nejbližší budoucnosti (např. neexistence aktivního trhu), významné finanční potíže emitenta nebo zavázané strany či porušení smlouvy, např. nesplácení jistiny, úroků nebo prodlení s platbami.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou finanční aktiva se stanovenou splatností, u nichž má banka úmysl a schopnost držet je do splatnosti.

Cenné papíry držené do splatnosti jsou při pořízení oceněny pořizovací cenou a následně jsou vykazovány v amortizované

hodnotě při použití efektivní úrokové míry. Amortizovaná prémie nebo diskont je zahrnován do „Úrokových a podobných výnosů“.

Majetkové účasti

Účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem se účtují v pořizovacích cenách včetně transakčních nákladů snížených o opravné položky vytvořené z titulu přechodného snížení jejich hodnoty nebo snížených o částky odepsané z titulu trvalého snížení jejich hodnoty.

Účasti s rozhodujícím vlivem se rozumí účast v dceřině společnosti, kde banka přímo či nepřímo vlastní více než 50 % základního kapitálu nebo disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody s jiným společníkem nebo může prosadit jmenování, volbu nebo odvolání většiny osob ve statutárních nebo dozorčích orgánech společnosti.

Účasti s podstatným vlivem se rozumí účast v přidružené společnosti, kde banka přímo či nepřímo vlastní 20 až 50 % základního kapitálu nebo tento vliv uplatňuje zástupcem ve statutárním orgánu společnosti, účastí při tvorbě politiky společnosti, významnými operacemi mezi společností a bankou, výměnou řídicích pracovníků společnosti bankou nebo přístupem k podstatným technickým informacím společnosti.

Ke dni sestavení účetní závěrky nebo mezitímní účetní závěrky banka posuzuje, zda nedošlo ke snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se zjišťuje jako rozdíl mezi účetní hodnotou a zpětně získatelnou hodnotou investice. Zpětně získatelná hodnota investice je vyšší z částek buď reálné hodnoty snížené o prodejní náklady, nebo hodnoty z užívání zjištěné jako souhrn diskontovaných očekávaných peněžních toků (value in use). Metoda reálné hodnoty snížené o prodejní náklady se používá u investic banky do realitních fondů a fondů venture kapitálu, metoda diskontovaných peněžních toků se používá u ostatních investic do majetkových účastí banky. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se účtuje do položky „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Snížení hodnoty účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem je zachyceno prostřednictvím opravných položek.

Přijaté dividendy z účastí jsou účtovány do výnosů v položce „Úrokové a podobné výnosy“ v účetním období, kdy jsou vypláceny.

(c) Dohody o prodeji a zpětném odkupu

Dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou prodány se současným sjednáním zpětného odkupu za předem stanovenou cenu, jsou dále vedeny v rozvaze v příslušném portfoliu v reálné, resp. amortizované hodnotě (viz bod 3b přílohy) a částka získaná prodejem je účtována na účet „Závazky k bankám“ nebo „Závazky ke klientům“. Naopak dluhopisy nebo majetkové cenné papíry nakoupené se současným sjednáním zpětného prodeje nejsou promítnuty do rozvahy a zaplacená úhrada je účtována na účet „Pohledávky za bankami“ nebo „Pohledávky za klienty“. Úrok je časově rozlišován po dobu platnosti dohody.

(d) Závazky v reálné hodnotě

Banka klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě závazky držené za účelem obchodování a závazky, u kterých využívá fair value option podle „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“.

Zapůjčené cenné papíry nejsou v účetní závěrce vykazovány, pokud nejsou prodány třetím stranám. V případě jejich prodeje třetím stranám je účtován závazek související s navrácením cenných papírů, který je zachycen v reálné hodnotě jako závazek z obchodování a je vykázán v rozvaze v položce „Závazky v reálné hodnotě“. Při zpětném nákupu cenných papírů je rozdíl mezi účetním oceněním závazku a sjednanou kupní cenou účtován jako „Zisk nebo ztráta z obchodních operací“.

Banka dále klasifikuje jako závazky v reálné hodnotě některé emitované dluhopisy a depozita s vnořenými deriváty, neboť toto zobrazení výrazně snižuje nekonzistentnost v ocenění těchto závazků.

(e) Nehmotný majetek

Dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který nemá hmotnou podstatu a jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Banka si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek se musí jednat o dlouhodobý nehmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč. Nehmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávků a opravné položky a je odepisován rovnoměrně do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy nehmotného majetku“ po dobu předpokládané ekonomické životnosti majetku,

avšak nejdéle 4 roky. Jako nehmotný majetek je účtováno pořízení softwaru, ocenitelná práva a ostatní nehmotný majetek. Nehmotný majetek s pořizovací cenou do 60 000 Kč je účtován do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byl pořízen. Náklady spojené s udržováním nehmotného majetku (softwaru) jsou účtovány přímo do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“, zatímco náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku v úhrnu převyšují za účetní období částku 40 000 Kč a je dokončeno, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu nehmotného majetku.

V roce 2008 došlo ke změně v odepisování technicky zhodnoceného dlouhodobého nehmotného majetku: Od 1. ledna 2008 v případě provedení technického zhodnocení u dlouhodobého nehmotného majetku dojde k prodloužení doby účetního odpisování tak, aby od počátku účetního období, ve kterém je technické zhodnocení zařazeno do užívání, byla doba účetního odpisování daného dlouhodobého nehmotného majetku 4 roky. Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku technicky zhodnoceného jsou počítány ze zůstatkové, resp. zvýšené zůstatkové ceny.

(f) Hmotný majetek

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí hmotný majetek se samostatným technicko-ekonomickým určením, který má hmotnou podstatu a jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok. Banka si stanovila, že kromě splnění těchto podmínek by se mělo jednat o dlouhodobý hmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 13 000 Kč. Za dlouhodobý hmotný majetek se považuje i vybraný drobný hmotný majetek se vstupní cenou od 1 000 do 12 999 Kč. Hmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávků a opravné položky na znehodnocení a je odepisován ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy hmotného majetku“ od okamžiku, kdy je připraven k použití, rovnoměrně po předpokládanou dobu životnosti. Doba odepisování pro jednotlivé kategorie majetku je následující:

Budovy a stavby	20–50 let
Energetické a hnací stroje a zařízení	6–12 let
Přístroje a ostatní zařízení	4–12 let
Inventář	4–6 let
Vybrané drobné přístroje a zařízení	2 roky
Technické zhodnocení pronajatého majetku	po dobu trvání nájmu

Pozemky, umělecká díla bez ohledu na výši ocenění a nedokončené investice se neodepisují. Zisky a ztráty z vyřazení hmotných aktiv jsou zjištěny na základě jejich účetní hodnoty a jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“ v roce vyřazení.

Hmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 13 000 Kč, technické zhodnocení s pořizovací cenou nižší než 40 000 Kč je účtován do nákladů ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ za období, ve kterém byl pořízen.

V roce 2008 došlo k přeřazení osobních automobilů z odpisové skupiny 1 do odpisové skupiny 2. Doba účetního odepisování se prodloužila na 5 let (původně 4 roky). Změna odpisové skupiny byla provedena na základě změny zákona o daních z příjmů.

Opravy a udržování hmotného majetku jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ v roce, v němž jsou provedeny. Náklady na technické zhodnocení, pokud u jednoho majetku v úhrnu převyšují za účetní období částku 40 000 Kč a je dokončeno, jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu nehmotného majetku.

(g) Majetek určený k prodeji

Jako majetek určený k prodeji je klasifikován dlouhodobý majetek vyřazený z aktivního používání k datu, kdy jsou splněna kritéria pro prodej, tzn. prodej je schválen oprávněnou osobou, jsou učiněny kroky k nalezení kupce, začne se připravovat návrh kupní smlouvy a další dokumentace. Ke stejnému datu je majetek určený k prodeji oceněn v nižší z hodnot účetní hodnoty a reálné hodnoty snížené o náklady na prodej. Zároveň je zastaveno jeho další odepisování. Reálná hodnota snížená o náklady na prodej je zjištěna na základě znaleckého posudku (viz bod 4(f) přílohy).

V případě, že reálná hodnota snížená o náklady na prodej je nižší než hodnota účetní, tak tento rozdíl je vykázán formou mimořádného odpisu ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Následná přecenění majetku z důvodu změny reálné hodnoty snížené o náklady na prodej jsou vykázána ve stejné položce výkazu

zisku a ztráty. V roce 2008 došlo z důvodu nevýznamnosti objemu majetku určeného k prodeji ke změně ve vykazování. Majetek určený k prodeji za rok 2008 i 2007 je nyní vykazován na samostatném řádku v položce „Ostatní aktiva“.

(h) Snížení hodnoty aktiv

Pokud je účetní hodnota aktiva vykazovaného v zůstatkové hodnotě vyšší než jeho zpětně získatelná hodnota, je okamžitě snížena na úroveň zpětně získatelné hodnoty v souladu s „IAS 36: Snížení hodnoty aktiv“. Zpětně získatelnou hodnotou se rozumí vyšší z následujících hodnot: tržní cena, kterou lze získat při prodeji majetku za obvyklých podmínek, po odpočtu nákladů na prodej a hodnota očekávaných budoucích výnosů plynoucích z užívání majetku a z jeho pozbytí na konci doby jeho použitelnosti.

Největší složky aktiv jsou pravidelně testovány na znehodnocení a na přechodné znehodnocení jsou tvořeny opravné položky ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“. Zvýšená účetní hodnota aktiva způsobená zrušením ztráty z přechodného znehodnocení nesmí převyšovat účetní hodnotu, která by byla stanovena (po odpočtu amortizace nebo opravek), kdyby v předchozích letech nebyla uznána žádná ztráta ze snížení hodnoty aktiva.

Kritické účetní odhady a rozhodování při aplikaci účetních pravidel jsou dále popsány v kapitole 4 přílohy.

(i) Rezervy

Rezervy jsou zaznamenány, pokud má banka současný závazek, který je výsledkem minulých událostí a pokud je pravděpodobné, že k vyrovnání takového závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a může být proveden spolehlivý odhad částky závazku.

(j) Rezervy na záruky a ostatní podrozvahové úvěrové pohledávky

Za běžných obchodních podmínek banka vstupuje do úvěrových pohledávek, které jsou vykázány v podrozvaze a zahrnují záruky, úvěrové přísliby, nečerpané úvěry a akreditivy. Rezervy se tvoří na odhadované ztráty z těchto pohledávek na stejném základě jako na rozvahové úvěrové pohledávky popsané

v bodě 3 (a) přílohy. Banka používá k odhadu ztráty historické hodnoty rizikových parametrů úvěrových konverzních faktorů, pravděpodobnosti selhání dlužníka a ztráty ze selhání dlužníka. Bližší popis je uveden v bodě 40.1 přílohy.

(k) Vlastní kapitál

Zákonný rezervní fond je tvořen v souladu se současnou legislativou. Použití zákonného rezervního fondu je omezeno legislativou a stanovami banky. Fond není určen k rozdělení akcionářům.

V případě, že banka odkoupí vlastní akcie nebo získá práva k odkoupení vlastních akcií, je uhrazená cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmů vykázána jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Při prodeji vlastních akcií je rozdíl mezi jejich prodejní a pořizovací cenou vykázán jako emisní ážio.

Dividendy snižují nerozdělený zisk v účetním období, kdy je řádnou valnou hromadou schválena jejich výplata.

(l) Časové rozlišení úroků

Časové rozlišení úroků pomocí efektivní úrokové míry vztahující se k zůstatkům úvěrů, dluhových cenných papírů, vkladovým produktům, emitovaným dluhopisům a podřízenému dluhu je zahrnuto v položce „Ostatní aktiva“, resp. „Ostatní pasiva“.

(m) Přepočet cizí měny

Transakce vyčíslené v cizí měně, které jsou peněžními položkami, jsou účtovány v tuzemské měně, přepočtené oficiálním devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným v den transakce. Aktiva a pasiva vyčíslená v cizí měně jsou přepočítávána do tuzemské měny devizovým kurzem vyhlášeným ČNB, platným k datu rozvahy. Realizované a nerealizované zisky a ztráty z přepočtu jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, vyjma kurzových rozdílů z investic v cizoměnových účastech, které se vykazují v historickém kurzu, kurzových rozdílů z majetkových cenných papírů v portfoliu realizovatelných cenných papírů, které jsou součástí změny reálné hodnoty a rozdílů z derivátů uzavřených za účelem zajištění měnového rizika majetku nebo závazků, jejichž kurzové rozdíly nejsou účtovány ve výkazu zisku a ztráty.

(n) Úrokové výnosy a náklady

Úrokové výnosy a náklady jsou časově rozlišovány a účtovány ve výkazu zisku a ztráty v položkách „Úrokové a podobné výnosy“ a „Úrokové a podobné náklady“, s výjimkou úroků z cenných papírů k obchodování, které jsou účtovány v položce „Čistý zisk z obchodních operací“. Banka účtuje o časovém rozlišení úroků s použitím metody efektivní úrokové míry. O nezaplaceném penále, smluvních pokutách a úrocích z nesplacených úvěrů, kterými se rozumí úvěry, jejichž splátky úroků a/nebo jistiny jsou po splatnosti, nebo u kterých vedení banky předpokládá, že úroky nebo jistina nebudou pravděpodobně splaceny, se účtuje až po jejich uhrazení.

Banka účtuje i o úrokových výnosech z pohledávek se selháním dlužníka v souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“, odstavec 93 aplikační příručky. Tyto úrokové výnosy představují úrokový výnos za použití efektivní úrokové míry z hodnoty aktiv snížené o opravnou položku.

(o) Zákaznické věrnostní programy

Zákaznické věrnostní programy zahrnují Bonus program. Banka účtuje jak plnou výši poplatků za platební karty jako výnos, tak i plnou výši provize od obchodníků za realizované transakce a jako rezervu účtuje odhadované náklady na pozdější čerpání odměn za body. Výše rezervy je ke dni sestavení roční účetní závěrky upravována na aktuální stav nečerpaných bodů se zohledněním pravděpodobnosti jejich čerpání a hodnoty jednoho bodu.

(p) Poplatky a provize

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány a účtovány ve výkazu zisku a ztráty v položkách „Výnosy z poplatků a provizí“ a „Náklady na poplatky a provize“, s výjimkou poplatků, které jsou součástí efektivní úrokové míry.

Součástí efektivní úrokové míry jsou poplatky přímo spojené s poskytnutím úvěru, např. poplatky za poskytnutí úvěru, za zpracování úvěrové žádosti apod. Tyto poplatky jsou sníženy o přímé externí transakční náklady banky spojené s poskytnutím úvěru.

(q) Zdanění

Výsledná částka zdanění uvedená ve výkazu zisku a ztráty zahrnuje splatnou daň za účetní období upravenou o hodnotu

odložené daně. Splatná daň za účetní období je vypočtena na základě zdanitelných příjmů při použití daňové sazby platné k rozvahovému dni a je upravena o případné změny daňové povinnosti z minulých let.

Odložená daň je stanovena na základě závazkové metody a je vypočtena ze všech přechodných rozdílů mezi vykazovanou účetní hodnotou aktiv a pasiv a jejich oceněním pro daňové účely. Hlavní přechodné rozdíly vznikají z titulu některých daňově neuznatelných rezerv a opravných položek, rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy hmotného a nehmotného majetku a přecenění ostatních aktiv.

V případě, že výsledná částka představuje odloženou daňovou pohledávku a není pravděpodobné, že tato daňová pohledávka bude realizována, je pohledávka zaúčtována pouze do výše předpokládané realizace.

Odložená daň je propočtena s použitím očekávané daňové sazby v období, kdy dojde k realizaci daňové pohledávky nebo vyrovnání daňového závazku. Dopad změn v daňových sazbách na odloženou daň je účtován přímo do výkazu zisku a ztráty s výjimkou případů, kdy se změny vztahují k účetním položkám účtovaným přímo do vlastního kapitálu.

(r) Finanční deriváty

Finanční deriváty zahrnují měnové a úrokové swapy, měnové forwardy, FRA⁵ a měnové a úrokové opce (nakoupené i prodané), futures a ostatní deriváty finančních nástrojů. Banka uzavírá různé typy finančních derivátů, a to jak pro účely obchodování, tak pro účely zajištění obchodních pozic.

Finanční deriváty uzavřené pro účely obchodování či zajištění jsou vykazovány v jejich reálné hodnotě v položkách „Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou“ a „Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou“. Realizované a nerealizované zisky a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce „Čistý zisk z obchodních operací“, kromě nerealizovaných zisků a ztrát ze zajištění peněžních toků, které jsou vykázány ve vlastním kapitálu. Reálná hodnota finančních derivátů vychází z kótovaných tržních cen nebo oceňovacích modelů, které zohledňují současnou tržní a smluvní hodnotu podkladového nástroje stejně jako časovou hodnotu a výnosovou křivku nebo faktory volatility, vztahující se k daným pozicím.

Některé deriváty vložené do jiných finančních nástrojů jsou vykázány jako samostatné deriváty, pokud jejich rizika a charakteristiky nejsou těsně spojené s ekonomickými rysy hostitelského kontraktu a hostitelský kontrakt není oceněn reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do výkazu zisku a ztráty.

Deriváty sjednanými za účelem zajišťování se rozumí deriváty, které odpovídají strategii řízení rizik banky, zajišťovací vztah je zdokumentován a zajištění je efektivní, což znamená, že na počátku a po celé vykazované období jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány a toto vyrovnání je v rozmezí 80–125 %.

V případě uplatnění metody zajištění reálné hodnoty je zajišťovaný nástroj přeceňován na reálnou hodnotu a rozdíly z tohoto přecenění jsou zachyceny na účtech nákladů nebo výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku.

Při uplatnění metody zajištění peněžních toků jsou zisky nebo ztráty ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku, ponechány v rozvaze ve vlastním kapitálu a do nákladů, resp. výnosů jsou zúčtovávány ve stejných obdobích, kdy jsou zúčtovány náklady nebo výnosy spojené se zajišťovanými nástroji.

Pokud některé derivátové transakce, i když představují efektivní ekonomické zajištění rizikových pozic banky, nesplňují podmínky pro zajišťovací účetnictví podle specifických pravidel „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“, jsou vykázány jako deriváty k obchodování se zisky a ztrátami z přecenění na reálnou hodnotu, vykazovanými v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

(s) Operace s cennými papíry pro klienty

Cenné papíry přijaté bankou do úschovy, správy, uložení nebo k obhospodařování jsou účtovány v podrozvahové evidenci v tržních, resp. nominálních hodnotách, pokud není tržní hodnota k dispozici. V položce „Ostatní pasiva“ jsou vykazovány závazky vůči klientům z titulu přijatých prostředků určených ke koupi cenných papírů, popř. k vrácení záloh klientovi.

⁵ Forward Rate Agreement – dohoda o úrokové sazbě.

(t) Vykazování podle segmentů

Údaje o segmentech jsou vykazovány ve dvojím členění. První členění představuje segmenty činností banky – drobné bankovníctví, komerční bankovníctví, investiční bankovníctví a ostatní činnosti. Druhé členění představuje geografické rozdělení podle trhů, na kterých banka působí – Česká republika, státy Evropské unie, ostatní evropské státy a ostatní regiony.

Hospodářský výsledek segmentu zahrnuje výnosy a náklady, které lze danému segmentu přímo přiřadit, a dále příslušnou část výnosů a nákladů, kterou lze danému segmentu přiřadit a které pocházejí z transakcí vně banky nebo s ostatními segmenty. Ceny, za které jsou uzavírány obchody mezi segmenty, jsou v souladu s vnitřními předpisy stanovovány na úrovni nákladů zvýšených o příslušnou marži. Položky, které nebylo možno přímo přiřadit, představují hlavně administrativní náklady.

Aktiva a pasiva segmentu zahrnují taková provozní aktiva a pasiva, která lze segmentu přímo přiřadit nebo je přiřadit na základě přijatelných předpokladů. Segmentová aktiva jsou vykazována po odpočtu příslušných úprav, o které jsou přímo kompenzovány příslušné částky v rozvaze banky. Segmentová aktiva a pasiva nezahrnují položky vztahující se ke zdanění.

(u) Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Ze peněžní ekvivalenty jsou považovány pokladni hotovost a vklady u ČNB, pokladniční poukázky se zbytkovou splatností do 3 měsíců, nostro a loro účty s bankami. Povinné minimální rezervy nejsou pro účely stanovení stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů zahrnuty jako peněžní ekvivalent z důvodu omezení jejich použitelnosti.

(v) Změny účetních metod vyvolané zavedením nových IFRS a změnami v IAS s platností od 1. ledna 2008

Společnost přijala zejména následující:

- Dodatky k „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ a „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ týkající se reklasifikace některých finančních nástrojů z kategorie „držené za účelem obchodování“ za neobvyklých okolností, přičemž se má za to, že současná krize ve finanční oblasti představuje takovou neobvyklou okolnost, jež by odůvodnila to, že společnosti tuto možnost využije.

- Dodatky k „IAS 23: Výpůjční náklady“ ve vztahu ke způsobilým aktivům (platné od 1. ledna 2009). Banka se rozhodla aplikovat tuto interpretaci před datem její účinnosti pro období 2008. Změny provedené ve standardu IAS 23 neměly vliv na účetní pravidla banky. Hlavní změna standardu, která měla zrušit dříve existující možnost zaúčtovat do nákladů všechny výpůjční náklady v okamžiku vzniku, nemá na tuto účetní závěrku dopad, protože kapitalizace výpůjčních nákladů vzniklých u způsobilých aktiv byla součástí účetních pravidel banky již dříve.
- „IFRIC 11: IFRS 2 – Vlastní akcie a transakce v rámci skupiny“ (platné od účetního období začínajícího po 31. březnu 2007). Aplikace této interpretace představovala v roce 2008 dopad 10 mil. Kč, o které se navýšily náklady banky a kapitálové nástroje, které jsou součástí vlastního kapitálu banky (dodatečný kapitálový vklad mateřské společnosti) z titulu reálné hodnoty opcí z manažerského opčního programu na akcie Erste Group Bank.
- „IFRIC 14: IAS 19 – Limit pro aktiva definovaných požitků, minimální požadavky na financování a jejich vzájemné působení“ (platné od 1. ledna 2008).

K datu schválení této účetní závěrky byly vydány následující standardy, jež byly schváleny k užívání v rámci EU ale nejsou doposud v platnosti:

- „IFRS 8: Provozní segmenty (platné od 1. ledna 2009)“.
- Revidovaný „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ zahrnující požadavek zveřejnění úplných výnosů (platné od 1. ledna 2009).
- Dodatek k „IFRS 2: Úhrady vázané na akcie“ upravující podmínky uplatnění opce a zrušení nástrojů (platné od 1. ledna 2009).
- „IFRIC 13: Zákaznické věrnostní programy“ (platné od účetního období začínajícího po 1. červenci 2008).

Přijetí těchto standardů v budoucích účetních obdobích nebude mít dle očekávání významný dopad na hodnotu nekonsolidovaného výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu. Následující standardy a interpretace byly vydány Radou IASB, ale nebyly doposud schváleny k užívání v rámci EU:

- Revidovaný „IFRS 3: Podnikové kombinace“ (platné od účetního období začínajícího po 1. červenci 2009);
- Restrukturovaný „IFRS 1: První přijetí IFRS“ (platné od 1. ledna 2009);

- Dodatky k „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ (platné od 1. ledna 2009);
- Dodatky k „IAS 32: Finanční nástroje: vykazování“ a „IAS 1: Sestavování a zveřejňování účetní závěrky“ týkající se finančních nástrojů, u kterých má emitent povinnost odkupu, a závazků z likvidace účetní jednotky (platné od 1. ledna 2009);
- Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví zahrnující menší úpravy standardů IFRS 5, IAS 1, 16, 19, 20, 23, 27, 28, 29, 31, 36, 38, 39, 40, 41 (platné od 1. ledna 2009);
- Dodatky k „IFRS 1: První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví“ a „IAS 27 Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ týkající se oceňování investic do dceřiných, společně ovládaných a přidružených podniků (platné od 1. ledna 2009);
- Dodatek k „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ týkající se možných zajišťovaných položek (platné od účetního období začínajícího po 30. červenci 2009);
- Dodatek k „IAS 39: Finanční nástroje – účtování a oceňování“ a „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ týkající se reklasifikace finančních aktiv (platné od účetního období začínajícího po 1. červenci 2008);
- „IFRIC 12: Ujednání o poskytování licencovaných služeb“ (platné od 1. ledna 2008);
- „IFRIC 15: Smlouvy o výstavbě nemovitostí“ (platné od 1. ledna 2009);
- „IFRIC 16: Zajištění čisté investice v zahraniční jednotce“ (platné od účetního období začínajícího po 1. říjnu 2008);
- „IFRIC 17: Rozdělení nepeněžních aktiv vlastníkům“ (platné od účetního období začínajícího po 1. červenci 2009).

Tyto standardy nebyly k datu sestavení účetní závěrky v platnosti. Ke schválení ze strany EU by mělo dojít do doby, než tyto standardy a interpretace vstoupí v platnost. Banka se domnívá, že zavedení těchto standardů nebude mít významný dopad na hodnotu nekonsolidovaného výsledku hospodaření nebo vlastního kapitálu.

4. KRITICKÉ ÚČETNÍ ODHADY A ROZHODNUTÍ PŘI APLIKACI ÚČETNÍCH PRAVIDEL

Současná finanční krize a následný dopad na finanční trhy a celkové ekonomické prostředí způsobila významné úpravy v ocenění aktiv banky. Management obezřetně sleduje všechny relevantní faktory pro stanovení rozumného ocenění.

(a) Znehodnocení úvěrů a půjček

Banka pravidelně prověřuje své úvěrové portfolio z hlediska možného znehodnocení. Při této analýze banka rozděluje všechny pohledávky do dvou kategorií: pohledávky u nichž došlo k selhání dlužníka, tj. větší než nevýznamná část jistiny i úroků je více než 90 dní po splatnosti, a pohledávky bez selhání dlužníka. U první kategorie pohledávek má banka za to, že existují objektivní skutečnosti prokazující, že po prvotním zaúčtování aktiva došlo k události, která má vliv na odhadované budoucí peněžní toky z těchto pohledávek, a tyto pohledávky jsou tudíž znehodnocené na individuální bázi. Banka provádí odhad realizované ztráty na individuální bázi u individuálně významných pohledávek a na portfoliové bázi na základě historických ukazatelů u individuálně nevýznamných pohledávek.

Pohledávky bez selhání dlužníka banka dále dělí na kolektivně znehodnocené (interní rating 7–8), u kterých existují indikace znehodnocení na portfoliové bázi, a neznehodnocené (interní rating 1–6). U všech pohledávek bez selhání dlužníka tj. i neznehodnocených pohledávek banka posuzuje, zda existují náznaky měřitelného snížení očekávaných budoucích peněžních toků plynoucích z portfolia, dříve než mohou být identifikovány u jednotlivých úvěrů. Vedení banky používá odhady založené na historických zkušenostech se ztrátami z úvěrů, které mají podobné rizikové charakteristiky. Metodika a předpoklady používané při odhadování částek i časového průběhu budoucích peněžních toků jsou pravidelně revidovány za účelem snížení rozdílů mezi odhady a skutečností. Vzhledem k současným nestabilním podmínkám v ekonomice mohou být skutečné budoucí toky odlišné od očekávaných k datu účetní závěrky. Podrobnosti o tvorbě opravných položek jsou uvedeny v bodu 40.1 přílohy.

(b) Dluhopisy držené do splatnosti

Na základě modelu vývoje budoucích peněžních toků a struktury bilance banka investuje do cenných papírů s tím,

že určitou část nakoupených cenných papírů zařazuje do portfolia drženého do splatnosti. Důležitou podmínkou pro takové rozhodnutí je schopnost banky držet cenný papír do splatnosti za předpokladu dostatečného finančního krytí po celou dobu života realizované investice. Pokud by došlo k prodeji významného objemu dluhopisů z tohoto portfolia před jejich splatností, musela by banka ve smyslu „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ převést v něm zařazené dluhopisy do některého ze zbývajících portfolií. Nákup dluhopisů do portfolia dluhopisů držených do splatnosti je z hlediska politiky řízení aktiv banky primárně považován za nástroj řízení úrokového rizika bankovní knihy, schopnost držet takový dluhopis do splatnosti je podmínkou nutnou pro využitelnost dluhopisu jako nástroje řízení úrokové pozice bankovní knihy.

(c) Trvalé znehodnocení cenných papírů

Cenné papíry v držení banky, s výjimkou dluhopisů v portfoliu držené do splatnosti, jsou pravidelně přeceňovány podle situace na finančním trhu⁶ a o výsledcích přecenění je účtováno do výkazu zisku a ztráty (portfolio oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů) nebo do vlastního kapitálu (portfolio realizovatelných cenných papírů), což zahrnuje i případné trvalé znehodnocení cenného papíru (například v důsledku bankrotu jeho emitenta).

Pokud banka dojde k závěru, že u některého z cenných papírů držených v portfoliu realizovatelných cenných papírů došlo k trvalému znehodnocení (tedy například že nelze s dostatečnou mírou jistoty předpokládat plné splacení nominální hodnoty dluhopisu), dojde ke snížení účetní hodnoty cenného papíru a k proúčtování takto vzniklé ztráty do výkazu zisku a ztráty. Pokud banka dojde k závěru, že u některého z cenných papírů v portfoliu cenných papírů držených do splatnosti došlo vzhledem ke změně situace na trhu k trvalému znehodnocení, dojde v souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“ par. 51 k přesunu do portfolia realizovatelných cenných papírů.

(d) Oceňování nástrojů bez přímé kotace

Ocenění finančních nástrojů bez přímé kotace na aktivním trhu je prováděno metodou mark-to-model. Modely jsou pravidelně ověřovány kvalifikovanou osobou z úseku řízení rizik, odlišnou od autora modelu. Každý model je kalibrován na aktuální

dostupná tržní data. Přestože modely využívají pouze dostupná data, jsou při jejich používání nutné některé předpoklady a odhady (např. pro korelace, volatility apod.). Změny v těchto modelových předpokladech mohou ovlivnit vykazované tržní hodnoty dotčených finančních nástrojů.

Ocenění strukturovaných dluhopisů, jejichž výnos je vázán na podkladová aktiva (asset-backed securities), je prováděno měsíčně na základě vyžádaných kotací od kótujících agentů. Banka ve spolupráci s mateřskou společností provádí analýzu kótovaných cen s přihlédnutím k výsledkům zjištěným interními oceňovacími modely a dalším skutečnostem. Na základě této analýzy banka může přistoupit k ocenění svých dluhopisů jinou než kotovanou cenou. V případě více kotací banka použije nejnižší kotaci. Odhadovaná účetní hodnota těchto finančních nástrojů je v současnosti negativně ovlivněna poklesem likvidity a zvýšením rizikových přírůzků na finančních trzích. Pokračující vysoká volatilita tržních cen spolu s nejistotou dalšího vývoje může mít za následek budoucí úpravy odhadu ocenění.

(e) Rezervy

Banka je účastníkem několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít na banku negativní ekonomický dopad. Na základě historických zkušeností i odborných posudků vyhodnocuje banka vývoj těchto kauz, pravděpodobnost a výši potenciálních finančních ztrát, na které vytváří rezervu v odpovídající výši.

(f) Reálná hodnota nemovitého majetku určeného k prodeji

Ocenění nemovitého majetku určeného k prodeji je prováděno nezávislým znalcem v oblasti realit a vychází z očekávaných cen na trhu realit. Jako majetek určený k prodeji banka eviduje pouze nemovitý majetek.

(g) Snížení hodnoty majetku

Banka pravidelně alespoň jednou ročně provádí testy znehodnocení majetku. Na základě těchto testů banka zjišťuje indikace znehodnocení. V případě, že existuje indikace, že aktivum je znehodnoceno, banka porovnává účetní hodnotu aktiv se zpětně získatelnou částkou definovanou jako vyšší z reálné hodnoty aktiva snížené o náklady na prodej a jeho hodnoty z užívání.

⁶ Marking to market.

U majetkových účastí s rozhodujícím nebo s podstatným vlivem, které patří do rozsahu „IAS 27: Konsolidovaná a individuální účetní závěrka“ a „IFRS 3: Podnikové kombinace“, zjišťuje banka hodnotu z užívání, s výjimkou investic do nemovitostních fondů CEE Property Development Portfolio B.V. a Czech and Slovak Property Fund B.V. a investic do investičních fondů rizikového kapitálu Czech TOP Venture Fund B.V. a CS Investment Limited.

Hodnota z užívání je stanovena jako diskontovaná hodnota rozpočtovaných peněžních toků z jednotlivých majetkových účastí. Jako diskontní sazbu banka používá bezrizikovou sazbu zvýšenou o kreditní přírůstek, která odpovídá externímu ratingu skupiny.

U nemovitostních fondů banka zjišťuje reálnou hodnotu jednotlivých majetkových účastí držených prostřednictvím těchto fondů sníženou o náklady na prodej. Reálná hodnota celého fondu pak představuje sumu reálných hodnot všech jednotlivých účastí. Při stanovení reálné hodnoty majetkových účastí držených prostřednictvím nemovitostních fondů banka využívá odhadů nezávislých renomovaných znalců v oblasti realit.

U fondů rizikového kapitálu banka poměřuje historickou hodnotu investice evidovanou v hlavní knize s její aktuální reálnou hodnotou zjištěnou nezávislým znalcem.

U hmotného majetku v rozsahu „IAS 16: Pozemky, budovy a zařízení“ banka zjišťuje reálnou hodnotu sníženou o náklady na prodej. Reálná hodnota je stanovena na základě odborných znaleckých posudků.

Doby odepisování jednotlivých kategorií dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku jsou popsány v bodě 3(e), resp. 3(f) přílohy.

U nehmotného majetku banka zjišťuje hodnotu z užívání na základě odhadu diskontovaných budoucích peněžních příjmů a výdajů, které mohou být získány z pokračujícího užívání aktiva a jeho konečného prodeje.

U cenných papírů, které patří do rozsahu „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“, banka zjišťuje reálnou hodnotu na základě standardních tržních parametrů případně oceňovacích modelů.

(h) Reálná hodnota zajištění

Banka přijímá v rámci svých úvěrových obchodů movité a nemovité zástavy včetně cenných papírů. Dále banka používá různé formy ručitelských prohlášení k zajištění svých pohledávek. Movité a nemovité zástavy jsou vedeny v účetnictví evidenčně a jsou prvotně oceňovány na základě znaleckého posudku – nominální hodnota zajištění, která je snížena na základě historických zkušeností banky na realizovatelnou (reálnou) hodnotu pomocí diskontního koeficientu zajištění, který se odvíjí od typu zástavy. Ručení jsou oceňována nominální hodnotou sníženou na základě koeficientu zajištění, který se odvíjí od bonity ručitele. Následně banka v pravidelných intervalech posuzuje, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Toto posouzení je většinou součástí pravidelného, minimálně ročního monitoringu úvěrových pohledávek. V případě velkého množství zástav stejného druhu používá portfoliové modely k posouzení, zda nedošlo ke snížení realizovatelné hodnoty zajištění. Banka bere realizovatelnou hodnotu zajištění do úvahy v případě výpočtu opravných položek k úvěrovým pohledávkám. Podrobnosti ke stanovení realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění jsou uvedeny v bodu 40.1 přílohy.

5. POKLADNÍ HOTOVOST, VKLADY U ČNB

mil. Kč	2008	2007
Peněžní prostředky	18 668	14 719
Nostro účet u ČNB	603	461
Povinné minimální rezervy u ČNB	3 935	4 503
Celkem	23 206	19 683

Povinné minimální rezervy představují depozita, jejichž výše je stanovena na základě opatření vyhlášeného ČNB a jejichž čerpání je omezené. Povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou ČNB. Banka může z povinných minimálních rezerv čerpat částku, která převyšuje skutečnou průměrnou výši povinných minimálních rezerv za dané udržovací období vypočtenou podle opatření ČNB. Zůstatky nostro účtu představují prostředky, které souvisejí s vypořádáním transakcí centrální bankou a které nebyly vázané na konci roku.

6. POHLEDÁVKY ZA BANKAMI

mil. Kč	2008	2007
Nostro účty	2 230	592
Úvěry bankám	25 544	12 293
Vklady u bank	50 939	42 635
Celkem	78 713	55 520

K 31. prosinci 2008 banka poskytla některým bankám v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 13 670 mil. Kč (2007: 6 123 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 14 219 mil. Kč (2007: 6 842 mil. Kč).

7. POHLEDÁVKY ZA KLIENTY

a) Analýza pohledávek za klienty podle typu úvěrů

mil. Kč	2008	2007
Úvěry právnickým osobám	138 092	128 966
Hypoteční úvěry (fyzické i právnické osoby)	173 883	159 904
Úvěry fyzickým osobám	88 062	72 590
Úvěry veřejnému sektoru	12 435	15 040
Celkem	412 472	376 500

K 31. prosinci 2008 banka poskytla některým klientům v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 774 mil. Kč (2007: 4 203 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 835 mil. Kč (2007: 4 249 mil. Kč).

b) Analýza pohledávek za klienty podle postupů při posuzování úvěrového rizika

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	6 943	7 079	14 022
Kolektivně znehodnocené	13 987	8 522	22 509
Neznehodnocené	174 840	201 101	375 941
Celkem	195 770	216 702	412 472

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	4 665	4 857	9 522
Kolektivně znehodnocené	8 649	6 998	15 647
Neznehodnocené	169 273	182 058	351 331
Celkem	182 587	193 913	376 500

Individuálně významné pohledávky jsou pohledávky za právnickými osobami nebo ty, u nichž úvěrová expozice banky překračuje 5 mil. Kč. Individuálně znehodnocené jsou ty pohledávky, u kterých existuje objektivní skutečnost, že peněžní toky jsou ohroženy (loss event). Banka definuje loss event v souladu s BASEL II. Tato klasifikace odpovídá internímu ratingu R (selhání dlužníka). Kolektivně znehodnocené pohledávky jsou ty, u kterých existuje na portfoliové bázi indikace znehodnocení, což odpovídá internímu ratingu 7 až 8, ale nejsou se selháním dlužníka. Neznehodnocené pohledávky jsou ty s interním ratingem 1–6.

Ke snížení úvěrového rizika využívá banka různé typy zajištění. Jejich seznam je stanoven vnitřním předpisem, který rovněž definuje pravidla pro stanovení hodnoty jednotlivých typů zajištění. Stanovuje se nominální hodnota zajištění na základě tržního ocenění a z tohoto nominálního ocenění se dále zjišťuje realizovatelná hodnota pomocí diskontního faktoru stanoveného pro každý typ zajištění. Zajištění oceněné realizovatelnou hodnotou je bráno v úvahu při tvorbě opravných položek (viz bod 4a přílohy). Pravidla pro oceňování zajištění rovněž stanovují, kdy a jak často se provádí aktualizace ocenění jednotlivých zajišťovacích prostředků.

8. OPRAVNÉ POLOŽKY K ÚVĚRŮM A POHLEDÁVKÁM

(a) Tvorba a čerpání opravných položek k úvěrům a pohledávkám

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	6 105	5 175
Tvorba opravných položek	5 469	4 353
Rozpuštění opravných položek	(2 102)	(2 200)
Čistá tvorba/(rozpuštění) opravných položek	3 367	2 153
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	(418)	(251)
Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek	(877)	(957)
Kurzové rozdíly z opravných položek v cizí měně	5	(15)
K 31. prosinci	8 182	6 105
Změna stavu opravných položek k úvěrům a pohledávkám	2 077	930

Použití opravných položek na odpis a postoupení pohledávek ve výši 877 mil. Kč (2007: 957 mil Kč) má nulový dopad do hospodářského výsledku banky.

(b) Opravné položky k úvěrům a pohledávkám podle kategorií

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	2 250	3 835	6 085
Kolektivně znehodnocené	1 049	630	1 679
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	195	223	418
Celkem	3 494	4 688	8 182

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Pohledávky individuálně významné	Pohledávky individuálně nevýznamné	Celkem
Individuálně znehodnocené	1 735	2 843	4 578
Kolektivně znehodnocené	756	520	1 276
Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	111	139	251
Celkem	2 603	3 502	6 105

Banka prodala v roce 2007 část svého portfolia špatných pohledávek ve výši 920 mil. Kč třetím stranám. Banka zrealizovala na této transakci zisk 301 mil. Kč.

Úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek představují úrokové výnosy vykázané na bázi efektivní úrokové míry ze snížené hodnoty pohledávek.

9. CENNÉ PAPIRY K OBCHODOVÁNÍ

mil. Kč	2008	2007
Obchodované dluhové cenné papíry	36 339	26 121
Obchodované akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem	173	2 315
Celkem	36 512	28 436

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	707	290
Celkem	707	290
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	35 502	23 979
Emitované v ostatních měnách	130	1 852
Celkem	35 632	25 831
Dluhopisy celkem	36 339	26 121

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	25	1 804
Emitované v ostatních měnách	148	511
Celkem	173	2 315

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	35 377	23 297
Zahraničními státními institucemi	130	1 062
Finančními institucemi v České republice	40	832
Zahraničními finančními institucemi	-	149
Ostatními subjekty v České republice	407	491
Ostatními zahraničními subjekty	385	290
Celkem	36 339	26 121

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem určené k obchodování byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	13	145
Zahraničními finančními institucemi	94	2 041
Ostatními subjekty v České republice	10	24
Ostatními zahraničními subjekty	56	105
Celkem	173	2 315

10. CENNÉ PAPIRY OZNAČENÉ PŘI PRVOTNÍM ZACHYCENÍ JAKO OCEŇOVANÉ REÁLNOU HODNOTOU PROTI ÚČTŮM NÁKLADŮ A VÝNOSŮ

mil. Kč	2008	2007
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	13 434	17 287
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	3 288	6 221
Neobchodované	1 759	900
Celkem	18 481	24 408

V tomto portfoliu jsou zahrnuty sekuritizované cenné papíry⁷ v hodnotě 1 721 mil. Kč (2007: 3 316 mil. Kč). V souvislosti s tzv. krizí hypoték v USA došlo vlivem reakce trhu ke snížení hodnoty těchto cenných papírů a banka zaznamenala ztrátu z přecenění ABS ve výši 1 120 mil. Kč (2007: 284 mil. Kč), která je vykázána ve výkazu zisku a ztráty v položce „Ostatní provozní výnosy/(náklady) netto“ (viz bod 36 přílohy). V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem v celkové částce 805 mil. Kč (2007: 900 mil. Kč). Reálná

⁷ ABS – Asset-backed securities.

hodnota těchto účastí není odvozena od tržní ceny, neboť tyto cenné papíry nejsou obchodovány na aktivním trhu. Reálná hodnota byla stanovena na základě odhadu projekce peněžních toků.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v ostatních měnách	1 757	3 684
Celkem	1 757	3 684
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	399	269
Emitované v ostatních měnách	11 278	13 334
Celkem	11 677	13 603
Dluhopisy celkem	13 434	17 287

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	1 759	1 253
Emitované v ostatních měnách	3 288	5 868
Celkem	5 047	7 121

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	287	187
Zahraničními státními institucemi	802	2 293
Finančními institucemi v České republice	838	215
Zahraničními finančními institucemi	11 067	13 942
Ostatními subjekty v České republice	203	124
Ostatními zahraničními subjekty	237	526
Celkem	13 434	17 287

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	4 763	4 354
Zahraničními finančními institucemi	284	2 767
Celkem	5 047	7 121

11. FINANČNÍ DERIVÁTY S Kladnou reálnou hodnotou

mil. Kč	2008	2007
Finanční deriváty		
– Měnové	10 974	10 522
– Úrokové zajišťovací	748	245
– Úrokové nezajišťovací	15 043	6 667
– Ostatní	451	138
Celkem	27 216	17 572

12. REALIZOVATELNÉ CENNÉ PAPIRY

mil. Kč	2008	2007
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	8 262	10 686
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Neobchodované	62	43
Celkem	8 324	10 729

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, v celkové částce 62 mil. Kč (2007: 43 mil. Kč).

V roce 2008 byly do portfolia přerazeny z cenných papírů držených do splatnosti dluhopisy emitované společnostmi Lehman Brothers v celkové účetní hodnotě 364 mil. Kč a dluhopisy emitované islandskými bankami Landsbanki Island HF, Glitnir banki HF a Kaupthing Bunadarbanki HF v celkové účetní hodnotě 2 018 mil. Kč, neboť z důvodu výrazného snížení ratingu emitentů banka změnila záměr držet dluhopisy do splatnosti a má v úmyslu dluhopisy prodat; současně banka zaúčtovala v Ostatních provozních nákladech (viz bod 36 přílohy) ztrátu ze znehodnocení dluhopisů společnosti Lehman Brothers v objemu 301 mil. Kč a dluhopisů emitovaných islandskými bankami v objemu 1 929 mil. Kč.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	2 242	2 181
Emitované v ostatních měnách	3 188	4 345
Celkem	5 430	6 526
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	2 831	2 815
Emitované v ostatních měnách	1	1 345
Celkem	2 832	4 160
Dluhopisy celkem	8 262	10 686

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	58	38
Emitované v ostatních měnách	4	5
Celkem	62	43

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	2 636	2 665
Zahraničními státními institucemi	-	1 345
Finančními institucemi v České republice	2 348	2 330
Zahraničními finančními institucemi	3 013	3 987
Ostatními zahraničními subjekty	265	359
Celkem	8 262	10 686

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	58	38
Ostatními zahraničními subjekty	4	5
Celkem	62	43

13. CENNÉ PAPIRY DRŽENÉ DO SPLATNOSTI

mil. Kč	2008	2007
Dluhové cenné papíry		
Obchodované	97 117	101 272
Neobchodované	-	310
Celkem	97 117	101 582

V roce 2007 byly v kategorii neobchodované zahrnuty úvěrové obligace⁸ emitované mateřskou společností Erste Group Bank v pořizovací hodnotě 310 mil. Kč.

Dluhové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	10 556	19 065
Emitované v ostatních měnách	2 907	2 740
Celkem	13 463	21 805
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	83 358	79 245
Emitované v ostatních měnách	296	532
Celkem	83 654	79 777
Dluhopisy celkem	97 117	101 582

Dluhové cenné papíry byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2008	2007
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	57 019	47 922
Finančními institucemi v České republice	9 738	10 599
Zahraničními finančními institucemi	26 454	40 491
Ostatními subjekty v České republice	1 766	2 071
Ostatními zahraničními subjekty	2 140	499
Celkem	97 117	101 582

⁸ CLN – Credit Linked Notes.

14. ÚČASTI S PODSTATNÝM A ROZHODUJÍCÍM VLIVEM

Obchodní firma	Sídlo	Předmět podnikání
Účasti s podstatným vlivem		
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	Na Příkopě č. p. 1096, č. o. 21, Praha 1	Poskytování informací z bankovního registru
První certifikační autorita, a. s.	Praha 9, Podvinný mlýn 2178/6	klientských informací
s IT Solutions CZ, s. r. o.	Praha 4, Antala Staška 32/1292	Certifikační služby v oblasti elektronického podpisu
s IT Solutions SK, spol. s r. o.	Bratislava, Prievozská 14, Slovensko	Poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software
		Poskytování software
Účasti s rozhodujícím vlivem		
brokerjet České spořitelny, a. s.	Praha 6, Evropská 2690/17	Poskytování investičních služeb
CEE Property Development Portfolio B. V.	Naritaweg 165 Amsterdam, Nizozemí	Investování do nemovitostí
Consulting České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 1632/180	Poradenství
CS Investment Limited	Ogier House, St. Julian's Avenue, St Peter Port, Guernsey	Investování a držba podílů
CS Property Investment Limited	Themistokli Dervi, 48, Nicosia, Kyp	Investování do cenných papírů, poskytování úvěrů
Czech and Slovak Property Fund B. V.	Fred Roeskerstraat 123, 1076EE, Amsterdam, Nizozemí	Investování do nemovitostí
Czech TOP Venture Fund B. V.	Postweg 11 6561 Groesbeek, Nizozemí	Účast na řízení a financování jiných firem
Erste Corporate Finance, a. s.	Praha 6, Evropská 2690/17	Poradenství
Factoring České spořitelny, a. s.	Praha 8, Pobřežní 46	Faktoring
		Zajištění služeb technického servisu informačních technologií
Informatika České spořitelny, a. s.	Praha 4, Antala Staška 32/1292	Investiční společnost
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha 6 – Dejvice, Evropská 2690/17	Penzijní připojištění
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Praha 4, Poláčkova 1976/2	Podnikatelské poradenství
RAVEN EU Advisory, a. s.	Brno, Jakubské nám. 101/2	Realitní činnost
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 180/1632	Investování do nemovitostí
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha 4, Antala Staška 2027/79	Leasing
s Autoleasing, a. s.	Praha 8, Střelnická 8/1680	Stavební spoření
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 180/1632	

K 31. prosinci 2008 Obchodní firma	Základní kapitál v mil. CZK/tis. EUR, SKK	Měna	Podíl na základním kapitálu v %	Podíl na hlasovacích právech v %	Účetní hodnota v mil. CZK
Účasti s podstatným vlivem					
CBCB–Czech Banking Credit Bureau, a. s.	1	CZK	20,00 %	20,00 %	0,2
První certifikační autorita, a. s.	20	CZK	23,25 %	23,25 %	8
s IT Solutions CZ, s. r. o.	0,2	CZK	40,00 %	40,00 %	0,09
s IT Solutions SK, spol. s r.o.	7	EUR	23,50 %	23,50 %	69
Účasti s podstatným vlivem celkem					77
Účasti s rozhodujícím vlivem					
brokerjet České spořitelny, a. s.	160	CZK	51,00 %	51,00 %	82
CEE Property Development Portfolio B. V.	20	EUR	20,00 %	20,00 %	2 081
Consulting České spořitelny, a. s.	1	CZK	100,00 %	100,00 %	-
CS Investment Limited	8	EUR	99,99 %	100,00 %	253
CS Property Investment Limited	112	EUR	100,00 %	100,00 %	2 987
Czech and Slovak Property Fund B. V.	30	EUR	10,00 %	10,00 %	617
Czech TOP Venture Fund B. V.	19	EUR	84,25 %	84,25 %	184
Erste Corporate Finance, a. s.	6	CZK	50,17 %	50,17 %	3
Factoring České spořitelny, a. s.	84	CZK	100,00 %	100,00 %	57
Informatika České spořitelny, a. s.	10	CZK	100,00 %	100,00 %	10
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	70	CZK	100,00 %	100,00 %	77
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	350	CZK	100,00 %	100,00 %	1 841
RAVEN EU Advisory, a. s.	7	CZK	100,00 %	100,00 %	30
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	30	CZK	100,00 %	100,00 %	20
REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	90	CZK	100,00 %	100,00 %	82
s Autoleasing, a. s.	372	CZK	100,00 %	100,00 %	372
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	750	CZK	95,00 %	95,00 %	1 198
Účasti s rozhodujícím vlivem celkem					9 894
Účasti celkem					9 971

Banka zahrnuje účasti v nemovitostních fondech CEE Property Development Portfolio B. V. a Czech and Slovak Property Fund B. V. do účastí s rozhodujícím vlivem. Přestože v těchto nemovitostních fondech vlastní 20 %, resp. 10 % podíl na základním kapitálu a nemá většinový podíl na hlasovacích právech ani nemá zastoupení v představenstvu, vložila do fondů významné další prostředky pro investiční účely a náleží jí tak většina výnosů i rizik plynoucích z investice. Druhý akcionář fondu CEE Property Development Portfolio B. V. nese ve spojitosti se svým podílem téměř minimální rizika a výnosy. Rovněž ve fondu Czech and Slovak Property Fund B. V. zůstává banka po uskutečněných akcionářských změnách majoritním investorem s podílem 67 % vložených prostředků.

V průběhu roku 2008 došlo k následujícím změnám v portfoliu účastí:

- v březnu 2008 byla prodána účast ve společnosti Leasing České spořitelny, a. s., zisk z prodeje činil 22 mil. Kč;
- v dubnu 2008 proběhlo navýšení základního kapitálu společnosti s Autoleasing, a. s. ve výši 272 mil. Kč;
- v červenci 2008 proběhlo finální vypořádání kupní ceny za účast ve společnosti RAVEN EU Advisory, a. s., účetní hodnota účasti se snížila na 23 mil. Kč, v říjnu 2008 byla zvýšena účast ve společnosti RAVEN EU Advisory, a. s. z 65,71 % na 100 % základního kapitálu, účetní hodnota účasti se zvýšila na 30 mil. Kč;
- v září 2008 došlo k navýšení podílu ve společnosti s IT Services CZ, s. r. o. z 20 % na 40 % základního kapitálu, zároveň proběhla měnová konverze účasti ze slovenských korun na eura, v říjnu 2008 byla společnost s IT Services CZ, s. r. o. přejmenována na s IT Solutions CZ, s. r. o.;
- v září 2008 byla prodána větší část účasti ve společnosti Pojišťovna České spořitelny, a. s. (banka si ponechala podíl ve výši 5 %, který je zahrnut v portfoliu realizovatelných cenných papírů), zisk z prodeje činil 3 639 mil. Kč (viz bod 37 přílohy);
- v září 2008 byla vytvořena opravná položka k majetkové účasti ve společnosti REICO investiční společnost České spořitelny, a. s. ve výši 80 mil. Kč;
- v říjnu 2008 banka navýšila základní kapitál ve společnosti Realitní společnost České spořitelny, a. s. na 30 mil. Kč, spolu s upsaným áziem se účetní hodnota účasti se zvýšila na 120 mil. Kč, banka zároveň vytvořila opravnou položku ve výši 100 mil. Kč, účetní hodnota účasti činí 20 mil. Kč;
- v prosinci 2008 banka navýšila základní kapitál ve společnosti REICO investiční společnost České spořitelny, a. s. na 90 mil. Kč a upsala ážio ve výši 40 mil. Kč, opravná položka k majetkové účasti byla stanovena na 48 mil. Kč, účetní hodnota účasti se zvýšila na 82 mil. Kč;
- v říjnu a v prosinci 2008 banka navýšila základní kapitál ve společnosti Penzijní fond České spořitelny, a. s. celkem na 350 mil. Kč, spolu s upsaným áziem se účetní hodnota účasti zvýšila na 1 841 mil. Kč;
- v prosinci 2008 banka uzavřela smlouvu o prodeji akciového podílu ve společnosti Consulting České spořitelny, a. s. a návazně inkasovala 1. splátku kupní ceny, která byla vyšší než účetní hodnota účasti v účetnictví banky, v důsledku toho je účetní cena účasti k datu 31. prosince 2008 nulová;
- v prosinci 2008 banka vytvořila opravnou položku k majetkové účasti Czech and Slovak Property Fund B.V. ve výši 64 mil. Kč;
- formou emise akcií s áziem byla navýšena účast ve společnosti CS Property Investment Limited v souvislosti s rozvojem jejích podnikatelských aktivit;
- formou platby ážia k již vlastněným akciím byla navýšena účetní hodnota účasti ve společnosti Czech TOP Venture Fund B.V. v souvislosti s rozvojem jejích podnikatelských aktivit;
- formou platby ážia k již vlastněným akciím byla navýšena účetní hodnota účasti ve společnosti Czech and Slovak Property Fund B.V. v souvislosti s rozvojem jejích podnikatelských aktivit;
- za účelem řízení měnového rizika spojeného s expozicí banky v zahraničních dceřiných a přidružených společnostech CS Investment Limited, CS Property Investment Limited, Czech TOP Venture Fund B.V., CEE Property Development Portfolio B.V. a Czech and Slovak Property Fund B.V. denominovaných v EUR banka definovala tyto účasti jako zajišťovanou položku v rámci zajištění reálné hodnoty těchto účastí. Zajišťovacími nástroji jsou úrokové cizoměnové swapy. Banka přeceňuje tyto majetkové účasti na reálnou hodnotu z titulu zajištění měnového rizika.

Společnosti CEE Property Development Portfolio B.V., Czech and Slovak Property Fund B.V., sAutoleasing, a. s. a RAVEN EU Advisory, a. s. mají podíly v dalších společnostech, se kterými tvoří vlastní podskupiny (více informací je obsaženo v konsolidované účetní závěrce).

K 31. prosinci 2007 Obchodní firma	Základní kapitál v mil. CZK/tis. EUR, SKK	Měna	Podíl na základním kapitálu v %	Podíl na hlasova- cích právech v %	Účetní hodnota v mil. CZK
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	1	CZK	20,00 %	20,00 %	0,2
První certifikační autorita, a. s.	20	CZK	23,25 %	23,25 %	8
s IT Services CZ, s. r. o.	0,2	CZK	20,00 %	20,00 %	0,04
s IT Solutions SK, spol. s r.o.	200	SKK	23,50 %	23,50 %	69
Účasti s podstatným vlivem celkem					77
Účasti s rozhodujícím vlivem					
brokerjet České spořitelny, a. s.	160	CZK	51,00 %	51,00 %	82
CEE Property Development Portfolio B. V.	20	EUR	20,00 %	20,00 %	2 081
Consulting České spořitelny, a. s.	1	CZK	100,00 %	100,00 %	5
CS Investment Limited	8	EUR	99,99 %	100,00 %	254
CS Property Investment Limited	87	EUR	100,00 %	100,00 %	2 370
Czech and Slovak Property Fund B. V.	30	EUR	10,00 %	10,00 %	683
Czech TOP Venture Fund B. V.	19	EUR	84,25 %	84,25 %	159
Erste Corporate Finance, a. s.	6	CZK	50,17 %	50,17 %	3
Factoring České spořitelny, a. s.	84	CZK	100,00 %	100,00 %	57
Informatika České spořitelny, a. s.	10	CZK	100,00 %	100,00 %	10
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	70	CZK	100,00 %	100,00 %	77
Leasing České spořitelny, a. s.	300	CZK	100,00 %	100,00 %	250
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	100	CZK	100,00 %	100,00 %	241
Pojišťovna České spořitelny, a. s.	1 117	CZK	55,25 %	55,25 %	1 363
RAVEN EU Advisory, a. s.	7	CZK	65,71 %	65,71 %	46
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	20	CZK	100,00 %	100,00 %	20
REICO investiční společnost České spořitelny, s Autoleasing, a. s.	80	CZK	100,00 %	100,00 %	80
	100	CZK	100,00 %	100,00 %	100
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	750	CZK	95,00 %	95,00 %	1 198
Účasti s rozhodujícím vlivem celkem					9 079
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR					65
Účasti celkem					9 221

15. NEHMOTNÝ MAJETEK

mil. Kč	Software	Ostatní	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2007	3 275	7 584	10 859
Přírůstky	1 926	133	2 059
Úbytky	(711)	(541)	(1 252)
K 31. prosinci 2007	4 490	7 176	11 666
K 1. lednu 2008	4 490	7 176	11 666
Přírůstky	-	667	667
Úbytky	(1)	-	(1)
Převody	1 011	(1 011)	-
K 31. prosinci 2008	5 500	6 832	12 332
Oprávký vč. znehodnocení a opravné položky			
K 1. lednu 2007	(1 969)	(4 430)	(6 399)
Přírůstky	(769)	(902)	(1 671)
Úbytky	474	244	718
K 31. prosinci 2007	(2 264)	(5 088)	(7 352)
K 1. lednu 2008	(2 264)	(5 088)	(7 352)
Přírůstky	(886)	(500)	(1 386)
Úbytky	-	-	-
K 31. prosinci 2008	(3 150)	(5 588)	(8 738)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2007	2 226	2 088	4 314
k 31. prosinci 2008	2 350	1 244	3 594

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2008 zahrnují 997 mil. Kč (2007: 1 515 mil. Kč) nedokončených investic.

16. HMOTNÝ MAJETEK

mil. Kč	Pozemky a stavby	Přístroje a zařízení	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2007	15 570	11 154	26 724
Přirůstky	508	1 180	1 688
Úbytky	(8)	(1 503)	(1 511)
K 31. prosinci 2007	16 070	10 831	26 901
K 1. lednu 2008	16 070	10 831	26 901
Přirůstky	1 385	505	1 890
Úbytky	(858)	(588)	(1 446)
K 31. prosinci 2008	16 597	10 748	27 345
Oprávky vč. znehodnocení a opravné položky			
K 1. lednu 2007	(5 058)	(8 535)	(13 593)
Přirůstky	(455)	(982)	(1 437)
Úbytky	54	981	1 035
K 31. prosinci 2007	(5 459)	(8 536)	(13 995)
K 1. lednu 2008	(5 459)	(8 536)	(13 995)
Přirůstky	(477)	(833)	(1 310)
Úbytky	218	953	1 171
K 31. prosinci 2008	(5 718)	(8 416)	(14 134)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2007	10 611	2 295	12 906
k 31. prosinci 2008	10 879	2 332	13 211

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2008 zahrnují 1 390 mil. Kč (2007: 626 mil. Kč) nedokončených investic. V roce 2008 bylo zaúčtováno znehodnocení majetku v celkové výši 2 mil. Kč (2007: 0 mil. Kč). Toto znehodnocení se týká převážně nemovitostí nedostatečně využívaných bankou k její činnosti.

17. OSTATNÍ AKTIVA

mil. Kč	2008	2007
Příjmy příštích období	3 857	3 736
v tom:		
– úroky z pohledávek za bankami	717	314
– úroky a poplatky z pohledávek za klienty	131	425
– kupóny dluhopisů	3 003	2 996
– ostatní	6	1
Odložená daňová pohledávka (viz bod 26 přílohy)	435	249
Pohledávka ze splatné daně z příjmů	412	–
Ostatní daňové pohledávky	115	68
Majetek k prodeji	9	78
Náklady příštích období	1 106	1 047
Pohledávky z obchodování z cennými papíry	645	3 433
Různé pohledávky	1 585	1 669
Celkem	8 164	10 280

18. ZÁVAZKY K BANKÁM

mil. Kč	2008	2007
Loro účty	1 524	737
Termínované vklady	17 521	22 668
Přijaté úvěry	22 407	15 507
Celkem	41 452	38 912

K 31. prosinci 2008 banka přijala od ostatních bank v rámci repo operací úvěry v objemu 17 167 mil. Kč (2007: 11 964 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 17 145 mil. Kč (2007: 11 787 mil. Kč).

19. ZÁVAZKY KE KLIENTŮM

mil. Kč	2008	2007
Splatné na požádání	368 330	367 797
Ostatní vklady	153 241	106 608
Celkem	521 571	474 405

K 31. prosinci 2008 banka přijala od klientů v rámci repo operací úvěry v objemu 6 796 Kč (2007: 0 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 6 826 Kč (2007: 0 mil. Kč).

U části závazků za klienty byla uplatněna fair value opce (viz bod 20 přílohy).

Struktura závazků ke klientům:

mil. Kč	2008	2007
Úsporné vklady	85 422	94 319
Ostatní závazky ke klientům		
– Veřejný sektor	61 692	51 049
– Korporátní klientela	95 177	93 662
– Obyvatelstvo	279 280	235 375
Celkem	521 571	474 405

20. ZÁVAZKY V REÁLNÉ HODNOTĚ

mil. Kč	2008	2007
Závazky ke klientům – vklady s fair value opcí	3 443	3 080
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	1 741	1 189
Závazky z krátkých prodejů – dluhové cenné papíry	2 424	3 167
Závazky z krátkých prodejů – akcie	88	173
Celkem	7 696	7 609

V položce „Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě“ jsou vykázány emise dluhopisů ISIN CZ0003701237, CZ0003701278, CZ0003701351, CZ0003701518 a CZ0003701690 (viz bod 23 přílohy).

Změna reálné hodnoty dluhopisů:

mil. Kč	2008	2007
Změna reálné hodnoty dluhopisů, která nesouvisí se změnou tržních podmínek		
Závazky ke klientům – vklady s fair value opcí	175	6
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	41	14
Celkem	216	20
Rozdíl mezi účetní hodnotou a smluvně požadovanou hodnotou splatnou k datu splatnosti		
Závazky ke klientům – vklady s fair value opcí	21	104
Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě	63	35
Celkem	84	139

Závazky z krátkých prodejů jsou krátkodobé závazky k obchodování splatné do 1 až 3 měsíců. Z tohoto důvodu není relevantní uvádět změnu reálné hodnoty mezi obdobími, protože se jedná o různé závazky k rozvahovým datům.

Změna reálné hodnoty z titulu změn kreditního profilu emitenta (banky) je stanovena jako rozdíl mezi reálnou hodnotou závazků k datu emise a k rozvahovému datu.

21. FINANČNÍ DERIVÁTY SE ZÁPORNOU REÁLNOU HODNOTOU

mil. Kč	2008	2007
Finanční deriváty		
– Měnové	9 295	3 857
– Úrokové zajišťovací	470	727
– Úrokové nezajišťovací	14 689	5 994
– Ostatní	1 006	488
Celkem	25 460	11 066

22. EMITOVANÉ DLUHOPISY

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2008 mil. Kč	2007 mil. Kč
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000235	březen 2003	březen 2008	5,20 %	-	1 071
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000276	srpen 2003	srpen 2008	4,50 %	-	1 503
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000342	duben 2004	duben 2009	3,50 %	299	303
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000409	srpen 2004	srpen 2009	3,60 %	699	698
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000524	květen 2005	květen 2010	4,50 %	3 039	2 073
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000573	červen 2005	červen 2010	4,05 %	3 048	2 056
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000623	říjen 2005	říjen 2015	4,75 %	5 170	5 403
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000755	únor 2006	únor 2016	4,80 %	4 697	4 863
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000771	prosinec 2005	prosinec 2008	4,45 %	-	2 496
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000896	říjen 2006	říjen 2011	pohyblivá	1 146	1 163
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000904	říjen 2006	říjen 2014	3,65 %	1 022	1 067
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000920	říjen 2006	říjen 2011	3,00 %	770	788
Hypoteční zástavní listy	CZ0002000995	květen 2007	květen 2012	5,90 %	1 063	1 082
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001068	červen 2007	říjen 2015	4,50 %	760	762
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001084	červenec 2007	červenec 2014	pohyblivá	1 618	1 640
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001126	srpen 2007	srpen 2012	3,70 %	843	884
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001134	srpen 2007	srpen 2017	pohyblivá	2 998	2 998
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001191	říjen 2007	říjen 2022	pohyblivá	1 998	1 998
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001274	listopad 2007	listopad 2014	pohyblivá	600	600
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001282	listopad 2007	listopad 2017	5,90 %	2 094	2 130
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001290	listopad 2007	listopad 2010	4,00 %	999	999
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001407	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	3 997	3 997
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001415	listopad 2007	listopad 2023	6,15 %	464	469
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001423	prosinec 2007	prosinec 2017	5,85 %	5 376	5 438
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001613	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	-	3 000
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001639	prosinec 2007	prosinec 2012	3,70 %	414	69
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001647	prosinec 2007	prosinec 2017	3,90 %	42	4
Hypoteční zástavní listy	CZ0002001654	prosinec 2007	prosinec 2022	pohyblivá	1 493	157
Dluhopisy	CZ0003700759	únor 2004	únor 2008	1,00 % x)	-	316
Dluhopisy	CZ0003700767	únor 2004	únor 2014	3,51 % x)	1 168	1 460
Dluhopisy	CZ0003701013	květen 2005	červen 2008	- x)	-	230
Dluhopisy	CZ0003701047	červenec 2005	červenec 2012	2,72 % xx)	584	736
Dluhopisy	CZ0003701054	září 2005	září 2017	4,75 % x)	219	211
Dluhopisy	CZ0003701062	říjen 2005	říjen 2013	5,00 % x)	259	252
Dluhopisy	CZ0003701286	březen 2007	březen 2012	3,49 %	970	948
Dluhopisy	CZ0003701740	září 2008	září 2009	pohyblivá	293	-
Dluhopisy	CZ0003701781	prosinec 2008	prosinec 2010	0,50 %	11	-
Depozitní směnky					2 434	4 994
Celkem					50 587	58 858

x) Dluhopisy byly vydány s kombinovaným výnosem.

xx) V případě neuplatnění práva na předčasné splacení se úroková sazba zvyšuje na 3,55 %.

Z celkové účetní hodnoty HZL bylo 11 997 mil. Kč (2007: 14 180 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu. Tyto HZL jsou v souladu s postupy účtování přeceňovány na reálnou hodnotu.

Emise dluhopisů ISIN CZ0003700767 a CZ0003701047 jsou přeceňovány na reálnou hodnotu, neboť jsou zajištěny proti úrokovému riziku, s oběma dluhopisy je spojena opce na předčasné splacení. Z celkové účetní hodnoty bylo 1 752 mil. Kč (2007: 2 042 mil. Kč) zajištěno proti úrokovému riziku prostřednictvím úrokových swapů navázaných na tržní variabilní sazbu.

Emise ISIN CZ0003701013, CZ0003701054 a CZ0003701062 byly vydány s opcí na akciový index, která je zachycena odděleně a je přeceňována na reálnou hodnotu.

Emise HZL ISIN CZ0002000342, CZ0002000409, CZ0002001126, CZ0002001613, CZ0002001639, CZ0002001647, CZ0002001654 a emise dluhopisů ISIN CZ0003701013, CZ0003701740, CZ0003701781 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu. Ostatní emise HZL a dluhopisů jsou obchodovány na oficiálním volném trhu BCPP.

Banka rovněž emitovala následující dluhopisy, které jsou vykazovány v položce „Závazky z emitovaných cenných papírů v reálné hodnotě“ (viz bod 21 přílohy).

	ISIN	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2008 mil. Kč	2007 mil. Kč
Dluhopisy	CZ0003701237	únor 2007	duben 2011	x)	282	273
Dluhopisy	CZ0003701278	březen 2007	březen 2010	xx)	740	746
Dluhopisy	CZ0003701351	září 2007	září 2011	x)	279	170
Dluhopisy	CZ0003701518	duben 2008	květen 2011	x)	282	-
Dluhopisy	CZ0003701690	červenec 2008	leden 2012	x)	158	-
Celkem					1 741	1 189

x) Dluhopisy nejsou úročeny, výnos dluhopisů naroste jednorázově ke dni konečné splatnosti dluhopisů.

xx) Výnos je závislý na vývoji spotového kurzu EUR/PLN.

Emise ISIN CZ0003701237, CZ0003701351, CZ0003701518 a CZ0003701690 byly vydány jako strukturované dluhopisy, jejichž výnos je stanoven rozdílem mezi emisním kurzem dluhopisu a tzv. jinou hodnotou v souladu s emisními podmínkami. Částka jiné hodnoty se bude odvíjet od souboru indexů a koše akcií a bude splatná ke dni konečné splatnosti dluhopisů. Obdobně byla emise ISIN CZ0003701278 vydána jako strukturovaný dluhopis, jehož výnos je odvozený od vývoje spotového kurzu EUR/PLN. Emise ISIN CZ0003701237 CZ0003701351, CZ0003701518 a CZ0003701690 nejsou obchodovány na žádném regulovaném trhu, emise ISIN CZ0003701278 je obchodována na oficiálním volném trhu BCPP.

23. REZERVY

(a) Struktura rezerv

mil. Kč	2008	2007
Rezervy na soudní spory spojené s úvěrovými případy	1 451	1 986
Rezervy k úvěrovým rizikům v rámci podrozvahy	187	143
Ostatní rezervy	554	882
Celkem	2 192	3 011

V položce „Ostatní rezervy“ jsou zahrnuty rezervy na Bonus program, na soudní spory, na nevýhodné smlouvy a na ostatní rizika. Objemově největší rezerva na Bonus program je určena na čerpání odměn klientům za používání platebních karet k bezhotovostním platbám u obchodníků.

(b) Tvorba a čerpání rezerv

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	3 011	2 650
Tvorba rezerv	129	525
Použití rezerv	(760)	(22)
Rozpuštění rezerv	(188)	(142)
K 31. prosinci	2 192	3 011

(c) Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností

Rezervy na ostatní úvěrová rizika a úvěrová rizika z podrozvahových angažovaností se tvoří na specifická rizika vyplývající z neukončených soudních sporů týkajících se úvěrových případů a na krytí ztrát, které vyplývají z podrozvahových a ostatních angažovaností.

mil. Kč	2008	2007
K 1. lednu	2 129	2 097
Tvorba rezerv	116	152
Použití rezerv	(534)	(11)
Rozpuštění rezerv	(73)	(109)
K 31. prosinci	1 638	2 129

24. OSTATNÍ PASIVA

mil. Kč	2008	2007
Výdaje příštích období	1 336	1 127
v tom:		
– úroky ze závazků vůči bankám	184	88
– úroky ze závazků vůči klientům	305	196
– úroky z emitovaných dluhopisů	798	791
– ostatní	49	52
Výnosy příštích období	1 056	1 201
Různí věřitelé	2 118	1 729
Závazky z obchodování s cennými papíry	803	3 152
Závazky z platebního styku	2 476	2 816
Dohadné položky pasivní	3 839	3 203
Ostatní závazky	1 344	125
Závazek ze splatné daně z příjmů	-	378
Celkem	12 972	13 731

Dohadné položky pasivní představují převážně dohadné položky na odměny zaměstnanců a vedení banky, nevyfakturované dodávky a příspěvek do fondu pojištění vkladů.

Výnosy příštích období zahrnují především časově rozlišené provize a poplatky vztahující se k pohledávkám za klienty z titulu efektivní úrokové míry.

25. ODLOŽENÁ DAŇ Z PŘÍJMŮ

Odložená daň z příjmů je vypočítána ze všech dočasných rozdílů prostřednictvím závazkové metody při použití základní sazby daně z příjmů ve výši 20 % (2007: 20 %).

Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek) se skládá z následujících položek:

mil. Kč	2008	2007
Stav na počátku roku	249	(80)
Změna stavu za období – vlastní kapitál	151	76
Změna stavu za období – výnos/(náklad)	35	253
Čistý stav na konci roku – pohledávka/(závazek)	435	249

Odložené daňové pohledávky a závazky se vztahují k těmto položkám:

mil. Kč	2008	2007
Odložené daňové pohledávky		
Daňově neodčitatelné rezervy a opravné položky	244	340
Změna reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů	136	-
Ostatní dočasné rozdíly	187	102
Celkem	567	442
Odložené daňové závazky		
Zrychlené daňové odpisy	(132)	(178)
Změna reálné hodnoty realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů	-	(15)
Celkem	(132)	(193)
Čistá odložená daňová pohledávka/(závazek)	435	249

Vliv odložených daňových pohledávek na vlastní kapitál vyplývá ze změn reálných hodnot realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích derivátů. Vliv odložených daňových pohledávek a závazků na hospodářský výsledek vyplývá ze změn následujících dočasných rozdílů:

mil. Kč	2008	2007
Rezervy a opravné položky	(96)	196
Zrychlené daňové odpisy	46	61
Ostatní dočasné rozdíly	85	(4)
Celkem (viz bod 38 přílohy)	35	253
Z toho vliv změny sazby daně	-	(50)

26. PODŘÍZENÝ DLUH

Datum emise	Splatnost emise	Úroková sazba	Nominální objem emise mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2008 mil. Kč	Účetní hodnota k 31. 12. 2007 mil. Kč
16. května 2005	16. května 2015	6M PRIBOR+0,46 %	3 000	2 780	2 950
2. října 2006	2. října 2016	6M PRIBOR+0,45 %	3 000	2 417	2 655
Celkem				5 197	5 605

Obě emise podřízených dluhopisů byly vydány v zaknihované podobě a uvedeny na volný trh BCPP. V případě, že banka nevyužije po uplynutí pěti let svého práva (opce) na předčasné splacení úvěru, zvyšuje se sazba u každé emise na 6M PRIBOR + marže + 1,4 % p. a. Úrok je splatný pololetně za předcházející období. Jedná se o nezajištěný nepodmíněný závazek. Dne 5. května 2005, resp. 13. září 2006 vydala ČNB potvrzení, pro každou emisi podřízeného dluhu, že vyhovuje všem regulatorním podmínkám a je možné jej započítávat do dodatkového kapitálu banky při výpočtu kapitálu pro účely kapitálové přiměřenosti.

27. ZÁKLADNÍ KAPITÁL

Registrovaný, upsaný a plně splacený základní kapitál:

	2008 Počet akcií	mil. Kč	2007 Počet akcií	mil. Kč
Kmenové akcie po 100 Kč	140 788 787	14 079	140 788 787	14 079
Prioritní akcie po 100 Kč	11 211 213	1 121	11 211 213	1 121
Celkem	152 000 000	15 200	152 000 000	15 200

Prioritní akcionáři nemají právo hlasovat na valné hromadě. Mají nárok na každoroční dividendy, jestliže banka vykáže zisk. Výše dividend je navrhována představenstvem banky a podléhá schválení valnou hromadou. V případě likvidace banky mají prioritní akcionáři nárok na podíl na jejím majetku, a to před kmenovými akcionáři, ne však před ostatními věřiteli. Prioritní akcionáři mají v případě navýšení základního kapitálu banky nárok na zakoupení takového množství akcií nabízených bankou, které odpovídá jejich aktuálnímu podílu na základním kapitálu banky. Prioritní akcie na jméno je možno převádět pouze na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

28. OCEŇOVACÍ ROZDÍLY

mil. Kč	Realizovatelné cenné papíry		Zajišťovací deriváty		Celkem	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
K 1. lednu						
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	77	386	-	-	77	386
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	(15)	(91)	-	-	(15)	(91)
Zajištění peněžních toků	-	-	-	1	-	1
K 1. lednu celkem	62	295	-	1	62	296
Změny v průběhu roku						
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(760)	(309)	-	-	(760)	(309)
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	151	76	-	-	151	76
Zajištění peněžních toků	-	-	-	(1)	-	(1)
K 31. prosinci						
Zisk/(ztráta) ze změny reálné hodnoty	(683)	77	-	-	(683)	77
Odložený daňový (závazek)/pohledávka	136	(15)	-	-	136	(15)
Zajištění peněžních toků	-	-	-	-	-	-
K 31. prosinci celkem	(547)	62	-	-	(547)	62

29. ÚROKOVÉ A PODOBNÉ VÝNOSY

mil. Kč	2008	2007
Pohledávky za bankami	5 101	2 978
Pohledávky za klienty	26 216	20 129
z toho: úrokové výnosy ze znehodnocených pohledávek	418	251
Dluhové cenné papíry	5 446	5 393
v tom: cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	788	833
realizovatelné cenné papíry	470	488
cenné papíry držené do splatnosti	4 188	4 072
Výnosy z akcií a jiných cenných papírů s proměnlivým výnosem	1 782	1 170
v tom: cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	668	372
realizovatelné cenné papíry	83	19
účasti	1 031	779
Ostatní	149	99
Celkem	38 694	29 769

30. ÚROKOVÉ A PODOBNÉ NÁKLADY

mil. Kč	2008	2007
Závazky k bankám	1 533	1 347
Závazky ke klientům	7 180	4 359
Emitované dluhopisy	2 245	1 299
Podřízený dluh	248	197
Reálná hodnota úrokových zajišťovacích derivátů	54	103
Celkem	11 260	7 305

Ztráta z přecenění zajišťovacích derivátů ve výši 54 mil. Kč (2007: 103 mil. Kč) snižuje ztrátu z přecenění zajištěné části dluhopisů emitovaných v objemu 13 748 mil. Kč (2007: 16 222 mil. Kč), jejichž reálná hodnota je těmito deriváty zajištěna (viz bod 22 přílohy).

31. REZERVY A OPRAVNÉ POLOŽKY NA ÚVĚROVÁ RIZIKA

mil. Kč	2008	2007
Tvorba rezerv za období (viz bod 23 přílohy)	(116)	(152)
Rozpuštění rezerv za období (viz bod 23 přílohy)	73	109
Čisté rozpuštění/(tvorba) rezerv za období	(43)	(43)
Tvorba opravných položek za období (viz bod 8 přílohy)	(5 469)	(4 353)
Rozpuštění opravných položek za období (viz bod 8 přílohy)	2 102	2 200
Čisté rozpuštění/(tvorba) opravných položek	(3 367)	(2 153)
Eliminace tvorby opravných položek k nesplaceným úrokům	-	-
Odpisy úvěrů nekryté použitými opravnými položkami	(16)	(9)
Výnosy z odepsaných pohledávek	138	89
Celkem	(3 288)	(2 116)

32. VÝNOSY Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

mil. Kč	2008	2007
Z úvěrových činností	2 654	1 976
Z platebního styku	7 044	6 144
Z úschovy, správy a obhospodařování aktiv	232	250
Z ostatních operací s cennými papíry	890	929
Ze zprostředkování pojišťovacích činností	333	177
Ze zprostředkování stavebního spoření	795	602
Z devizových operací	41	40
Z ostatních finančních činností	406	337
Celkem	12 395	10 455

33. NÁKLADY NA POPLATKY A PROVIZE

mil. Kč	2008	2007
Na úvěrové činnosti	604	286
Na platební styk	686	586
Na operace s cennými papíry	155	3
Na zprostředkování pojišťovacích činností	51	26
Na zprostředkování stavebního spoření	210	157
Na devizové operace	1	10
Na ostatní finanční činnosti	93	156
Celkem	1 800	1 224

34. ČISTÝ ZISK Z OBCHODNÍCH OPERACÍ

mil. Kč	2008	2007
Realizované a nerealizované zisky/(ztráty) z cenných papírů k obchodování	825	(852)
Deriváty	(717)	372
Operace s cizími měnami	1 322	1 862
Ostatní	177	312
Celkem	1 607	1 694

Česká spořitelna převedla k datu 4. února 2008 své obchodování na finančních trzích na nový obchodní model skupiny Erste Group Bank. Tržní riziko generované prodejními aktivitami divize finančních trhů (tj. obchody s drobnou a korporátní klientelou) s výjimkou akciového rizika a obchodů pro účely řízení likvidity banky (money market) bylo převedeno na Erste Group Bank. Zisk z obchodování, tj. tržních pozic Erste Group Bank, je přerozdělován podle odsouhlasených pravidel do příslušných bank skupiny a je vykázán v položce „Čistý zisk z obchodních operací“.

Základním principem těchto pravidel je že, Erste Group Bank absorbuje případné ztráty na jednotlivých třídách aktiv výměnou za rizikovou prémii odvozenou od ukazatele VaR. Zbytek kladného výsledku je po odečtení nákladů (Cost Income Ratio) přerozdělen jednotlivým účastníkům modelu na základě výsledků generovaných z prodejních aktivit v jednotlivých třídách aktiv.

V čistém zisku z obchodních operací za rok 2008 jsou zahrnuty výnosy z tržních pozic Erste Group Bank v následující struktuře:

mil. Kč	2008	2007
Zisk z cizoměnových operací	354	-
Zisk z cenných papírů s pevným výnosem	195	-
Celkem	549	-

35. VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

(a) Struktura všeobecných správních nákladů

mil. Kč	2008	2007
Náklady na zaměstnance		
Platy a mzdy	5 801	5 569
Příspěvky na sociální zabezpečení	1 709	1 885
Ostatní náklady na zaměstnance	409	390
Celkem náklady na zaměstnance	7 919	7 844
Ostatní správní náklady		
Náklady na zpracování dat	2 798	2 057
Náklady na kancelářské prostory	1 589	1 409
Náklady na obchodní operace	1 237	1 055
Náklady na reklamu a marketing	944	697
Poradenství a právní služby	341	247
Jiné správní náklady	711	545
Celkem ostatní správní náklady	7 620	6 010
Odpisy majetku		
Odpisy nehmotného majetku (viz bod 15 přílohy)	1 386	1 671
Odpisy hmotného majetku (viz bod 16 přílohy)	1 310	1 466
Celkem odpisy	2 696	3 137
Celkem	18 235	16 991

(b) Příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů

mil. Kč	2008	2007
Příjmy	100	124
Celkem	100	124

Všechny příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů spadají do kategorie krátkodobých zaměstnaneckých požitků.

(c) Průměrný počet zaměstnanců, členů představenstva a dozorčí rady

	2008	2007
Představenstvo	7	7
Dozorčí rada	10	11
Zaměstnanci	10 145	10 098

S cílem zvýšit vazbu zaměstnanců ke společnosti, resp. zvýšit loajalitu stávajících klíčových zaměstnanců a získat nové klíčové řídicí pracovníky rozhodla dozorčí rada Erste Group Bank na základě plné moci udělené valnou hromadou společnosti z 8. května 2001 o zavedení programu akcií Erste Group Bank pro zaměstnance (dále jen „ESOP“)⁹ a programu opcí na akcie Erste Group Bank pro manažery (dále jen „MSOP“)¹⁰ v rámci skupiny.

Úpis akcií ESOP se týkal všech zaměstnanců banky. Maximálně mohl každý zaměstnanec upsat 200 kusů akcií (2007: 200 kusů). Cena akcie byla stanovena na základě průměrného kurzu v dubnu 2008 sníženého o 20% diskont, přičemž podmínkou pro získání diskontu je držba akcií po dobu jednoho roku. Programu se zúčastnilo celkem 767 (2007: 809) zaměstnanců, kteří upsalí 105 872 ks (2007: 98 868 ks) akcií.

V rámci manažerských opčních programů MSOP 2002 a MSOP 2005¹¹ nebyly uděleny žádné tranše opcí v roce 2008, pouze realizace opcí nabytých v předcházejících letech. Opce získané v programu MSOP 2005 opravňují své držitele k nákupu akcií Erste Group Bank za cenu 43 EUR, která byla stanovena jako průměrná cena akcie v dubnu 2005 plus 10% přírážka, zaokrouhleno na půl EUR. Pro opce získané do roku 2004 v rámci Manažerského opčního programu MSOP 2002 byla cena akcie stanovena ve výši 16,50 EUR. V roce 2008 bylo uplatněno 1 550 opcí z programu MSOP 2002, za které bylo nakoupeno 6 200 akcií (2007: 52 800). Z programu MSOP 2005 nebyly uplatněny v roce 2008 žádné opce (2007 v prvním realizačním období: 10 750 opcí, ve druhém realizačním období 1 300 opcí, ve třetím realizačním období 130 opcí).

Manažerský opční program MSOP 2008 určený pro vedoucí a klíčové zaměstnance vyhlášený v dubnu 2008 byl v listopadu 2008 rozhodnutím představenstva Erste Group zrušen z důvodu vysokého rozdílu mezi realizační cenou opce (EUR 47) platnou pro program MSOP 2008 a tržní cenou akcie Erste Group Bank. V tomto programu tedy nebyly uděleny žádné opce.

Celková částka diskontu za oba programy představovala 32 mil. Kč (2007: 33 mil. Kč), které jsou zahrnuty v položce „Všeobecné správní náklady – Ostatní náklady na zaměstnance“.

⁹ ESOP – Employee Stock Ownership Programme.

¹⁰ MSOP – Management Stock Option Programme.

¹¹ MSOP 2005 – Management Erste Bank Stock Option Plan 2005.

36. OSTATNÍ PROVOZNÍ VÝNOSY/(NÁKLADY) NETTO

mil. Kč	2008	2007
Rozpuštění ostatních rezerv	115	33
Zisk z prodeje nemovitostí	174	153
Výnosy z ostatních služeb	68	84
Přijaté náhrady, mank a škod	135	39
Rozpuštění opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	17	11
Výnosy z promlčených vkladů	1	1
Jiné provozní výnosy	138	201
Ostatní provozní výnosy celkem	648	522
Tvorba ostatních rezerv	(13)	(372)
Příspěvek do fondu pojištění vkladů	(486)	(442)
Ztráta z prodeje a znehodnocení nemovitostí	(18)	(5)
Manka a škody, pokuty a penále	(185)	(56)
Tvorba opravných položek k neúvěrovým pohledávkám	(70)	(7)
Sponzorské příspěvky	-	(40)
Jiné provozní náklady	(37)	(81)
Ostatní daně	(48)	(40)
Ostatní provozní náklady celkem	(857)	(1 043)
Zisky z prodeje cenných papírů držených do splatnosti	-	12
Ztráty z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů, které nejsou určeny k obchodování	(2 142)	(458)
(Ztráty)zisky z prodeje realizovatelných cenných papírů	(98)	112
Znehodnocení realizovatelných cenných papírů	(2 245)	-
(Tvorba)/rozpuštění opravných položek k účastem	(190)	175
Celkem ostatní provozní výnosy/(náklady) netto	(4 884)	(680)

V položce „Ztráty z přecenění/prodeje cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů, které nejsou určeny k obchodování“ je zahrnuta ztráta z přecenění sekuritizovaných cenných papírů v hodnotě 1 120 mil. Kč (2007: 284 mil. Kč) (viz bod 10 přílohy).

V položce „Znehodnocení realizovatelných cenných papírů“ je zahrnuto znehodnocení dluhopisů emitovaných společnostmi Lehman Brothers a islandskými bankami v objemu 2 245 mil. Kč (viz bod 12 přílohy).

37. ZISK Z PRODEJE MAJETKOVÝCH ÚČASTÍ

V položce „Zisk z prodeje majetkových účastí“ je v roce 2008 zahrnut zisk z prodeje části společnosti Pojišťovna České spořitelny, a. s. v objemu 3 639 mil. Kč, z prodeje společnosti Burza cenných papírů Praha, a. s. v objemu 636 mil. Kč a z prodeje společnosti Consulting České spořitelny, a. s. v objemu 2 mil. Kč. V roce 2007 je v položce „Zisk z prodeje majetkových účastí“ zahrnut zisk z prodeje části společnosti MasterCard Incorporated v objemu 51 mil. Kč a z prodeje společnosti České nemovitosti, a. s. v objemu 39 mil. Kč.

38. DAŇ Z PŘÍJMŮ

mil. Kč	2008	2007
Daň z příjmů splatná	(2 559)	(3 329)
Výnos/(náklad) z titulu odložené daně (viz bod 25 přílohy)	35	253
Celkem	(2 524)	(3 076)

Daň ze zisku banky se liší od teoretické výše daně, která by vznikla, pokud by byla použita základní daňová sazba platná v České republice, následujícím způsobem:

mil. Kč	2008	2007
Zisk před zdaněním	17 506	13 692
Daň vypočtená při použití daňové sazby 21 % (2007: 24 %)	3 676	3 286
Výnosy nepodléhající zdanění	(1 845)	(728)
Daňově neodčitatelné náklady	737	720
Použité slevy na dani a zápočty, včetně použití daňové ztráty, daňové vratky a doměrky z minulých let	(49)	65
Ostatní položky	40	(14)
Mezisoučet – splatná daň z příjmů	2 559	3 329
Změna odložené daně (viz bod 26 přílohy)	(35)	(253)
Daň z příjmů celkem	2 524	3 076
Efektivní sazba daně	14,42 %	22,47 %

Další informace o odložené dani jsou uvedeny v bodě 26 přílohy.

39. POKLADNÍ HOTOVOST A OSTATNÍ VYSOCE LIKVIDNÍ PROSTŘEDKY

Pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky ke konci účetního období vykázané v přehledu o peněžních tocích tvoří následující položky:

mil. Kč	2008	2007
Peněžní prostředky (viz bod 5 přílohy)	18 668	14 719
Nostro účet u ČNB (viz bod 5 přílohy)	603	461
Státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky splatné do 3 měsíců	10 792	100
Nostro účty (viz bod 6 přílohy)	2 230	592
Loro účty (viz bod 18 přílohy)	(1 524)	(737)
Celkem pokladní hotovost a ostatní vysoce likvidní prostředky	30 769	15 135

40. ŘÍZENÍ RIZIK

Finančním nástrojem se rozumí jakákoliv dohoda, která opravňuje k získání hotovosti nebo jiných finančních aktiv od protistrany (finanční aktivum) nebo zavazuje k zaplacení hotovosti nebo jiných finančních aktiv protistraně (finanční pasivum).

Banka rozděluje finanční nástroje do obchodního a bankovního (investičního) portfolia v souladu s pravidly BASEL II dle Vyhlášky ČNB č. 123/2007 Sb. ve znění vyhlášky 282/2008 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška ČNB č. 123/2007“). Banka používá různé metody řízení rizika pro bankovní a obchodní portfolio.

Obchodováním s finančními nástroji se banka vystavuje finančním rizikům. Nejvýznamnějším finančním rizikem je úvěrové (kreditní) riziko, tj. riziko, že protistrana nesplní své smluvní závazky. Investiční portfolio banky je dále vystaveno úrokovému riziku a riziku likvidity. V případě tržního portfolia se sledují tzv. tržní rizika, tedy riziko měnové, úrokové a akciové, v případě obchodování se složitějšími nástroji pak další rizika. Všechny operace s finančními nástroji provází riziko operační.

V roce 2007 vznikla reorganizací struktury banky divize řízená členem představenstva zodpovědným výhradně za oblast řízení rizik (chief risk officer). Tato divize, která je zcela nezávislá na obchodních útvech banky, soustřeďuje všechny útvary pověřené řízením rizik, jako jsou úseky právní a compliance, centrální řízení rizik a úseky řízení úvěrového rizika, kontrolingu úvěrových rizik a managementu úvěrového portfolia. Úsek centrálního řízení rizik je dále rozdělen na odbor řízení rizik na finančních trzích, oddělení operačních rizik a oddělení ekonomického kapitálu.

Banka rozděluje finanční nástroje do následujících kategorií v souladu s „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“:

- úvěry a pohledávky, které nejsou určené k obchodování;
- investice držené do splatnosti;
- finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů;
- realizovatelná finanční aktiva;
- finanční pasiva oceněná naběhlou hodnotou;
- finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů.

Banka rozlišuje následující třídy finančních nástrojů:

- pokladní hotovost, vklady u ČNB;
- pohledávky za bankami;
- pohledávky za klienty – v tom retailové pohledávky a korporátní pohledávky;
- cenné papíry k obchodování;
- cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů;
- finanční deriváty;
- realizovatelné cenné papíry;
- cenné papíry držené do splatnosti;
- ostatní aktiva;
- závazky k bankám;
- závazky ke klientům;
- závazky v reálné hodnotě;
- finanční deriváty;
- emitované dluhopisy;
- ostatní pasiva;
- podřízený dluh.

Hodnota finančních nástrojů v jednotlivých třídách je následující:

Tabulka představuje porovnání mezi třídami vykázaných finančních aktiv a pasiv podle „IFRS 7: Finanční nástroje – zveřejňování“ a mezi kategoriemi finančních aktiv a pasiv podle „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“.

K 31. 12. 2008	Úvěry a pohledávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva (oceněná naběhlou hodnotou)	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
FINANČNÍ AKTIVA						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	23 206					
Pohledávky za bankami	78 713					
Pohledávky za klienty	404 290					
Cenné papíry k obchodování			36 512			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů			18 481			
Finanční deriváty			27 216			
Realizovatelné cenné papíry				8 324		
Cenné papíry držené do splatnosti		97 117				
Ostatní aktiva	8 164					
FINANČNÍ PASIVA						
Závazky k bankám					41 452	
Závazky ke klientům					521 571	
Závazky v reálné hodnotě						7 696
Finanční deriváty						25 460
Emitované dluhopisy					50 587	
Ostatní pasiva					12 972	
Podřízený dluh					5 197	

Příloha k nekonsolidované

účetní závěrce

Zpráva o vztazích mezi propojenými
osobami

K 31. 12. 2008	Úvěry a pohledávky, které nejsou určeny k obcho- dování	Investice držené do splatnosti	Finanční aktiva oceněná reálnou hodnotou	Realizo- vatelná finanční aktiva	Finanční pasiva (oceněná naběhlou hodnotou)	Finanční pasiva oceněná reálnou hodnotou
FINANČNÍ AKTIVA						
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	19 683					
Pohledávky za bankami	55 520					
Pohledávky za klienty	370 395					
Cenné papíry k obchodování			28 436			
Cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů			24 408			
Finanční deriváty			17 572			
Realizovatelné cenné papíry				10 729		
Cenné papíry držené do splatnosti		101 582				
Ostatní aktiva	10 280					
FINANČNÍ PASIVA						
Závazky k bankám					38 912	
Závazky ke klientům					474 405	
Závazky v reálné hodnotě						7 609
Finanční deriváty						11 066
Emitované dluhopisy					58 858	
Ostatní pasiva					13 731	
Podřízený dluh					5 605	

40.1 Úvěrové riziko

V rámci své obchodní činnosti banka přijímá úvěrové riziko, tedy riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši.

Metodika řízení úvěrových rizik

Při řízení úvěrových rizik používá banka jednotnou metodiku, která stanoví postupy, role a odpovědnosti. Úvěrová politika zahrnuje:

- pravidla obezřetného úvěrového procesu, včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání,
- obecná pravidla přijatelnosti zákaznických segmentů vzhledem k jejich hlavním aktivitám, zeměpisným oblastem, maximální lhůtě splatnosti, produktu a účelu úvěru,
- základní metody stanovení interního hodnocení (ratingu) dlužníka a jeho pravidelné revize,
- základní principy stanovení systému limitů a struktury schvalovacích pravomocí,
- metodiku výpočtu rizikových parametrů,
- pravidla pro řízení zajištění úvěrů,
- strukturu základních produktových kategorií,
- metodiku výpočtu opravných položek,
- metodiku stresového testování,
- metodiku ocenění úvěrového rizika (credit risk pricing).

Členění portfolia pro účely řízení úvěrového rizika

Pro účely řízení úvěrového rizika je úvěrové portfolio banky děleno následujícím způsobem:

- Retailové pohledávky jsou pohledávky za fyzickými osobami a malými podniky s ročním obratem do 30 mil. Kč. Portfolio retailových pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany a produktu. V rámci ad hoc analýz pak je portfolio dále členěno na menší části. Metody řízení úvěrového rizika retailových pohledávek jsou založeny na statistických modelech kalibrovaných pomocí historických dat.
- Pohledávky za korporátními protistranami jsou tvořeny pohledávkami za právníky osobami, které nesplňují definici malého podniku. Portfolio korporátních pohledávek se pro účely pravidelných analýz dále dělí podle typu protistrany (velké podniky, střední podniky, projektové financování a municipality). Metody řízení úvěrového rizika korporátních pohledávek jsou založeny na statistických

modelech (zejména v případě portfolia pohledávek za středními podniky), velký důraz je však kladen také na pravidelné individuální analýzy jednotlivých klientů.

S výjimkou ojedinělých hraničních případů odpovídá implementované dělení portfolia třídám aktiv definovaným ve vyhlášce ČNB č. 123/2007, kterou se implementují pravidla Basel II.

Pro účely tvorby opravných položek, sledování a predikcí ztrátovosti banky při řízení úvěrového rizika rozlišuje mezi individuálně významnými a individuálně nevýznamnými pohledávkami. Úvěrové riziko individuálně významných pohledávek je řízeno na individuální bázi s menším využitím portfoliových modelů. Individuálně nevýznamné pohledávky banky sdružuje do homogenních portfolií a řídí riziko na portfoliové bázi. Mezi individuálně významné pohledávky banky zahrnuje úvěry korporátní sféře včetně malých a středních podniků (SME) a úvěry veřejnému sektoru. Mezi individuálně nevýznamné patří retailové úvěry domácnostem, fyzickým osobám, fyzickým osobám-podnikatelům a malým obcím (MSE).

Individuálně významné pohledávky jsou především pohledávky z korporátního portfolia banky. Korporátní (individuálně významné) pohledávky jsou dále členěny na 6 subportfolií: velcí korporátní klienti, jejichž expozice je řízena jednotně v rámci skupiny Erste Group Bank, velcí korporátní klienti spravovaní a řízení na úrovni banky (s obratem nad 1 000 mil. Kč), malé a střední podniky (SME s obratem 30 až 1 000 mil. Kč), projektové financování a korporátní hypotéky, úvěry municipální sféře a úvěry odboru vymáhání (workout). Korporátní pohledávky odpovídají korporátní třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II, případně třídě speciálního financování.

Individuálně nevýznamné pohledávky včetně MSE pohledávek jsou především retailové pohledávky banky. Tyto pohledávky jsou dále členěny na 15 produktových portfolií. Mezi nejvýznamnější patří hypoteční úvěry fyzickým osobám, hotovostní a spotřebitelské úvěry, úvěry z kreditních karet a úvěry kontokorentní. Retailové pohledávky banky odpovídají retailové třídě (segmentu) aktiv podle BASEL II.

Všechny pohledávky se dále člení na pohledávky bez selhání a se selháním dlužníka. Selhání dlužníka je definováno podle kritérií BASEL II.

Sběr informací nezbytných pro řízení rizik

Banka vychází při řízení úvěrového rizika nejen z informací ze svého vlastního portfolia, ale i z informací z portfolií dalších členů finanční skupiny České spořitelny. Banka dále využívá informací z externích informačních zdrojů, např. Credit bureau nebo ratingů renomovaných ratingových agentur. V rámci přípravy na aplikaci směrnice EU 2006/48/EU a 2006/49/EU (Basel II) byla v minulých letech rozšířena shromažďovaná data a došlo k výraznému zlepšení jejich kvality. Tato data slouží jako základ pro modelování úvěrového rizika a jako podpora při vymáhání pohledávek, oceňování pohledávek a kalkulaci ztrát.

Nástroje interního ratingu

Interní rating banky odráží schopnost protistran dostát svým finančním závazkům. Míra rizika v tomto smyslu je v interním ratingu promítnuta jako pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Tato míra je v souladu s definicí nových kapitálových požadavků formulovaných ve vyhlášce ČNB č. 123/2007 (BASEL II).

Banka přiřazuje interní rating pro všechny pohledávky z úvěrového styku s klienty. Banka používá ratingovou škálu 13 stupňů pro klienty bez selhání a jednu skupinu pro klienty se selháním (interní rating „R“). V případě fyzických osob/domácností je používána škála 8 + R.

Definice selhání dlužníka je v souladu s výše citovanou vyhláškou ČNB a tudíž odráží dlužný status jakékoliv části pohledávky s prahem 90 a více dnů po splatnosti, konkurz, platební neschopnost či nucenou restrukturalizaci pohledávky.

Jednotlivé segmenty (třídy) klientů podle BASEL II mají různé ratingové nástroje, přičemž všechny jsou skupinovým standardem Erste Group Bank.

Protistrany ze segmentu vládní (neboli tzv. sovereign) a bankovní jsou hodnoceny modelem, který má pro celou skupinu Erste Group Bank jednotné nastavení. Model vychází z nezávislého externího ratingu, který je kombinován s dalšími informacemi.

V případě protistran specializovaného financování a projektů také existuje skupinový nástroj, ale model hodnocení odráží

místní specifika legislativního a ekonomického prostředí a specifika projektového financování a vychází zejména z projektovaného cash flow.

Korporátní klienti jsou hodnoceni na základě finanční síly, informací o podnikání, podnikatelském záměru a jejich úvěrové historie. Hlavním zdrojem informací jsou finanční výkazy, menší váha je kladena na tzv. soft faktory.

Ratingy segmentu malých podnikatelů vycházejí z podobných základů jako v případě korporátních klientů, ale do celkového hodnocení vstupuje významně i bonita vlastníka podnikání či samotného živnostníka.

Fyzické osoby / domácnosti se hodnotí podle socio-demografických údajů, behaviorálního skóre a úvěrové historie, získané hlavně z externích evidencí dlužníků (Credit bureau) a historických údajů banky a skupiny.

Banka používá vlastní model založený na analýze rozpočtů pro stanovení interního ratingu svých klientů ze skupiny rozpočtových a příspěvkových organizací.

Ratingy pro segmenty korporátních klientů, malých podnikatelů a fyzických osob jsou evidovány v jednotné evidenční holdingové databázi, která zabezpečuje koncepční soulad se skupinovým standardem, ale nastavení modelů je podle místních ekonomických a legislativních podmínek. Tento evidenční nástroj využívá vstupy z jednotlivých ratingových nástrojů a umožňuje kombinovat do jednoho ratingu více zdrojů informací, např. u korporátních klientů výstupy finanční analýzy a soft faktorů nebo behaviorální skóre a platební schopnost.

Pro všechny segmenty banka provádí pravidelné revize ratingu. Pro segmenty bankovní, korporátní a územně samosprávní celky (tzv. sovereign), se provádí alespoň jednou ročně analýza ratingu na individuální bázi. Pro retailové klienty je vyvinut tzv. behaviorální rating, kde banka na měsíční bázi aktualizuje rating klienta na základě jeho aktivit v bance a delikvence.

Kromě výše uvedeného interního ratingu banka přiděluje skupiny rizikovosti jednotlivým aktivům z úvěrového vztahu dle vyhlášky ČNB č. 123/2007. V souladu s touto vyhláškou banka

vede 5 skupin rizikovitosti, počínaje skupinou standardních, sledovaných, nestandardních a pochybných a konče ztrátovými pohledávkami. Jednotlivé skupiny jsou rozlišeny dle dnů po splatnosti jakékoliv části pohledávky, konkurzního statutu klienta, vynucené restrukturalizace pohledávky a v neposlední řadě interního očekávání banky ohledně splacení celé pohledávky včas a v plné výši.

Banka využívá i nezávislých externích ratingů renomovaných ratingových agentur. Na základě historické zkušenosti banky stanovila převodní můstek mezi vlastními interními ratingy a externími ratingy.

V souladu s regulačními požadavky BASEL II procházejí ratingové nástroje pravidelnou roční validací úseku řízení rizik a nezávislými odborníky (interní audit). Kromě toho jsou ratingové nástroje pravidelně upravovány na základě měnících se ekonomických podmínek a záměrů banky, na základě validací (testů konzistence výsledků) a testů výkonnosti prováděných úsekem kontroling úvěrového rizika a řízení portfolia.

Limity angažovanosti

Limity angažovanosti jsou stanoveny jako maximální angažovanost přijatelná pro banku vůči jednotlivému klientovi či ekonomicky spjaté skupině dlužníků při daném ratingu a zajištění. Systém je nastaven tak, aby chránil výnosy a kapitál banky před rizikem koncentrace. Riziko koncentrace se měří prostřednictvím výše neočekávané ztráty 20 skupin, vůči nimž má banka největší expozici, a několika dalších ukazatelů, pro které jsou nastaveny limity.

Struktura schvalovacích pravomocí

Struktura schvalovacích pravomocí je založena na principu významnosti dopadu případné ztráty z poskytnutého úvěru do finančního hospodaření banky a rizikovitosti příslušného úvěrového případu. Nejvyšší schvalovací pravomocí má úvěrový výbor dozorčí rady a úvěrový výbor představenstva. Nižší schvalovací pravomocí jsou odstupňovány podle seniority pracovníků úseku řízení úvěrových rizik a úvěrový servis.

Rizikové parametry

Pro určení rizikových parametrů, jako jsou pravděpodobnost selhání dlužníka (PD), ztráta z úvěrů v selhání dlužníka (LGD) a úvěrové konverzní faktory (CCF), používá banka vlastní

interní modely. Všechny modely jsou vyvíjeny dle požadavků Basel II a byly předmětem kontroly ze strany regulátora. Monitoring historických rizikových parametrů a jejich predikce jsou základem pro kvantitativní řízení úvěrového rizika portfolia. Banka v současnosti používá rizikové parametry při monitorování portfoliových rizik, správě portfolia pohledávek se selháním, měření ochrany portfolia a oceňování rizik. Aktivní používání rizikových parametrů v managementu banky umožňuje získat podrobné informace o možné citlivosti základních segmentů portfolia na vnitřní i vnější změny. Rizikový parametr PD je sledován pro jednotlivé stupně interního ratingu (viz výše) kromě klientů se selháním, kde je roven 1. Rizikový parametr LGD je sledován u homogenních 5 korporátních produktových portfolií a 15 produktových retailových portfolií u pohledávek se selháním dlužníka. Rizikový parametr CCF je sledován u záruk, kontokorentních úvěrů a úvěrů na kreditní karty.

Všechny modely jsou zpětně testovány minimálně jednou ročně a validovány nezávislými odborníky.

Opravné položky na úvěrové ztráty

Banka vytváří opravné položky na realizované úvěrové ztráty (incurred losses). Tyto ztráty jsou určovány a vykazovány v souladu se standardy „IAS 39: Finanční nástroje: účtování a oceňování“. Při určování výše ztráty jsou využívány rizikové parametry odhadované v rámci implementace pravidel BASEL II.

Opravné položky na úvěrové ztráty se počítají pro individuálně znehodnocené pohledávky a kolektivně znehodnocené pohledávky. Kolektivně znehodnocené pohledávky zahrnují všechny pohledávky bez selhání dlužníka, resp. ty, které nepatří do kategorie individuálně znehodnocených pohledávek.

Složka individuální ztráty

Za individuálně znehodnocené jsou pokládány pohledávky se selháním dlužníka (pohledávky s interním ratingem R), přičemž definice selhání dlužníka je v souladu s požadavky Basel II (pohledávka je více než 90 dnů po splatnosti nebo je její úplné splacení vyhodnoceno jako nepravděpodobné).

Složka individuální ztráty pokrývá ztráty vzniklé z jednotlivě znehodnocených pohledávek. Znehodnocení pohledávky je identifikováno na základě individuálně zjištěných událostí

způsobujících ztráty. Znehodnocení pohledávek za korporátní klientelou a retailových pohledávek nad 5 mil. Kč (individuálně významných pohledávek) je odhadováno u každé pohledávky jednotlivě. Znehodnocení představuje rozdíl mezi čistou současnou hodnotou budoucích očekávaných peněžních toků z této pohledávky při použití původní efektivní úrokové míry dané pohledávky a účetní hodnotou pohledávky.

U retailových (individuálně nevýznamných) pohledávek se míra znehodnocení stanoví pomocí matice koeficientů opravných položek. Koeficienty opravných položek jsou odvozeny od historických hodnot pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD) a ztráty z pohledávek se selháním dlužníka (LGD) na jednotlivých portfoliích individuálně nevýznamných pohledávek. Koeficienty dále zohledňují dobu setrvání v selhání¹².

Banka zjišťuje měsíčně u všech pohledávek, zda nastala událost způsobující ztrátu nebo zda došlo k dalším změnám.

Odhad ztráty ze znehodnocení individuálně významných pohledávek je revidován u každé pohledávky minimálně čtvrtletně.

Vzhledem k současným nestabilním podmínkám v ekonomice mohou být skutečné budoucí peněžní toky odlišné od očekávaných peněžních toků k datu účetní závěrky.

Složka kolektivní ztráty

Složka kolektivní ztráty představuje ztrátu z kolektivního znehodnocení individuálně neznehodnocených pohledávek. Kolektivní znehodnocení odpovídá očekávané ztrátě z portfolia dosud neznehodnocených pohledávek, určené na základě historické zkušenosti s podobnými pohledávkami. Ztráta z kolektivního znehodnocení vyjadřuje kvalifikovaný odhad banky založený na historické zkušenosti s rizikovým profilem jednotlivých subportfolií individuálně neznehodnocených pohledávek. Vzhledem k současným nestabilním podmínkám mohou být i budoucí ztráty odlišné od odhadovaných na základě historické zkušenosti k datu účetní závěrky.

Výše opravných položek je v případě těchto pohledávek určena v souladu se skupinovou metodikou na základě pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD), ztráty při selhání dlužníka (LGD) a doby do identifikace selhání dlužníka (LIP). Pro stanovení

výše realizované ztráty (incurred loss) banka využívá stejnou metodiku výpočtu historických PD, LGD, která je použita pro výpočet rizikově vážených aktiv podle BASEL II. Parametr LIP je nastaven v závislosti na typu protistrany – v případě korporátních protistran se předpokládá, že selhání dlužníka je identifikováno do jednoho roku, v případě retailových pohledávek je identifikace selhání dlužníka předpokládána nejpozději za čtyři měsíce. Vzhledem k tomu, že v bance je implementována klientská definice selhání dlužníka, je parametr LIP nastaven shodně pro všechny retailové produkty.

Restrukturalizované pohledávky jsou označeny interním ratingem R. V rámci pravidelných půlročních revizí restrukturalizovaných pohledávek je rozhodnuto o zlepšení interního ratingu nebo o prodloužení doby sledování pohledávky o dalších šest měsíců.

Řízení úvěrového rizika obchodního portfolia

Úvěrové riziko obchodního portfolia je řízeno prostřednictvím limitů schvalovaných pro jednotlivé protistrany.

Zajištění

Zajištění pohledávek banky z úvěrových obchodů se řídí těmito zásadami: zajištění je prevencí a ochranou postavení banky jako věřitele a vedle samotné zajišťovací funkce tvoří výhradně druhotný zdroj splácení. Volba jednotlivých zajišťovacích instrumentů a skladba zajištění závisí na úvěrovém produktu banky, požadavcích banky a na odborném posouzení odpovědným zaměstnancem banky, vždy s přihlédnutím k možnosti bezproblémové realizace zajištění.

Hodnota zajištění se stanoví oceněním tržní cenou (nominální hodnota zajištění). Tržní cenou se rozumí cena obvyklá (prodejní) nebo cena zjištěná jiným způsobem oceňování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 a 3 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, vždy však stanovená s přihlédnutím ke všem okolnostem, které mají cenový vliv, zejména k závadám. Je-li v konkrétním obchodním případě k dispozici více tržních cen zajištění stanovených různými způsoby oceňování, použije se tržní cena nižší, případně nejnižší z nich.

Je-li zajišťovacím prostředkem nemovitost, movitá věc, podnik nebo jeho organizační složka, ochranná známka, věc prohlášená za kulturní památku, starožitnosti, obrazy, šperky,

¹² Durability of default.

rukopisy apod., musí být pro potřebu posouzení návrhu úvěru a jeho zajištění jejich cena zjištěna posudkem smluvního znalce banky nebo interního odhadce. Znalecký posudek nebo odhad nesmí být v den uzavření smlouvy o úvěru starší 6 měsíců. Pro oceňování nemovitostí se použije podrobná speciální Metodika oceňování nemovitostí pro účely úvěrového řízení vč. úvěrů hypotečních v České spořitelně.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Při stanovování hodnoty koeficientu zajištění, resp. realizovatelné (reálné) hodnoty zajištění je třeba posuzovat jednotlivé zajišťovací instrumenty podle jejich specifik, tj. např. nemovitosti podle charakteru stavby, konstrukce atd. a vždy na základě fyzické dohlídky/prohlídky. Znalecký posudek/odhad musí být vždy přezkoumatelný. Dalšími podmínkami působícími při stanovení realizovatelné hodnoty zajištění mimo jiné jsou:

- komplexní posouzení všech dostupných a pro daný případ významných okolností a podkladů;
- pojištění a zástava pohledávky z pojistného plnění ve prospěch banky;
- možnosti realizace zajištění v konkrétním čase a místě a výše nákladů na tuto realizaci, na kterou je ve většině případů nutné pohlížet jako na prodej v tísní;
- porovnání s trendem na trhu.

Při pochybnostech či jakémkoli podezření se úvěrový zaměstnanec před stanovením koeficientu realizovatelnosti musí osobně na místě přesvědčit o skutečném stavu a povaze zajištění, a to jak fyzickém tak právním.

Realizovatelná hodnota zajištění se zjistí aplikací koeficientu zajištění podle katalogu zajištění. Katalog zajištění obsahuje i požadavky na pravidelné přecenění zajištění. Obvykle je hodnota zajištění analyzována při pravidelném monitoringu klientů¹³. U portfolií úvěrových produktů s velkým počtem zástav jsou aplikovány portfoliové modely aktualizace realizovatelné hodnoty zajištění.

Banka dále sleduje pravidelně loan to value ratio hlavně u hypotečních úvěrů a úvěrů projektového financování.

Credit risk pricing

Banka využívá historických zkušeností a dostupných údajů o hodnotách parametrů PD, LGD, CCF ke stanovení rizikové přírážky pro jednotlivé typy protistran, úrovní interního ratingu a produktů.

Stresové testování

Banka provádí pravidelně stresové testování citlivosti svého portfolia na zhoršení úvěrové kvality pohledávek. Kromě analýzy citlivosti portfolia stresované změny rizikových faktorů PD a LGD jsou prováděny také analýzy scénářů, v nichž je modelován dopad nepříznivého vývoje makroekonomických veličin (např. změna tempa hospodářského růstu, změna úrokových sazeb, změna cen nemovitostí nebo změna inflace).

Rozložení úvěrového rizika podle odvětví je uvedeno v bodu 40.1 f) přílohy.

¹³ Credit review.

a) Analýza individuálně znehodnocených pohledávek

mil. Kč	Individuálně znehodnocené		Reálná hodnota zajištění	
	2008	2007	2008	2007
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi				
Kontokorentní úvěry	347	257	-	-
Kreditní karty	217	248	-	-
Ostatní úvěry	3 234	2 205	240	219
Hypoteční úvěry	2 480	1 543	1 704	1 034
Mezisoučet	6 278	4 253	1 944	1 253
MSE ^{x)}				
Kontokorentní úvěry	219	219	38	29
Ostatní úvěry	925	564	406	291
Hypoteční úvěry	656	417	493	258
Komunální úvěry	20	13	2	-
Mezisoučet	1 820	1 213	939	578
Retailové pohledávky celkem	8 098	5 466	2 883	1 831
Pohledávky za právníky osobami				
Korporátní klienti	1 831	907	258	70
SME ^{xx)}	3 503	2 349	1 773	1 325
Korporátní hypotéky	573	800	360	523
Komunální klienti	17	-	14	-
Korporátní pohledávky celkem	5 924	4 056	2 405	1 918
Celkem	14 022	9 522	5 288	3 749

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30 – 1 000 mil. Kč.

b) Restrukturalizace úvěrů

Banka restrukturalizovala úvěry, které by jinak byly v prodlení nebo znehodnocené v celkovém objemu 4 009 mil. Kč (2007: 900 mil. Kč). U žádných z těchto úvěrů nedošlo k zaúčtování nových aktiv do rozvahy banky.

mil. Kč	2008	2007
Ostatní úvěry	2 508	412
Hypoteční úvěry	1 501	488
Celkem	4 009	900

c) Úvěry po splatnosti

K 31. prosinci 2008 a 2007 vykazuje banka následující úvěry po splatnosti, které však nejsou znehodnoceny:

mil. Kč K 31. prosinci 2008	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30–60 dní	Po splatnosti 60–90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	85	58	31	174	–
Kreditní karty	506	57	19	582	–
Ostatní úvěry	3 576	858	328	4 762	596
Hypoteční úvěry	276	995	385	1 656	1 358
Mezisoučet	4 443	1 968	763	7 174	1 954
MSE^{x)}					
Kontokorentní úvěry	15	24	10	49	8
Ostatní úvěry	589	224	140	953	478
Hypoteční úvěry	145	324	111	580	486
Komunální úvěry	27	–	–	27	–
Mezisoučet	776	572	261	1 609	972
Retailové pohledávky celkem	5 219	2 540	1 024	8 783	2 926
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	550	–	–	550	6
SME ^{xx)}	1 747	157	131	2 035	1 069
Korporátní hypotéky	333	1 216	18	1 567	1 386
Komunální klienti	64	–	–	64	–
Korporátní pohledávky celkem	2 694	1 373	149	4 216	2 461
Celkem	7 913	3 913	1 173	12 999	5 387

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

mil. Kč K 31. prosinci 2007	Po splatnosti do 30 dní	Po splatnosti 30–60 dní	Po splatnosti 60–90 dní	Celkem	Reálná hodnota zajištění
Pohledávky za fyzickými osobami / domácnostmi					
Kontokorentní úvěry	244	51	26	321	–
Kreditní karty	337	38	16	391	–
Ostatní úvěry	2 404	563	209	3 176	484
Hypoteční úvěry	415	687	289	1 391	1 012
Mezisoučet	3 400	1 339	540	5 279	1 496
MSE^{x)}					
Kontokorentní úvěry	28	20	10	58	10
Ostatní úvěry	410	87	52	549	323
Hypoteční úvěry	95	146	114	355	296
Komunální úvěry	10	–	–	10	6
Mezisoučet	543	253	176	972	635
Retailové pohledávky celkem	3 943	1 592	716	6 251	2 131
Úvěry právnickým osobám					
Korporátní klienti	1 468	60	–	1 528	113
SME ^{xx)}	1 698	296	92	2 086	789
Korporátní hypotéky	350	203	–	553	182
Komunální klienti	–	–	167	167	67
Korporátní pohledávky celkem	3 516	559	259	4 334	1 151
Celkem	7 459	2 151	975	10 585	3 282

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obratem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obratem 30–1 000 mil. Kč.

d) Ztráty ze znehodnocení podle tříd finančních aktiv

mil. Kč 2008	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vyvozené během roku	Unwinding of discounts ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem								
Kontokorentní úvěry	216	210	(36)	(67)	(10)	-	313	97
Kreditní karty	225	121	(88)	(58)	(12)	-	188	(37)
Ostatní úvěry	1 811	1 652	(412)	(425)	(103)	-	2 523	712
Hypoteční úvěry	721	518	(13)	(185)	(57)	-	984	263
Mezisoučet	2 973	2 501	(549)	(735)	(182)	-	4 008	1 035
MSE ^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	227	112	(78)	(40)	(1)	-	220	(7)
Ostatní úvěry	433	348	(37)	(110)	(19)	-	615	182
Hypoteční úvěry	153	192	(7)	(26)	(21)	-	291	138
Komunální úvěry	-	5	-	-	-	-	5	5
Mezisoučet	813	657	(122)	(176)	(41)	-	1 131	318
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	434	472	(19)	(32)	(73)	5	787	353
SME ^{xxx)}	1 646	994	(161)	(451)	(79)	-	1 949	303
Korporátní hypotéky	230	186	(26)	(56)	(43)	-	291	61
Komunální klienti	9	12	-	(5)	-	-	16	7
Mezisoučet	2 319	1 664	(206)	(544)	(195)	5	3 043	724
Celkem	6 105	4 822	(877)	(1 455)	(418)	5	8 182	2 077

x) Unwinding of discounts – úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek.

xx) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xxx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

Příloha k nekonsolidované

účetní závěrce

Zpráva o vztazích mezi propojenými
osobami

mil. Kč 2007	K 1. 1.	Tvorba opravných položek	Odpis pohle- dávek	Částky vymožené během roku	Unwinding of discounts ^{x)}	Kurzové rozdíly	K 31. 12.	Změna stavu
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem								
Kontokorentní úvěry	183	171	(58)	(75)	(5)		216	33
Kreditní karty	145	237	(1)	(138)	(18)		225	80
Ostatní úvěry	1 833	1 271	(570)	(641)	(82)		1 811	(22)
Hypoteční úvěry	492	468	(1)	(226)	(12)		721	229
Mezisoučet	2 653	2 147	(630)	(1 080)	(117)		2 973	320
MSE ^{xx)}								
Kontokorentní úvěry	219	137	(36)	(93)	-		227	8
Ostatní úvěry	281	248	(27)	(57)	(12)		433	152
Hypoteční úvěry	67	134	-	(37)	(11)		153	86
Komunální úvěry	9	-	-	(9)	-		-	(9)
Mezisoučet	576	519	(63)	(196)	(23)		813	237
Úvěry korporátním klientům								
Korporátní klienti	549	246	(140)	(160)	(46)	(15)	434	(115)
SME ^{xxx)}	1 237	1 010	(124)	(424)	(53)	-	1 646	409
Korporátní hypotéky	160	108	-	(26)	(12)	-	230	70
Komunální klienti	-	9	-	-		-	9	9
Mezisoučet	1 946	1 373	(264)	(610)	(111)	(15)	2 319	373
Celkem	5 175	4 039	(957)	(1 886)	(251)	(15)	6 105	930

x) Unwinding of discounts - úrokové výnosy ze znehodnocených finančních pohledávek.

xx) MSE - fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xxx) SME - malé a střední firmy s ročním obrátem 30 - 1 000 mil. Kč.

e) Rozložení úvěrového rizika podle rozvahových a podrozvahových položek

Banka je vystavena úvěrovému riziku, které vyplývá z následujících položek:

mil. Kč	2008	2007
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z rozvahových položek		
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	4 538	4 964
Pohledávky za bankami	78 713	55 520
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	404 290	370 395
a) úvěry fyzickým osobám	191 854	174 130
kontokorentní úvěry	5 890	5 875
kreditní karty	3 529	2 951
ostatní úvěry	67 314	54 465
hypoteční úvěry	115 121	110 839
b) úvěry fyzickým osobám-podnikatelům a malým firmám (MSE)	49 603	42 803
kontokorentní úvěry	2 737	2 572
ostatní úvěry	16 215	13 486
hypoteční úvěry	20 953	17 477
komunální úvěry	9 698	9 268
c) úvěry korporátním klientům	162 833	153 462
velké korporace	64 275	65 195
malé a střední podniky (SME)	52 774	45 993
korporátní hypotéky	35 346	28 674
komunální klienti	10 438	13 600
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	27 216	17 572
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů		
dluhové cenné papíry k obchodování	36 339	26 121
dluhové cenné papíry označené při prvotním zachycení jako oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů	13 434	17 287
Dluhové realizovatelné cenné papíry	8 262	10 687
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	97 117	101 582
Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek		
Závazky ze záruk a akreditivů	37 567	44 577
Nečerpané úvěrové přísliby	101 049	94 060
Celkem	808 525	742 765

Výsledná úvěrová expozice k 31. prosinci 2008 a 2007 představuje nejhorší scénář, který nebere v úvahu přijaté zástavy nebo jiné způsoby zajištění. Rozvahová aktiva jsou vykázána v čisté účetní hodnotě.

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, 60 % celkové expozice vyplývá z pohledávek za bankami a klienty (2007: 57 %); 19 % představují investice do dluhových cenných papírů (2007: 21 %).

f) Rozložení úvěrového rizika podle odvětví

Přehled pohledávek za klienty a bankami a dluhových cenných papírů podle jednotlivých odvětví v rámci rozložení úvěrové angažovanosti banky:

mil. Kč	2008		2007	
Finanční instituce	155 033	24%	148 473	26%
Obyvatelstvo	195 861	30%	177 194	30%
Obchod	33 676	5%	29 444	5%
Energetika	5 735	1%	6 934	1%
Státní instituce	96 252	15%	77 706	13%
Veřejný sektor	14 165	2%	18 002	3%
Stavebnictví	6 965	1%	7 170	1%
Hotely, veřejné stravování	2 912	1%	2 955	1%
Zpracovatelský průmysl	43 650	7%	35 510	6%
Ostatní	92 087	14%	84 308	14%
Celkem	646 336		587 696	

Vzhledem k rozložení úvěrového rizika rozvahových a podrozvahových položek uvedeného tabulce 40.1 e) nejsou zde zahrnuty položky „Pokladní hotovost, vklady u ČNB“ a „Expozice vůči úvěrovému riziku vyplývající z podrozvahových položek“. Dále pohledávky za klienty nejsou sníženy o opravné položky.

Geografické rozložení aktiv a pasiv je uvedeno v bodě 42 b) přílohy.

g) Hodnocení kvality aktiv na základě externího ratingu renomované agentury

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	AAA	AA- až AA+	A- až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	280	-	35 709	523	-	36 512
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	3 616	1 325	5 214	8 326	-	18 481
Realizovatelné cenné papíry	1 270	-	3 731	3 323	-	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	10 588	296	68 925	17 058	250	97 117
Celkem	15 754	1 621	113 579	29 230	250	160 434

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	AAA	AA– až AA+	A– až A+	Nižší než A	Bez ratingu	Celkem
Cenné papíry k obchodování	149	–	25 309	1 184	1 794	28 436
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	6 773	5 251	5 919	6 465	–	24 408
Realizovatelné cenné papíry	510	1 772	5 798	2 607	42	10 729
Cenné papíry držené do splatnosti	3 261	11 962	78 620	7 739	–	101 582
Celkem	10 693	18 985	115 646	17 995	1 836	165 155

h) Hodnocení kvality aktiv na základě interního ratingu

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Investiční stupeň (1–4c)	Standardní monitoring (5–6)	Speciální monitoring (7–8)	Nestandardní (R)	Celkem
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem					
kontokorentní úvěry	4 533	931	392	347	6 203
kreditní karty	2 668	545	287	217	3 717
ostatní úvěry	55 262	7 379	3 962	3 234	69 837
hypotéky	102 489	7 776	3 360	2 480	116 105
MSE ^{x)}					
kontokorentní úvěry	842	1 820	76	219	2 957
ostatní úvěry	5 259	10 088	558	925	16 830
hypoteční úvěry	7 679	12 277	632	656	21 244
komunální úvěry	3 750	5 913	20	20	9 703
Úvěry korporátním klientům					
velké korporace	21 188	38 300	3 743	1 831	65 062
SME ^{xx)}	14 017	31 197	6 006	3 503	54 723
korporátní hypotéky	11 610	20 228	3 226	573	35 637
komunální klienti	6 109	4 081	247	17	10 454
Pohledávky za klienty celkem	235 406	140 535	22 509	14 022	412 472
Pohledávky za bankami celkem	73 488	5 225	–	–	78 713

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Investiční stupeň (1–4c)	Standardní monitoring (5–6)	Speciální monitoring (7–8)	Nestandardní (R)	Celkem
Úvěry fyzickým osobám / domácnostem					
kontokorentní úvěry	4 522	950	362	257	6 091
kreditní karty	2 233	465	230	248	3 176
ostatní úvěry	44 281	6 979	2 811	2 205	56 276
hypotéky	97 435	9 441	3 141	1 543	111 560
MSE ^{x)}					
kontokorentní úvěry	866	1 631	83	219	2 799
ostatní úvěry	4 199	8 648	508	564	13 919
hypoteční úvěry	5 021	11 668	524	417	17 630
komunální úvěry	3 384	5 816	55	13	9 268
Úvěry korporátním klientům					
velké korporace	27 069	34 075	3 578	907	65 629
SME ^{xx)}	10 834	31 176	3 280	2 349	47 639
korporátní hypotéky	6 817	20 654	633	800	28 904
komunální klienti	10 445	2 721	443	–	13 609
Pohledávky za klienty celkem	217 106	134 224	15 648	9 522	376 500
Pohledávky za bankami celkem	49 266	6 254	–	–	55 520

x) MSE – fyzické osoby-podnikatelé a malé firmy s ročním obrátem do 30 mil. Kč.

xx) SME – malé a střední firmy s ročním obrátem 30–1 000 mil. Kč.

40.2 Tržní riziko

Banka je vystavena vlivům tržních rizik. Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními finančními nástroji, jejichž hodnota se mění v závislosti na obecných a specifických změnách na finančním trhu. Banka je vystavena tržnímu riziku především z otevřených pozic v obchodním portfoliu. Významnou složkou tržního rizika je i úrokové riziko aktiv a pasiv zařazených v bankovní knize.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním, mezibankovním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kotování klientů a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kotování na mezibankovním a derivátovém trhu (market making),
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním, derivátovém a kapitálovém trhu (obchodování na vlastní účet).

Banka uzavírá transakce na OTC trhu¹⁴ s následujícími derivátovými finančními nástroji:

- měnové forwardy (včetně non delivery forwardů) a swapy,
- měnové opce,
- úrokové swapy,
- asset swapy,
- forward rate agreements,
- cross-currency swapy,
- úrokové opce typu swaptions, caps a floors,
- komoditní deriváty (na zlato, ropu, naftu, řepku a zinek),
- úvěrové deriváty.

Z burzovních derivátů banka obchoduje s následujícími nástroji:

- futures na dluhopisy,
- futures na úrokové sazby,
- komoditní deriváty (futures na zlato a ropu),
- opce na dluhopisové futures.

¹⁴ Over-the-counter – přepážkový organizovaný mimoburzovní trh.

Banka uzavírá pro své klienty i některé netypické měnové opce, jako např. digitální, bariérové nebo windowed opce. Některé měnové opční kontrakty anebo opce na různé podkladové koše akcií nebo akciové indexy jsou součástí jiných finančních nástrojů jako vnořený derivát.

Derivátové finanční nástroje se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika bankovní knihy (interest rate swaps, FRA, swaptions) a k vyrovnávání nesouladu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy (FX swaps a cross currency swaps).

V průběhu 1. čtvrtletí roku 2008 došlo ke změně obchodního modelu ve skupině Erste Group Bank. Většina otevřených pozic z klientských operací na obchodním portfoliu banky je převáděna tzv. „back-to-back“ transakcemi do portfolia holdingu. Tedy tržní riziko z OTC transakcí skupiny je řízeno konsolidovaně v rámci portfolia Erste Group Bank. Banka si ponechává na obchodním portfoliu riziko operací na peněžním trhu z důvodu řízení likvidity (money market), akciové riziko, úrokové riziko z obchodování s vládními dluhopisy ČR a částečně reziduální riziko z dříve uzavřených operací. Toto reziduální riziko je zajišťováno dynamicky na makroúrovni v souladu s nastavenými limity pro tržní riziko banky.

Za účelem stanovení míry a řízení tržního rizika otevřených pozic a určení maximální výše možných ztrát z těchto pozic banka používá vedle výpočtu citlivostí na jednotlivé rizikové faktory rovněž metodologii „Value at Risk“ (VaR). Představenstvo banky stanovuje limit VaR pro obchodní portfolio jako maximální výši angažovanosti obchodního portfolia banky vůči tržnímu riziku, která je pro banku přijatelná. Dílčí limity VaR pro jednotlivé obchodní desky a limity pro hodnoty citlivostí obchodního portfolia na jednotlivé rizikové faktory jako jsou měnové kurzy, akciové ceny, úrokové sazby, volatility a další rizikové parametry opčních kontraktů zajišťují dodržování celkové míry tržního rizika. Tyto limity jsou schvalovány výborem finančních trhů a řízení rizik a jsou denně monitorovány.

Výpočet ukazatele tržního rizika VaR je prováděn také pro bankovní portfolio s využitím speciálních modelů pro běžné účty a další pasiva bez stanovené splatnosti. O riziku VaR bankovního portfolia je pravidelně měsíčně informován Výbor řízení aktiv a pasiv (ALCO). Stejně jako pro obchodní

portfolio schvaluje představenstvo banky VaR limit pro bankovní portfolio. Výše akceptovatelné úrovně rizika vychází z hodnocení volných kapitálových zdrojů po pokrytí rizik na základě metodologie systému vnitřně stanoveného kapitálu. Celkový VaR je následně alokován na jednotlivá subportfolia bankovní knihy.

Výpočet ukazatele tržního rizika VaR je prováděn také pro bankovní portfolio s využitím speciálních modelů pro běžné účty a další pasiva bez stanovené splatnosti. O riziku VaR bankovního portfolia je pravidelně měsíčně informován Výbor řízení aktiv a pasiv.

Metodologie VaR zahrnuje všechny rizikové faktory a zároveň jejich vzájemný diverzifikační efekt. K 31. 12. 2008 byla hodnota VaR pro obchodní portfolio a 1denní časovou periodu na hladině spolehlivosti 99 %, tj. maximální ztráta během jednoho dne, ve výši 26 mil. Kč (2007: 25 mil. Kč). Tomu odpovídá měsíční VaR ve výši 121 mil. Kč (2007: 117 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR za celý rok 2008 byl 14 mil. Kč (2007: 20 mil. Kč). Měsíční VaR hodnota pro bankovní portfolio k 31.12.2008, tj. maximální ztráta v průběhu 1 měsíce představovala 2 074 mil. Kč (2007: 836 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR za celý rok 2008 byl 1 298 mil. Kč (2007: 769 mil. Kč).

Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady Value at Risk s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud prokazují správnost nastavení modelu pro výpočet Value at Risk.

Dále banka používá stresové testování neboli analýzu dopadů nepříznivého vývoje tržních rizikových faktorů na tržní hodnotu obchodního portfolia. Scénáře jsou konstruovány na základě historických zkušeností i na základě expertních názorů útvaru makroekonomických analýz. Stresové testování se provádí měsíčně a jeho výsledky jsou reportovány na Výboru řízení aktiv a pasiv.

Současná finanční a hospodářská krize způsobuje zásadní změny v ekonomice. Jedná se především o významnou volatilitu cen finančních nástrojů na trzích, zvýšení úrokových sazeb,

pokles likvidity a všeobecnou nejistotu spojenou s budoucím vývojem, aktuální cenou finančních aktiv a jejich případným znehodnocením. Vzhledem k těmto změnám banka zvýšila intenzitu sledování vlivů a událostí s možným dopadem na svou finanční pozici. Za tímto účelem dochází k průběžnému monitorování finančních zpravodajských zdrojů, analyzování trhu a následné přípravy možných scénářů s ohledem na vývoj situace v ekonomice.

40.2.1 Úrokové riziko

a) Řízení úrokového rizika

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje z důvodu změn tržních úrokových sazeb. Banka řídí úrokové riziko bankovní knihy monitorováním dat změn úrokových sazeb¹⁵ aktiv a pasiv a využívá modely vyjadřující potenciální dopady změn úrokových sazeb na čistý výnos z úroků.

Pro měření úrokového rizika instrumentů obchodního portfolia je používán tzv. PVBP¹⁶ gap, neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá portfolia úrokových produktů podle jednotlivých měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem se ošetřuje nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná „rotace“ výnosové křivky. Pro měnové opce se do PVBP limitů zahrnují i hodnoty Rho a Phi ekvivalenty. Banka sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatilitu.

VaR metodologie se využívá i pro výpočet úrokového rizika jak obchodního, tak bankovního portfolia. VaR hodnota pro úrokové riziko obchodního portfolia pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31.12.2008 ve výši 17 mil. Kč (2007: 20 mil. Kč), což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 80 mil. Kč (2007: 94 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2008 byl 10 mil. Kč (2007: 15 mil. Kč).

Měsíční VaR pro úrokové riziko ALM (Asset Liability Management) portfolia bankovní knihy k témuž datu bylo 2 070 mil. Kč (2007: 792 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR úrokového rizika za celý rok 2008 byl 1 238 mil. Kč (2007: 727 mil. Kč).

V oblasti monitorování a měření úrokového rizika bankovní knihy využívá banka simulační model zaměřený na sledování potenciálních dopadů změn tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos banky. Simulace se provádějí na časovém horizontu 36 měsíců. Základní analýza se zabývá citlivostí čistého úrokového výnosu banky na jednorázovou změnu(y) tržních úrokových sazeb¹⁷, dále se provádí pravděpodobnostní modelování čistého úrokového výnosu banky¹⁸ a tradiční gap analýza. Uvedené analýzy se provádějí jednou měsíčně. Aktuální výše podstupovaného úrokového rizika je každý měsíc hodnocena Výborem pro řízení aktiv a pasiv v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci banky.

Následující analýza citlivosti je založena na expozici banky k úrokovým sazbám pro derivátové i nederivátové nástroje k rozvahovému dni. Stanovené změny, které nastaly na začátku roku, jsou konstantní v průběhu vykazovaného období pro nástroje s variabilní úrokovou mírou, tzn. model je založen na předpokladu, že prostředky uvolněné splacením nebo prodejem úročevých aktiv a pasiv budou reinvestovány do aktiv a pasiv se stejnou úrokovou citlivostí. Model předpokládá tedy fixní strukturu bilance podle úrokové citlivosti.

Pokud by korunové úrokové míry v průběhu roku vzrostly/poklesly o 100 bodů a ostatní variabilní úrokové míry zůstaly nezměněné:

- zisk roku 2008 by vzrostl o 460 mil. Kč / klesl o 460 mil. Kč (2007: nárůst o 470 mil. Kč / pokles o 550 mil. Kč),
- zisky/ztráty z přecenění by vzrostly o -71/+73 mil. Kč (2007: -131/+137 mil. Kč), zejména jako výsledek změn v reálné hodnotě realizovatelných cenných papírů s fixní úrokovou mírou.

Banka sleduje dopad stresových scénářů posunů výnosových křivek na tržní hodnotě bankovní portfolia. Tyto stresové scénáře jsou stanoveny v souladu s regulatorikou jako 1%, resp. 99% kvantily meziročních změn úrokových sazeb na

¹⁵ Repricing dates.

¹⁶ Současná hodnota základního bodu (present value of basis point).

¹⁷ Rate shock.

¹⁸ Stochastická simulace.

základě 5leté historie časových řad jednotlivých splatností u výnosových křivek ve všech měnách. K 31. prosinci 2008 by tento stresový scénář přinesl ztrátu v tržní hodnotě bankovního portfolia ve výši 1,1 % kapitálu banky (součtu původního a dodatkového kapitálu; 2007: 1,5 %).

b) Analýza změn úrokové sazby

Následující tabulky zachycují rozdělení aktiv a pasiv do jednotlivých období dle data změny úrokové sazby. Zahrnují významná finanční aktiva a pasiva v CZK, EUR a USD k 31. prosinci 2008 a 2007. Aktiva a pasiva s variabilní úrokovou sazbou jsou vykázána podle data budoucí změny úrokové sazby. Aktiva a pasiva s fixní úrokovou sazbou jsou vykázána podle zbytkové splatnosti.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	4 538	-	-	-	-	4 538
Pohledávky za bankami	50 444	16 976	10 449	-	-	77 869
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	64 688	101 957	69 720	140 051	27 874	404 290
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	2 259	6 612	12 037	21 348	7 314	49 570
Realizovatelné cenné papíry	1 156	3 222	1 092	2 792	-	8 262
Cenné papíry držené do splatnosti	4 877	13 939	5 773	43 347	29 181	97 117
Vybraná aktiva celkem	127 962	142 706	99 071	207 538	64 369	641 646
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	28 993	8 943	2 603	-	-	40 539
Závazky ke klientům	96 263	71 172	117 499	233 228	-	518 162
Emitované dluhopisy	5 434	4 382	9 462	11 466	19 843	50 587
Podřízený dluh	-	-	5 197	-	-	5 197
Vybraná pasiva celkem	130 690	84 497	134 761	244 694	19 843	614 485
Gap	(2 728)	58 209	(35 690)	(37 156)	44 526	27 161
Kumulativní gap	(2 728)	55 481	19 791	(17 365)	27 161	

Příloha k nekonsolidované

účetní závěrce

Zpráva o vztazích mezi propojenými
osobami

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	4 964	-	-	-	-	4 964
Pohledávky za bankami	35 913	1 508	13 236	4 645	218	55 520
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	77 285	74 459	72 088	122 955	23 395	370 182
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	2 129	1 913	7 705	19 913	11 748	43 408
Realizovatelné cenné papíry	698	5 597	1 576	2 815	-	10 686
Cenné papíry držené do splatnosti	5 772	15 976	7 945	41 159	30 731	101 583
Vybraná aktiva celkem	126 761	99 453	102 550	191 487	66 092	586 343
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	20 925	2 805	3 437	152	11 528	38 847
Závazky ke klientům	87 480	75 835	105 322	201 362	-	469 999
Emitované dluhopisy	9 445	5 949	10 370	10 769	22 325	58 858
Podřízený dluh	-	-	5 605	-	-	5 605
Vybraná pasiva celkem	117 850	84 589	124 734	212 283	33 853	573 309
Gap	8 911	14 864	(22 184)	(20 796)	32 239	13 034
Kumulativní gap	8 911	23 775	1 591	(19 205)	13 034	

Banka rovněž řídí své úrokové riziko prostřednictvím úrokových swapů.

c) Efektivní výnosy

Efektivní výnosy významných aktiv a pasiv bankovního segmentu podle hlavních měn k 31. prosinci 2008 a 2007:

K 31. prosinci 2008	Průměrná vážená úroková míra CZK	Průměrná vážená úroková míra EUR	Průměrná vážená úroková míra USD	Průměrná vážená úroková míra CELKEM
Vybraná aktiva				
Vklady u ČNB	1,93 %	2,50 %	-	1,93 %
Pohledávky za bankami	3,22 %	3,68 %	1,31 %	3,22 %
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	6,67 %	5,12 %	3,86 %	6,59 %
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	1,32 %	4,05 %	6,71 %	2,14 %
Realizovatelné cenné papíry	3,76 %	7,99 %	10,56 %	5,42 %
Cenné papíry držené do splatnosti	4,37 %	4,92 %	-	4,39 %
Vybraná pasiva				
Závazky k bankám	2,79 %	3,62 %	2,02 %	2,97 %
Závazky ke klientům	1,09 %	1,38 %	0,68 %	1,10 %
Emitované dluhopisy	3,70 %	2,65 %	-	3,70 %
Podřízený dluh	4,63 %	-	-	4,63 %

K 31. prosinci 2007	Průměrná vážená úroková míra CZK	Průměrná vážená úroková míra EUR	Průměrná vážená úroková míra USD	Průměrná vážená úroková míra CELKEM
Vybraná aktiva				
Vklady u ČNB	3,09 %	4,00 %	-	3,11 %
Pohledávky za bankami	3,72 %	3,95 %	5,62 %	4,00 %
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	6,22 %	5,96 %	5,39 %	6,21 %
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	4,63 %	4,61 %	5,68 %	4,72 %
Realizovatelné cenné papíry	3,95 %	4,87 %	5,07 %	4,44 %
Cenné papíry držené do splatnosti	4,23 %	5,66 %	-	4,28 %
Vybraná pasiva				
Závazky k bankám	3,61 %	4,65 %	5,02 %	4,23 %
Závazky ke klientům	0,88 %	1,76 %	2,65 %	0,91 %
Emitované dluhopisy	3,59 %	3,97 %	-	3,59 %
Podřízený dluh	4,19 %	-	-	4,19 %

40.2.2 Měnové riziko

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje obchodního i bankovního portfolia z důvodu změn měnových kurzů. Banka řídí toto riziko stanovením a monitorováním limitů na otevřené devizové pozice zahrnující také delta ekvivalenty měnových opcí. Banka sleduje také speciální citlivostní limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost reálné hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost na reálné hodnoty opcí na dobu do splatnosti (theta) a úrokovou citlivost (rho, phi), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou současné hodnoty základního bodu. Měnové riziko všech finančních nástrojů přebírá do svých pozic útvar obchodování (Trading) a tyto měnové pozice řídí v souladu s nastavenými limity měnové citlivosti. Kromě monitorování limitů používá banka rovněž VaR koncept pro měření rizika otevřených pozic ze všech měnových nástrojů.

Hodnota měnového rizika ve formě VaR pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti byla k 31. 12. 2008 ve výši 21 mil. Kč (2007: 19 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnového rizika za celý rok 2008 byl 8 mil. Kč (2007: 13 mil. Kč). VaR hodnota pro měnovou volatilitu obchodního portfolia byla ve výši 5 mil. Kč (2007: 4 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR měnové volatility za celý rok 2008 pak byl 4 mil. Kč (2007: 5 mil. Kč).

Čistá devizová pozice

Struktura čisté devizové pozice byla k 31. prosinci 2008 a 2007 následující:

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	SKK	HUF	PLN	Ostatní	Celkem
Aktiva									
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	21 006	1 338	254	65	209	31	18	285	23 206
Pohledávky za bankami	52 797	20 177	4 895	283	74	15	6	466	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	384 728	18 182	780	31	162	25	142	240	404 290
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	38 392	11 393	1 934	-	130	3 004	67	73	54 993
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	24 738	1 875	449	-	69	54	26	5	27 216
Realizovatelné cenné papíry	5 132	3 097	95	-	-	-	-	-	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	93 913	3 204	-	-	-	-	-	-	97 117
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 779	6 192	-	-	-	-	-	-	9 971
Ostatní aktiva	23 868	714	130	2	5	233	2	15	24 969
	648 353	66 172	8 537	381	649	3 362	261	1 084	728 799
Pasiva									
Závazky k bankám	27 060	11 096	2 375	15	63	20	39	784	41 452
Závazky ke klientům	496 384	19 234	3 068	364	-	2 083	111	327	521 571
Závazky v reálné hodnotě	7 680	12	4	-	-	-	-	-	7 696
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	21 975	2 576	528	-	81	268	32	-	25 460
Emitované dluhopisy	50 400	187	-	-	-	-	-	-	50 587
Ostatní pasiva	18 350	1 711	212	8	-	1	70	9	20 361
	621 849	34 816	6 187	387	144	2 372	252	1 120	667 127
Čistá devizová pozice – rozvaha	26 504	31 356	2 350	(6)	505	990	9	(36)	61 672
Čistá devizová pozice – podrozvaha	48 411	(30 738)	(2 324)	15	(481)	(1 218)	(3)	51	13 713

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	CZK	EUR	USD	GBP	SKK	HUF	PLN	Ostatní	Celkem
Aktiva									
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	17 956	999	241	112	113	19	25	218	19 683
Pohledávky za bankami	35 971	11 324	6 700	555	54	11	212	693	55 520
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	353 440	15 125	1 072	123	268	1	115	251	370 395
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	27 595	16 157	3 110	-	851	3 102	1 912	117	52 844
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	16 657	610	157	-	69	54	18	7	17 572
Realizovatelné cenné papíry	5 033	5 592	104	-	-	-	-	-	10 729
Cenné papíry držené do splatnosti	98 310	3 272	-	-	-	-	-	-	101 582
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 540	5 612	-	-	69	-	-	-	9 221
Ostatní aktiva	26 304	675	177	5	1	-	61	277	27 500
	584 806	59 366	11 561	795	1 425	3 187	2 343	1 563	665 046
Pasiva									
Závazky k bankám	16 567	14 930	4 840	1	-	786	693	1 095	38 912
Závazky ke klientům	453 854	13 794	3 020	431	213	2 552	265	276	474 405
Závazky v reálné hodnotě	7 487	72	50	-	-	-	-	-	7 609
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	9 984	789	208	-	53	11	20	1	11 066
Emitované dluhopisy	58 608	250	-	-	-	-	-	-	58 858
Ostatní pasiva	20 225	1 479	312	6	12	4	50	259	22 347
	566 725	31 314	8 430	438	278	3 353	1 028	1 631	613 197
Čistá devizová pozice – rozvaha	18 081	28 052	3 131	357	1 147	(166)	1 315	(68)	51 849
Čistá devizová pozice – podrozvaha	39 189	(28 513)	(3 078)	(254)	221	(528)	(678)	179	6 538

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva, rezervy a podřízený dluh.

40.2.3 Akciové riziko

Banka používá pro sledování a řízení akciového rizika banky na obchodním i bankovním portfoliu metodu VaR a analýzu citlivosti, která vychází z expozice vůči riziku změny kurzu akcií k rozvahovému dni. Akciové riziko vzhledem k vyšší volatilitě cen akcií představuje i přes menší objemy akciových pozic nezanedbatelnou složku rizik.

VaR hodnota z akciového rizika obchodního portfolia byla k 31. 12. 2008 ve výši 0 mil. Kč (2007: 7 mil. Kč) pro 1 den a 99% hladinu spolehlivosti, což odpovídá VaR hodnotě pro 1 měsíc 1 mil. Kč (2007: 30 mil. Kč). Průměr denních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2008 pak byl 1 mil. Kč (2007: 4 mil. Kč). VaR hodnota pro akciové riziko bankovní knihy pro 1 měsíc ke stejnému datu a na stejné hladině spolehlivosti byla 4 mil. Kč (2007: 78 mil. Kč). Průměr měsíčních hodnot VaR akciového rizika za celý rok 2008 byl 118 mil. Kč (2007: 74 mil. Kč).

40.2.4 Reálná hodnota

Reálná hodnota finančních derivátů

Banka dodržuje přísné kontrolní limity u čistých otevřených derivátových pozic, tzn. u rozdílu mezi reálnou hodnotou kupních a prodejních smluv. Částka, která představuje úvěrové riziko, je vždy omezena na kladnou reálnou hodnotu derivátových finančních nástrojů, která představuje pouze malý zlomek smluvních nebo podkladových hodnot použitých k vyjádření objemu nesplaceného nástroje. Tato úvěrová angažovanost se zahrnuje do celkových úvěrových limitů stanovených pro klienty. Limity jsou stanoveny s ohledem na riziko fluktuace reálné hodnoty vyplývající z pohybů na trhu. Úvěrové riziko u derivátových finančních nástrojů není obvykle žádným způsobem zajištěno, s výjimkou případů, kdy banka požaduje od protistrany poskytnutí depozita.

Všechny deriváty jsou v rozvaze k 31. prosinci 2008 a 2007 vykázány v reálné hodnotě (viz body 11 a 21 přílohy).

Devizové kontrakty

Devizové kontrakty jsou dohody o prodeji či nákupu stanoveného množství určité měny za měnu jinou v předem dohodnutém kurzu s dodáním ihned („spot“, tj. obvykle dva dny po datu obchodu) nebo s dodáním ke stanovenému datu („forward“, tj. více než dva dny po datu obchodu). Nominální částka odpovídající hodnotě kontraktu nepředstavuje aktuální tržní nebo úvěrové riziko plynoucí z těchto kontraktů.

Devizové kontrakty jsou využívány za účelem řízení rizika a jako obchodní instrumenty.

Úrokové swapy

Úrokové swapy představují dohody o budoucí směně úrokové platby nebo úrokových plateb vztahujících se ke stanovené nominální částce, jejichž výše je stanovena pevně po celou dobu kontraktu nebo které se stanovují na předem dohodnuté období s tím, že se budou v pravidelných intervalech měnit, a to až do doby ukončení kontraktu. Nominální částka slouží pro výpočet příslušné částky úroků v rámci kontraktu. Nominální částky dále slouží pro vyčíslení objemu těchto transakcí, ale ve skutečnosti nedochází k jejich směně mezi smluvními stranami úrokového swapu. Úrokové swapy jsou bankou uzavírány zejména za účelem vlastního obchodování, z důvodu zajištění obchodů pro klienty, popřípadě pro pokrytí úrokových rizik.

Banka účtovala o zajištění vlastní emise hypotečních zástavních listů proti úrokovému riziku. Hypoteční zástavní listy emitované s fixní úrokovou sazbou byly prostřednictvím úrokových swapů navázány na tržní variabilní sazbu.

Opční kontrakty

Opční kontrakty představují právo na nákup nebo prodej určitého aktiva ve stanoveném objemu, k předem stanovenému budoucímu datu a za stanovenou cenu. Kupující má právo, nikoli však povinnost, využít své právo k nákupu nebo prodeji aktiva a prodávající má povinnost aktivum prodat nebo koupit ve stanoveném objemu a za cenu vymezenou v opčním kontraktu.

Forwardové úrokové kontrakty

Forwardové úrokové kontrakty jsou dohody o peněžní úhradě stanovené jako rozdíl mezi referenční úrokovou sazbou a sazbou dohodnutou smluvními stranami k předem stanovenému datu v budoucnosti. Tržní riziko vyplývá ze změn tržních hodnot sjednaných pozic, které jsou způsobeny změnami v tržních úrokových sazbách. Banka v zásadě omezuje své tržní riziko tím, že uzavírá otevřené pozice prostřednictvím kontraktů s opačnými parametry a pro neuzavřené pozice má stanoveny limity, které jsou monitorovány. Banka řídí úvěrové riziko tím, že uzavírá kontrakty s předem schválenými smluvními stranami v rámci stanovených úvěrových limitů. Veškeré forwardové úrokové kontrakty banka uzavřela za účelem obchodování.

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry

Swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry jsou dohody o nákupu nebo prodeji cenných papírů ke stanovenému datu za předem dohodnutou cenu. Banka uzavřela swapové a forwardové kontrakty s cennými papíry za účelem obchodování.

Úrokové swapy a forwardy v různých měnách (Cross currency swaps)

Cross currency swapy jsou kombinací úrokových swapů a devizových kontraktů. Stejně jako u úrokových swapů dochází k výměně fixních úrokových plateb, popřípadě variabilních úrokových plateb v předem dohodnutých termínech po celou dobu životnosti kontraktu. Tyto platby jsou však v různých měnách a jejich zúčtování probíhá v hrubé výši. Na rozdíl od obyčejných úrokových swapů dochází na začátku a na konci transakce k výměně nominálních hodnot v cizích měnách.

Futures

Kontrakt futures představuje povinnost prodat či koupit určitý finanční nástroj na organizovaném trhu za určitou cenu ke smluvenému datu v budoucnosti. Banka uzavřela futures kontrakty na dluhopisy a akcie za účelem obchodování.

Komoditní swapy

Komoditní swapy představují dohody o budoucí směně plateb závisících na cenách určité komodity. Jedna část transakce (fixní složka) představuje vždy fixní, předem danou částku, druhá část (pohyblivá složka) se stanovuje z průměru cen dané komodity za příslušné časové období. V určitých případech je v pohyblivé noze vnořena opce, která omezuje její celkovou výplatu. Ke každému klientskému komoditnímu swapu je vytvářen zrcadlový obchod s Erste group Bank, banka v nich tedy nemá žádné tržní riziko.

a) Nominální a reálné hodnoty derivátů

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	601	601	-	-
Úrokové swapy	13 585	13 585	748	166
Úrokové cizoměnové swapy	5 450	4 911	-	302
Zajišťovací instrumenty celkem	19 636	19 097	748	468
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty				
- úrokové	3	3		
- měnové	728	729		
Opční kontrakty:				
- úrokové	19 626	19 627	82	39
- měnové	119 680	117 935	3 018	2 260
- akciové	1 355	1 355	-	68
- komoditní	1 071	1 071	182	185
Forwardové kontrakty:				
- úrokové	127 305	127 306	184	207
- úrokové cizoměnové	61 304	61 430	2 634	2 595
- s akciemi	2 787	3 004	0	222
- komoditní	39	40	9	8
Swapy:				
- úrokové	695 892	695 892	14 777	14 349
- úrokové cizoměnové	124 912	124 653	5 322	4 354
- s akciemi	5 610	5 610	27	279
- komoditní	2 038	2 038	232	243
Ostatní deriváty	1 766	1 766	1	183
Futures	2	2	-	-
Obchodní instrumenty celkem	1 164 118	1 162 461	26 468	24 992
Celkem	1 183 754	1 181 558	27 216	25 460

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Nominální hodnota		Reálná hodnota	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Zajišťovací instrumenty				
Úrokové opční kontrakty	684	684	-	16
Úrokové swapy	16 001	16 001	239	706
Zajišťovací instrumenty celkem	16 685	16 685	239	722
Obchodní instrumenty				
Spotové kontrakty	5 229	5 227	-	-
Opční kontrakty:				
- úrokové	21 273	21 273	75	74
- měnové	94 359	96 308	679	1 309
- akciové	2 118	2 118	-	355
- komoditní	128	128	-	9
Forwardové kontrakty:				
- úrokové	214 180	214 180	158	176
- úrokové cizoměnové	38 901	39 528	372	1 040
- s akciemi	8	8	-	-
- komoditní	9	9	-	-
Swapy:				
- úrokové	636 333	636 333	6 441	5 749
- úrokové cizoměnové	159 052	151 330	9 407	1 509
- s akciemi	5 125	5 125	122	168
- komoditní	1 094	1 094	15	20
Ostatní deriváty (úvěrové)	311	311	1	-
Futures	5 800	5 800	63	-
Obchodní instrumenty celkem	1 183 920	1 178 772	17 333	10 409
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR	-	-	-	(65)
Celkem			17 572	11 066

b) Zbytková splatnost derivátů

K 31. prosinci 2008 Reálná hodnota v mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové swapy	-	-	(4)	28	558
Úrokové cizoměnové swapy	-	-	-	-	(302)
Celkem	-	-	(4)	28	256
Obchodní instrumenty					
Spotové kontrakty					
- úrokové	-	-	-	-	-
- měnové	-	-	-	-	-
Opční kontrakty:					
- úrokové	-	-	-	27	17
- měnové	12	(206)	202	719	30
- akciové	(3)	(13)	(50)	(1)	(1)
- komoditní	-	-	(3)	-	-
Forwardové kontrakty:					
- úrokové	46	(34)	(12)	(23)	-
- úrokové cizoměnové	(13)	11	31	5	5
- s akciemi	(222)	-	-	-	-
- komoditní	1	-	-	-	-
Swapy:					
- úrokové	(13)	(57)	83	23	392
- úrokové cizoměnové	(390)	491	36	590	241
- s akciemi	(1)	12	7	(196)	(74)
- komoditní	-	-	-	(11)	-
Ostatní deriváty	-	1	-	(120)	(63)
Futures	-	-	-	-	-
Celkem	(583)	205	294	1 013	547

K 31. prosinci 2007	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let
Reálná hodnota v mil. Kč					
Zajišťovací instrumenty					
Úrokové opční kontrakty	-	-	-	(16)	-
Úrokové swapy	-	-	-	(45)	(422)
Zajišťovací instrumenty celkem	-	-	-	(61)	(422)
Obchodní instrumenty					
Spotové kontrakty	2	-	-	-	-
Opční kontrakty:					
- úrokové	-	-	(8)	2	7
- měnové	1	(53)	(281)	(297)	-
- akciové	-	(220)	(30)	(105)	-
- komoditní	-	-	-	(9)	-
Forwardové kontrakty:					
- úrokové	3	(2)	(26)	7	-
- úrokové cizoměnové	(87)	(39)	(220)	(313)	(9)
- s akciemi	-	-	-	-	-
- komoditní	-	-	-	-	-
Swapy:					
- úrokové	(118)	5	54	100	650
- úrokové cizoměnové	324	522	409	1 205	5 438
- s akciemi	-	49	46	(94)	(47)
- komoditní	-	-	1	(6)	-
Ostatní deriváty	1	-	-	-	-
Futures	-	-	-	-	62
Obchodní instrumenty celkem	126	262	(55)	490	6 101
Zajišťovací instrument k majetkovým účastem denominovaným v EUR					65
Celkem	126	262	(55)	429	5 744

c) Průměrná vážená úroková míra derivátů

K 31. prosinci 2008	Přijátá úroková míra			Placená úroková míra		
	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	0,10 %	-	-	0,10 %	-	-
Úrokové swapy	3,16 %	3,14 %	3,72 %	3,16 %	3,14 %	3,72 %
Úrokové cizoměnové swapy	-	-	2,08 %	-	-	2,08 %
Obchodní instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	1,20 %	4,24 %	2,68 %	1,20 %	4,24 %	2,68 %
Forwardové kontrakty:						
- úrokové	3,75 %	4,04 %	-	3,75 %	4,04 %	-
Swapy:						
- úrokové	3,75 %	3,74 %	3,62 %	3,75 %	3,74 %	3,62 %
- úrokové cizoměnové	4,07 %	2,66 %	3,56 %	4,08 %	2,68 %	3,63 %

K 31. prosinci 2007	Přijátá úroková míra			Placená úroková míra		
	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let
Zajišťovací instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	-	0,10 %	-	-	-	-
Úrokové swapy	-	3,43 %	3,47 %	-	3,46 %	3,71 %
Obchodní instrumenty						
Úrokové opční kontrakty	3,90 %	4,40 %	2,72 %	3,89 %	4,41 %	2,73 %
Forwardové kontrakty:						
- úrokové	3,58 %	4,49 %	-	3,45 %	4,19 %	-
Swapy:						
- úrokové	3,06 %	3,26 %	2,68 %	3,55 %	3,53 %	3,33 %
- úrokové cizoměnové	4,10 %	3,93 %	4,01 %	4,15 %	3,96 %	4,00 %

Reálná hodnota ostatních finančních nástrojů kromě derivátů

Odhad reálné hodnoty je prováděn na základě údajů o příslušných tržních hodnotách a informacích o finančních nástrojích. Jelikož pro významnou část finančních nástrojů nejsou dostupné údaje o tržních cenách, jsou odhady reálné hodnoty pro tyto nástroje založeny na posouzení současných ekonomických podmínek, aktuálních směnných kurzů, úrokových sazeb a dalších faktorů.

Mnohé z výše uvedených odhadů se vyznačují jistou mírou nejistoty a jejich stanovená reálná hodnota nemůže být vždy zaměřována za skutečnou tržní hodnotu a v mnoha případech by nemusela být dosažena při prodeji daného finančního nástroje. Změny ve výchozích předpokladech použitých pro stanovení reálné hodnoty by mohly mít významný dopad na stanovenou reálnou hodnotu.

Následující tabulka uvádí účetní hodnoty a reálné hodnoty těch finančních aktiv a pasiv, která nejsou vykazována v rozvaze ve své reálné hodnotě.

mil. Kč	Účetní hodnota 2008	Odhadovaná reálná hodnota 2008	Účetní hodnota 2007	Odhadovaná reálná hodnota 2007
Finanční aktiva				
Pohledávky za bankami	78 713	80 151	55 520	55 474
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	404 290	402 611	370 395	367 502
Cenné papíry držené do splatnosti	97 117	97 654	101 582	101 096
Finanční pasiva				
Závazky k bankám	41 452	41 323	38 912	38 367
Závazky ke klientům	521 571	521 238	474 405	473 935
Emitované dluhopisy	50 587	52 218	58 858	57 970
Podřízený dluh	5 197	4 921	5 605	5 611

Pohledávky za bankami

Odhadovaná reálná hodnota pohledávek za bankami je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankou.

Pohledávky za klienty

Pohledávky za klienty jsou vykazovány snížené o opravné položky. Odhadovaná reálná hodnota je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankou.

Cenné papíry a ostatní aktiva držená do splatnosti

Reálná hodnota cenných papírů držených do splatnosti je založena na tržních cenách nebo kotovaných cenách brokerů či dealerů. Pokud není tato informace k dispozici, je reálná hodnota odhadnuta s využitím kotovaných tržních cen pro cenné papíry s podobným úvěrovým rizikem, splatností a výnosností nebo v některých případech podle návratnosti čisté hodnoty aktiv těchto cenných papírů.

Závazky k bankám a klientům

Odhadovaná reálná hodnota závazků k bankám a klientům bez pevně stanovené lhůty splatnosti, které zahrnují neúročená depozita, je částka splatná na požádání. Odhadovaná reálná hodnota pevně úročených depozit a ostatních závazků bez stanovené tržní ceny je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou lhůtou splatnosti. U produktů, u nichž není smluvně stanovena splatnost (např. vklady na viděnou, vkladní knížky, kontokorenty), banka aplikuje princip rovnosti účetní a reálné hodnoty.

Emitované dluhopisy

Agregovaná reálná hodnota je založena na kotovaných tržních cenách. Pro ty cenné papíry, kde tržní cena není k dispozici, je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou zůstatkovou lhůtou splatnosti.

Podřízený dluh

Emitované podřízené dluhopisy jsou obchodovány na volném trhu BCPP. Jejich reálná hodnota je založena na kotované tržní ceně.

40.3 Riziko likvidity

Rizikem likvidity se rozumí situace, v níž banka ztratí schopnost dostát svým finančním závazkům v době, kdy se stanou splatnými, nebo nebude schopna financovat svá aktiva. Krátkodobá likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních depozit a úvěrů, případně dochází k dalším rozhodnutím směřujícím k úpravám krátkodobé likviditní pozice banky, například k rozhodnutím o vyrovnávání krátkodobé likviditní pozice v jednotlivých měnách.

Střednědobá a dlouhodobá likvidita je monitorována jednou měsíčně prostřednictvím simulačního modelu TLS¹⁹ (Traffic Light System), který zohledňuje očekávanou možnost obnovení, předčasného splacení, případně prodeje jednotlivých pozic banky. Výsledky jsou prezentovány a diskutovány ve Výboru pro operativní řízení likvidity (OLC) a ve Výboru pro řízení aktiv a pasiv (ALCO), které rozhodují o potřebě provádět opatření ve vztahu k podstupovanému likviditnímu riziku.

S ohledem na aktuální finanční a hospodářskou krizi zesílila Česká národní banka dohled na aktuální likviditou jednotlivých bank na trhu. Každý den je banka povinna předávat informace o objemu rychle likvidních aktiv, vývoji objemu primárních depozit a úvěrů, očekávaném nejbližším výhledu a očekávaných změnách, které by měly významný negativní vliv na celkovou pozici banky.

¹⁹ Traffic Light System.

a) Analýza dle splatnosti

V následující tabulce je uvedeno rozdělení aktiv a pasiv na příslušné skupiny podle splatnosti k 31. prosinci 2008; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost). V této analýze jsou deriváty vykázány v reálné hodnotě k rozvahovému dni.

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	20 738	-	-	-	-	2 468	23 206
Pohledávky za bankami	47 110	1 842	14 386	5 023	10 345	7	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	13 300	15 341	70 549	126 625	155 398	23 077	404 290
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti úctům nákladů a výnosů	1 004	5 802	11 802	21 749	9 416	5 220	54 993
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	1 021	1 725	5 128	11 329	8 013	-	27 216
Realizovatelné cenné papíry	-	213	492	5 255	2 302	62	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	250	5 908	8 712	52 473	29 774	-	97 117
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	-	-	-	-	-	9 971	9 971
Ostatní aktiva	535	703	2 452	30	149	21 100	24 969
Celkem	83 958	31 534	113 521	222 484	215 397	61 905	728 799
Pasiva							
Závazky k bankám	21 646	3 883	2 603	8 079	5 241	-	41 452
Závazky ke klientům	436 226	14 799	19 751	50 795	0	-	521 571
Závazky v reálné hodnotě	159	279	885	4 801	1 484	88	7 696
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1 604	1 520	4 838	10 288	7 210	-	25 460
Emitované dluhopisy	1 818	216	1 641	13 197	33 715	-	50 587
Podřízený dluh	-	-	-	-	5 197	-	5 197
Ostatní pasiva	2 306	388	572	204	876	10 818	15 164
Celkem	463 759	21 085	30 290	87 364	53 723	10 906	667 127
Gap	(379 801)	10 449	83 231	135 120	161 674	50 999	61 672
Kumulativní gap	(379 801)	(369 352)	(286 121)	(151 001)	10 673	61 672	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Přehled aktiv a pasiv podle jejich zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2007

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	17 141	-	40	-	-	2 502	19 683
Pohledávky za bankami	35 913	1 508	13 236	4 645	218	-	55 520
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	15 909	10 313	74 764	113 286	141 918	14 205	370 395
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	376	296	7 830	20 300	14 606	9 436	52 844
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	904	1 264	1 840	5 572	7 992	-	17 572
Realizovatelné cenné papíry	-	1 345	640	6 039	2 662	43	10 729
Cenné papíry držené do splatnosti	-	3 103	11 794	55 182	31 503	-	101 582
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	-	-	-	-	-	9 221	9 221
Ostatní aktiva	3 708	832	2 312	-	-	20 648	27 500
Celkem	73 951	18 661	112 456	205 024	198 899	56 055	665 046
Pasiva							
Závazky k bankám	20 990	2 805	3 437	152	11 528	-	38 912
Závazky ke klientům	390 134	21 504	15 382	47 385	-	-	474 405
Závazky v reálné hodnotě	16	-	3 124	3 926	543	-	7 609
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	652	1 001	1 894	5 143	2 376	-	11 066
Emitované dluhopisy	4 804	1 464	4 244	11 741	36 605	-	58 858
Podřízený dluh	-	-	-	-	5 605	-	5 605
Ostatní pasiva	4 155	781	434	83	19	11 270	16 742
Celkem	420 751	27 555	28 515	68 430	56 676	11 270	613 197
Gap	(346 800)	(8 894)	83 941	136 594	142 223	44 785	51 849
Kumulativní gap	(346 800)	(355 694)	(271 753)	(135 159)	7 064	51 849	

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek ostatní pasiva zahrnuje „Ostatní pasiva“, rezervy a závazky v reálné hodnotě.

(b) Úrokové platby

Následující tabulka udává očekávané peněžní toky z přijatých/placených úroků z vybraných aktiv a pasiv podle jednotlivých časových košů.

K 31. prosinci 2008 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	4	-	-	-	-	4
Pohledávky za bankami	142	105	132	-	-	379
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	2 043	3 185	10 116	26 053	9 252	50 649
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	67	88	321	749	147	1 372
Realizovatelné cenné papíry	33	42	94	210	-	379
Cenné papíry držené do splatnosti	346	623	2 474	8 898	6 380	18 721
	2 635	4 043	13 137	35 910	15 779	71 504
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	64	33	27	-	-	124
Závazky ke klientům	429	704	2 395	5 101	-	8 629
Emitované dluhopisy	153	274	1 032	3 861	3 671	8 991
Podřízený dluh	20	40	90	-	-	150
	666	1 051	3 544	8 962	3 671	17 894
Gap	1 974	3 010	9 649	27 008	12 011	53 652
Kumulativní gap	1 974	4 984	14 633	41 641	53 652	

K 31. prosinci 2007 mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	6	-	-	-	-	6
Pohledávky za bankami	117	96	187	1	-	401
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	1 715	2 649	8 503	21 103	7 269	41 239
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	108	121	440	1 169	491	2 329
Realizovatelné cenné papíry	38	52	108	222	-	420
Cenné papíry držené do splatnosti	354	627	2 397	8 524	6 298	18 200
	2 338	3 545	11 635	31 019	14 058	62 595
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	82	47	51	11	-	191
Závazky ke klientům	323	519	1 726	3 648	-	6 216
Emitované dluhopisy	162	269	992	3 732	3 624	8 779
Podřízený dluh	20	39	88	-	-	147
	587	874	2 857	7 391	3 624	15 333
Gap	1 751	2 671	8 778	23 628	10 434	47 262
Kumulativní gap	1 751	4 422	13 200	36 828	47 262	

40.4 Operační riziko

Banka definuje operační riziko v souladu s vyhláškou ČNB č. 123/2007 jako riziko ztráty vlivem nepřiměřenosti či selhání vnitřních procesů, lidského faktoru nebo systémů či riziko ztráty vlivem vnějších událostí, včetně rizika ztráty banky v důsledku porušení či nenaplnění právní normy.

Ve spolupráci s Erste Group Bank zavedla banka standardizovanou klasifikaci operačních rizik. Tato klasifikace se stala základem tzv. Knihy rizik České spořitelny, která byla vyvinuta ve spolupráci útvarů řízení rizik a útvaru interního auditu. Kniha rizik slouží jako nástroj sjednocení identifikace rizik pro potřeby celé Finanční skupiny České spořitelny a nástroj jednotné kategorizace rizik za účelem konzistence sledování a hodnocení rizik.

Ve spolupráci s externím dodavatelem vyvinula banka speciální aplikaci sloužící pro sběr dat o operačním riziku, která vyhovuje požadavkům kladeným na sběr dat novým konceptem kapitálové přiměřenosti BASEL II. Data slouží nejen pro účely kvantifikace operačních rizik a sledování trendů ve vývoji těchto rizik, ale jsou využívána také pro prevenci dalšího výskytu operačních rizik. Kromě sledování skutečných událostí operačních rizik banka věnuje pozornost tomu, jak vnímá operační riziko management banky. Toto expertní hodnocení rizik je prováděno na roční bázi.

Důležitým nástrojem pro snížení ztrát v důsledku operačních rizik je pojistný program, který banka využívá již od roku 2002. Tento program zahrnuje nejen pojištění majetkových škod, ale i rizik z bankovní činnosti a odpovědnostních rizik. Od roku 2004 se banka spolu s dceřinými společnostmi, v nichž vykonává rozhodující vliv, začlenila do pojistného programu Erste Group Bank, který dále rozšířil pojistnou ochranu, zejména u škod se závažným dopadem na hospodářský výsledek banky.

40.5 Řízení kapitálu

V rámci systému vnitřně stanoveného kapitálu (SVSK) banka identifikovala následující rizika, která by měla být pokryta zcela nebo částečně kapitálem: tržní rizika, úrokové riziko bankovní knihy, riziko kreditní a koncentrace, riziko likvidity, rizika operační, reputační, strategické, riziko podnikání (tzv. „business“) a reziduální riziko investic do sekuritizací.

Hlavní cíle banky při řízení kapitálového rizika jsou:

- kvantifikace rizik ve formě ekonomického kapitálu, který je potřeba pro pokrytí případných ztrát z těchto rizik;
- porovnání kapitálové potřeby s kapitálovými zdroji;
- řízení kapitálových zdrojů s ohledem na rizika současná a budoucí;
- stanovení maximální akceptovatelné míry rizik s ohledem na dostupné kapitálové zdroje;
- sledování a řízení výkonnosti obchodních aktivit s ohledem na riziko neboli kapitálovou náročnost;
- strategické plánování s ohledem na riziko, alokované kapitálové zdroje a kapitálovou efektivnost jednotlivých obchodních činností banky a finanční skupiny.

Pro výpočet ekonomického kapitálu pro riziko tržní, kreditní, úrokové, sekuritizace a operační se používá metoda VaR pro jednoroční časovou periodu na hladině spolehlivosti 99,9 %, což odpovídá zhruba ratingu banky (A–) a příslušné pravděpodobnosti selhání dlužníka. Pro ostatní rizika se využívá odhad dopadu rizikových scénářů modelovaných na stejné hladině spolehlivosti (riziko likvidity) či expertní odhad neočekávané ztráty (riziko podnikání, reputační, strategické) vycházející ze zkušenosti vedoucích pracovníků banky a také z historických dat.

Celková hodnota ekonomického kapitálu neboli kapitálové potřeby je stanovena jako součet ekonomických kapitálů pro jednotlivá rizika (za účelem alokace kapitálu pro jednotlivé obchodní útvary) nebo jako agregovaný ekonomický kapitál (pro účely porovnání s dostupnými kapitálovými zdroji pro pokrytí rizik). Výsledný agregovaný rizikový kapitál je porovnáván s kapitálovými zdroji stanovenými podle regulačních pravidel jako součet základního a dodatkového kapitálu a navíc aktuálního výsledku běžného roku se zohledněním očekávané výplaty dividend. Toto porovnání rizika a kapitálových zdrojů (riziková kapacita) je předkládáno Výboru řízení aktiv a pasiv (ALCO) čtvrtletně.

41. PODMÍNĚNÁ AKTIVA A ZÁVAZKY

V rámci obvyklých obchodních transakcí vstupuje banka do různých finančních operací, které nejsou zaúčtovány v rámci rozvahy a které se označují jako podrozvahové finanční nástroje. Pokud není uvedeno jinak, představují níže uváděné údaje nominální částky podrozvahových operací.

Soudní spory

K datu sestavení účetní závěrky jsou proti bance vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává neprovořených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti bance.

Proti bance probíhají spory ve vztahu k různým požadavkům a nárokům speciální povahy. Banka se také hájí v několika právních sporech u arbitrážního soudu. Banka nezveřejňuje detaily sporů, neboť zveřejnění by mohlo ovlivnit výsledek těchto sporů a vážně tak poškodit zájmy banky.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, banka se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Majetek daný do zástavy

Majetek je daný do zástavy jako zajištění v rámci repo obchodů s ostatními bankami a klienty v objemu 33 775 mil. Kč (2007: 13 958 mil. Kč). V souladu se statutárními požadavky též banka ukládá povinné minimální rezervy u místní centrální banky (viz bod 5 přílohy). Tyto prostředky nemohou být využity k financování běžných činností banky.

Závazky z úvěrových příslibů, záruk a akreditivů

Záruky a standby akreditivy, které představují neodvolatelné potvrzení, že banka provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky vůči třetím stranám, nesou stejné riziko jako úvěry. Dokumentární a obchodní akreditivy, které představují písemný závazek banky vystavený na základě žádosti jejího klienta, že poskytne třetí osobě určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky, jsou zajištěny převedením práva k užívání zboží a nesou tudíž menší riziko než přímé úvěry.

Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění klientů k poskytnutí úvěrů ve formě úvěrů, záruk či akreditivů. Úvěrové riziko spojené s přísliby úvěrů představuje pro banku potenciální ztrátu. Banka odhaduje tuto potenciální ztrátu na základě historického vývoje úvěrových konverzních faktorů, pravděpodobnosti selhání dlužníka (PD) a ztráty ze selhání dlužníka (LGD). Úvěrové konverzní faktory vyjadřují pravděpodobnost, že banka bude plnit ze záruky nebo bude muset poskytnout úvěr na základě vystaveného úvěrového příslibu.

Záruky, neodvolatelné akreditivy a úvěrové přísliby podléhají stejným postupům v rámci standardního úvěrového procesu, pokud jde o sledování úvěrového rizika a předpisy pro úvěrovou činnost banky. Vedení banky se domnívá, že tržní rizika spojená se zárukami, neodvolatelnými akreditivy a nečerpanými úvěrovými přísliby jsou minimální.

Banka v roce 2008 vytvořila rezervy na podrozvahová rizika k pokrytí potenciálních ztrát, které mohou plynout z těchto podrozvahových transakcí. K 31. prosinci 2008 činila celková částka těchto rezerv 187 mil. Kč (2007: 143 mil. Kč). Viz bod 23 přílohy.

mil. Kč	2008	2007
Závazky ze záruk a akreditivů	37 567	44 577
Nečerpané úvěrové přísliby	101 049	94 060

42. SEGMENTOVÁ ANALÝZA

(a) Segmenty podle odvětví

Pro potřeby řízení jsou rozlišeny následující hlavní činnosti v rámci banky:

- Drobné bankovníctví (přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů drobným klientům, kartové služby);
- Komerční bankovníctví (poskytování úvěrů korporátním a komunálním klientům, poskytování záruk, otvírání akreditivů);
- Investiční bankovníctví (investování do cenných papírů, obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s cennými papíry, devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, účast na vydávání akcií, obhospodařování, úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot);
- Ostatní činnosti.

Rok 2008 mil. Kč			Bankovníctví Investiční	Ostatní činnosti	Celkem
	Drobné	Komerční			
VÝNOSY					
Celkové výnosy segmentu	28 970	4 792	2 837	7 962	44 561
ZISK					
Zisk segmentu	13 960	2 050	(2 509)	6 658	20 159
Nepřítážené náklady					(2 653)
Zisk před zdaněním					17 506
Daň z příjmů					(2 524)
Zisk celkem					14 982
OSTATNÍ INFORMACE					
Pořízení majetku	1 563	16	188	795	2 562
Odpisy a amortizace	895	-	41	1 760	2 696
Ztráta ze znehodnocení majetku	2	-	-	-	2
ROZVAHA					
Aktiva					
Aktiva podle segmentů	270 777	167 900	262 765	25 680	727 122
Nepřítážené aktiva					1 677
Aktiva celkem					728 799
Pasiva					
Cizí zdroje podle segmentů	408 149	69 857	179 785	80	657 871
Nepřítážené cizí zdroje					9 256
Cizí zdroje celkem					667 127

Rok 2007 mil. Kč	Drobné	Komerční	Bankovníctví Investiční	Ostatní činnosti	Celkem
VÝNOSY					
Celkové výnosy segmentu	24 028	4 044	2 406	3 822	34 300
ZISK					
Zisk segmentu	10 735	1 763	1 566	2 212	16 276
Nepřítázené náklady					(2 584)
Zisk před zdaněním					13 692
Daň z příjmů					3 076
Zisk celkem					10 616
OSTATNÍ INFORMACE					
Pořízení majetku	1 358	23	127	1 503	3 011
Odpisy a amortizace	973	-	90	2 074	3 137
Zrušení ztráty ze znehodnocení majetku	-	-	-	2	2
ROZVAHA					
Aktiva					
Aktiva podle segmentů	242 515	148 053	251 258	21 272	663 098
Nepřítázená aktiva					1 948
Aktiva celkem					665 046
Pasiva					
Cizí zdroje podle segmentů	383 801	58 038	159 016	175	601 030
Nepřítázené cizí zdroje					12 167
Cizí zdroje celkem					613 197

Celkové výnosy zahrnují položky „Čistý úrokový výnos“, „Čisté příjmy z poplatků a provizí“, „Čistý zisk z obchodních operací“, „Ostatní provozní výnosy celkem“ a „Výnosy z přecenění/prodeje cenných papírů, derivátů a účastí“ (viz bod 36 přílohy).

(b) Geografické rozložení

Banka vyvíjí aktivity v rozhodující míře v České republice a nemá žádné významné zahraniční aktivity.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2008 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	21 038	1 650	221	297	23 206
Pohledávky za bankami	20 487	53 881	1 414	2 931	78 713
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	395 167	7 343	925	855	404 290
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	41 938	12 105	236	714	54 993
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 389	17 787	3	37	27 216
Realizovatelné cenné papíry	5 041	3 120	89	74	8 324
Cenné papíry držené do splatnosti	68 523	24 284	1 000	3 310	97 117
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 780	6 191	-	-	9 971
Ostatní aktiva	23 280	1 561	35	93	24 969
Celková aktiva banky	588 643	127 922	3 923	8 311	728 799
Pasiva					
Závazky k bankám	23 596	17 372	67	417	41 452
Závazky ke klientům	515 739	3 560	1 369	903	521 571
Závazky v reálné hodnotě	7 634	48	13	1	7 696
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	5 266	20 043	-	151	25 460
Emitované dluhopisy	50 221	360	6	-	50 587
Podřízený dluh	4 661	536	-	-	5 197
Ostatní pasiva	14 813	289	3	59	15 164
Celková pasiva banky	621 930	42 208	1 458	1 531	667 127
Čistá pozice	(33 287)	85 714	2 465	6 780	61 672

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2007 následující:

mil. Kč	Česká republika	Země Evropské unie	Ostatní Evropa	Ostatní	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	17 956	1 292	159	276	19 683
Pohledávky za bankami	27 482	25 028	1 555	1 455	55 520
Pohledávky za klienty snížené o opravné položky	362 502	6 793	534	566	370 395
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	29 670	20 656	236	2 282	52 844
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	3 480	13 962	37	93	17 572
Realizovatelné cenné papíry	5 034	5 695	-	-	10 729
Cenné papíry držené do splatnosti	60 591	32 445	3 799	4 747	101 582
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem	3 605	5 616	-	-	9 221
Ostatní aktiva	26 165	865	48	422	27 500
Celková aktiva banky	536 485	112 352	6 368	9 841	665 046
Pasiva					
Závazky k bankám	18 609	20 063	191	49	38 912
Závazky ke klientům	468 518	3 906	1 109	872	474 405
Závazky v reálné hodnotě	7 379	230	-	-	7 609
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	4 061	6 824	22	159	11 066
Emitované dluhopisy	58 568	284	6	-	58 858
Podřízený dluh	4 751	829	25	-	5 605
Ostatní pasiva	16 323	78	3	338	16 742
Celková pasiva banky	578 209	32 214	1 356	1 418	613 197
Čistá pozice	(41 724)	80 138	5 012	8 423	51 849

Řádek „Ostatní aktiva“ zahrnuje ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek. Řádek „Ostatní pasiva“ zahrnuje ostatní pasiva a rezervy.

43. KLIENTSKÉ OBCHODY

(a) Aktiva přijatá do správy

Banka poskytuje služby spočívající ve správě a úschově cenností a cenných papírů a dále též poradenské služby třetím stranám v oblasti správy investic. V rámci těchto činností banka činí rozhodnutí o nákupu a prodeji celé řady finančních nástrojů. Majetek, který banka spravuje jménem třetích stran, není v účetní závěrce vykazován.

Banka spravovala k 31. prosinci 2008 aktiva ve výši 188 534 mil. Kč (2007: 204 451 mil. Kč), která představují listinné cenné papíry a jiné hodnoty přijaté do správy a k obhospodařování a do úschovy a k uložení v následujícím rozsahu:

v mil. Kč	2008	2007
Cenné papíry klientů v úschově	15 331	14 814
Cenné papíry klientů ve správě	137 660	160 768
Cenné papíry klientů v uložení	33	74
Hodnoty převzaté k obhospodařování	35 510	28 795
Celkem	188 534	204 451

V celkovém objemu jsou kromě zákaznického majetku z poskytování investičních služeb zahrnuty směnky a jiné cenné papíry zajišťující úvěry a další hodnoty, které se nevztahují k poskytování investičních služeb.

Banka vystupuje navíc v roli depozitáře několika podílových, investičních a penzijních fondů, jejichž aktiva představují k 31. prosinci 2008 částku 81 956 mil. Kč (2007: 106 854 mil. Kč).

(b) Závazky z poskytování investičních služeb

Investičními službami se rozumí přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů, provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby, obchodování s investičními nástroji na vlastní účet, obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj a upisování nebo umisťování emisí investičních nástrojů.

Doplňkovými investičními službami se rozumí správa a úschova investičních nástrojů, poskytování úvěru zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru podílí, poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie, investování do investičních nástrojů, poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků, provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb, služby související s upisováním emisí investičních nástrojů a pronájem bezpečnostních schránek.

V souvislosti s poskytováním těchto služeb přijala banka od zákazníků peněžní prostředky a investiční nástroje nebo za tyto hodnoty pro zákazníky získala peněžní prostředky nebo investiční nástroje, tzv. zákaznický majetek, který k 31. prosinci 2008 představoval 142 822 mil. Kč (2007: 163 211 mil. Kč).

44. TRANSAKCE SE SPŘÍZNĚNÝMI OSOBAMI

Spřízněnými osobami se rozumí propojené osoby nebo osoby se zvláštním vztahem k bance.

O propojené osoby jde v případě, že jedna strana plně kontroluje činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na jeho řízení. Banka je kontrolována společností Erste Group Bank AG, podstatný vliv na této společnosti má společnost Erste Stiftung. Zbylý podíl na společnosti mají drobní akcionáři a institucionální investoři prostřednictvím volně obchodovaných akcií na burzách ve Vídni, Praze a Bukurešti.

Osobami se zvláštním vztahem k bance se rozumí členové statutárních a dozorčích orgánů a vedoucí zaměstnanci banky, právnické osoby mající kontrolu nad bankou (včetně osob s kvalifikovanou účastí na těchto osobách a členů vedení těchto osob), osoby blízké členům statutárních a dozorčích orgánů, vedoucím zaměstnancům banky a osobám majícím kontrolu nad bankou, právnické osoby, ve kterých některá z výše uvedených osob má kvalifikovanou účast, osoby s kvalifikovanou účastí na bance a jakákoliv právnická osoba pod jejich kontrolou, členové bankovní rady ČNB a právnické osoby, nad kterými má banka kontrolu.

V souladu s tímto vymezením jsou spřízněnými osobami banky především její dceřiné a přidružené společnosti, členové jejího představenstva a dozorčí rady a ostatní osoby, zejména Erste Group Bank, její dceřiné a přidružené společnosti a společnosti s rozhodujícím a podstatným vlivem vlastněné dceřinými společnostmi banky.

Banka vykazuje k 31. prosinci 2008 a 2007 následující pohledávky a závazky vůči spřízněným osobám:

2008 mil. Kč	Mateřská banka	Dceřiné společnosti	Přidružené společnosti	Členové představenstva a dozorčí rady	Ostatní osoby se zvláštním vztahem
Aktiva					
Pohledávky za bankami	26 654	-	-	-	2 158
Pohledávky za klienty	-	8 220	-	10	1 463
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	73	-	-	-	-
Cenné papíry držené do splatnosti	-	-	-	-	594
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	10 189	182	-	-	9
Ostatní aktiva	260	215	7	-	19
Celková aktiva banky	37 176	8 617	7	10	4 243
Pasiva					
Závazky k bankám	10 659	4 372	-	-	103
Závazky ke klientům	-	3 519	38	17	352
Emitované dluhopisy	87	12 392	-	-	-
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	12 999	-	-	-	18
Ostatní pasiva	111	305	19	-	164
Podřízený dluh	107	-	-	-	300
Celková pasiva banky	23 963	20 588	57	17	937
Podrozvaha					
Nečerpané úvěry	166	4 614	-	-	316
Záruky vydané	9	19 685	-	-	2
Záruky přijaté	1 174	-	-	-	2
Kladná nominální hodnota derivátů	489 428	2 657	-	-	763
Záporná nominální hodnota derivátů	(492 377)	(2 631)	-	-	(775)
Výnosy					
Úrokové výnosy	636	408	2	8	137
Přijaté dividendy	-	831	5	-	-
Výnosy z poplatků a provizí	23	1 489	-	-	118
Čistý zisk z obchodních operací	(4 668)	145	-	-	52
Ostatní provozní výnosy	797	60	1	-	12
Výnosy celkem	(3 212)	2 933	8	8	319
Náklady					
Úrokové náklady	480	704	-	-	34
Náklady na poplatky a provize	1	41	-	-	7
Všeobecné správní náklady	106	265	514	-	502
Náklady celkem	587	1 010	514	-	543

2007 mil. Kč	Mateřská banka	Dceřiné společnosti	Přidružené společnosti	Členové představenstva a dozorčí rady	Ostatní osoby se zvláštním vztahem
Aktiva					
Pohledávky za bankami	4 590	2 000	-	-	232
Pohledávky za klienty	-	6 119	-	20	1 079
Cenné papíry držené do splatnosti	310	0	-	-	-
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	7 930	10	-	-	-
Ostatní aktiva	73	266	4	-	45
Celková aktiva banky	12 903	8 395	4	20	1 356
Pasiva					
Závazky k bankám	11 216	420	-	-	1 069
Závazky ke klientům	0	2 514	117	5	685
Emitované dluhopisy	82	11 583	-	-	1 700
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1 920	-	1	-	61
Ostatní pasiva	53	112	100	-	136
Podřízený dluh	329	-	-	-	300
Celková pasiva banky	13 600	14 629	218	5	3 951
Podrozvaha					
Nečerpané úvěry	200	2 380	-	-	426
Záruky vydané	18	22 729	-	-	39
Záruky přijaté	-	687	-	-	-
Kladná nominální hodnota derivátů	192 518	1 497	56	-	3 780
Záporná nominální hodnota derivátů	(187 029)	(1 445)	(56)	-	(3 841)
Výnosy					
Úrokové výnosy	125	308	-	1	100
Přijaté dividendy	-	752	27	-	19
Výnosy z poplatků a provizí	9	1 655	-	-	115
Čistý zisk z obchodních operací	(263)	18	-	-	35
Ostatní provozní výnosy	57	68	-	-	25
Výnosy celkem	(72)	2 801	27	1	294
Náklady					
Úrokové náklady	369	207	-	-	40
Náklady na poplatky a provize	-	69	-	-	8
Všeobecné správní náklady	37	225	279	-	519
Náklady celkem	406	501	279	-	567

Dceřiné společnosti zahrnují přímé i nepřímé účasti s rozhodujícím vlivem, přidružené společnosti zahrnují přímé i nepřímé účasti s podstatným vlivem, ostatní osoby se zvláštním vztahem zahrnují společnosti přímo či nepřímo ovládané společností Erste Group Bank.

(a) Členové představenstva a dozorčí rady

Členům představenstva a dozorčí rady byly poskytnuty úvěry k 31. prosinci 2008 v nominální hodnotě 10 mil. Kč (2007: 20 mil. Kč).

Členové představenstva a dozorčí rady nevlastnili žádné akcie banky. V rámci programu ESOP (viz bod 36 přílohy) upsali členové představenstva 41 019 ks (2007: 50 432 ks) akcií mateřské společnosti Erste Group Bank. V rámci programu MSOP (viz bod 36 přílohy) drží členové představenstva 24 000 opcí (2007: 36 000 opcí) na upsání akcií mateřské společnosti Erste Group Bank.

(b) Subjekty se zvláštním vztahem k bance

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce se subjekty se zvláštním vztahem k bance. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny.

45. DIVIDENDY

Vedení banky navrhuje vyplatit ze zisku dosaženého v roce 2008 dividendy v celkové částce 15 504 mil. Kč, což představuje 102 Kč na jednu kmenovou i prioritní akcii (2007: 4 560 mil. Kč, tj. 30 Kč na kmenovou i prioritní akcii). Výplata dividend podléhá schválení řádnou valnou hromadou. Dividendy vyplácené akcionářům podléhají srážkové dani ve výši 15 % nebo procentem stanoveným v relevantní smlouvě o zamezení dvojího zdanění. Dividendy vyplácené akcionářům, kteří jsou daňoví rezidenti členského státu EU a jejichž podíl na základním kapitálu dceřiné společnosti je minimálně 10 % a kteří drží akcie společnosti nejméně jeden rok, nepodléhají srážkové dani.

46. UDÁLOSTI PO DATU ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Po datu účetní závěrky nedošlo k žádným událostem, které by měly významný dopad na účetní závěrku.

Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami

**PODLE § 66A Odst. 9 Zákona č. 513/1991 Sb.
Obchodního zákoníku za účetní období
od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008**

Společnost Česká spořitelna, a.s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ: 45244782, zapsaná v obchodním rejstříku, oddíl B, vložka 1171, vedeném Městským soudem v Praze (dále jen „Česká spořitelna“), je součástí podnikatelského seskupení (koncernu), ve kterém existují následující vztahy mezi Českou spořitelnou a ovládajícími osobami a dále mezi Českou spořitelnou a osobami ovládanými stejnými ovládajícími osobami (dále jen „**propojené osoby**“).

Tato zpráva o vztazích mezi níže uvedenými osobami byla vypracována v souladu s ustanovením § 66a odstavce 9 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, v platném znění, za účetní období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2008 (dále jen „**účetní období**“). Mezi Českou spořitelnou a níže uvedenými osobami byly v tomto účetním období uzavřeny níže uvedené smlouvy a byly přijaty či uskutečněny následující právní úkony a ostatní faktická opatření. Zpráva o vztazích obsahuje finanční vyjádření vztahů s propojenými osobami za účetní období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008.

A. SCHÉMA OSOB, JEJICHŽ VZTAHY JSOU POPISOVÁNY

Erste Group

Erste Group Bank

Česká spořitelna	
BCR	Allgemeine Sparkasse
Dezentrale IT	Bank Waldviertel Mitte
Epsilon Immorent	ecetra CE Finance
Erste Befektetesi	Erste Bank Hungary
Erste-Sparinvest	Erste Sec Polska
Factoring SISP	Erste & Steiermärkische
Immorent Avenir	Grand Hotel Marienbad
Immorent ČR	Immorent BR
Immorent Finance	Immorent Develop
Immorent Cheb	Immorent Hrádek
Immorent Inprox	Immorent Chomutov
Immorent Investment XX	Immorent Investment XVII
Immorent Kladno	Immorent Investment XXV
Immorent Orange	Immorent Leasfinance
Immorent Orion	Immorent Orange Ostrava
Immorent Plzeň	Immorent Ostrava
Immorent SPC	Immorent PTC
Immorent Vega	Immorent TMIS
IT Austria	IT Austria CZ
Inprox F-M	IT Austria SK
JSC Erste Bank	Jablonecká
Logcap ČR	Lambda Immorent
Mocero	Malá Štěpánská
Objektmanagement	OCI
Pankrácká obchodní	Omega Immorent
Procurement CZ	Poštovní 14
Proxima Immorent	Procurement AT
S IT Solutions AT	s IT Solutions CZ
S Morava leasing	s IT Solutions SK
Slovenská sporiteľňa	Senior Park
Sparkasse Kitzbühel	Sparkasse Schwaz
Waldviertler Sparkasse	Theta Immorent
Zeta Immorent	Weinviertel Sparkasse

B. SCHÉMA OSOB, JEJICHŽ VZTAHY JSOU POPISOVÁNY

Finanční skupina České spořitelny

Erste Group Bank

Česká spořitelna

Becon
brokerjet ČS
Consulting ČS
CPDP 2003
CPDP Jungmannova
CPDP LPK II
CPP Lux
CS Property Investment
Erste Corporate Finance
Gallery Myšák
Investiční společnost ČS
NHS
Penzijní fond ČS
Realitní společnost ČS
s Autoleasing
Satpo Jeseniova
Satpo Na Malzavinkách
Satpo Sacre Coeur II
Smíchov Real Estate
Tavaresa

BGA Czech
CEE Property Development
CP Praha
CPDP IT Cen
CPDP LPK I
CPDP SMK
CSPF Residential
Czech and Slovak Property
Factoring ČS
Informatika ČS
Leasing ČS
Nové Butovice
RAVEN EU Advisory
Reico ČS
s Autoúvěr
Satpo Král. vyhlídka
Satpo Sacre Coeur
Satpo Švédská
Stavební spořitelna ČS

C. OVLÁDAJÍCÍ OSOBY

- **Erste Group Bank AG**, Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („Erste Group Bank“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládající osoba

D. OSTATNÍ PROPOJENÉ OSOBY, jejichž vztahy jsou popisovány

OSTATNÍ PROPOJENÉ OSOBY, Erste Group Bank

- **Allgemeine Sparkasse Oberösterreich Bankaktiengesellschaft**, Promenade 11, Linz, Rakousko („Allgemeine Sparkasse“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Banca Comerciala Romana**, Regina Elisabeta Blvd 5, Bukurešť, Rumunsko („BCR“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft Waldviertel Mitte**, Hauptplatz 3, Zwettl, Rakousko („Bank Waldviertel Mitte“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Dezentrale IT-Infrastruktur Services GmbH**, Geiselbergstrasse 21, Vídeň, Rakousko („Dezentrale IT“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **ecetra Central European e-Finance AG**, Neutorgasse 2, Vídeň, Rakousko („ecetra CE Finance“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Epsilon Immorent s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Epsilon Immorent“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Bank Hungary Nyrt.**, Hold utca 16, Budapest, Maďarsko („Erste Bank Hungary“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Befektetési Zrt**, Népfürdő u. 24–26., Budapest, Maďarsko („EB Befektetési“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste Securities Polska S.A.**, ul. Królewska 16, Varšava, Polsko („Erste Sec Polska“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste-Sparinvest Kapitalanlagegesellschaft m. b. H.**, Habsburgergasse 1, Vídeň, Rakousko („Erste-Sparinvest“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Erste & Steiermärkische banka d. d.**, Rijeka, Jadranski trg 3, Rijeka, Chorvatsko („Erste & Steiermarkische“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Factoring Slovenskej sporitelni a.s.**, Tomášikova 48, Bratislava, Slovensko („Factoring SSp“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Grand Hotel Marienbad s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Grand Hotel Marienbad“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Avenir 3, s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Immorent Avenir“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Brno Retail, s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Immorent BR“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent ČR s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Immorent ČR“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Development s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Immorent Develop“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Financeprojekt s.r.o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Immorent Finance“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Hrádek, a.s.**, Národní 41/973, Praha 1, Česká republika („Immorent Hrádek“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba

- **Immorent Cheb s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Cheb“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Chomutov s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Chomutov“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Inprox Budweis s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Inprox“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Investment XVII., s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Invest XVII“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Investment XX., s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Invest XX“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Investment XXV, s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Invest XXV“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Kladno s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Kladno“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Leasfinance s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Leasfinance“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Orange s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Orange“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Orange Ostrava s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Orange Ostrava“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Orion, s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Orion“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Ostrava I s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Ostrava“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Plzeň s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Plzeň“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent PTC, s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent PTC“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent SPC s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent SPC“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent TMIS s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent TMIS“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Immorent Vega, s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Immorent Vega“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Informations-Technologie Austria CZ, s.r.o.**, Antala
Staška 32/1292, Praha 4, Česká republika („IT Austria CZ“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Informations-Technologie Austria GmbH**,
Lassallestrasse 5, Vídeň, Rakousko („IT Austria“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Informations-Technologie Austria SK, spol. s r.o.**,
Prievozská 10, Bratislava, Slovensko („IT Austria SK“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Inprox Frýdek-Místek, s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Inprox F-M“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Jablonecká realitní a.s.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Jablonecká“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba

- **JSC Erste Bank**, Proreznaja 6, Kyjev, Ukrajina („JSC Erste Bank“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Lambda Immorent s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Lambda Immorent“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Logcap ČR s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Logcap ČR“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Malá Štěpánská 17 s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Malá Štěpánská“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Mocero reality s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Mocero“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **ÖCI – Unternehmensbeteiligungs-gesellschaft.m. b. H.**, Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („OCI“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **OM Objektmanagement GmbH**, Schwarzenbergplatz 2, Vídeň, Rakousko („Objektmanagement“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Omega Immorent s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Omega Immorent“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Pankrácká obchodní, a. s.**, Na Pankráci 14, Praha 4, Česká republika („Pankrácká obchodní“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Poštovní 14, a. s.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Poštovní 14“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Procurement Services CZ, s. r. o.**, Želetavská 1449/9, Praha 4, Česká republika („Procurement CZ“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Procurement Services GmbH**, Brehmstrasse 12, Vídeň, Rakousko („Procurement AT“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Proxima Immorent, s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Proxima Immorent“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **s IT Solutions CZ, s. r. o.**, Antala Staška 32/1292, Praha 4, Česká republika („s IT Solutions CZ“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **s IT Solutions AT Spardat GmbH**, Geiselbergstrasse 21, Vídeň, Rakousko („s IT Solutions AT“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **s IT Solutions SK, spol. s r. o.**, Prievozská 14, Bratislava, Slovensko („s IT Solutions SK“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **S MORAVA leasing, a. s.**, Horní náměstí 264/18, Znojmo, Česká republika („S – Morava leasing“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Senior Park a. s.**, Na Strži 1702/65, Praha 4, Česká republika („Senior Park“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Slovenská sporiteľňa, a. s.**, Tomášikova 48, Bratislava, Slovensko („Slovenská sporiteľňa“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Sparkasse Schwaz AG**, Franz-Josef-Strasse 8–10, Schwaz, Rakousko („Sparkassen Schwaz“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Sparkasse der Stadt Kitzbühel AG**, Bahnhofstrasse 6, Kitzbühel, Rakousko („Sparkassen Kitzbühel“) Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Theta Immorent s. r. o.**, Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Theta Immorent“) Vztah ke společnosti: propojená osoba

- **Waldviertler Sparkasse von 1842 AG**, Hauptplatz 22,
3830 Waidhofen a. d. Thaya, Rakousko
(„Waldviertler Sparkasse“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Weinviertler Sparkasse AG**, Hauptplatz 10,
Hollabrunn, Rakousko („Weinviertler Sparkasse“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba
- **Zeta Immorent s.r.o.**, Národní 973/41,
Praha 1, Česká republika („Zeta Immorent“)
Vztah ke společnosti: propojená osoba

OSTATNÍ PROPOJENÉ OSOBY, skupina České spořitelny

- **Becon s.r.o.**, Rozkošného 1058/3,
Praha 5, Česká republika („Becon“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **BGA Czech, s.r.o.**, Rozkošného 1058/3,
Praha 5, Česká republika („BGA Czech“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **brokerjet České spořitelny, a.s.**, Evropská 2690/17,
Praha 6, Česká republika („brokerjet ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **CEE Property Development Portfolio B.V.**, Naritawes
165 Telestone 8, 1043 BW Amsterdam, Nizozemí
(„CEE Property Development“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Consulting České spořitelny, a.s.**, Vinohradská 180/1632,
Praha 3, Česká republika („Consulting ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **CP Praha s.r.o.**, Koněvova 929/19,
Praha 3, Česká republika („CP Praha“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP 2003 s.r.o.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („CPDP 2003“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP IT Centrum s.r.o.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („CPDP IT Cen“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Jungmannova s.r.o.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („CPDP Jungmannova“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Logistics Park Kladno I a.s.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („CPDP LPK I“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Logistics Park Kladno II a.s.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („CPDP LPK II“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPDP Shopping Mall Kladno, a.s.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („CPDP SMK“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CPP Lux S.‘ar.L.**, Rue de la Poste 20, Lucemburk,
Lucembursko („CPP Lux“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CSPF Residential B.V.**, Fred Roeskestraat 123,
Amsterdam, Nizozemí („CSPF Residential“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **CS Property Investment Limited**, Themistokli Dervi 48,
Nikósia, Kypr („CS Property Investment“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Czech and Slovak Property Fund B.V.**,
Fred Roeskestraat 123, Amsterdam, Nizozemí
(„Czech and Slovak Property“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Erste Corporate Finance, a.s.**, Evropská 2690/17,
Praha 6, Česká republika („Erste Corporate Finance“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Factoring České spořitelny, a.s.**, Pobřežní 46,
Praha 8, Česká republika („Factoring ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba

- **Gallery Myšák s.r.o.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („Gallery Myšák“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Informatika České spořitelny, a.s.**, Antala Staška
32/1292, Praha 4, Česká republika („Informatika ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Investiční společnost České spořitelny, a.s.**,
Evropská 2690/17, Praha 6, Česká republika
(„Investiční společnost ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Leasing České spořitelny, a.s.**, Střelničná 8,
Praha 8, Česká republika („Leasing ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **NHS Czech, s.r.o.**, Rozkošného 1058/3,
Praha 5, Česká republika („NHS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Nové Butovice Development s.r.o.**, Rozkošného 1058/3,
Praha 5, Česká republika („Nové Butovice“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Penzijní fond České spořitelny, a.s.**, Poláčkova 1976/2,
Praha 4, Česká republika („Penzijní fond ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **RAVEN EU Advisory, a.s.**, Jakubské nám. 101/2,
Brno, Česká republika („RAVEN EU Advisory“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Realitní společnost České spořitelny, a.s.**,
Vinohradská 180/1632, Praha 3, Česká republika
(„Realitní společnost ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Reico investiční společnost České spořitelny, a.s.**,
Antala Staška /2027/79, Praha 4, Česká republika
(„Reico ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **s Autoleasing, a.s.**, Střelničná 8,
Praha 8, Česká republika („s Autoleasing“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **s Autoúvěr, a.s.**, Střelničná 8,
Praha 8, Česká republika („s Autoúvěr“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Jeseniova, s.r.o.**, Plzeňská 3217/16,
Praha 5, Česká republika („Satpo Jeseniova“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Královská vyhlídka, s.r.o.**, Plzeňská 3217/16,
Praha 5, Česká republika („Satpo Král. vyhlídka“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Na Malvazinkách, a.s.**, Plzeňská 3217/16,
Praha 5, Česká republika („Satpo Na Malvazinkách“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Sacre Coeur, s.r.o.**, Plzeňská 3217/16,
Praha 5, Česká republika („Satpo Sacre Coeur“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Sacre Coeur II, s.r.o.**, Plzeňská 3217/16,
Praha 5, Česká republika („Satpo Sacre Coeur II“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Satpo Švédská s.r.o.**, Plzeňská 3217/16,
Praha 5, Česká republika („Satpo Švédská“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Smíchov Real Estate, a.s.**, Rozkošného 1058/3,
Praha 5, Česká republika („Smíchov Real Estate“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba
- **Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.**,
Vinohradská 180/1632, Praha 3, Česká republika
(„Stavební spořitelna ČS“)
Vztah ke společnosti: přímo ovládaná osoba
- **Tavaresa a.s.**, Vodičkova 710/31,
Praha 1, Česká republika („Tavaresa“)
Vztah ke společnosti: nepřímo ovládaná osoba

E. OBCHODY S PROPOJENÝMI OSOBAMI

Česká spořitelna identifikovala vztahy s propojenými osobami uvedenými v části C a části D, které agregovala do níže uvedených kategorií.

Obchody s propojenými osobami na aktivní straně rozvahy České spořitelny

Pohledávky za bankami

Česká spořitelna poskytla v rámci schválených všeobecných limitů (viz strana 291) propojeným osobám – bankám finanční prostředky na základě smluv o poskytnutí úvěrů, termínovaných depozit, vedení běžných účtů, kontokorentních úvěrů apod. za běžných obchodních podmínek v celkovém objemu 28 812 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

Pohledávky za klienty

Česká spořitelna poskytla v rámci schválených všeobecných limitů (viz strana 291) propojeným osobám – nebankám finanční prostředky na základě smluv o poskytnutí úvěrů, kontokorentních úvěrů apod. za běžných obchodních podmínek v celkovém objemu 9 683 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů

Česká spořitelna má v držení dluhopisy a podobné cenné papíry propojených osob oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, které nakoupila za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 73 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Cenné papíry držené do splatnosti

Česká spořitelna má v držení dluhopisy a podobné cenné papíry propojených osob držené do splatnosti, které nakoupila za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 594 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou

Česká spořitelna uzavřela za běžných tržních podmínek s pro-

pojenými osobami finanční deriváty pro účely obchodování či zajištění, jejichž kladná reálná hodnota činí na konci účetního období 10 380 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Ostatní aktiva

V položce ostatní aktiva jsou zahrnuty ostatní pohledávky z obchodních vztahů České spořitelny vůči propojeným osobám na aktivní straně rozvahy v celkovém objemu 501 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Obchody s propojenými osobami na pasivní straně rozvahy České spořitelny

Závazky k bankám

Česká spořitelna poskytla v účetním období propojeným osobám – bankám peněžní služby spojené s vedením běžných, termínovaných bankovních účtů, přijatých úvěrů, loro účtů apod. na základě smluv o zřízení a vedení účtů za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu zůstatků na konci účetního období 15 134 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období nevznikla České spořitelně žádná újma.

Závazky ke klientům

Česká spořitelna poskytla v účetním období propojeným osobám – nebankám peněžní služby spojené s vedením běžných, termínovaných bankovních účtů, přijatých úvěrů, kreditních zůstatků na kontokorentních účtech apod. na základě smluv o zřízení a vedení účtů za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu zůstatků na konci účetního období 3 909 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období nevznikla České spořitelně žádná újma.

Emitované dluhopisy České spořitelny

Propojené osoby mají v držení dluhopisy a podobné cenné papíry vydané Českou spořitelnou, které nakoupily za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 12 479 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou

Česká spořitelna uzavřela za běžných tržních podmínek s pro-

pojenými osobami finanční deriváty pro účely obchodování či zajištění, jejichž záporná reálná hodnota činí na konci účetního období 13 017 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Podřízený dluh

Propojené osoby mají v držení podřízené dluhopisy vydané Českou spořitelnou, které nakoupily za běžných tržních podmínek, v celkovém objemu 407 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Ostatní pasiva

V položce ostatní pasiva jsou zahrnuty ostatní závazky z obchodních vztahů České spořitelny vůči propojeným osobám na pasivní straně rozvahy v celkovém objemu 599 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Obchody s propojenými osobami mající dopad do výkazu zisku a ztrát České spořitelny

Úrokové výnosy

Česká spořitelna v rámci obchodů s propojenými osobami získala za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období úrokové výnosy včetně přijatých dividend v celkovém objemu 2 019 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Úrokové náklady

Česká spořitelna vynaložila za běžných tržních nebo obchodních podmínek na obchody s propojenými osobami úrokové náklady v účetním období v celkovém objemu 1 218 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Výnosy z poplatků a provizí

Česká spořitelna v rámci obchodů s propojenými osobami přijala za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období výnosy z poplatků a provizí, v nichž jsou zahrnuty zejména poplatky a provize za asset management, depozitářské služby, prodej produktů dceřiných společností apod., v celkovém objemu 1 630 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Náklady na poplatky a provize

Česká spořitelna v rámci obchodů s propojenými osobami vynaložila za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období náklady na poplatky a provize, v nichž jsou zahrnuty zejména transakční poplatky, v celkovém objemu 49 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Čistý zisk/ztráta z obchodních operací

Česká spořitelna, v rámci operací s cennými papíry, operací s cizími měnami a podobných obchodů s propojenými osobami zahrnujících též výnosy a náklady ze změn reálných hodnot nezajišťovacích derivátů, dosáhla za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období čistý zisk v celkovém objemu 14 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma. V této částce není zahrnuto saldo z přecenění obchodů s měnovými deriváty v objemu -4 485 mil. Kč, které vyjadřuje nerealizované kurzové zisky a ztráty z obchodů, které jsou uzavírány s klienty České spořitelny a zároveň v zrcadlově opačné pozici s propojenými osobami. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Všeobecné správní náklady

Česká spořitelna vynaložila v účetním období na všeobecné správní náklady vůči propojeným osobám, zejména na nákup zboží, materiálu, na pojištění, na poradenské, odborné, konzultační či servisní služby za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období 1 387 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Ostatní provozní výnosy/náklady

Česká spořitelna v rámci ostatních obchodů s propojenými osobami, zejména při poskytování outsourcingových služeb a služeb klientského centra, dosáhla za běžných tržních nebo obchodních podmínek v účetním období kladného salda ostatních provozních výnosů a nákladů v celkovém objemu 870 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Jiné bankovní-obchodní vztahy s propojenými osobami

Všeobecné limity

Česká spořitelna má schválené všeobecné limity na operace s propojenými osobami, které se vztahují na běžné a termínované vklady, úvěry, repo operace, vlastní cenné papíry, akreditivy, poskytnuté a přijaté záruky v celkovém objemu 125 176 mil. Kč, v rámci tohoto limitu činila celková angažovanost vůči propojeným osobám 88 333 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

Poskytnuté a přijaté záruky

Česká spořitelna poskytla propojeným osobám záruky na základě smluv o poskytnutí záruk za běžných obchodních podmínek. Celkový objem poskytnutých záruk činil 19 696 mil. Kč. Česká spořitelna přijala od propojených osob záruky na základě smluv o přijetí bankovních záruk za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu 1 176 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma

Termínované kontrakty

Česká spořitelna uzavřela v účetním období s propojenými osobami termínované kontrakty za běžných tržních podmínek. Nominální hodnota pohledávek z termínovaných kontraktů ke konci roku 2008 činila 492 848 mil. Kč a nominální hodnota závazků z termínovaných kontraktů ke konci roku 2008 činila 495 783 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Obchody s akciemi propojených osob

Česká spořitelna v účetním období v rámci činnosti tvůrce trhu (market maker) nakoupila a prodala akcie propojených osob, za běžných tržních podmínek, při celkovém obratu v objemu 18 394 mil. Kč. Z titulu těchto obchodů nevznikla v daném účetním období České spořitelně žádná újma.

Vyplacené dividendy

Na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 23. dubna 2008 vyplatila v účetním období Česká spořitelna propojeným osobám dividendy v objemu 4 468 mil. Kč. Z titulu plnění tohoto rozhodnutí nevznikla České spořitelně v daném účetním období žádná újma.

F. SMLUVNÍ VZTAHY NEBANKOVNÍHO CHARAKTERU

Česká spořitelna uzavřela v minulých účetních obdobích smlouvy s propojenými osobami uvedenými v části C a části D, týkající se vztahů nebankovního charakteru, jejichž finanční vyjádření za účetní období je zahrnuto v části E. V účetním období uzavřela Česká spořitelna nové smlouvy s propojenými osobami uvedenými v části C a části D, týkající se vztahů nebankovního charakteru, jejichž finanční vyjádření za účetní období je zahrnuto v části E. Níže uvedený seznam obsahuje významnější smlouvy nebankovního charakteru uzavřené v účetním období s propojenými osobami. Nevýznamné smluvní vztahy, ze kterých Česká spořitelna přijala nebo poskytla plnění v rámci vztahů nebankovního charakteru s propojenými osobami, jejichž finanční vyjádření za účetní období je rovněž zahrnuto v části E, a zároveň z nich nevznikla žádná újma, se v této zprávě neuvádí.

Název smlouvy	Smluvní strana	Popis plnění	Případná újma
Smlouvy o poskytnutí konzultačních služeb	Procurement Services CZ, s. r. o.	Plnění dle jednotlivých smluv v oblasti konzultačních služeb a nákupu zboží	Nevznikla
Smlouvy o poskytování služeb, dohody o dílo	s IT Solutions AT Spardat GmbH	Služby v rámci různých projektů	Nevznikla
Smlouvy o dílo	s IT Solutions SK, spol. s r. o.	Servis a podpora SW	Nevznikla
Nájemní a podnájemní smlouvy	s IT Solutions SK, spol. s r. o.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Dodatkové smlouvy k mandátní smlouvě	s IT Solutions CZ, s. r. o.	Servis a podpora SW, plnění dle jednotlivých smluv	Nevznikla
Prováděcí smlouvy o poskytování poradenských služeb	Consulting České spořitelny, a. s.	Poradenské služby a oceňování majetku	Nevznikla
Prováděcí smlouvy o poskytování servisních služeb	Informatika České spořitelny, a. s.	Zajištění servisních služeb v oblasti informačních technologií	Nevznikla
Mandátní smlouva	Erste Corporate Finance, a. s.	Zajišťování poradenských služeb	Nevznikla
Smlouva o upsání akcií	s Autoleasing, a. s.	Upsání 272 akcií á 1 000 000 Kč při navýšení základního kapitálu	Nevznikla
Smlouva o úplatném převodu akcií	s Autoleasing, a. s.	Prodej 100% podílu ve společnosti Leasing České spořitelny, a. s. Započtení pohledávek České spořitelny vůči s Autoleasing vyplývající ze smlouvy o úplatném převodu akcií a ze smlouvy o upsání akcií	Nevznikla
Smlouvy o započtení pohledávek	s Autoleasing, a. s.	Upsání 100 ks akcií á 2 000 000 Kč za emisní kurs	Nevznikla
Smlouva o upsání akcií	Penzijní fond České spořitelny, a. s.	6 000 000 Kč/ks při navýšení základního kapitálu	Nevznikla
Smlouva o upsání akcií	Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Upsání 25 ks akcií á 2 000 000 Kč za emisní kurs	Nevznikla
Smlouva o upsání akcií	REICO investiční společnost České spořitelny, a. s.	40 000 000 Kč/ks při navýšení základního kapitálu Upsání 10 ks akcií á 1 000 000 Kč za emisní kurs	Nevznikla
Smlouva o upsání akcií	Realitní společnost České spořitelny, a. s.	5 000 000 Kč/ks při navýšení základního kapitálu Upsání 10 ks akcií á 1 000 000 Kč za emisní kurs	Nevznikla
Podnájemní smlouva	brokerjet České spořitelny, a. s.	10 000 000 Kč/ks při navýšení základního kapitálu	Nevznikla
Nájemní smlouva	Erste Corporate Finance	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Nájemní a podnájemní smlouvy	Informations-Technologie Austria CZ, s. r. o.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Podnájemní smlouva	Informations-Technologie Austria GmbH	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Podnájemní smlouva	RAVEN EU Advisory, a. s.	Pronájem nebytových prostor	Nevznikla
Smlouva o smlouvě budoucí nájemní	CPDP Shopping Mall Kladno, a. s.	Smlouva o budoucím nájmu	Nevznikla
Nájemní smlouva	Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Pronájem nebytových prostor s účinností od r. 2009	Nevznikla
Smlouva o poskytování outsourcingových služeb	Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Outsourcingové služby pro oblast finančního účetnictví, kontroingu, správy majetku, administrace nákupu, lidských zdrojů, marketingu a firemní komunikace	Nevznikla
Program úpisu akcií Erste Group Bank pro zaměstnance „ESOP“ a „MSOP“	Erste Group Bank AG	Uhrazení 20 % diskontu při úpisu akcií zaměstnanci, kteří využili možnost úpisu akcií Erste Group Bank AG	Nevznikla

G. JINÉ PRÁVNÍ ÚKONY

Zpracovatel v účetním období nepřijal ani neuskutečnil žádné jiné právní úkony v zájmu nebo na popud propojených osob.

H. OSTATNÍ FAKTICKÁ OPATŘENÍ

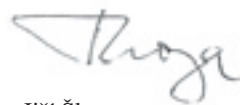
„Česká spořitelna spolupracuje v rámci Erste Group Bank na skupinových projektech. Jejich souhrnným cílem je plné využití obchodního potenciálu středoevropských trhů ve všech segmentech, využití úspor z rozsahu a nákladových synergií, koncentrace podpůrných činností ve skupině a transparentnost a srovnatelnost měření výkonnosti. Projekty pokrývají oblast obchodní (Card Strategy, Group Capital Markets, Financial Market Web Portal), informační technologie (Data Centre Transition s IT Solutions Transition, Core Banking Initiative, Enterprise Service Bus), řízení výkonnosti a rizik (Group Performance Model, Group Risk Management) a v obslužných činnostech (Group Payment Initiative, Group Operation/Processing, Core SAP, PARiS, Learning Management System). V oblasti informačních technologií by projekty měly přinést úspory sdílením provozních a vývojových aktivit, slučováním nákupu výpočetní techniky a standardizací hardwaru. Spoluprací na výše uvedených skupinových projektech nevznikla České spořitelně žádná újma“.

I. ZÁVĚR

S ohledem na námi přezkoumané právní vztahy mezi Českou spořitelnou a propojenými osobami je zřejmé, že v důsledku smluv, jiných právních úkonů, či ostatních opatření uzavřených, učiněných, či přijatých Českou spořitelnou v účetním období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008, v zájmu nebo na popud jednotlivých propojených osob, nevznikla České spořitelně žádná újma.

Dušan Baran
místopředseda představenstva
1. náměstek generálního ředitele

Jiří Škorvaga
člen představenstva
náměstek generálního ředitele

Finanční skupina České spořitelny

ÚDAJE PODLE MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ
PRO FINANČNÍ VÝKAZNICTVÍ (IFRS), POKUD NENÍ
UVEDENO JINAK

STAVEBNÍ SPOŘITELNA ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., se sídlem Vinohradská 180, Praha 3, byla založena 22. června 1994. Předmětem podnikání společnosti je poskytování finančních služeb v souladu se zákonem č. 96/1993 Sb. Akcionářskou strukturu tvoří Česká spořitelna, a.s., která vlastní 95% podíl a zbývajících 5 % vlastní Bausparkasse der österreichischen Sparkassen AG. Stavební spořitelna nabízí klientům stavební spoření se státní podporou a se zákonným nárokem na úvěr ze stavebního spoření.

Mise „Financujeme lepší bydlení pro každého“ motivuje Stavební spořitelnu ČS k neustálému zlepšování kvality produktů a služeb s důrazem na jednoduchost, rozumnou cenu a rychlost vyřizování. Stavební spořitelna ČS se trvale orientuje na poskytování úvěrů, jako novinku v úvěrovém portfoliu nabídla klientům překlenovací úvěr TREND s variabilní úrokovou sazbou. V roce 2008 však věnovala Stavební spořitelna ČS zvýšenou pozornost spořicímu klientům.

Stavební spořitelna ČS poskytla v roce 2008 téměř 35 tisíc nových úvěrů v celkovém objemu více než 13,5 mld. Kč.

K 31. prosinci 2008 vedla spořitelna více než 200 tisíc úvěrových účtů, což představuje meziročně nárůst o 7 % a půjčila svým klientům na lepší bydlení 42,7 mld. Kč, tj. o 28 % více než na konci roku 2007.

Prodej vkladových obchodů zaznamenal v roce 2008

skokový nárůst. Ve srovnání s rokem 2007 vzrostl jejich počet o 45 % a představoval v tomto ukazateli nejvyšší meziroční změnu na trhu stavebního spoření. Na konci roku 2008 Stavební spořitelna ČS spravovala 1 174 tisíc účtů stavebního spoření. Výrazný meziroční nárůst zaznamenala výše cílové částky. Klienti v roce 2008 uzavřeli vkladové smlouvy s celkovou cílovou částkou 64,8 mld. Kč, tedy o téměř 53 % vyšší než v předchozím období.

Stavební spořitelna ČS se roce 2008 poprvé těsně přiblížila hranici 1,5 mld. Kč čistého zisku, což představuje nárůst o 33 %. **Zdrojem pro vytvoření rekordního zisku byl především nárůst čistého úrokového výnosu z klientských úvěrů.** Meziroční pokles nákladů vynaložených na jednu korunu výnosů pokračoval v pozitivním trendu i v roce 2008, a to z 22,5 % v roce 2007 na 16,3 %. Rovněž meziroční změna v parametru podíl úvěrů ke vkladům, která představuje nárůst z 38,5 % v roce 2007 na 47,4 % v roce 2008 potvrzuje, že Stavební spořitelna ČS kráčí správným směrem.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	750	750	750	750	750
Bilanční suma (mld. Kč)	98,2	96,2	90,8	84,3	73,7
Pohledávky za klienty (mld. Kč)	42,8	33,4	24,2	19,5	15,5
Vklady klientů (mld. Kč)	93,2	89,8	83,8	77,6	67,4
Čistý zisk (mil. Kč)	1 465	1 105	938	649	351
Počet klientů (mil.)	1,2	1,1	1,2	1,2	1,3
Průměrný počet zaměstnanců	209	206	215	234	281

Kontaktní adresa: Vinohradská 180, 130 11 Praha 3

Bezplatná infolinka: 800 207 207

Telefon: 224 309 111

Internet: www.burinka.cz

E-mail: burinka@csst.cz

PENZIJNÍ FOND ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Penzijní fond České spořitelny, a. s., byl založen 24. srpna 1994. Sídlem společnosti je Poláčkova 1976/2, Praha 4. Od března 2001 je jejím 100% vlastníkem Česká spořitelna. Hlavním předmětem činnosti je poskytování penzijního připojištění podle zákona č. 42/1994 Sb.

Počet klientů Penzijního fondu ČS se v roce 2008 zvýšil o více než 174 tisíc a jejich celkový počet na konci roku přesáhl hranici 750 tisíc. Z hlediska počtu klientů je Penzijní fond České spořitelny druhým největším penzijním fondem na trhu. Dynamický nárůst zaznamenal Penzijní fond ČS v ukazateli finančních prostředků na osobních účtech klientů, jejichž objem dosáhl 29,6 mld. Kč, což představuje zvýšení o 22 % oproti předchozímu období.

Penzijní fond ČS dosáhl k 31. prosinci 2008 zisku po zdanění ve výši 127 mil. Kč, což představuje oproti loňskému roku pokles o 84 %. **Vzhledem k prostředí nízkých úrokových sazeb a nepříznivému vývoji na finančních trzích je možné hodnotit výši zisku pozitivně.** Faktorem, který příznivě

ovlivnil výši zisku, byl objem finančních prostředků ve správě, který se během roku zvýšil o 5,2 mld. Kč. Česká spořitelna jako jediný akcionář Penzijního fondu ČS navýšila v průběhu roku 2008 základní kapitál o 250 mil. Kč a celkově posílila vlastní kapitál fondu o 1,6 mld. Kč.

Na obchodních výsledcích Penzijního fondu ČS se významně podílel rozvoj spolupráce se zaměstnavateli. V rámci firemního programu měl Penzijní fond ČS navázán obchodní vztah s 8 447 zaměstnavateli. Nárůst obchodní dynamiky byl podpořen také dalším rozšířením prodejní sítě, která zahrnuje všechny pobočky České spořitelny a její externí prodejní síť, jejíž součástí je i pojišťovna Kooperativa.

V oblasti správy finančních aktiv sledoval Penzijní fond ČS svůj strategický cíl: dosažení co nejvyššího zhodnocení klientůvých prostředků při zachování nízké míry finančních rizik. Finanční prostředky byly investovány zejména do českých, převážně státních dluhopisů s nízkým stupněm rizika nesplacení, do státních pokladničních poukázek, termínovaných vkladů, a v menší míře také do akcií a podílových listů.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	350	100	100	100	100
Bilanční suma (mld. Kč)	30,6	25,2	20,3	16,5	12,9
Kapitálové fondy (mld. Kč)*	29,6	24,4	19,2	15,1	12,0
Čistý zisk (mil. Kč) dle CAS**	127	776	531	630	408
Čistý zisk (mil. Kč) dle IFRS	127	776	531	630	644
Počet účastníků (tis.)	750	634	550	480	410
Průměrný počet zaměstnanců	56	53	52	54	55

* Údaj vyjadřuje objem prostředků na osobních účtech klientů.

** Podle zákona o penzijním připojištění rozděljuje penzijní fond mezi své klienty minimálně 85 % zisku vytvořeného dle českých účetních standardů (CAS).

Kontaktní adresa: Poláčkova 1976/2, 140 21 Praha 4
Telefon: 800 207 207

Internet: www.pfcs.cz
E-mail: pfcs@pfcs.cz

INVESTIČNÍ SPOLEČNOST ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Investiční společnost České spořitelny, a. s. vznikla 27. prosince 1991. Jediným akcionářem od jejího vzniku je Česká spořitelna. Sídlo společnosti je Na Perštýně 342, Praha 1.

Investiční společnost ČS spravuje širokou paletu podílových fondů, ke konci roku 2008 jich v nabídce společnosti figurovalo 29 (včetně speciálních fondů kvalifikovaných investorů). V průběhu roku 2008 poklesl objem majetku spravovaného Investiční společností České spořitelny o 37 % na 51,4 mld. Kč.

Rok 2008 byl ve znamení globální finanční krize, která se nevyhnula ani odvětví podílových fondů. **Podílové fondy, přestože zůstaly plně likvidní, byly zasaženy odlivy prostředků zejména kvůli tomu, že investoři už dále nechtěli trpět poklesy hodnot** zejména u konzervativních fondů. Poklesy majetku ve smíšených a dluhopisových fondech však nedosahovaly takových hodnot jako izolované investice do dluhopisů, a to díky diverzifikaci. Akciové fondy nezaznamenaly výrazné výprodeje. Ani výkyvy směnného kurzu koruny neměly na výkonnost fondů významný vliv, protože většina fondů Investiční společnosti ČS je měnově zajištěna.

I když rok 2008 nepřál krátkodobým investicím zejména do rizikových aktiv, budoucnost opět ukáže výhody kolektivního investování. **Jednou z jeho výhod je tzv. koncept fondů absolutního výnosu**, který Investiční společnost ČS zatím nabízela v segmentu privátního bankovníctví. Konstrukce takových fondů omezuje riziko ztráty s velkou participací na růstu. Na rozdíl od instrumentů s fixní dobou do splatnosti je tento fond vždy likvidní.

Další výhodou jsou pravidelné investice, a to i v malých částkách. Efekt průměrování nákupních cen znamená, že za stejnou investovanou částku si podílníci mohou dokoupit větší počet podílových listů a těžit tak z očekávaného obratu cen. Fondy životního cyklu v nabídce Investiční společnosti ČS si vydobýly stále místo mezi pravidelnými investory. Konstrukce těchto fondů je založena na snižujícím se podílu rizikových aktiv, zejména akcií, s blížící se dobou dosažení důchodového věku investora.

V roce 2008 ekonomické ukazatele Investiční společnosti ČS nedosáhly očekávaných hodnot. Důvodem byly horší obchodní výsledky, které zaostaly za očekáváním, a přecenění portfolia vlastních investic. Hlavním trendem byly odprodeje podílových listů vlivem nepříliš dobrých výkonů finančního trhu a konkurence vkladových produktů. Investiční společnost ČS vykázala za rok 2008 čistý zisk ve výši 26 mil. Kč.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	70	70	70	70	70
Vlastní kapitál (mil. Kč)	196	296	289	261	597
Bilanční suma (mil. Kč)	280	381	358	325	654
Čistý zisk (mil. Kč)	26	126	119	91	85
Objem spravovaného majetku (mld. Kč)	51,4	81,8	74,1	71,6	58,9
Průměrný počet zaměstnanců	23	21	15	23	32

Kontaktní adresa: Evropská 2690/17, 160 00 Praha 6
Telefon: 222 180 111

Internet: www.iscs.cz
E-mail: iscs@iscs.cz

S AUTOLEASING, A. S.

Leasingová společnost s Autoleasing, a. s. vznikla 6. října 2003. Od května 2004 je jejím 100% vlastníkem Česká spořitelna. Sídlem společnosti je Střelničná 8 v Praze 8. Do 31. prosince 2006 společnost neměla vlastní zaměstnance. Veškeré služby související s obchodní a správní činností byly nakupovány od sesterské společnosti Leasing České spořitelny. K 1. lednu 2007 došlo k převodu zaměstnanců ze společnosti Leasing ČS do společnosti s Autoleasing. Česká spořitelna jako jediný akcionář navýšila v roce 2008 základní kapitál společnosti na 372 mil. Kč.

V roce 2008 společnost s Autoleasing zaujala stabilní pozici na leasingovém trhu v České republice podle hodnoty nově pronajatých věcí. Činnost společnosti se soustřeďuje zejména na finanční leasing dopravní techniky v širokém spektru komodit, ve kterých dominují osobní a užitkové vozy.

V roce 2008 společnost s Autoleasing hospodařila se ztrátou ve výši 23 mil. Kč. **V průběhu roku společnost realizovala obchody v celkové výši 4,3 mld. Kč**, přičemž podíl dopravní techniky činil 64 %. Vytvořenými opravnými položkami společnost s Autoleasing pokrývá veškerá známá rizika vyplývající z portfolia uzavřených leasingových smluv. Mezi významné skutečnosti, které mohou pozitivně ovlivnit plnění obchodních cílů společnosti s Autoleasing v budoucích letech, patří další zintenzivnění spolupráce s mateřskou bankou.

S Autoleasing je jediným akcionářem společnosti s Autoúvěr, jejíž hlavní obchodní činností je poskytování spotřebitelských úvěrů na dopravní prostředky fyzickým osobám a právníckým osobám. V průběhu roku 2008 s Autoúvěr nově profinancoval obchody v objemu 1,7 mld. Kč, avšak ke konci roku 2008 s Autoúvěr vykázal ztrátu 48 mil. Kč.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	372	100	100	2	2
Bilanční suma (mld. Kč)	8,7	8,6	6,4	2,9	0,2
Výše nově uzavřených obchodů (mld. Kč)	4,3	5,5	5,2	3,1	0,2
Čistý zisk (mil. Kč)	-23	-90	-13	-22	-13
Počet nově uzavřených smluv	4 383	6 488	6 017	4 380	237
Počet vlastních obchodních míst	1	1	1	1	1
Průměrný počet zaměstnanců	73	98	-	-	-

Kontaktní adresa: Střelničná 8/1680, 180 00 Praha 8
Telefon: 225 105 111

Internet: www.sautoleasing.cz

FACTORING ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Factoring České spořitelny, a. s. vznikl v listopadu 1995. V roce 1997 se společnost přeměnila na akciovou společnost, přičemž Česká spořitelna získala 10% podíl a v roce 2001 stala jejím 100% vlastníkem. Sídlem společnosti je Pobřežní 46, Praha 8. Činnost Factoringu ČS se soustřeďuje na tuzemský, exportní, importní faktoring a správu pohledávek pro podnikovou klientelu v širokém spektru odvětví, v nichž dominuje zejména hutnictví, automobilový a spotřební průmysl, média,

reklama, potravinářství, dodavatelé do obchodních řetězců, distributoři pohonných hmot apod.

Rok 2008 přinesl pro faktoringové společnosti v České republice, a tedy i pro **Factoring České spořitelny**, oživení trhu, které pomohlo společnosti upevnit a posílit **vedoucí pozici na českém faktoringovém trhu s podílem 25,1 %**.

Společnost se v roce 2008 pokračovala v realizaci několika zásadních projektů, zejména v prohlubování a zefektivnění sys-

tému spolupráce s mateřskou bankou hlavně v oblasti obchodu a risk managementu a v zavádění nových produktů intenzivně využívajících informační technologie s cílem nabízet klientům co nejširší péči o pohledávky a odběratelské portfolio. Jedním ze základních předpokladů budoucí úspěšnosti zůstává úzká spolupráce s Českou spořitelnou, kvalitní a vysoce profesionální

řízení rizik, pružná reakce na potřeby trhu formou rozšiřující se nabídky produktů a v neposlední řadě vysoký standard služeb, poskytovaných klientům Factoringu České spořitelny.

Za rok 2008 dosáhl Factoring ČS čistý zisk ve výši 19 mil. Kč. Objem kontraktů vzrostl o 13 % a dosáhl úrovně 33,1 mld. Kč.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	84	84	84	84	84
Vlastní kapitál (mil. Kč)	137	138	136	112	109
Bilanční suma (mld. Kč)	6,7	7,0	7,1	5,3	6,0
Čistý zisk (mil. Kč), CAS	19	30	21	9	16
Výše kontraktace (mld. Kč)	33,1	29,3	27,3	21,6	21,4
Průměrný počet zaměstnanců	31	36	33	31	31

Kontaktní adresa: Pobřežní 46, 186 00 Praha 8
Telefon: 246 003 311

Internet: www.factoringcs.cz

BROKERJET ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Brokerjet České spořitelny, a. s. byl založen 17. září 2003 Českou spořitelnou jako dceřiná společnost (podíl 51 %), a společností ecetra Internet Services AG (podíl 49 %). Ecetra Internet Services AG je dceřinou společností Erste Group Bank a působí jako jeden z nejvýznamnějších internetových obchodníků s cennými papíry v Rakousku. Sídlo společnosti je Evropská 2690/17, Praha 6. Akcionářská struktura zajišťuje brokerjetu ČS unikátní kombinaci silného zázemí a rozsáhlé prodejní sítě člena Finanční skupiny České spořitelny a zároveň špičkové technologie a několikaleté zkušenosti společnosti ecetra Internet Services.

Rok 2008 byl prvním rokem, kdy **brokerjet ČS musel čelit nepříznivému vývoji na světových akciových trzích**. Výrazný propad cen akcií, zvýšená volatilita, ale i pozornost

médií sice napomohly k dalšímu růstu klientské báze, nicméně, průměrný objem obchodů poklesl, což se projevilo nižším příjmem z poplatků za obchodování. **Zvýšení averze vůči riziku se také projevila menším objemem čerpaných úvěrů a tím i menším než předpokládaným úrokovým příjmem.** Díky včasnému snížení nákladů se ale i za těchto podmínek podařilo udržet zisk na solidní úrovni, když se v porovnání s rokem 2007 snížil o necelou třetinu na 37 mil. Kč. Finanční krize společnost prověřila jak po stránce technické, tak i organizační. Zejména se projevila disciplína na straně řízení rizik a nákladů.

Společnost v roce 2009 představí novou obchodní platformu zaměřenou na profesionální obchodníky a svůj obchodní záběr rozšíří o Slovensko. Ve spolupráci s rakouským akcionářem se tak bude aktivně podílet na expanzi společnosti ve středoevropském regionu.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	160	160	160	160	160
Podřízený dluh (mil. Kč)	60	60	60	0	0
Bilanční suma (mil. Kč)	2 039	3 023	2 420	1 434	256
Objem spravovaného majetku (mil. Kč)	5 776	8 828	6 998	4 106	438
Čistý zisk (mil. Kč)	37	52	41	4	-28
Průměrný počet zaměstnanců	23	23	19	12	8

Kontaktní adresa: Evropská 2690/17, 160 00 Praha 6
Telefon: 224 995 777

Internet: www.brokerjet.cz
E-mail: help@brokerjet.cz

REICO INVESTIČNÍ SPOLEČNOST ČESKÉ SPŮRITELNY, A. S.

REICO investiční společnost České spořitelny, a. s. vznikla 13. června 2006. Jediným akcionářem od jejího vzniku je Česká spořitelna, a. s. Sídlo společnosti je Antala Staška 2027/79, Praha 4, PSČ 14000.

REICO má za sebou již druhý rok obhospodařování speciálního fondu nemovitostí. V roce 2008 se vlastní kapitál fondu zvýšil o 400 mil. Kč, takže k 31. prosinci 2008 dosáhl 1,6 mld. Kč. V roce 2008 obhospodařovala investiční společnost i speciální fond kvalifikovaných investorů REICO Global I., o odejmutí povolení k vytvoření tohoto fondu však investiční společnost požádala v prosinci roku 2008. Celkový objem investic do komerčních nemovitostí v České republice zaznamenal v roce 2008 45% pokles, způsobený především

poklesem poptávky zahraničních fondů a celkovou krizí na světových finančních trzích.

V červnu 2008 ČS nemovitostní fond úspěšně dokončil první zahraniční akvizici nemovitostního aktiva, a to formou nabytí 100% účasti na nemovitostní společnosti DAF Slovakia, s.r.o. ČS nemovitostní fond tak rozšířil své nemovitostní portfolio o kancelářskou budovu v Bratislavě, jejíž hodnota dosahuje 10 mil. eur. **Výkonnost fondu za rok 2008 dosáhla 4,39 %, což lze v době vrcholící finanční krize považovat za vynikající výsledek.**

Ekonomické ukazatele REICO investiční společnosti souvisí s počáteční fází podnikání. Společnost v roce 2008 dosáhla ztráty 29 mil. Kč, která je odrazem nižšího než předpokládaného objemu prostředků obhospodařovaných investiční společností v roce 2008. Koncem roku 2008 zároveň došlo ke zvýšení základního kapitálu společnosti o 10 mil. Kč.

	2008	2007	2006
Základní kapitál (mil. Kč)	90	80	30
Vlastní kapitál (mil. Kč)	71	51	29
Bilanční suma (mil. Kč)	89	62	29
Čistý zisk (mil. Kč)	-29	-28	-2
Objem spravovaného majetku (mld. Kč)	1,6	1,2	0,0
Průměrný počet zaměstnanců	10	7	3

Kontaktní adresa: Antala Staška 2027/79, 140 00 Praha 4
Telefon: 221 516 500

Internet: www.reicofunds.cz
E-mail: nemofond@reicofunds.cz

RAVEN EU ADVISORY, A. S.

Společnost RAVEN EU Advisory, a. s. byla založena 18. dubna 2000 a členem Finanční skupiny České spořitelny je od června 2007. Sídlo společnosti je Jakubské náměstí 2, 602 00 Brno, pobočky má v Praze, Zlíně, Plzni, Hradci Králové a v Ostravě, působnost společnosti je po celém území České republiky. Společnost od roku 2007 nabízí své služby v rámci Slovenské republiky prostřednictvím dceřiné společnosti EuroDotácie, s. r. o. Od roku 2005 má společnost implementovaný a certifikovaný systém jakosti podle normy ISO 9001:2001.

Společnost nabízí komplexní služby v oblasti dotační politiky Evropské unie a České republiky pro klienty všech právních forem s akcentem na municipální sektor a podnikatelské subjekty a je lídrem trhu v tomto oboru. Portfolio služeb společnosti zahrnuje přípravu žádostí o dotaci v rámci operač-

ních programů a dalších dotačních programů, poradenství při realizaci a řízení projektu včetně výběrových řízení a zajištění následného monitoringu a technickou pomoc pro instituce veřejné správy při implementaci operačních programů.

V roce 2008 společnost realizovala celkem 750 zakázek pro 580 klientů v oblasti přípravy žádostí o dotaci ze strukturálních fondů Evropské unie a následných poradenských služeb.

V roce 2008 se společnost stala 100% dceřinou společností České spořitelny, došlo ke změně managementu společnosti, rozvoji pobočkové a obchodní sítě a společnost zahájila činnosti směřující k úplnému rebrandingu tak, aby bylo zřejmé, že je součástí Finanční skupiny České spořitelny.

Hospodářským výsledkem za rok 2008 byl čistý zisk ve výši 3 mil. Kč, přičemž tržby z hlavní činnosti se zvýšily proti roku 2007 více než dvojnásobně na 62 mil. Kč.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	7	7	7	7	7
Čistý zisk (mil. Kč)	3	-15	8	5	0
Tržby z hlavní činnosti (mil. Kč)	62	25	37	28	14
Přidaná hodnota (mil. Kč)	46	9	25	18	9
Průměrný počet zaměstnanců	50	46	34	25	20

Kontaktní adresa: Jakubské náměstí 2, 602 00 Brno

Telefon: 542 210 148

Internet: www.raven.cz

E-mail: info@raven.cz

REALITNÍ SPOLEČNOST ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Realitní společnost České spořitelny, a. s. se sídlem Vínohradská 180/1632, Praha 3 byla založena 4. prosince 2002. Jediným akcionářem je Česká spořitelna, která 27. října 2008 navýšila základní kapitál na 30 mil. Kč. Hlavním předmětem podnikání společnosti je realitní činnost, tj. zprostředkování prodeje a pronájmu rezidenčních a komerčních nemovitostí a poskytování souvisejících poradenských služeb za účelem doplnění a rozšíření komplexních služeb Finanční skupiny České spořitelny v oblasti nemovitostí a poradenská činnost při prodeji a pronájmu nemovitostí ve vlastnictví České spořitelny.

V roce 2008 se společnost orientovala na klasické zprostředkování koupě a pronájem nemovitostí, na konci roku 2008 měla prostřednictvím obchodní sítě zastoupení v 50 městech České republiky. V roce 2008 uskutečnila **Realitní společnost ČS** 1 679 nemovitostních transakcí v hodnotě 4,4 mld. Kč, čímž **si upevnila své dominantní postavení v oblasti realitních kanceláří i developerských společností**. Za účetní období roku 2008 dosáhla společnost výnosů z realitní činnosti v celkové výši 30 mil. Kč a hospodářského výsledku 110 mil. Kč ztráty po zdanění.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	30	20	4	4	4
Bilanční suma (mil. Kč)	54	140	95	68	38
Výnosy z realitních činností (mil. Kč)	30	75	48	56	35
Čistý zisk (mil. Kč)	-110	0	5	5	1
Průměrný počet zaměstnanců	24	23	22	25	23

Kontaktní adresa: Vinohradská 180, P.O. Box 114, 130 11 Praha 3
Telefon: 224 309 701; 800 227 227

Internet: www.rscs.cz
E-mail: rscs@rscs.cz

ERSTE CORPORATE FINANCE, A. S.

Společnost Erste Corporate Finance, a.s. byla založena 19. července 1995. Sídlo společnosti je Evropská 2690/17, Praha 6. Erste Corporate Finance je společným podnikem tří členů Finanční skupiny Erste Group Bank, a to České spořitelny, Slovenské sporiteľni a Erste Corporate Finance GmbH. Podíl České spořitelny na základním kapitálu společnosti činí 50,17 %. Společnost Erste Corporate Finance poskytuje v České republice svým klientům expertní služby investičního bankovníctví a finančního poradenství, zejména v oblasti fúzí a akvizic, privatizací, MBO, oceňování společností nebo jejich částí, ekonomické poradenství, due diligence, restrukturalizace a analýzy investičních příležitostí.

V České republice patří Erste Corporate Finance mezi elitní poradenské společnosti a zaujímá jedno z předních míst na trhu. V roce 2008 vedení Erste Group Bank rozhodlo zahájit integraci jednotlivých oddělení investičního bankovníctví a finančního poradenství v rámci regionu střední a východní Evropy. Tato integrace povede ke zvýšení kvality služeb poskytovaných nejen na území České republiky, ale v celém regionu. V souladu se

strategií Finanční skupiny Erste Group Bank a v rámci restrukturalizace Erste Corporate Finance byly aktivity poskytování poradenských služeb v oblasti projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) převedeny do struktury České spořitelny. Z důvodů restrukturalizace byla též uzavřena kancelář Erste Corporate Finance ve Slovenské republice.

V roce 2008 se naplno projevila celosvětová finanční krize, která měla za důsledek výrazné snížení likvidity na trhu. Tato situace se záporně promítla do množství a úspěšnosti M&A transakcí a investičních projektů. **I přesto se Erste Corporate Finance v roce 2008 podařilo získat řadu významných poradenských mandátů a vytvořit základ pro rozvoj v dalších letech.** Mezi nejvýznamnější projekty roku 2008 patřilo poradenství pro společnosti ČEZ, Telefónica O2 Czech Republic, Vídeňská Burza, Ministerstvo financí České republiky a společnosti z Erste Group.

Erste Corporate Finance vytvořila v roce 2008 zisk po zdanění podle českých účetních standardů 8 mil. Kč. Výnosy z poradenské činnosti dosáhly částky 71 mil. Kč.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	6	6	6	6	6
Vlastní kapitál (mil. Kč, CAS)	58	50	50	67	37
Čistý zisk (mil. Kč, CAS)	8	0	13	30	8
Průměrný počet zaměstnanců	19	21	17	13	12

Kontaktní adresa: Evropská 2690/17, 160 00 Praha 6
Telefon: 224 995 166

Internet: www.erste-cf.com
E-mail: prague@erste-cf.com

INFORMATIKA ČESKÉ SPOŘITELNY, A. S.

Informatika České spořitelny, a. s. byla založena 11. prosince 1997 Českou spořitelnou jako 100% dceřiná společnost s cílem zajišťovat pro Českou spořitelnu, případně další dceřiné společnosti Finanční skupiny ČS pomocné bankovní služby. Předmětem podnikání Informatiky je poskytování technického servisu a administrace informačních technologií a nákup zboží za účelem prodeje v oblasti IT pro Českou spořitelnu a ostatní členy finanční skupiny.

V roce 2008 Informatika zajišťovala záruční a pozáruční servis IT zařízení ve vlastnictví členů finanční skupiny, instalaci a servis ATM pro Českou spořitelnu, technický servis IT pro Finanční skupinu ČS, podporu obchodníků vybavených terminály POS nebo FlexiPad. Společnost také zajišťovala obchodní činnost v oblasti hardware pro Finanční skupinu ČS a zajišťovala potřebnou technickou podporu HW specialistů při implementaci rozvojových projektů České spořitelny. Informatika ČS má status autorizovaného obchodního a servisního partnera HP a je držitelem osvědčení ISO 9001–2000.

	2008	2007	2006	2005	2004
Základní kapitál (mil. Kč)	10	10	10	10	10
Bilanční suma (mil. Kč)	82	86	95	123	57
Čistý zisk (mil. Kč)	7	9	16	8	10
Tržby (mil. Kč)	239	253	279	281	247
Průměrný počet zaměstnanců	90	92	93	98	101

Zpráva nezávislého auditora

pro akcionáře společnosti Česká spořitelna, a. s.

Se sídlem: Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00

Identifikační číslo: 45244782

Hlavní předmět podnikání: poskytování služeb drobného, komerčního a investičního bankovníctví

INDIVIDUÁLNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Na základě provedeného auditu jsme dne 24. února 2009 vydali k účetní závěrce, která je součástí této výroční zprávy na stranách 183 až 280, zprávu následujícího znění:

„Ověřili jsme přiloženou individuální účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a. s. tj. rozvahu k 31. prosinci 2008, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích za rok končící k tomuto datu a přílohu této nekonsolidované účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení individuální účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU odpovídá statutární orgán společnosti. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této individuální účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru individuální účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2008 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící k tomuto datu v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU.“

KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Na základě provedeného auditu jsme dne 10. března 2009 vydali k účetní závěrce, která je součástí této výroční zprávy na stranách 75 až 182, zprávu následujícího znění:

„Ověřili jsme přiloženou konsolidovanou účetní závěrku společnosti Česká spořitelna, a. s. tj. rozvahu k 31. prosinci 2008, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích za rok končící k tomuto datu a přílohu této konsolidované účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účelní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení konsolidované účetní závěrky v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU odpovídá statutární orgán společnosti. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této konsolidované účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru konsolidovaná účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2008 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící k tomuto datu v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém EU."

Prověřili jsme též věcnou správnost údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2008, která je součástí této výroční zprávy na stranách 281 až 293. Za sestavení této zprávy o vztazích je odpovědný statutární orgán společnosti. Naším úkolem je vydat na základě provedené prověrky stanovisko k této zprávě o vztazích.

Prověrku jsme provedli v souladu s Mezinárodním standardem pro prověrky (ISRE) 2400 a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, abychom plánovali a provedli prověrku s cílem získat střední míru jistoty, že zpráva o vztazích neobsahuje významné věcné nesprávnosti. Prověrka je omezena především na dotazování pracovníků společnosti a na analytické postupy a výběrovým způsobem provedené prověření věcné správnosti údajů. Proto prověrka poskytuje nižší stupeň jistoty než audit. Audit zprávy o vztazích jsme neprováděli, a proto nevyjadřujeme výrok auditora.

Na základě naší prověrky jsme nezjistili žádné významné věcné nesprávnosti údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2008.

ZPRÁVA O VÝROČNÍ ZPRÁVĚ

Ověřili jsme též soulad výroční zprávy s výše uvedenou účetní závěrkou. Za správnost výroční zprávy je odpovědný statutární orgán společnosti. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

V Praze dne 21. dubna 2009

Auditorská společnost:
Deloitte Audit s. r. o.
Osvědčení č. 79
zastoupená:

Petr Pruner, jednatel

Petr Pruner, osvědčení č. 2138

Rejstřík

A auditor	I Ideální hypotéka informační technologie (IT) Informatika České spořitelny Investiční společnost České spořitelny	stavební spoření Stavební spořitelna České spořitelny Student+ soukromá klientela strategie svobodná povolání
B Banka první volby bankomat Basel II bilanční suma Bonus program brokerjet České spořitelny Burza CP Praha BUSINESS 24	K kapitálová průměřenost kodex správy a řízení klientské vklady (závazky ke klientům) korporátní klienti kvalita služeb	T TOP Energy
C cenné papíry	M majetkové účasti mezinárodní standardy pro finanční výkaznictví (IFRS) Ministerstvo financí ČR	U ukazatel likvidity ukazatel náklady/výnosy (cost/income) úvěry obyvatelstvu
Č čistá úroková marže čistý úrokový výnos čistý zisk Česká národní banka (ČNB)	N neúrokové výnosy	V veřejný sektor vkladní knížky vlastní kapitál
D daň dividendy dozorčí rada	O ombudsman Osobní účet	W Wealth creation
E emitované dluhopisy Erste Group Erste Corporate Finance Erste Private Banking Exclusive konto	P Penzijní fond České spořitelny penzijní připojištění podílové fondy Pojišťovna České spořitelny pohledávky za bankami pohledávky za klienty provozní náklady provozní výnosy provozní zisk představenstvo příjmy z poplatků a provizí	Z zajištěné fondy základní kapitál Zlatý vklad
F Factoring České spořitelny Faktura 24 finanční trhy firemní klientela Fond pojištění vkladů fondy životního cyklu	R rating RAVEN EU Advisory Realitní společnost České spořitelny Reico investiční společnost rezervy a opravné položky rizika ROA ROE	
G Garanční fond	S s Autoleasing SERVIS 24 SME sporožirové účty	
H homebanking hypoteční zástavní listy (HZL) hypoteční úvěry		
CH Chytrá karta		

Česká spořitelna, a. s.

Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4

IČ: 45244782

Telefon: 261 071 111

Telex: 121010 SPDB C,

121624 SPDB C,

121605 SPDB C

Swift: GIBA CZ PX

Informační linka: 800 207 207

E-mail: csas@csas.cz

Internet: www.csas.cz

Výroční zpráva 2008

Produkce: Omega Design, s. r. o.

Materiál pro veřejnost

